Leto XVI., štev. 52

Ljubljana, nedelja 3. marca 1935

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440 Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1 Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Ukrajina ovira razorožitev v Evropi

Sir John Simon se odpravlja na pot v Berlin.

Po kontinentalnih prestolnicah se angleška diplomacija ne giblje mnogo. Njena običajna potovanja se izčrpajo v vsakoletnih nihajih med Londonom in Ženevo, pri čemer pač Pariz pogosto tudi prihaja na vrsto. V centralne evropske države, kaj šele v vzhodne, pa se angleški diplomatski predstavniki ne podajajo. Vse to je popolnoma v skladu z znamenito britansko »splendid isolation«, ki ima še dandanes obilo pristašev. Toda danes so že taki odnošaji v mednarodni politiki, da se trdno in dosledno tega načela držati ni mogoče. Ako je Simon postavil na program potovanje v Berlin, pa uvrstil v območje možnosti tudi poset v Moskvi ter v Varšavi in Pragi, odseva iz tega nad vse jasno, da so tu v igri velike reči.

Podoba je, da je osrednji problem, ki pri tem Anglijo zanima, razorožitev. Zaradi te se London udeležuje težavnih pogajanj ter v njih jemlje nase celo jako iniciativne naloge. In posebno iniciativno se je zavzela Velika Britanija za to, da se realizira vzhodni pakt. V ta namen ga je priporočila vsem prizadetim državam, dasi se to področje Anglije neposredno ne tiče. Vidi se prav dobro, da se ji zdi ta pakt eden predpogojev, da se sploh more izvesti omejitev oboroževanja.

Te dni se je v zvezi s projektiranim potovanjem na vzhod imenovala angleška želja, da bi se posrečilo doseči tak aranžman, ki bi dovolil tudi sovjetski Rusiji zmanjšanje oborožitve. Res da ta iniciativa tudi v tej obliki ni nova, ali vendarle je značilno, da se je naglasila prav ob tej priliki. Ona posebno jasno kaže, kje so vzroki, da je sir Simon pripravljen potovati celo v Moskvo, kjer so bili dosedaj angleški državniki bele vrane. Ruska oborožena sila je že sedaj velikanska. Ako ostane nasprotstvo med Moskvo ter Berlinom in Varšavo, bo za Rusijo to povod za še nadaljnje oboroževanje, kakor bo na drugi strani tudi Nemčija to dejstvo porabljala za nadaljnje zahteve po orožju. Dejstvo, da Anglija proti modernemu orožju tudi na svojem otočju in za trdno fronto svojih bojnih ladij ni več varna, jo sili v aktivno evropsko politiko.

In vozel pri vseh teh problemih je vzhodni pakt. Trdovratni odpor zoper njegove določbe izdaja na nedvomen način, da se tu sedanje stanje ne smatra za tako, da naj bi ostalo trajno. Ako bi šlo pri tem samo za baltiške države, bi bilo še razumljivo, zakaj tako Nemčija zaradi Klajpede kot Poljska zaradi spora okrog Vilna ne marata garantirati Litvi sedanjih meja. Tudi bi se dalo razumeti, da se hitlerjevci vdajajo imperialističnim nadam glede ekspanzivnih možnosti v baltiškem področju sploh. Toda najbolj preseneča, da se v tej zvezi tolikokrat imenuje Ukrajina, sovjetska Ukrajina. In sicer tako s poljske kot z nemške strani. Znano je, pa danes že nekoliko potisnjeno v pozabo, da je hitlerizem, dokler je bil še v borbi za oblast, imel zoper Poljake samo najhujše agresivne parole. Proglašal je kratkomalo, da je Nemcem potrebna poljska zemlja, ki jo je treba Poljakom enostavno vzeti, nje same pa pognati v Sibirijo. Odkar se je sklenil poljsko - nemški pakt, se take absurdne besede nič več ne čujejo. Pač pa so se sedaj pojavila gesla za osvojitve na ruski račun, in sicer v Ukrajini. Stvar bi se mogla zavrniti v področje fantazije, toda izrekli so jo vidni politični predstavniki hitlerjevskega režima, tako da so jo vzeli prav resno tudi v Rusiji. Saj od takrat pričenja veliki interes sovjetske diplomacije za Društvo narodov in za razne evropske politične kombinacije.

Od one dobe pa pričenja tudi — poljsko-nemško prijateljstvo. Čim dalje bolj se utrjuje domneva, da ga je rodila spekulacija na račun ukrajinske zemlje. Med šovinističnimi Poljaki je želja po pridružitvi ukrajinskega ozemlja živa ves čas, in tudi državna politika se je lotil izvedbe tega historično - poljskega programa v dobi ruskih notranjih bojev. Toda marš maršala Pilsudskega na Kijev se je končal jako klavrno in le malo je manjkalo, da ni našel epiloga v sovjetizaciji Poljske. Ali se je sedanji poljski režim zares začel ukvarjati z mislijo na osvojitev Ukrajine, na obnovo historične Poljske? Podoba je, da jo ščuva v tej smeri Berlin. Nemčija vendar sama ne more resno misliti na to, da bi si pridobila Ukrajino. Saj nima niti skupne meje z njo in se do nje pride šele čez vse poljsko ozemlje. O težnji po pravi posesti nad to deželo ne more tedaj biti govora. Toda zdi se, da gre za nekaj drugega in sicer za obnovo načrta, ki ga je pričela izvajati cesarska Nemčija tik pred svojim padcem, po izbruhu ruske revolucije. Ukrajina naj se odtrga od sovjetske Rusije in naj se uredi kot samostojna država, ki bi bila navezana na nemško pomoč in ki naj bi s svojimi skoro štiridesetimi milijoni postala vsaj nemški zaveznik, ako že ne nemški vazal.

V tej obliki težnje po Ukrajini niso več fantastične, marveč celo prav konkretne. Podoba je, da jih Berlin zaenkrat maskira, pa da Poljsko nagovarja na avanture v Ukrajini. Poljska naj bi se razprostrla, morda celo z nemško pomočjo, tja proti Kijevu, pa nemara še dalje do Črnega morja, zato pa pušča Varšava Berlinu proste roke, da se okoristi na račun Avstrije, pa Češkoslovaške in nemara še koga drugega v srednji Evropi.

Poljsko-nemški sporazum je stopil šele v drugo leto svojega trajanja. V Gdansku bo moral pokazati svojo prvo preizkušnjo. Preizkusil se bo tudi naslednje tedne in mesece, ko se bodo vršila pogajanja, na katere gre Simon z veliko iniciativnostjo. Pri diplomatskih razgovorih bo šlo v prvi vrsti za vzhodni pakt. Ako se kljub vsemu prizadevanju ne bo mogel ostvariti v obliki, ki bi ga ne realizirala samo po formi, marveč tudi po bistveni vsebini, potem bomo mogli reči, da razumemo, zakaj ga ne Berlin, ne Varšava nista hotela. Potem se tudi nihče ne bo mogel čuditi, če bo Rusija svoje oboroževanje stopnjevala še v mnogo večji meri.

Velika Britanija se očividno zaveda resnosti situacije, zato se je toliko angažirala. Naravno je, da njej niso na srcu ravno ruski interesi. Njena politika izhaja iz spoznanja, da bi se uspeh na eni strani mogel že jutri izkoristiti drugod, pa prav močno tudi na njen račun. Pred vsem pa bi napovedujoče se perspektive tudi njej naložile potrebo silnega oboroževanja. In to je vredno preprečiti za vsako ceno.

Ponesrečena revolucija v Grčiji

V petek ponoči so hoteli pristaši Venizelosa in Plastirasa izvesti prevrat, odstaviti vlado in proglasiti diktaturo — Revolucija je bila hitro udušena, le nekaj vojnih ladij se še upira

..e, 2. marca AA. **Snoči okoli 18. je nastalo prevratno gibanje v pomorskem arzenalu na Salamini. Vladi neprijateljsko razpoloženi častniki z bivšim admiralom Demestihasom na čelu so zavzeli arzenal in štiri bojne ladje. Zarotniško gibanje bi se imelo razvijati vzporedno z uporom vojske v Atenah in najbrž tudi v drugih krajih, toda vojska se ni izneverila. V Atenah so se uporniki predali že po poldrugournem streljanju. Predaja arzenala na Salamini je neizogibna, dva rušilca, ki sta se pridružila upornikom, sta se že vdala. Vojaštvo je zavzelo vse strateške točke. Povsod v državi vladata red in mir.**

Atene, 2. marca. AA. Snoči ob 19.30 so poizkusili pristaši Plastirasa izvesti prevrat v Atenah in v pomorskem arzenalu na Salamini. Revolucionarno gibanje je nastalo tudi v vojašnici Makriani in v vojaški šoli. **Na čelu gibanja v Atenah je bil pehotni polkovnik Sarahis s 50 aktivnimi nižjimi častniki. V vojašnici Makriani in v vojaški šoli je prišlo do krvavih spopadov med častniki in je bilo na obeh straneh več ubitih in ranjenih.**

Vlada je takoj sklicala nujno sejo ministrskega sveta, **minister za vojsko general Kondilis pa je izdal energične ukrepe in proglasil obsedno stanje.** Na ulice so bili poslani tanki ter vojaštvo in v štirih urah je bila vstaja zadušena. Zarotnike so aretirali in jih že davi sodili pred izrednim sodiščem.

Nekako ob istem času je nastala pobuna v pomorskem arzenalu na Salamini. Znani venizelist, admiral n. r. Demestihas, kapitan bojne ladje Kolialeksis in 10 častnikov so zavzeli dve bojni ladji. Pri tej priliki so nevarneje ranili upravnika arzenala Niko Sarasa. Minister za mornarico admiral Hadžikiriakos je osebno na čelu pomorskega oddelka odšel v zaliv in začel obstreljevati zarotnike. Da zarotniške ladje blokirajo, so vladne čete minirale dva stara parnika, upajoč, da bodo zarotniki prisiljeni vdati se najkasneje do zore, naposled so zarotniški ladji še bombardirali.

Tudi v Solunu je nastala pobuna in prav tako v Larissi. Vladi se je posrečilo v nekaj urah udušiti vse upore na kopnem. Vojaštvo se je davi ob 5. umaknilo v svoje garnizije. Vlada je prepovedala vse opozicijske liste in uvedla strogo cenzuro. Davi je ulice zasedlo vojaštvo.

Vojni minister general Kondilis je izjavil, da so zaroto v vojski in mornarici zasnovali venizelisti in Plastirasovi ljudje s pomočjo oboroženih beguncev. Vlada je takoj proglasila obsedno stanje in uvedla naglo sodišče, tako da je v eni uri napravila red in mir v vsej državi ter da ni več nikake nevarnosti. Nasprotno misli vlada, da ji bo ta dogodek dal še več moči, da z vsemi sredstvi zaduši Plastirasove revolucionarne težnje v vojski in zagotovi mir in red v državi. V nekaterih krogih trdijo, da se mudi general Plastiras nekje blizu grške meje, odkoder je nameraval vpasti na Grško, odstaviti vlado in proglasiti diktaturo.

Proglas ministrskega predsednika

Predsednik vlade Tsaldaris je izdal proglas, v katerem pravi:

Nekaj zmešanih glav se je uprlo zoper zakonito vlado v pomorsko - tehniških zavodih, pri dveh četah vojaštva in v vojaški šoli. Vlada je z oroženimi silami, ki so se borile zvesto, zadušila ta poizkus prevrata zoper narod in je popolnoma gospodar položaja. Grški narod sme biti popolnoma miren. Vlada je v dveh letih storila vse potrebno, da pobije reakcijo, sedaj pa je prisiljena, da nastopi z veliko strogostjo zoper kršilce reda in za vedno zagotovi red ter varnost grških državljanov. Dolžnost nam je izkazati zasluženo spoštovanje tistim, ki so padli ali bili ranjeni v teh bojih, kakor tudi sploh vsej oboroženi sili države.

Letala obstreljujejo upornike

Atene, 2. marca. AA. UpornIške ladje, ki jih vodi admiral Demestihas, obsteljujejo letala. Križarka »Georgios Averov« je močno poškodovana.

Atene, 2. marca. w. Revolucijonarne čete, ki so se polastile arzenalov v Atenah in Salamini, so se danes vdale. Vladne čete so že v pretekli noči zasedle atenski arzenal, dočim je arzenal v Salamini padel v roke vladnih čet davi. Vse strateške točke glavnega mesta so vojaško zasedene. Uporniki imajo v svojih rokah štiri vojne ladje, ki so zapustile pristanišče ter odplule proti Kreti. Vlada je izdala nalog, naj se uporne ladje najstrožje nadzirajo. Davi je šest letal vladnih čet metalo bombe na te ladje, ki so bile precej poškodovane, vendar pa uporniki še niso razobesili bele zastave. V grških vodah se je danes vršila dokaj ostra bitka med vojnimi ladjami upornikov in letali vlade. En rušilec je bil tako poškodovan, da ga je morala odpeljati križarka. Uporniki se branijo z zadnjimi energijami. Zelo močno so obstreljevali vladna letala. V provinci prebivalstvo ni sledilo pozivu k uporu. Manjši revolucijonarni pokreti so bili brez prelivanja krvi v kali zadušeni.

Sedem vojnih ladij v uporniških rokah

Atene, 2. marca. p. Kakor poročajo atenski listi, je imela revolucija precej večji obseg, kakor pa so se glasila prva poročila. *Zarotniki so se polastili sedem vojnih ladij in so pod poveljstvom admirala Demestikasa z njimi odpluli na odprto morje. V svojih rokah imajo križarki »Georgisaveros« in »Heli«, torpedolovce »Leon«, »Niki« in »Psara« ter dve podmornici. Vlada je odposlala za njimi več eskadril lovskih letal. Admiral Tipaldos jih je z radiogramom pozval, naj se vrnejo, da se ne bi uničile vojne ladje, uporniki pa so odgovorili, da bodo o tem še sklepali.*

Kakor poročajo s Krete, je Venizelos protestiral proti proglasitvi obsednega stanja. Po zatrjevanju vladnih listov se je solidariziral z revolucionarji in sklical na Kreti velik narodni miting.

Nocoj ob 17. je bilo v Atenah veliko protestno zborovanje, na katerem so zahtevali smrtno kazen za vse upornike.

Boji v Solunu

Atene, 2. marca. AA. Iz Soluna poročajo, da je vojska obkolila tamkajšnje vojaško tehnične zavode, kjer se je prav tako pojavil uporniški poizkus. Predajo vseh upornikov pričakujejo vsak čas.

Zarotniki — mlajši oficirji

Atene, 2. marca. g. Na merodajnih uradnih mestih izjavljajo, da se je prevrat popolnoma ponesrečil in da vlada po vsej državi zopet red. Vlada je prepričana, da je revolucijo organiziral general Plastiras, ki je že večkrat skušal vreči Tsaldarisevo vlado. Vsi njegovi poskusi so se doslej izjalovili. Plastiras živi v inozemstvu ter je kraj njegovega bivanja sedaj še neznan. Njegovi pristaši v Grčiji so po večini mlajši člani častniškega zbora, izmed katerih je bil del pred kratkim izključen iz voiske.

Silno razburjenje med prebivalstvom

Solun, 2. marca. p. V Solunu in v vsem severnem delu Grčije je nastalo zaradi vesti o uporu v Atenah veliko razburjenje. Snoči se je razvedelo po mestu le to, da so se uprli pristaši šefa opozicije Venizelosa, ki so poizkusili izvršiti državni prevrat, in da je bilo zaradi tega proglašeno v Atenah obsedno stanje. Takoj po tej vesti so bile telefonske zveze z glavnim mestom prekinjene, kar je povzročilo, da so se začele širiti po mestu vse mogoče govorice o neredih in krvavi revoluciji.

Šele v pozni noči je bil razposlan po vsej Grčiji komunike vlade, ki pravi, da je skupina dobro oboroženih civilistov snoči napadla vojno akademijo, mornariški arzenal in zavzela štiri vojne ladje. Uporniki so pristaši Venizelosa. Vse objekte so zavzeli brez odpora s strani posadke, vendar pa so bili v akademiji, arzenalu in na ladjah gospodarji položaja le kratek čas. Čim se je zvedelo za poizkus prevrata, je vojni minister general Kondilis proglasil obsedno stanje in ukazal vsem poveljnikom polkov v Atenah, naj takoj mobilizirajo svoje čete in intervenirajo proti upornikom, zahteval pa je, naj se mir in red vzpostavita brez prelivanja krvi. K upornikom so poslali nekaj parlamentarcev, ki so od njih zahtevali, naj se vdajo. Ker zarota ni bila zadostno organizirana, so morali uporniki končno kapitulirati. Odposlancem so postavili najprej nekaj pogojev, nazadnje pa so bili aretirani, ne da bi se bili upirali. Razen tega je bilo v Atenah aretiranih tudi mnogo Venizelosovih pristašev. Komunike zatrjuje nadalje, da je vladal v času teh dogodkov v Atenah mir in red. Vest o uporu se je zvedela v posameznih grških mestih preko tujih radijskih oddajnih postaj.

Notranje politične razmere v Grčiji so kljub temu še vedno zelo resne, zlasti zaradi nespravljivega stališča opozicije. Zgodovina včerajšnjega upora sega že v preteklo leto, ko je bil na cesti, ki vodi v Kifisijo, izvršen atentat na Venizelosa. Vsekakor je bil poveljnik upornikov general Plastiras, ki ga za enkrat še ni v Grčiji, kakor vse kaže.

Minister Simon pride v Berlin v četrtek

Ostal bo do nedelje ter se posvetoval s Hitlerjem in člani nemške vlade — Ne ve se še, ali se bo vrnil potem v London, ali pa obiskal še Moskvo

Berlin, 2. marca. g. V sporazumu z nemško vlado je bilo sklenjeno, da bo prišel angleški zunanji minister Simon v Berlin v četrtek 7. marca z letalom. V petek in v soboto bo imel razgovore s kancelarjem Hitlerjem in s člani vlade. V London se bo vrnil 10. t. m. Doslej še ni odločeno, ali bo ž njim prispel tudi čuvar pečatov lord Eden. O vprašanju podaljšanja potovanja ministra Simona v Moskvo, odnosno v Varšavo in Prago v Londonu še razpravljajo in še ni odločitve.

Poljski komentar k obisku

Varšava, 2. marca. AA. Poluradna »Gazeta Polska« komentira včerajšnji članek »Daily Telegrapha« o vlogi Poljske kot činitelja pri razgovorih, ki so v teku. List prinaša o tem uvodnik, v katerem pravi med drugim:

Dogovori, ki bi obsegali samo zapadno Evropo, ne bi mogli zadovoljiti londonskih in pariških političnih krogov. V tem dejstvu je treba predvsem iskati povoda potovanju zastopnika angleške vlade. Veliki pomen tega potovanja postaja jasen posebno tedaj, če upoštevamo angleški politični značaj, ki ga karakterizirata velika objektivnost in precejšnja prožnost. Samo po sebi se razume, da bo poljska vlada, katere razmerje do vlade Velike Britanije je odlično, z veseljem pozdravila to potovanje angleškega državnika.

Avstrijski zunanji minister o avstrijskem posetu v Parizu in Londonu

Dunaj, 2. marca AA. Zunanji minister Berger-Waldenegg je izjavil o svojih vtisih pri londonskem obisku zastopnikom tiska:

Namen našega obiska v Parizu in Londonu je bil, da orišemo politično in gospodarsko smer svoje vlade. Posebno smo naglasili, da nismo prišli beračit in da ne želimo nikakih novih posojil za Avstrijo.

Razlage obeh avstrijskih ministrov niso mogle zgrešiti vtisa, da smatrata Avstrijo za večer pojem, kot nekaj, kar bo vedno sestaven del Evrope, in kot drugo nemško državo. V vseh teh točkah sta avstrijska ministra našla popolno razumevanje svojega stališča.

V Parizu in Londonu sta kakor že prej od Italije dobila zagotovilo, da se nihče ne bo nikoli mešal v avstrijske notranje zadeve. Tudi glede srednjeevropskega pakta je vladalo popolno soglasje, zlasti glede nevmešavanja in enakopravnosti vseh podpisnikov pakta.

Na koncu je Berger-Waldenegg poudaril, da sta italijanska in madžarska vlada ves čas dobivali informacije o poteku razgovorov. O teh razgovorih, je zaključil minister, smemo pričakovati tudi politično pomirjenje in gospodarsko zbližanje v srednji Evropi.

Francosko svarilo Nemčiji

Združitev Posaarja z Nemčijo ne more biti precedenčen primer za druge dežele z nemškim jezikom

Pariz, 2. marca. d. »Temps« je objavil povodom včerajšnje slovesne izročitve Posaarja Nemčiji daljši uvodnik, v katerem pravi med drugim:

Francija ni morda po svetovni vojni nikdar podala jasnejšega dokaza svoje spravljivosti in miroljubnosti kakor ob priliki ureditve posaarskega vprašanja. To ustrežljivost so razumeli povsod in kakor se zdi, celo v Berlinu, če sklepamo po besedah ,ki jih je izrekel Hitler 13. januarja in ki so prvič pokazale novega duha. Kasneje so se seveda onstran Rena pripetile druge manj razveseljive manifestacije, vendar pa moramo kljub temu želeti, da bi povratek Posaarja k Nemčiji tvoril izhodišče plodni politiki evropskega sodelovanja. Nemška vlada bo imela ob priliki mednarodnih pogajanj, ki se bodo vršila prihodnje tedne na podlagi francosko-angleških predlogov, priliko dokazati z dejanjem, da je pripravljena za odkritosrčno sodelovanje. Vsekakor pa se ne sme izid plebiscita od 13. januarja, ki pomeni brez dvoma uspeh za Nemčijo, izkoriščati v prid razvoja narodnega socializma. V nobenih okoliščinah ne more tvoriti precedenčnega primera za rešitev nemškega vprašanja v tem smislu, da bi se postavil na dnevni red v drugih deželah z nemškim jezikom in nemško kulturo. List aludira pri tem očividno na Avstrijo in že v naprej svari Nemčijo pred takimi naklepi.

Saarbrücken, 2. marca. AA. Davi ob 9.45 so se Rudolf Buerckel, Rosenberg, dr. Ley in drugi odpeljali na turnejo po glavnih krajih Posaarja. Göbbels in Frick sta že snoči odpotovala iz Saarbrückna, prav tako tudi baron Aloisi, ki se je odpeljal v Ženevo.

Mednarodni letalski kongres v Dubrovniku

Split, 2. marca. č. V Split je prispel podpredsednik Aerokluba inž. Tadija Sondermajer, ki se bo udeležil občnega zbora splitskega Aerokluba. V Splitu se bodo posvetovali tudi o ustanovitvi letalskih prog iz Splita proti Zagrebu in Sušaku. Sondermajer je izjavil, da se zlasti Čehoslovaki zavzemajo za letalske zveze z našim Primorjem. Med drugim zahtevajo ustanovitev proge Bratislava-Praga-Zagreb-Sušak-Split. Bržkone bo ta zveza vzpostavljena že letos. Žal je ne bo mogoče podaljšati še do Dubrovnika. Največje težave povzročajo letališča, za katera ni mogoče najti primernega terena. Nadalje je izjavil g. Sondermajer, da bo v pričetku septembra v Dubrovniku kongres mednarodne aeronautske federacije, na katerem bo zastopanih 33 držav. V Dubrovniku bodo razpravljali tudi o sprejemu Rusije v zvezo.

Iz ljubljanske bolnice

Beograd, 2. marca p. Pri obči državni bolnici v Ljubljani so bili nameščeni kot uradniki zdravniki dr. Igor Tavčar v notranjem oddelku, dr. Josip Prodan v oddelku za tuberkulozne in mag. pharm. Marij Breščak kot lekarniški uradnik.

Skok dveh zaljubljencev iz letala

Basel, 2. marca. d. Včeraj se je pripetil pri Baslu dvojni samomor, ki spominja na prostovoljno smrt dveh Američank, ko sta pred dnevi skočili iz angleškega potniškega letala ter se ubili. 23letni učitelj iz Lausena in 23letno dekle, njegova prijateljica, sta na baselskem letališču vstopila v letalo za krožni polet. Ko sta se vozila že približno celo uro po zraku in je bilo letalo več sto metrov visoko, je učiteljeva spremljevalka odprla vrata kabine ter skočila v globino. Takoj za njo je skočil iz letala tudi učitelj, še preden je mogel pilot preprečiti nesrečo. Letalo se je takoj vrnilo na letališče, kjer je pilot obvestil o dogodku policijo. Po dolgem iskanju je policija našla obe trupli grozno razmesarjeni. Oba sta treščila s tako silo na zemljo, da sta prst razkopala 30 cm globoko. Kakor se je kasneje zvedelo, bi se moral učitelj včeraj zagovarjati pred sodiščem zaradi poneverbe.

Minister dr. Marušič o volilni situaciji

Programatičen govor na izredni skupščini sreske organizacije JNS za srez Ljubljano-okolico

Ljubljana, 2. marca

Na drugem mestu poročamo o izredni skupščini organizacije JNS za srez Ljubljano okolico, ki je sklepala o volilnih pripravah in o postavitvi kandidatur. Na skupščini je govoril tudi minister g. dr. Marušič, ki je med drugim izvajal:

Tokratne skupščinske volitve so izrednega pomena tako za državo samo, kakor za nas vse. Tudi zanimanje za nje je povsod veliko, ker morda vsi podzavestno čutimo, da smo na prelomu dveh etap, in ker hočemo, da bi bile te volitve začetek novega, boljšega življenja, začetek novega, boljšega gledanja na državo, pa tudi v pogledu razmerja med posameznimi ljudmi.

Sestojanuarski manifest je za vedno spravil med staro šaro naše bivše politične stranke, ki so s svojim razdornim delom grozile, da spravijo državo v nevarnost. Volitve leta 1931. so bile plebiscitarne volitve za te osnovne ideje, na katerih počiva naše državno življenje. Vsi smo trdno prepričani, da je narodno in državno edinstvo tisti granitni temelj, brez katerega naša država obstojati ne more. (Odobravanje.) Posebni geopolitični položaj nam Slovencem še bolj kategorično narekuje, da smo pristaši te ideje. Ogroženi na severu, jugu in zapadu smo brezkompromisni pristaši narodnega in državnega edinstva. Nam Slovencem izven Jugoslavije ni obstoja. (Viharno pritrjevanje.) To je bil smisel volitev leta 1931.

V tem toku se je potem razvijalo državno življenje po volitvah. Treba je bilo idejo učvrstiti in postaviti na trdne temelje. Formirala se je stranka, ki se je v začetku imenovala JRKD in se pozneje preosnovala v JNS, ki je potem vladala v Jugoslaviji Različne so bile vlade, ki so se menjale, različni so bili predsedniki teh vlad, dokler ni prišlo do onega, za naše narodno in politično življenje najbolj tragičnega dogodka, do mučeniške smrti blagopokojnega kralja Aleksandra. (Vsi vstanejo in kličejo: Slava mu!)

Stara miselnost pri starih ljudeh ostane, zlasti pri tistih, ki mislijo, da bi na podlagi kake kandidature politično igrali kako vlogo. Zdi se mi, da je marsejski tragični dogodek zopet sprostil tiste stare mentalitete. Naenkrat smo v Beogradu opazili gotovo prerivanje, borbo za oblast, gotove spore, a v glavnem odboru JNS, kakor tudi v vladi sami se je v hrbet streljalo našemu sedanjemu predsedniku vlade g. Jevtiću, ki je kot zunanji minister branil našo tezo in našo narodno čast pred vsem svetom, že je grozilo, da bo vsa politika pri nas šla po tistih starih vodah izpred 6. januarja. Jasno je, da tako ni moglo biti Ustvarili smo stranko zaradi tega, da bi pokazala druge forme političnega življenja in da bi, obsegajoč ogromno večino celokupnega naroda, razbila mentaliteto starih strank in namesto starih borb za osebe in oblast pokazala, kaj je borba za državo in za dobrobit naroda. (Pritrjevanje.)

Zaradi tega in zaradi razrvanosti v vladi sami je prišlo do krize. Mandata za sestavo vlade ni dobila JNS, marveč g. Jevtić, ki je bil najožji sotrudnik pokojnega kralja. Njegova vlada je izšla iz potrebe, da se prepreči, da naš državni voz ne krene zopet na slaba stara pota, in da se enkrat odpro vrata in okna na stežaj, da pridejo zraven novi ljudje, nove sile, da zaveje nova čvrsta volja do poštenega dela za narod! Videli smo gospode, ki so bili prej na krmilu in so zdaj spet stalno ministri, nismo pa videli drugih, ki bi tudi dobro delali.

Sedanja doba je tudi v drugem pogledu nova doba, ki jo narekujejo naše gospodarske in socialne prilike, v katerih živimo. Svetovna kriza je vedno jačja. Kmetski pridelki nimajo cene, kmetski stan leži na tleh. Če kmeta izločite kot konzumenta, potem je slabo tudi za vse druge stanove. V programih prejšnjih vlad ni bilo jasnega gospodarskega in socialnega programa. Zato mislim, da nimajo prav oni časopisi, ki hočejo težišče te volilne borbe postaviti na prvi del programa predsednika vlade g. Jevtića, ki govori o narodnem in državnem edinstvu.

(G. minister je očividno meril na današnji uvodnik »Jutra«. Vendar pa »Jutro« tega ni trdilo, marveč je nasprotno izvajalo, da g. Jevtić ne bi mogel izvršiti svojega gospodarskega programa, ako n a č e l n o vsi njegovi poslanci ne bi bili na isti državnopolitični liniji. Op. ur.)

Bistvo vprašanja je: Manj politiziranja in več gospodarstva. Gledati moramo, da damo novega razmaha gospodarskemu življenju. Vlada je sama brez velikih fraz šla na delo. Napravila je že dovolj, da lahko ima celokupni narod zaupanje v njo. Ena milijarda se bo porabila za javna dela. Pri tem bo tudi Slovenija prišla na svoj račun. Prišli bomo do zaželjene zveze z morjem na Sušak, v najkrajšem času bo razpisana licitacija za prvo traso železniške zveze z morjem za progo Šent Janž-Sevnica, ceste pri Št. Ilju, čez Podkoren, na Jesenice, čez Rakek se usposobijo za veliki svetovni promet. Znižanje zemljarine, železniških tarif itd. — vsi ti ukrepi skupaj naj omogočijo nov razmah gospodarskega življenja. Potrebno je, da z optimizmom in navdušenjem gledamo v bodočnost. Brezposelnost bo odpravljena, kmet bo lažje in dražje prodajal svoje pridelke, a tudi glede izvoza bomo napravili temeljitejše in krepkejše korake.

Da lahko ta velik program izvršimo, je potrebno zaupanje in čvrsto zaledje. To pa zahtevamo pri teh volitvah. Kdor hoče, torej državi in sebi dobro, se mora priključiti programu g. Jevtića.

Ena najvažnejših točk programa vlade g. Jevtića je ta, da želi absolutno duhovno pomirjenje. Nadalje želi, da se dvigne tudi morala v javnem političnem udejstvovanju. Če je prepovedano posamezniku biti lažnjivec, lump in tat, ne more biti nobena odlika javnega delovanja, če človek drugega obrekuje, če ne drži besede, če drug drugemu krade čast. Vlada želi, da zanese več morale v naše politično življenje. (Pritrjevanje.)

Predvsem pa želimo, da pritegnemo k sodelovanju vse tiste, ki še niso sodelovali. Vlada računa na to, da bodo organizacije JNS razumele njen program ter se priključile njenemu pravcu. Kar se tiče Slovenije, sem o tem popolnoma prepričan. Mi nismo prišli notri kot strankarji, ne jaz, ne g. Pucelj. Nam je stranka samo namen. Prvo je ideja, princip, ki ga stranka zastopa. Zbrali smo se okrog pokojnega kralja, kateremu smo verovali, ne pa ljudem, ki so propagirali te ideje. Vsi pristaši JNS so ravno tako jugoslovenski in nacionalni, kakor so bili poprej, pa tudi če morda usoda JNS ne bo več tako rožnata, ako bo stranka po volitvah sploh še obstojala. Vse polno je bilo ljudi, ki so bili nezadovoljni s politiko abstinence nekdanjih mogočnikov v Sloveniji. Korošec in njegovi prijatelji so sami uvideli, da jih ta politika vodi v gospodarsko propast, a sedaj ne vedo, kam bi. Zato moramo pri teh volitvah pridobiti vse tiste ljudi, ki so voljni sodelovati na vladinem programu, da tudi v delu dokažejo, da hočejo močno Jugoslavijo in razumno gospodarsko in politično sodelovanje, da se javno izjavijo, da je politika, po kateri so hodili celih deset let, pogrešna. Zavihajmo rokave in pojdimo složno na delo. Vabim vse brez izjeme, da stopijo z nami v kolo, da gremo za poštenim in pametnim programom vladinega volilnega proglasa. Pozabimo, kar je bilo, bodimo zopet najboljši prijatelji, morda še bolj, kakor s tistimi, ki so bili vedno za nami. Sveto pismo pravi, da je izgubljena ovca, ki se vrne k čredi, mnogo bolj pri srcu, kakor pa 99 pravičnih, ki se niso nikdar izgubili. Tudi vi, ko se sedaj vrnete na svoje domove, povabite vse, ki so dobre volje, na sodelovanje, ker smo apostoli velike misli narodnega sporazuma in narodne sloge, narodnega in državnega edinstva, krepkega, močnega in zavestnega gospodarskega dela za boljšo bodočnost vsega naroda. (Veliko odobravanje.)

Kmalu bodo že vsi srezi določili svoje kandidate

Volilne priprave so vedno bolj živahne — Večina srezov je že formalno postavila svoje kandidate

Naval kandidatov v Beogradu je nekoliko ponehal, zato pa se je kandidatska psihoza pojavila na terenu in tudi pri nas v dravski banovini se množi število tistih mož, ki jih posamezne grupe ali pa se sami postavljajo na politično pozornico. V Sloveniji sta se danes vršili dve pomembnejši konferenci: na Zidane mostu za laški srez in v Ljubljani za ljubljansko okolico. Na ljubljanski sreski skupščini JNS je bilo veliko število predlogov za kandidate in skupščina ni mogla priti do konkretnega kandidatskega predloga. Seje se je udeležil tudi minister dr. Marušič, katerega programatični govor prinašamo na drugem mestu.

Zanimive so bile informacije g. ministra o splošni volilni situaciji. Po teh informacijah je poleg liste g. predsednika Jevtića sigurna lista Jugoslovenske narodne stranke z nosilcem Hodžero. Glavni zastopnik te liste pri nas je dr. Ivo Potokar. Ni vidiku je zagrebška kombinacija. Ni še sigurno, ali bodo mogli socialisti postaviti lastno listo. Gotovo pa je — je poudaril g. minister dr. Marušič, da grupacija Korošec - Stanojević - Spaho ne bo mogla postaviti svoje liste predvsem zato, ker ti gospodje vedo, da bi dobili silno malo glasov. Najverjetneje je torej, je zaključil g. minister, da v Sloveniji ne bomo imeli borbe z bivšimi punktaši, kar je škoda. Oni vedo, da bi bil to definitiven obračun, in zato rajši v megli zakrivajo število svojih vsak dan bolj izginjajočih pristašev. Ne gredo na volitve, da se ne vidi, kako malo jih je še ostalo. Potem bodo pa rekli, da so vsi tisti, ki niso volili, njihovi pristaši...

Izjava notranjega ministra

Zagreb, 2. marca p. Današnji »Jutarnji List« objavlja na vidnem mestu izjavo notranjega ministra g. Velje Popovića, ki je njegovemu poročevalcu dejal: **»Vlada ne bo zabranila nobene liste, ki bo v skladu s predpisi volilnega zakona. Vse druge govorice so lažne. To mojo izjavo lahko objavite.«**

Doslej formalno proglašene kandidature v Sloveniji

V dravski banovini so bili na sreskih skupščinah JNS ali na drugih kandidacijskih konferencah doslej formalno proglašeni in objavljeni naslednji kandidati za posamezne sreze na listi g. Jevtića:

Ivan Prekoršek za celjski srez, **Ivan Urek** za brežiški srez, **Avgust Lukačič** in **Ivan Janžekovič** za srez Maribor levi breg, **Gvidon Birolla, Fran Lajovic,** župan **Strman** ter **Milan Mravlje** za litijski srez, **Dako Makar** in **Ivo Malešič** za metliški srez, **Fran Tavčar** in **Stanko Lenarčič** za logaški srez, **Lovro Petovar** za ptujski srez, **dr. Josip Režek, Franjo Bulc** in **Anton Klinc** za novomeški srez, **Vekoslav Spindler, Ivan Zdolšek** in učitelj **Komar** za šmarski srez, notar **Rado Jereb** za konjiški srez, minister **dr. Marušič,** ako on ne bi sprejel, pa **Alojzij Drmelj, Martin Horvatič, Ivan Majcen** in inž. **Fran Zupančič** za krški srez, **Anton Cerer, Franc Kristan** in **dr. Matija Hočevar** za kamniški srez.

Skupščina JNS za srez Ljubljana okolica je postavila kandidate včeraj. O tem poročamo posebej. Večina ostalih srezov ima kandidacijske skupščine danes, le nekateri jih bodo imeli še le med tednom.

Poleg gori navedenih je seveda od raznih skupin postavljena še cela vrsta drugih kandidatov, o katerih pa za enkrat še ni jasno, ali bodo kandidature sprejeli, odnosno ali bodo ž njimi prodrli. Zato bi bilo preuranjeno, jih navajati že sedaj. Končna odločitev glede kandidatur pa je pridržana nosilcu državne liste ministrskemu predsedniku g. Jevtiću, ki bo moral odločiti, koliko kandidatov in katere sprejme za posamezne sreze na svojo listo.

Kandidature v ljubljanski okolici

Včeraj dopoldne je bila v Ljubljani v restavraciji Zvezdi kandidacijski skupščina za srez Ljubljano okolico. Vodil jo je predsednik sreskega odbora JNS g. Pipan. Navzoča sta bila tudi gg. minister dr. Marušič in senator Pucelj. Zbranih je bilo okoli 200 delegatov. Na skupščini so govorili minister dr. Marušič, senator Pucelj in dosedanji poslanec Koman, ki je energično branil delo razpuščene Nar. skupščine in dosedanjih slovenskih poslencev Sreski tajnik g Borštnik je predložil brzojavko, ki pozdravlja g. Jevtića kot nosilca državne nacionalne liste in obljublja vso pomoč organizacije JNS. Soglasno je bil sprejet predlog, da se sreski odbor JNS pretvori v volilni odbor s pravico kooptacije. Sledila je živahna debata o kandidaturah, katere so se udeležili gg. Mesec, Majer, Pavčič, Bricelj, Zakotnik, Šušteršič, Modic, magister Hočevar in Šmajdek. Iznešeni so bili naslednji kandidatni predlogi: Albin Koman, Mesec, mag. Hočevar, Grmek, Žitnik, Pavčič, Grad, Brunčič, Mravlje, Modic, Medved, Jamnik, Sancin, Kavčič in Zebal. (Ljubljanska okolica voli, kakor znano dva poslanca.) — Nekateri predlagani so kandidaturo takoj odklonili.

V debati je naglasil senator Pucelj, da bi bilo priporočljivo, ako se postavijo trije pari kandidatur. Do definitivnega sklepa ni prišlo, temveč je skupščina pooblastila sresko eksekutivo, da v sporazumu s kandidati, ki niso kandidature odklonili, določi vrstni red in predloži definitivne predloge g. Jevtiću kot nosilcu državne liste.

Laški srez

V soboto popoldne se je vršila v Zidanem mostu konferenca sreskega volilnega odbora za laški srez. Predsedoval ji je banski svetnik in župan dr. Franjo Roš, ki je uvodoma podal poročilo o politični situaciji ter pojasnil nagibe, ki vodijo JNS, da z vsemi silami podpre listo g. predsednika Jevtića. Nato je razpravljal o pripravah za volilno kampanjo v laškem srezu.

Po govoru dr. Roša se je vnela živahna debata, v kateri se je razpravljalo o kandidaturah. Do definitivnega zaključka ni prišlo, ker se je prepustilo krajevnim organizacijam v Trbovljah in Hrastniku, da sporazumno določita kandidata. Največ izgledov imajo za kandidate učitelj Pleskovič iz Trbovelj, gostilničar Ferdo Roš iz Hrastnika in delavec Štruc iz Trbovelj.

Kandidature v šmarskem srezu

V sredo dopoldne je bila v Šmarju izredna sreska skupščina JNS v svrho razprave in sklepanja o kandidaturi JNS za šmarski srez na državni listi g. Jevtića. Zastopana je bila večina občinskih organizacij JNS po svojih delegatih ter večje število županov, izvoljenih na nacionalnih listah. Skupščino je otvoril in vodil predsednik sreske organizacije g. Miha Skale. Na sestanek je g. banovinski svetnik Florijan Gajšek pozval tudi še nekatere druge osebnosti, ki so se udeležile konference.

Po kratkem poročilu dosedanjega narodnega poslanca g. Spindlerja, ki so ga navzoči z odobravanjem vzeli na znanje in mu na predlog g. Pečarja izrekli zahvalo za njegovo delo v prid sreza, je bil stavljen predlog za njegovo ponovno kandidaturo.

V sledeči razpravi so bili stavljeni predlogi še za kandidature: g. Ljud. Komarja, učitelja na Ponikvi, g. Antona Zdolška, posestnika na Ponikvi in g. Fr. Nejedlija, posestnika v Sedlarjevem. Nekateri kmetski delegati so odločno zastopali stališče, da mora biti poslanec šmarskega sreza v bodoče kmet. Pri glasovanju je dobil znatno večino predlog za kandidaturo dosedanjega poslanca g. **Vekoslava Spindlerja,** skoro vse ostale glasove pa je dobila kandidatura g. **Zdolška.** Sreska organizacija JNS bo g. Jevtiću kot nosilcu liste prijavila kandidaturo g. Spindlerja, ostali kandidati pa so svoje kandidature tudi že prijavili g. Jevtiću.

G. predsedniku Jevtiću, banu dr. Pucu in ministru dr. Marušiču so bile poslane pozdravne brzojavke.

Kandidature v konjiškem srezu

V petkovi številki objavljeno poročilo o izredni skupščini sreske organizacije JNS za konjiški srez smo prejeli po telefonu. Zato so se vanj vrinile nekatere netočnosti, ki jih danes popravljamo. Navedli smo, da so bili predloženi kot kandidati g. notar Jereb, dosedanji poslanec Gajšek in obč. tajnik Koseza iz Vitanja. V resnici je bilo na skupščini predloženih pet kandidatov: poleg g. Jereba in Gajška še g. Albert Koser (ne Koseza, diplomirani pravnik in začasni občinski tajnik v Vitanju, g. Davorin Kračun, župan v Zrečah in g. Berce, posestnik in gostilničar v Špitaliču. Kakor nam poroča g Koser, se je on takoj odrekel kandidaturi, da se ne bi cepili nacionalni glasovi, in je svetoval svojim prijateljem, naj se strnjeno izrečejo za kandidaturo g. Jereba. Pri glasovanju po listkih sta nato dobila, kakor smo že poročali, g. notar Jereb 66, g. notar Gajšek pa 34 glasov, dočim je 5 glasov odpadlo na g. Kračuna.

Iz radovljiškega sreza

Z ozirom na vesti, ki se širijo ponekod v radovljiškem srezu, smo pooblaščeni izjaviti, da dr. Josip Štular, starešina sreskega sodišča v Radovljici, ne kandidira in ne misli kandidirati pri volitvah v Narodno skupščino.

Iz logaškega sreza

V našem prvem poročilu o kandidacijski konferenci JNS je stalo, da bo namestnik g. župana Franja Tavčarja z Rakeka g Josip Rudolf, posestnik in župan na Blokah. G. župan Rudolf nam sedaj sporoča, da je bila postavljena njegova kandidatura brez sporazuma z njim in da je bila torej »Jutrova« vest preuranjena. Med tem je prišlo, kakor smo že včeraj zabeležili, do sporazuma v tem smislu, da bosta gg. Tavčar in Pupis kandidirala skupaj, prvi kot kandidat, slednji kot namestnik, da se na ta način prepreči cepljenje nacionalnih glasov.

Kočevski srez

Nad 300 zaupnikov je povabil minister n. r. in senator g. Ivan Pucelj na volilno konferenco, ki se bo vršila v torek, 5. marca v Ribnici. Na konferenci bodo razpravljali o postavitvi kandidata za kočevski srez. Kot najresnejši kandidat se smatra g. Ivan Arko iz Ribnice. Napoveduje pa se tudi kandidatura ljubljanskega odvetnika in predsednika Slovenskega lovskega društva g. dr. Ivana Lovrenčiča, ki je doma iz kočevskega sreza. Doslej je zastopal ta srez v Narodni skupščini g. Ivan Pucelj, ki pa odklanja ponovno kandidaturo.

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani

PLANINKA-ČAJ BAHOVEC.

Pristen je le, če nosi: 1. zaščitni žig, 2. ime izdelovalca Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, 3. mora biti plombiran. Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA-ČAJ BAHOVEC, LJUBLJANA

1883 Reg. br. 67 od 5. II. 1932.

Glavni akter dunajskega puča pred sodiščem

Ob ogromnem zanimanju občinstva se je včeraj pričel na Dunaju proces proti bivšemu ministru dr. Rintelenu, ki pa zanika vsako krivdo

Dunaj, 2. marca w. Dopoldne se je pred vojaškim sodiščem začela razprava proti dr. Antonu Rintelenu, bivšemu štajerskemu deželnemu glavarju in poznejšemu poslaniku v Rimu. Zanimanje je bilo izredno veliko. Porotna dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Razpravi predseduje predsednik vojaškega sodišča generalni major Oberweger, vodi jo pa kot prisednik prvi državni tožilec dr. Tuppy. Dr. Rintelena zagovarja odvetnik dr. Klee. Razpravi prisostvujejo trije sodni psihiatri. Pet minut pred pol 10. je paznik pripeljal Rintelena, ki se je opiral na palico ter ima levo roko v obvezi, v dvorano. Ob 9.45 se je pričela razprava. Ko je Rintelen podal svoje osebne podatke in ga je vodja razprave opozoril, naj bo miren in naj ne zlorablja svobode govora, je državni tožilec v daljšem govoru opisal obtožbo zaradi sokrivde pri veleizdaji.

Obtožnica

Obtožnica pravi, da je Rintelen l. 1934. zlasti pa meseca julija v Rimu in na Dunaju odobraval načrt o napadu na urad državnega koncelarja ter ga s tem podpiral, nadalje je bil voditeljem narodnosocialističnega prevrata na razpolago za sestavo revolucijonarne vlade. V svoji utemeljitvi je državni tožilec dejal med drugim: »Kdor se je postavil, čeprav ne direktno na razpolago narodno-socialističnim prevratnikom, njihovim načrtom ali ciljem ter jih podpiral ali pa je imel le manjšo zvezo z njimi, je zagrešil zločin sokrivde pri veleizdaji. Težko je vprašanje, ali je bil dr. Rintelen v zvezi s prevratniki in zakrivil dejanja, ki mu jih očita kazenski predlog. Državni tožilec je obširno opisal dogodke 25. julija 1934 ter izjavil, da so skoraj vsi uporniki, ki so vdrli v urad zveznega kancelarja, imenovali kot nekako geslo Rintelenovo ime. V teku preiskave se sicer ni mogel najti vir, iz katerega je to geslo izhajalo, zlasti zaradi tega ne, ker so vrhovni voditelji prevrata pravočasno pobegnili. Karkoli se zasleduje, se pojavlja v tem uporu ime in oseba dr. Rintelena, kar nikakor ne more biti zgolj slučaj.

Obtoženec je v svojo obrambo izjavil, da je svoj čas z vednostjo vlade pričel pogajanja z narodnimi socialisti, ki pa niso imela uspeha. Dr. Rintelen zanika, da bi bil imel kake zveze z uporniki in z narodnimi socialisti sploh. Na Dunaju je bil že 23. julija 1934 zaradi tega, ker je prišel na uradno mu dovoljeni dopust. Upravičena je tudi njegova navzočnost na Dunaju, ker je običaj, da se morajo poslaniki ob nastopu dopusta javiti šefu vlade. Prevratniki so torej izvolili ta čas za upor, ko je bil od njih določeni novi šef vlade na Dunaju. Oni so tempirali petardo na ta trenutek. Državni tožilec je nato opisal občevanja, ki jih je imel dr. Rintelen v Rimu ter je imenoval zlasti ime dijaka Reinhardta Spitzya, prepričanega narodnega socialista. Dr. Rintelen ni zanikal, da je občeval s tem človekom. Nato je državni tožilec ugotovil, da je med dr. Rintelenom in dr. Dollfussom že od početka obstojal nekak antagonizem. Rintelena obremenjuje tudi to, da se je obotavljal posredovati v smislu zahtev vlade. Prečital je tudi pismo, ki ga je dr. Rintelen pisal svoji ženi, preden je poizkusil izvršiti samomor. V tem pismu pravi, da se je njegovo ime zlorabilo v strašni stvari. Državni tožilec smatra to pismo za dokaz, da se je dr. Rintelen zavedal svoje krivde.

Rintelenov zagovor

Po govoru državnega tožilca je obtoženec izjavil, da se ne čuti v ničemer krivega. Opisal je svoje življenje in svojo politično kariero. Pri tem je posebno poudarjal, da je iz kabineta dr. Dollfussa izstopil docela po sporazumu. Zanikal je, da se kot poslanik v Rimu ni zanimal za politično službo, ker je bil najmanj štiri ali petkrat pri Mussoliniju. Na vprašanje, zakaj se je omejeval samo na diplomatsko občevanje z nemškim poslanikom, je izjavil da to nikakor ne odgovarja dejstvom, ker je bil najmanj prav toliko pri češkoslovaškem poslaniku kakor pri nemškem. Tudi madžarskega poslanika je čestokrat posetil. Glede dijaka Spitzya je izjavil, da ni imel z njim nobenih političnih razgovorov in da tudi ni bil v prav nobeni zvezi z nemško vlado. Spitzy mu tudi ni služil kot informator. Z narodnimi socialisti v Rimu ni imel nobene zveze in tudi ni z njimi občeval.

Vodja razprave mu je očital, da je bil po filmskem industrijcu dr. Paulu v odnošajih z nemškimi narodnimi socialisti, zlasti z nemškim ministrom Hessom, kar pa je dr. Rintelen zanikal. Izjavil je, da je bila zanj naravna dolžnost lojalnosti nastopati za Dollfussovo vlado Kar se tiče narodnih socialistov, je menil, da se mora delati za dosego sporazuma ob popolnem čuvanju avstrijskega stališča. Intriganti so namenoma zastrupljali odnošaje med njim in dr. Dollfussom. Pri tem se je skliceval tudi na neko pismo avstrijskega zunanjega ministrstva.

Po daljšem odmoru, ki ga je zaprosil obtoženec, je opisal odhod iz Rima ob koncu lanskega leta in svoj dopust na Dunaju. Vodja razprave je sporočil, da je dr. Rintelen dva dni pred prevratom pisal dve dopisnici nekemu hotelirju v Alt Aussee, kjer je naročil za prihodnje dni sobo, ker je hotel tam preživeti svoj dopust. Nato so prišli na vrsto dogodki v dneh prevrata. Obtoženec je dejal, da ga je kot prva poklicala neka dama, ki mu je sporočila, da je radio objavil vest, po kateri je postavljen za kancelarja. Takoj je odgovoril, da smatra to za smešno zgodbico. Dokler ni prišel dr. Funder v njegov hotel, ni z nikomur drugim osebno govoril. Ali ga je še kdo telefonično poklical, se ne more več spominjati. Dr. Rintelen je nato pripovedoval, kako je z dr. Funderjem odšel v vojno ministrstvo h takratnemu ministru dr. Schuschniggu. V vojnem ministrstvu je bilo nekaj ministrov, ki so ga sprejeli, neresnično pa je, da so ga obkladali z očitki. Dr. Schuschnigg ga je prosil, naj gre v drugo sobo in naj tamkaj počaka, kar je tudi storil. Opisal je nato svojo razburjenost v času, ko je čakal.

Zaradi izčrpanosti razprava prekinjena

Nato je bila razprava prekinjena. Zdravniški strokovnjaki so izjavili, da so trije zdravniki obtoženca preiskali v sosedni sobi ter ugotovili, da je telesno in duševno zelo izčrpan in da potrebuje mira. Zaradi tega je bila razprava prekinjena ter se bo nadaljevala v ponedeljek ob 9. dopoldne.

★

Hitlerjevski izgredi na Dunaju

Dunaj, 2. marca. p. Demonstracije avstrijskih narodnih socialistov, ki so se pričele že v četrtek ponoči, so včeraj dosegle vrhunec. Po mestu so narodni socialisti delili letake proti sedanjemu režimu in vprizarjali demonstracije proti Schuschniggu. Z letaki so pozivali prebivalstvo, naj proslavi priključitev Posaarja k Nemčiji in protestira proti italoklerikalni politiki vlade. Na mnogih krajih so na hodnike in zidove hiš narisali kljukaste križe. Policija je imela polne roke dela. Na več krajih je prišlo do spopadov. Pred neko palačo v Laudonovi ulici v 8. okraju je bilo več ljudi ranjenih. Policija je končno pregnala demonstrante in vdrla v neko hišo, ki je imela na strehi izobešeno hitlerjevsko zastavo, v gornjih nadstropjih pa je policijske organe ustavil plin za solzenje. Nastopiti je morala četa gasilcev, da je odstranila zastavo. Doslej je bilo aretiranih 50 ljudi.

Šahovski turnir v Moskvi

Moskvi, 2. februarja. V današnjem XII. kolu mednarodnega turnirji je bilo do odmora ob 21. moskovskega časa odigranih 6 partij. Stahlberg je kot beli igral proti Rabinoviču. Ta je za napad žrtvoval pešca, kar se je pa izkazalo za nepravilno in je Stahlberg partijo dobil. Švedski mojster je v zadnjih partijah pokazal sijajno igro in bo vsem nasprotnikom izredno trd oreh. Alatorcev je kot beli že v otvoritvi nadigral Ragozina. Pozicijsko prednost je zadržal do konca in zmagal. Rjumina je ponovno zapeljal njegov temperament. Igral je tudi proti Kanu površno, kar je ta dobro izkoristil in odločil partijo v svojo korist. Pire je kot črni igral proti Botvinniku brezhibno in je partija končala remi. Z istim rezultatom sta končali partiji Flohr - Spielmann in Lilienthal - Capablanca. Ostale partije so bile prekinjene.

Po odmoru so se nadaljevale prekinjene partije. Romanovskij je dosegel proti Bogatirčuku neodločen rezultat. Remis je bila tudi partija Löwenfisch—Lasker. Čehover je porazil Menšikovo, partija Goglidze—Lisicin je bila prekinjena.

V XIII. kolu igrajo: Čehover - Romanovskij, Bogatirčuk - Löwenfisch, dr. Lasker - Rjumin, Kan - Botvinnik, Pire - Alatorcev, Ragozin - Goglidze, Lisicin - Stahlberg, Lilienthal - Menčikova, Flohr - Capablanca, Rabinovič - Spielmann.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pričakuje se dež.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Boljše, večinoma solnčno vreme.

Naši kraji in ljudje

Ljubljana in proslava 85letnice T. G. Masaryka

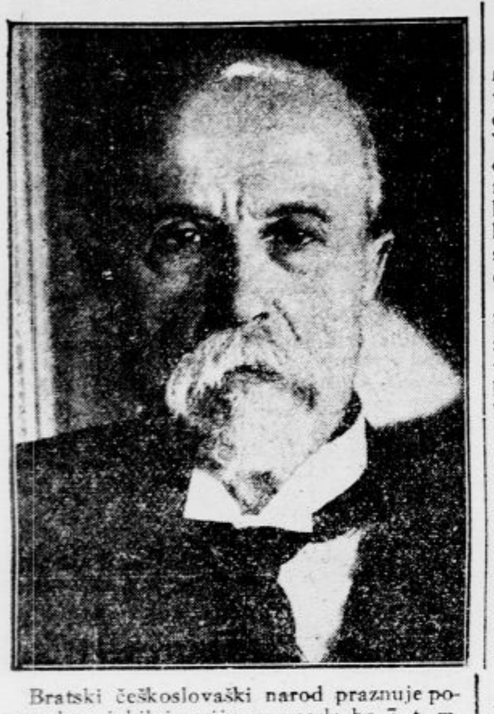

Bratski češkoslovaški narod praznuje pomemben jubilej: prijazna usoda bo 7. t. m. naklonila njegovemu prezidentu T. G. Masaryku 85 let življenja.

Vsi vemo, kaj je T. G. Masaryk za Čehoslovake in kakšen je njegov pomen v očeh slovanstva in današnjega človeštva. Pričujočnost tega velikega moža, Washingtona svojega naroda, je Čehoslovakom zlasti v teh negotovih in težkih časih dragocena izpodbuda. Masaryk ni samo predstavitelj države, marveč je v današnjem svetu edinstveni duhovni vodja naroda — vodja, ki je to postal in ostal samo po visokih kvalitetah svoje osebnosti. Zaradi tega je tem večjega pomena vsako naslednje leto, s katerim usoda podaljšuje večer Masarykovega, za ves narod tako dragocenega in edinstvenega življenja. Vsaka nova obletnica njegovega rojstnega dne daje novo priliko, da češkoslovaški narod pokaže svojo neizmerno vdanost in ljubezen do moža, ki je še bolj kakor Palacky zaslužil ime »očeta naroda« — očeta svobodnega naroda in njegove napredne, demokratične države.

Ob letošnji 85letnici T. G. Masaryka bo iz milijonov češkoslovaških src izžarevala želja, da naj ostane veliki starec še dolgo v živem občestvu svojega naroda. In Čehoslovakom se bodo v tej goreči želji priključili vsi njihovi prijatelji po širnem svetu. Prav posebno smo dolžni pokazati solidarnost ž njimi mi Jugosloveni. Proslava Masarykove 85letnice v Jugoslaviji naj bi pokazala, da smo Čehoslovakom hvaležni zlasti za tisto spontano in veličastno sočutje, ki so ga pokazali lani ob tragični izgubi našega kralja-voditelja. V srečnih in nesrečnih dneh preizkušeno bratstvo in neločljivo zavezništvo, med Jugosloveni in Čehoslovaki ima v T. G. Masaryku svoje visoko poosebljenje.

Ljubljana bo poleg manjših prireditev proslavila 85letnico velikega prezidenta s koncertom v Unionu dne 8. t. m. Ta koncert bo po svojem izrazito umetniškem programu najdostojnejši izraz naše pozornosti, ljubezni in hvaležnosti: veličastni Dvořakov »Te Deum« v izvedbi našega najboljšega pevskega zbora naj tolmači veselje Slovencev in bele Ljubljane, da T. G. Masaryk doživlja 85 let.

Ljubljana, ki je že izza prerodne dobe — od Dobrovskega dalje — ognjišče slovensko-češke vzajemnostne misli, naj tudi ob tej priliki dostojno pokaže zvestobo idealom, ki so tako sodobni, kakor so sodobne stare nevarnosti na mejah slovanstva!

Novi ljubljanski divizionar

Divizijski general Peter J. Nedeljković je brat bivšega pomočnika finančnega ministra Stanoje Nedeljkovića. Rodil se je leta 1882. v Zaječaru, kjer je dovršil tudi šest razredov gimnazije, nakar je leta 1900. stopil v nižjo vojno akademijo. Dne 27. avgusta 1903. je postal podporočnik, nakar je služboval kot vodnik v konjeniškem polku. Leta 1907. je stopil v višjo vojno akademijo, ki jo je dovršil z odličnim uspehom ter bil nato komandir v konjeniškem polku. V tem svojstvu je sodeloval v balkanskih vojnah leta 1912. in 1913., nakar je stopil v generalštabno službo.

V svetovni vojni je sodeloval na raznih položajih in naglo napredoval. Leta 1916. je postal načelnik štaba II. pešadijske brigade, leta 1917. pa načelnik štaba konjeniške divizije. Po vojni je služboval v raznih funkcijah, bil nekaj časa delegat pri železniški direkciji v Sarajevu, nato kot načelnik štaba vrbaške in bosanske divizije, konjeniške divizije in načelnik štaba dravske divizije. Kot generalštabni polkovnik je nekaj časa poveljeval 40. pešpolku. Leta 1927. je bil postavljen za pomočnika načelnika štaba III. armije, od koder je bil postavljen za vojnega atašeja v Pragi. Leta 1929. je postal načelnik štaba II. armije, napredoval v brigadnega generala in kot tak prevzel komando konjeniške divizije. Leta 1933. je postal divizijski general in prevzel poveljstvo vrbaške divizije, od koder prihaja zdaj za divizionarja v Ljubljano.

Gospod divizionar je star znanec in prijatelj Slovencev. Za časa svojega prvega službovanja v Ljubljani se je tudi poročil s Slovenko, gospo Angelino iz ugledne Heinriharjeve rodbine v Škofji Loki. Za hrabrost v vojni je dobil številna domača

in inozemska odlikovanja, med njimi ruska, francoska, češkoslovaška, grška in italijanska.

Ob Skrbinškovem jubileju

Dne 7. marca l. 1909 je gojenec Ottove dramske šole na Dunaju Milan Skrbinšek debitiral v vlogi Martina Spaka (»Deseti brat«) na odru takratnega deželnega gledališča s tako velikim uspehom, da ga je takratni intendant Fran Govekar takoj angažiral za prihodnjo sezono 1909—1910. Kljub temu, da mu je njegov profesor, igralec Burgtheatra Armin Seydelmann, preskrbel angažma, in sicer prvo leto v Saarbrückenu in drugo leto v Berlinu, je Milan Skrbinšek sprejel ponudeni mu angažma doma in tako postal močan steber našega gledališča.

Skrbinšek je po maturi študiral tehniko (en semester), nato je presedlal na romanistiko, a tudi tu ni vzdržal, vpisal se je v Ottovo dramsko šolo, ki jo je z velikim uspehom končal.

Kako zelo so ga njegovi učitelji cenili, pove naslednja anekdota: Po dvomesečnem študiju pokliče ravnatelj Guttmayer Skrbinška v svojo pisarno. Navzočen je bil tudi profesor Seydelmann. Ravnatelj pove Skrbinšku, da sta s profesorjem Seydelmannom v veliki zadregi, ker bi ga zelo rada poučevala še privatno, a ga niti eden, niti drugi noče odstopiti. Zato pozoveta Skrbinška, naj sam odloči o tem. Skrbinšek je v veliki zadregi, toda kmalu najde srečen izhod z besedami: »V pedagoškem pogledu je najpravilnejše, da ostanem pri enem učitelju, torej pri profesorju Seydelmannu«. Od tedaj ga je profesor Seydelmann poučeval tudi privatno na svojem domu. Kako ponosen je še danes na svojega učenca in kako visoko ga ceni, pričajo številna njegova pisma.

V sezoni 1911—1912 je postal Skrbinšek režiser. Od tedaj je zrežiral dolgo vrsto domačih in tujih iger. Najbolj srečen pa je še danes, če režira Cankarjeva dela.

Svetovna vojna tudi njemu ni prizanesla. Dne 20. oktobra l. 1914 je bil ranjen na ruski fronti, nato je bil postajni nadzorni oficir v Žalcu in v Ljubljani referent pri Passierscheinstelle. L. 1916. je gostoval z velikim uspehom v Zagrebu, kjer mu je bil ponuden tudi angažma, toda ponudbe zaradi vojaške suknje ni mogel sprejeti. Leta 1917. je bil premeščen v Trst, kjer ga je nato prevrat osvobodil vojaške obveznosti. Takoj je organiziral v Trstu slovensko gledališče in ga sam vodil eno leto. Zrežiral je 32 iger, od teh 13 slovenskih, 1 hrvatsko, 2 ruski, 2 nordijski, 2 italijanski, 10 nemških in 2 madžarski.

V avgustu 1919 je z uglodno članico naše drame Marijo Vero organiziral komorne večere v Sarajevu. V sezoni 1919—1920 je bil ravnatelj celjskega gledališča. Kot tak je gostoval v Osijeku v vlogi Kantorja (Cankar, »Kralj na Betajnovi«) in mu je takratni intendant ponudil ravnateljsko mesto, katero pa je Skrbinšek odklonil in rajši sprejel ponudeno mu mesto prvega režiserja in dramaturga v Mariboru. Po odhodu Hinka Nučiča iz Maribora mu je bilo ponudeno upravniško mesto, katero pa je odklonil z motivacijo, da z nezadostnimi sredstvi ne more voditi na umetniški višini opere, operete in drame. Tako je postal v Mariboru upravnik Valo Bratina, Skrbinšek pa je prevzel mesto ravnatelja drame. Po osmih letih, v sezoni 1922—1923, pa je prišel v Ljubljano, kjer deluje še danes z velikim uspehom kot režiser in igralec.

16. marca bo praznoval svoj 25letni jubilej zaslužnega dela na polju gledališke umetnosti. Za ta svoj veliki praznik si je izbral vlogo Shylocka v »Beneškem trgovcu«.

F. M.

Slovenska fotografija

se ponaša po svojem početniku Ivanu Puharju (1814 — 1864) s skoraj stoletno tradicijo in si je s tem zagotovila častno mesto v zgodovini ene najsijajnejših pridobitev modernega veka in najmlajše izmed umetniških panog. Bila pa je preskromna, da bi dokumentirala kakor pri drugih narodih svoje mesto in svojo vrednost pred kulturnim svetom. Svet je ne pozna, nešteto prelepih del, ki jih je ustvarila v preteklosti, se je izgubilo za večno ali pa jih bo treba s težavo reševati iz prahu pozabe.

Fotoklub Ljubljana pripravlja zbornik »Slovenska fotografija«, ki predstavlja prvi sistematični poskus, da bi se rešila za bodočnost vsaj nekatera izrazitejša dela sodobnih slovenskih mojstrov ter jih predstavila svetu. S članki in zapiski v petih jezikih, pred vsem pa s 60 reprodukcijami na najfinejši podlagi hoče podati približen pregled čez stanje naše umetniške fotografije po njenem stoletnem obstoju. Ta knjiga v velikem formatu, vezana v platno, bogata v svoji notranjosti in zunanjosti, bo zaslužila, da jo uvrsti vsak resni ljubitelj svetlobne umetnosti v zbirko svojih knjig, a po svoji dokumentarni vrednosti in izbrani obliki bo enako važna za umetnostnega zgodovinarja, kakor z[illegible]ega knjigoljuba in bo v okras vsak[illegible].

Izide v eni sami omejeni nakladi in je zato za vsakega interesenta važno, da si jo zagotovi pravočasno v subskripciji. Tako bo stala vštevši poštnino samo 80 Din, ki se lahko plačajo do konca maja t. l. V poznejši prodaji, kolikor bo prišla v poštev, bo stala več. Interesenti naj se prijavijo zato čim prej na naslov: Fotoklub, Ljubljana, poštni predal 278.

Korošci se spominjajo svojega velikega prijatelja

Radiše, 1. marca

Kakor bi bil dan brez sonca, tako nam je bilo na Koroškem, ko smo zvedeli, da je v Ljubljani za vedno zatisnil oči naš dragi dr Valentin Rožič. Pokojnik je bil koroškim Slovencem tolikanj naklonjena oseba, dober svetovalec in velik dobrotnik. Zaradi lepih zaslug ga je naše slovensko izobraževalno društvo imenovalo za častnega člana. Mudil se je večkrat tudi na Radišah, kjer je obiskoval s svojo soprogo pokojnega, več let bolnega cand. phil. Laknerja Ivana, pokojnega c. Kogelnika in dr. Tu se je občutila njegova dobrodelnost. Imel je tudi davkrat predavanje o izobraževalnem društvu. Krepko je udarjal na srca radiških bratov, naj ostanejo hrabri kljub vsem burjam!

Kdorkoli je došel iz Koroške v Ljubljano, je skoro vsak obiskal g. dr. Rožiča kot nekakega konzula koroških Slovencev. Ljubil nas je neizmerno, o tem je pričala njegova gostoljubnost. Takrat, ko smo se po koroškem pomenkovali vrh Rožnika, pod streho, kjer je prebival Ivan Cankar, je bil v navzočnosti koroških slovenskih maturantov in drugih prijateljev blagopokojni s svojo šegavostjo in ljubeznivostjo z nami in pri nas na Koroškem. Kdo bi se ga torej ne spomnil? Ko sva zadnjič govorila letos 12. januarja, se je še živo spominjal svojih Radišanov, katerim je obljubil obisk po svojem ozdravljenju v vigredi. Zatrdil se je, da mu je najljubša pokrajina na Koroškem košček iz Žrelca proti Radišam. Na Radiše mora, je nadaljeval, kamor moč nemškega naseljstva še ni segla! Polagal je na srca svojih Radišanov: »Sladko mi je, ko vidim, da moji stari prijatelji še niso pozabili name. Tudi jaz jih nisem pozabil. Vi ste naši, mi smo vaši! Ostanite hrabri, neomajni in zaupajte na Boga in Marijo! Saj smo vsi ene krvi in ene misli in Bog z nami drži.« S tem geslom je pozdravljali svoje Korošce, ki jih je ljubil čez vse. Naj bo dr. Rožiču, ki je bil čvrst v borbi za pravico, tudi nam Radišanom ohranjen v častnem, trajnem spominu!

J. T.

Pižmarke v okolici Gornje Radgone

Gornja Radgona, 2. marca

Posestnik Nedok Jakob iz Hercegovščaka pri Gornji Radgoni je začel lani v jeseni kopati vodnjak. Izkopal je okrog 2 m globoko jamo, a je moral z delom zaradi zime prenehati. Pozimi so otroci v to jamo navalili nekaj snega in je nastala mlaka, ob kateri so se večkrat igrali. Ko so se v četrtek hoteli spet igrati, so opazili v tej mlaki neznano živalco. Poklicali so očeta, ki je pritekel na lice mesta ter živalco ubil.

Ker se mu je videla kožica ubite živalce lepa, jo je ponesel v Gornjo Radgono, da jo tamkaj proda. Tukajšnji usnjarski podjetnik in krznar g. Žilavec je takoj ugotovil, da gre za nevarno glodavko podgano, tako zvano pižmarko (Bisamratte). Ubita živalca je merila v dolžino 32 cm, z repom vred pa 58 cm. Rep pri pižmarkah je ploščat in precej debelejši kakor pri navadnih podganah. Koža na hrbtu je rjavkasta in podobna veverički.

Pižmarke so nevarne glodavke. Izvirajo iz Južne Amerike, odkoder jih je leta 1906. neki farmer prinesel na Češko, da bi jih tamkaj gojil zaradi kožuhovine. Od onega časa pa se je ta podganja zalega ponekod zelo razširila. Pred letom dni so se pojavile nevarne glodavke v okolici Ulma na Würtemberškem, pred meseci na Nižje Avstrijskem. Povsod so bili storjeni ukrepi, da se zatrejo nevarne živalce, ki povzročajo ogromno škodo. V korist prebivalstva je torej, da vsakdo, ki opazi pojav teh škodljivcev, to takoj prijavi oblastvom.

Proti monopolizaciji šolskih knjig

Beograd, 2. marca.

V četrtek so se zbrali v Beogradu zastopniki raznih organizacij, da razpravljajo o nameravani monopolizaciji šolskihk knjig. Poleg grafičnih, knjigotrških in nekaterih kulturnih organizacij iz Zagreba in Beograda so se udeležili sestanka tudi zastopniki posameznih organizacij iz dravske banovine, in sicer: gg. M. Hrovatin za Društvo tiskarnarjev v Ljubljani, J. Štrukelj za grafično delavsko organizacijo v Ljubljani, D. Kosem za centralo grafične delavske organizacije v Zagrebu, F. Štrukelj za Zvezo faktorjev v Ljubljani, J. Dežman in J. Šifrer za Zadrugo knjigoveških mojstrov, prof. Kolarič za Društvo slavistov, ravnatelj dr. D. Lončar za Društvo Šola in dom in za ljubljanske knjigotržce.

Zastopniki so se na sestanku soglasno odločno izrekli proti monopolizaciji šolskih knjig. Svoje stališče so razložili v posebni spomenici. Spomenico so zastopniki v petek dopoldne predložili ministru za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. D. Marušiču, ki je sprejel najprej skupno deputacijo vseh interesentov, nato pa še posebej zastopnike iz dravske banovine. Ob tej priliki so zastopniki grafičnega delavstva opozorili g. ministra na škodljive posledice za grafično delavstvo, ki jih povzročajo razne kaznilnična grafična podjetja. Dalje so naprosili, da se g. minister zavzame pri finančnemuu ministrstvu, da se delavstvu ne odteguje 1 odst. izredni doprinos, ki je po razsodbi Državnega sveta nezakonita davščina, in da se delavstvu vrne znesek, ki mu je bil pod tem naslovom odtegnjen.

V tej zadevi sta še posebej posredovala g. D. Kosem in g. J. Štrukelj pri pomočniku finančnega ministra g. Letici in pri finančnem ministru g. dr. M. Stojadinoviću. Deputacija je v zadevi monopolizacije šolskih knjig obiskala še prosvetnega ministra in ministrskega predsednika, danes pa obišče ponovno finančnega ministra.

V Beogradu navzočni zastopniki navedenih društev in organizacij so sklenili, da skličejo v kratkem v Zagreb obširno anketo, kjer bi zastopniki najrazličnejših gospodarskih, socialnih in kulturnih organizacij razpravljali o nameravani monopolizaciji šolskih knjig in ugotavljali škodljive posledice, ki bi jih monopolizacija povzročila v gospodarskem, socialnem, kulturnem in pedagoškem pogledu.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormalno razkrajanje in gniloba v črevesu pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čermasti turi, marsikateri katari, motne sluznice preidejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Številni zdravniki in profesorji uporabljajo »Franz Josefovo« grenčico že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vaš verni tovariš!

Tako zanesljiv zaveznik pri pranju perila gotovo zasluži, da pri nakupu natančno pazite na njegova posebna znaka: ime „Schicht" in varnostna znamka „Jelen" na rdečem ovitku.

SCHICHTOVO
Terpentinovo milo
domači izdelek

...ampak izrečno pristno zahtevati!

SOS parnika „Bosanke"

V Biskajskem zalivu je nevihta parniku „Bosanki" v četrtek zvečer razbila krmilo

Split, 2. marca

Ko je v četrtek parnik parobrodarske družbe »Oceanije«, »Timok«, vrstnik nedavno potopljene »Vile«, priplul v splitsko severno luko okrog 10. zvečer, je slišal njegov radio-telegrafist klice SOS, prihajajoče s parnika »Bosanke«, ki je v službi Dubrovniške plovidbe in se je tedaj nahajal v Biskajskem zalivu in sicer baš tam, kjer se je pripetila pred nekaj leti katastrofa naše »Dakse«. Radio-telegrafist »Timoka« je slišal tudi, da sta se javila »Bosanki« v pomoč neki angleški in neki nemški parnik. Slišalo se je razločno, kako je poveljnik nemškega parnika javljal, da pluje njegov brod s polno paro — 16 milj na uro proti Biskajskemu zalivu.

Posadka »Timoka« je izračunala, da bo nemški parnik prispel tja, od koder je »Bosanka« klicala na pomoč, že ob polnoči. Radio telegrafist »Timoka« je vestno pazil na nove znake, ostalo pa je tudi po polnoči vse tiho. Iz tega se da sklepati, da je »Bosanka« prestala nevarnost, mogoče pa je seveda tudi, da poznejše vesti o njeni usodi sploh niso prispele v splitsko pristanišče. O nesreči je poročala tudi newyorška radio postaja, ki je bila sprejela radiogram od poveljnika ameriškega parnika »City of Hamburg«. Ta radiogram je poročal o radiografskem pozivu na pomoč od jugoslovenskega parnika »Bosanke« in o tem, da se je poveljnik parnika »City of Hamburg« takoj odzval klicu ter prej o nevarnosti obvestil še dva druga parnika, ki sta plula v njegovi bližini.

Parnik »Bosanka« je last Dubrovniške plovidbe, zgrajen pa je bil leta 1905. z nosilnostjo 6100 ton. Parnik je dolg 103, širok 13.70, visok pa 7.80 m. Normalna njegova posadka šteje 25 mož. Iz Splita so se takoj obrnili na direkcijo Dubrovniške plovidbe, ki je sporočila, da se je pripetila njegovemu parniku v Biskajskem zalivu samo nezgoda, ki pa, kakor kaže, ne bo imela hudih posledic. Med hudo nevihto se je parniku razbilo krmilo in, ker je poveljnik mislil, da preti huda nevarnost, je oddal signale SOS. V Dubrovniku so prepričani, da je posadka škodo sama popravila in obvestila druge ladje, ki so se bile odzvale njenemu pozivu, da pomoč ni več potrebna.

Trudna srca velikih otrok

Današnja mladina je v resnici uboga, še bolj ubogi pa bodo njeni potomci. Najstrašnejše pri tem pa je, da trpi po nedolžnem in ne po svoji krivdi in z njo vsa njena okolica. Trpi brezupno. V njeno trpljenje ne posije niti žarek iz lepše in boljše bodočnosti. Prav posebno trpi zaradi odvišnega trpanja možgan.

Kdor sledi delo današnjih otrok v višjih razredih srednjih šol, se ne čudi, da je toliko trudnih src in živcev. Če hoče dijak biti le malo vesten, mu prav nič časa ne preostane za razvedrilo, če pa se to zgodi, potem mora iti z duhom časa in se posveča lovu za sportnimi rekordi. Tudi za časa naše mladosti so učenci bili in brcali žogo. Razbili so si kolena, uganjali so vsakovrstne neumnosti, toda za rekordi niso noreli. Nihče se ni razburjal, če ne bo prvi pri tenisu, zato je igral brez bojazni. Danes pa se dekle uči in uči, iz dneva v dan se boji kako bo danes uspela naloga iz matematike, jutri latinska, potem nemška, slovenska, francoska, geometrijska, opisna. Vsak predmet je najvažnejši, iz nobenega ne smeš dobiti slabega.

Fantje so srečnejši, ker niso tako vestni kakor deklice; večino predmetov si odbijejo, zadovoljujejo se s slabimi in se za nje še zahvaljujejo. Tudi mati se zahvali, čeprav mu tega ne reče, zraven pa je vesela, ker ima boljše živce kakor dekle.

Današnja mladina ne trpi samo zaradi prevelikega natrpavanja možgan z raznimi vedami, večkrat nepotrebnimi. Trpi še bolj zaradi strahu, kaj bo dalje, da po dolgih letih učenja ne ostane roditeljem še dalje kot brezposelna na vratu. Živce ji razburja tudi vprašanje, katerega študija naj se loti, da bodo izgledi na bodočnost vsaj malo bolj ugodni.

Sam strah in spet strah. Manj vestni značaji trpe razmeroma manj. Vestni otroci pa obupujejo. Obupujemo tudi me matere, ki smo vzgojile otroke k vestnosti in odgovornosti, ker vidimo, da naš način vzgoje ni bil za danes ravno najboljši. Na glas tega seveda ne smemo povedati. Blazen tempo današnje mladine v učenju, pri zabavi in pri vsem početju vznemirja vso okolico in kvari družinsko življenje.

Začaran krog. Ali naj ostane doma, naj se ji da le praktična vzgoja? Roditelji bi to zdržali in bi bili celo veseli, da si otrok oddahne; toda otrok, gnan z blaznim tempom dobe, bi komaj našel počitek, ali vsaj ne za dolgo.

Tudi zakon, ki je bil nekoč končni cilj preskrbe za dekle, je danes prav negotova bodočnost. Dekleta to vedo, zato pa nanj dosti ne računajo. Oni, ki gleda na to z razumom, pritrjuje. O da, poročiti to že, toda zadnja vratca morajo biti odprta za vsak primer, če se zakon ponesreči. Ta zadnja vratca pa zahtevajo vse tiste priprave za samostojno življenje, kakor jih zahteva priprava žene na celibat. To pomeni spet raztrgane živce in utrujeno srce. Mogoče ne vedno, toda v mnogih, mnogih primerih.

Ne preostaja drugega, kakor da si osvojimo trohico optimizma, da vlijemo v mlada srca upanje in vero v boljšo bodočnost. Za splošno zboljšanje pa ni zadosti, da to store samo matere, to mora storiti še marsikdo. Na šolah boljši učni načrti, ne tako prenatrpavanje. *Mladino je treba prepričati z vsemi razpoložljivimi močmi, da rekordi ubijajo duha in habijo telo.* In družba? V takih razmerah jo bo prav težko zboljšati, ko se tempo življenja še vedno zvišuje. Mogoče bo pomagala prirodna reakcija. Sicer bodo bodoči otroci, otroci današnje mladine, imeli še bolj ubožna srca, še manj sposobne živce za življenje.

Mati.

Tako nastaja novi Maribor

Maribor, 2. marca

V seriji člankov je »Jutro« informiralo čitatelje o nastajanju *velikega Maribora* in oblikovanju *novega Maribora*, ki bo po izvršenih regulacijah dostojno reprezentativen kakor se spodobi za strnjeno mestno naselbino s 50.000 prebivalci. Mladi tvorci v mestni gradbeni upravi hočejo s sistematično regulacijo ter preureditvijo mestnega lica ustvariti in oblikovati novi Maribor ki naj bi kot center tujskoprometne pažnje postal mesto vzorne čedne zunanjosti in skladne urejenosti. Opozorili smo na porajajočo se mariborsko »avenijo« na Aleksandrovi cesti ter na veličastno sliko, ki jo bo nudil regulirani Trg Svobode, kjer bo stal spomenik kralju Uedinitelju. Z odstranitvijo pritlične hiše na Aleksandrovi cesti 26 ter z zgradnjo nove Batjelove trinadstropne stanovanjske in trgovske hiše na tem voglu bo odstranjen menda zadnji nedostatek te naše glavne ceste. S postavitvijo reprezentativnega poslopja na tem mestu se bo sprožilo tudi vprašanje regulacije vogla ob Cvetlični ulici ter preureditve dohoda v omenjeno ulico, ki je doslej kvaril vtis in celotno sliko.

Vetrinjska ulica — najlepša

Tako zatrjujejo zgodovinarji. Vzrok tej trditvi so nekatere zgodovinske stavbe v omenjeni ulici, predvsem staroslavni Vetrinjski dvor in hiša štev. 13. Obstoja pa tudi načrt in potreba regulacije gornje Vetrinjske ulice, ki bi se naj ob prehodu na Grajski trg razširila in preuredila. Toda ravno v tem prostoru je hiša štev. 13, ki predstavlja sporni problem. Vsi regulacijski osnutki so se izdelali v sporazumu med predstavniki mestne gradbene uprave in tvorci novega Maribora na eni strani ter zagovorniki starega zgodovinskega Maribora in drugih zgodovinsko pomembnih spomenikov in stavb. V vsem se je doseglo soglasje. Edino glede omenjene hiše št. 13 v Vetrinjski ulici ni prišlo do sporazuma. Zgodovinarji niso dali svojega pristanka in zdi se, da bo morala posredovati višja instanca, ker bi se morala ta hiša v smislu novega regulacijskega in preureditvenega načrta podreti in porušiti, dočim vztrajajo na drugi strani na tem, da se ta enonadstropna stavba zaradi svoje zgodovinske važnosti ne samo ne sme porušiti, ampak bi se morala uvrstiti celo v seznam varstvu podvrženih spomenikov in stavb. Debata pri zeleni mizi ni rodila pozitivnih rezultatov, bitka med zgodovinarji in arhitekti še ni končana...

Na Kralja Petra trgu — dva otoka

Izredno močan je promet, ki gre preko Kralja Petra trga. Prav za prav ni toliko trg po svojem značaju, kolikor prometno vozlišče. V načrtu bližnje izvedbe je ureditev dveh otokov na omenjenem trgu. Bencinska črpalka, ki stoji danes na koncu sedanjega otoka, ki služi pešcem kot pribežališče, se bo odstranila in pride drugam. Tudi se bo na prostoru bliže mostu uredil drugi otok. Okoli teh dveh otokov se bo razvijal promet v svojevrstni zasnovi, tako da ne bo nikjer nevarnega križišča. Z otvoritvijo novega dela Pobreške ceste je varnost javnega prometa na tem delu omenjenega trga precej ogrožena. Prevladalo je sedaj povsem *novo načelo* prometnega urejevanja na tem trgu. Vozilo, ki bo na primer privozilo z Ruške ceste, ne bo krenilo pri vožnji naravnost proti mostu, ampak se bo obrnilo ob otoku in pojde na drugi strani proti mostu. Ravnotako bodo vozila, ki prihajajo z Dvořakove ceste, zavozila mimo otoka proti mostu. V istem smislu gre tudi ves promet, ki prihaja od mosta in ki gre v smeri proti Dvořakovi in Masarykovi cesti. Vozila bodo prihajala od mosta na kralja Petra trg po desni strani in se usmerjajo mimo otokov proti Masarykovi cesti oziroma naravnost v Dvořakovo. V takšnem redu se izločujejo vse križiščne nevarne zone z istosmerno uravnanim prometom ter se razblinjajo možnosti prometnih težkoč in motenj in se bo ves promet neverjetno pospešil.

Tudi Glavni trg

Tvorci regulacijskih osnutkov se nameravajo lotiti tudi Glavnega trga. Že pri razpravah v idejnem odseku za postavitev spomenika kralju Uedinitelju se je poudarjalo, da sestoji Glavni trg iz dveh delov, ki se v stilnem in terenskem oziru popolnoma ločita in razlikujeta. Sta to dve celoti na enem silno razvlečenem prostoru. Dominanta na starem delu je Marijin spomenik. Glede novega dela Glavnega trga pa se čujejo mnenja, da bi se naj *zazidal* oziroma primerno *zasadil*. Prav malo verjetno je, da bi mogel prodreti predlog, da se naj novi trg zazida. Pač pa bi Glavni trg z nasaditvijo novega gornjega dela dobil močno poudarjen zaključek in bi ne učinkoval tako pusto in monotono. Takšna preureditev bi bila tudi najcenejša in najhitrejša. Na vsak način pa je pereča regulacija na važnem križišču ob Tattenbachovi in Vetrinjski ulici, kjer je promet tako nagromaden, da je zares čudno, da ni prišlo v tej točki do usodnih karambolov. Na vsak način bi trebalo gornji del novega Glavnega trga za tri, štiri metre skrajšati, da se na ta način pridobi za ureditev omenjenega križišča potreben prostor. Vendar naj bi ta pereča stvar dobila v okusno zasnovanem načrtu svojo dobro rešitev.

Starodavni pristan čaka dolga leta...

Na desnem dravskem bregu od drž. mosta do meljskega broda se je vprašanje promenadne poti rešilo. Le staroslavni Pristan na levem bregu s svojim zgodovinskim okoljem in ozadjem čaka že dolga leta spretne roke, ki naj vlije tej slikoviti zgodovinski podobi novo življenje, ne da bi pri tem trpel niti najmanj za ta mestni del značilni stavbni in flosarski kolorit. Zdi se, da je tukaj zelo posrečen načrt, da se vzdolž Pristana od Käferjevega kopališča pa do državnega mosta nasadijo topoli. Takšna nasaditev bo brezdvomno učinkovala prijetno in privlačno ter bo nudila ob pogledu z mosta oziroma nasprotne strani vprav impozanten pogled. Le ob naših mariborskih »Benetkah«, ki mohijo z enim voglom nad Dravo, se bo ta vrsta nasajenih topolov prekinila. S tem ne bo niti najmanj prizadet živahen promet dravskih splavarjev, ki tukaj pristajajo. V tej vitki topolski rasti bo zgodovinski značaj Pristana zaživel v svoji najlepši možnosti in plastičnosti.

Veliki Maribor — novi Maribor

S tem smo zaključili serijo člankov o razvoju velikega in oblikovanju novega Maribora, v katerih smo v glavnih potezah nakazali lepe razvojne smeri in možnosti. So še nekatera druga vprašanja, ki se porajajo v zvezi s postavitvijo Parmovega spomenika na Slomškovem trgu in ki bodo v svoji rešitvi imela za posledico temeljito spremembo strukture omenjenega trga. Vsekakor pa je že sedaj razvidno, da bomo doživeli v kratkem razdobju enega, dveh let vso lepoto *novega Maribora*, ki bo v *velikem Mariboru* zadobil svoj pravi polet in zamah. Naj bi ta novi Maribor, ki ga oblikuje mlada inženjerska generacija, ki je zrasla na mariborskih tleh in ki je svoje rojstno mesto na vso moč vzljubila, bil izrazit po svoji vzorni urejenosti in stilni lepoti, privlačen po svoji krasni okolici in uspevajoč po živahnem tujskem prometu, ki ga bo prinesel veliki Maribor.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

Danes ob 3., 5., 7.15 in 9.15 uri premiera

operete po JOHANN STRAUSSOVI glasbi

Rože z juga

Pesem, zabava, smeh, valček in ples

Pavel Hörbiger — *Greta Theimer*

Rezervirajte vstopnice! — Predprodaja od 11.—½13. ure.

Palček, naš zimski pevec

Kakor daleč naokoli sega pogled, do skrajnih mejnikov obzora se bliščí in sveti pokrajina v snegu in ledu, v ivju in medlem zimskem solncu. Potoček, ki v ozki globoki strugi rije po sredi gorske drage, skoro molči pod srebrnkastim ledom. Nad njim se klanja zasneženo grmičevje in trnje, obrobljajoč zamrzli potok in njegove globeli, vrbovje, trnuljice, beli trni, divji šipek in ostrožnice, vse vprek zveriženo kakor neprodorna živa meja. Mir, tišina, molk navzgor in navzdol, da trdi sneg škriplje tem glasneje pod tvojimi koraki, ko se po ozki gazi sprehajaš skozi drago ob njenem potoku. Tedaj zadoni na mah iz gosto prepletenega grmovja nemirno, razburjeno in jezno: trr, trr, trr; crr, crr, crr; tiktiktiktik; tktktktk tako glasno in krepko, kakor da bi kričal v najbližji bližini velik kričav ptič. Na najvišji vejici upognjene trnjolice zagledaš drobnega palčka, ki se repenči, zgraža, vznemirja, razburja in jezi baš nad teboj, ker si se drznil, da siliš v njegovo zimsko kraljestvo in ga motiš v njegovem trnovitem skrivališču. Sedaj moraš nepremično obstati.

Kakor z nekim umetnim sprožilom neprenehoma proži, dviga in postavlja kvišku, skoro navpično pokonci svoj kratki okrjeni repek in te tako spominja na gizdavo pastiričico, sprehajajočo se ob potoku. Kakor da bi se ti hotel ponašati in rogati, dela čudaško smešne, nagle, globoke poklončke, se huduje, jezno pripogiblje in se docela pomiri šele, ko se je prepričal, da mu res nisi sovražen. Morebiti izgine tedaj za trenutek ali dva v svoj trnoličasti gradič, da stika tam po njegovih shrambah in kleteh za hrano in okrepčilom. Kmalu pa se ti zopet prikaže, zlasti v solčnih in mirnih zimskih dneh, ko ogreva toplo solnce tudi njegovo podnevno nadzemsko bivališče. In tedaj zadoni v molk in tišino zimskega dne po zasneženi dragi njegova zimska pesem, praznično vesela in glasna, kakor da je zanj že napočil čas pomladne sreče in ljubezni. S tako vnemo, s tako silo in s takim poudarkom žvrgoli, prepeva in drobi drobni, a trdni in utrjeni palčič svojo zimsko pesem, da se, stoječ na svojih krepkih nogah, kar trese na vsem svojem majčkenem, pepelasto sivem telescu. Sama radost, samo veselo razpoloženje in samozadovoljstvo ga je pri tej zimski pesmi v vzgled, tolažbo in pobudo vsakomur, kdor bi v hudem zimskem času hotel omagati, da pogumno vzdrži in potrpi, dokler se ne vrne prava vigred. Palčkova pesem doni izredno krepko, in glasno, čisto in jasno. Obsega tri razločno ločene kitice, ki so zvezane med seboj po posameznih vmesnih zvokih, ter ima kratek uvod z zategnjenimi piski in žvižgi, kakor da bi piskal na pastirsko žveglo; v molku zasnežene in oledenele zimske pokrajine prizor, vreden truda, da ga poiščeš in uživaš, ko so vsi drugi naši pevci pred zimskim mrazom in pomanjkanjem hrane zbežali v tuje dežele ali pa žalostno prosijo, posedajo in molče kot grob okoli naših hiš. Našemu palčku tudi najhujša zima ne more nič škoditi. Razen prvega gnezda, ki si ga najrajši napravi v kaki podzemski luknji ali jami, zaradi česar se latinsko imenuje jamar (troglodytes), ima proti zimskemu mrazu in vremenskim neprilikam še drugo zavetišče, pribežališče in prenočišče. Pod luknjičastim štorom, pod starimi preperelimi drevesnimi korenikami ali v razpokah skalnatega brega ob potoku si nastelje dober meter pod zemljo okroglo, pravi krogli podobno menko ležišče ter si ga že poleti in jeseni preplete z bilkami, lišaji in vlakenci, od znotraj pa zamaši z mahovjem, s puhom in perjem. Tu leži, se skriva, dremlje in spi na mehkem in toplem tudi v najhujši zimski burji brez strahu, brez skrbi in brez nevarnosti, ko druge naše ptičke ne vedo, kam naj bi varneje zbežale pred zimo, mrazom in svojimi sovražniki. Tudi zaradi prehrane v zimskem času naš ptič jamar ni baš v zadregi. Majčken, droben in trden kakor je, se prerije skozi sneg do preperelih štorov in korenin. Tisoč žuželk in ličink, ki se v njih skrivajo čez zimo, si zna tam poiskati, tako da njegov jedilni list v zimskem času ne pogreša skoro ničesar. In tako ni prav nič čudno, ako lepega in toplega zimskega dne, ko je nasičen, izpočit in ogret že od podzemske toplote in gorkega ležišča, prileti na solnce in golo trnjulico, prepeva veselo, zadovoljno, prav pomladansko svojo pesmico, dočim se ostali naši stalni pevci jedva upajo začeti se pritajeno gibati in čivkati ob toplih žarkih zimskega solnca.

Palček ali stržek je eden izmed najmanjših, najdrobnejših, kajpada tudi najlažjih naših splošno znanih stalnih ptičev, četudi ni med vsemi res najmanjši. Kakor razodeva veliko življenjsko modrost, ker zna kakor noben drug ptič sredi hude zime uživati toploto in veselje ljube pomladi, tako je tudi v svetovno znani višinski letalni tekmi ptičev pokazal svojo izredno spretnost in zvitost ter je tako odnesel tudi zmago, da je za orlom, pravim kraljem ptičev, si po pravici tudi zaslužil ime »kraljiček«, kakor ga ponekod imenujejo, zamenjajoč ga s pravim zlatoglavim kraljičem. Če bi drugi ptiči bili enako zviti, bi se gotovo tudi poslužili njegove zvitosti pred njim. Tako pa je on edini sedel dvigajočemu se in tekmujočemu orlu na hrbet in se dal nositi. Ko crel v nedoglednih višavah stratosfere omaga, zleti stržek z njegovega hrbta še majčkeno više, premaga orla in zmaga v slovitem višinskem poletu.

Veselo in zanimivo je opazovati palčke kadar mladijo. Zaporedoma priletavata stara k gnezdu in v gnezdo z obilno hrano za mladiče. Tedaj izgledata, kakor da bi imela viseče dolge brke; tako štrle in vise njima s kljunčkov na obeh straneh nožice raznih prelcev in žuželk, ki so za mladiče najslajša sočna pečenka. Ko mladiči zapuste gnezdo, jih stara dva poučujeta skrbno v vseh potrebah in umetnostih vsakdanjega življenja. Skozi najgostejše trnovite grmičevje šviga družina drobnih palčkov z neverjetno spretnostjo sem ter tja, preiskuje še tako skrite kotičke, pobira in zoblje žuželke ter si polni z njimi želodčke; mladiči pa kaj poredno delajo prve elegantne poklončke ter samozavestno vihajo repke, kakor da bi hoteli pokazati, da so že veliki, večji kakor palec, v trnuličastem kraljestvu ob žuborečem potoku.

Korotanski.

PRIDEI

Casanova XX. veka

Film Z. K. D.

Danes ob 11. uri predpoldne

ŠPIJONKA E3

Trude von Molo — K. H. Diehl

Vstopnina Din 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50.

Predstave v Elitnem kinu Matici

Zvočni kino Ideal

Danes premiera prekrasne češke filmske komedije

SAMO ENKRAT LJUBEZEN CVETE

Hugo Haas, Ant. Nedošinska, Lida Baarova

Predstave ob 3., 5., 7. in 9.15 uri

Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.—

Nov čebelarski Mesija

Pred kratkim smo slišali radijsko predavanje g. D. Milića, »direktorja« Prve jugoslovenske čebelarske dopisne šole, kako naj se dvigne naše čebelarstvo. Na to mi slovenski čebelarji ne smemo molčati. Žal nam je, da je g. Miliću uspelo, da je s svojimi nestvarnimi, malo premišljenimi izvajanji mogel stopiti pred narod pod okriljem Sokola, ko se je poprej v čebelarskih organizacijah onemogočil. S tem predavanjem je bila indirektno izražena nezaslužena nezaupnica našemu Čebelarskemu društvu, ki si je nabralo s svojim že skoro pol stoletja trajajočim delovanjem že dokaj nevenljivih zaslug za napredek našega čebelarstva. Zasluga te organizacije je, če je čebelarstvo pri nas danes na prilično visoki stopnji razvoja; napredek pospešuje s svojimi strokovnimi, dobro premišljenimi predavanji, s svojim listom in knjigami.

»Preden se razumen človek loti kakšnega dela, se vselej vpraša, kako bo s to rečjo, ali bo uspevala v domačem kraju.« Teh svojih besed se g. Milić ni držal, ko si je upal trditi, »da je v Jugoslaviji zelo dobro biti poklicen čebelar, da se pri nas lahko brez rizika vtakne denar v čebelarstvo, da bi lahko izvozili medu za pol milijarde dinarjev, da nam lahko vsak panj vrže tudi v slabih letih po 20 kg medu, sicer pa 50 do 60 kg, da čebelar s 100 panji lahko zasluži na leto 30.000 Din, da je čebelarstvo zelo lahko delo, ki ga zamore opravljati odrasla deca, starci in žene, da imamo od 2 rojev v 4 letih lahko več 100 (!!) rojev, da si panje lahko vsak sam napravi.« — in podobno.

O, kaki nerodneži smo Jugoslovani! Morali smo dočakati Mesije Milića, ki nam je šele povedal, kje nas išče sreča. Zdaj se bomo vsi po vrsti lotili čebelarstva. Da, izvažali bomo na stotine vagonov medu, čeprav so razne države določile tako visoko carino nanj, da bi ga še zastonj ne mogli prodati v inozemstvo. Ko ga bomo pridelali 60,000.000 kg na leto, ga še doma ne bomo prodali po dinarju in bomo delili usodo z Američani, ki sipljejo žito in kavo v morje, ali pa z našimi hmeljarji, ki so se s preveliko vnemo lotili hmeljarjenja, da jih je mnogo prišlo na beraško palico.

Bosa bo pač ta, da uvažamo med, ko še domač ne gre v denar, ali je res, da uvažamo vosek. G. Milić menda ne ve, da z racionalnim čebelarstvom ne pridobivamo voska, pač pa z neracionalnim, s koši in kranjiči; industrija mora torej pri racionalnem čebelarstvu vosek uvažati, kar se pozna posebno v Sloveniji.

G. Milić trdi, da čebelam ni treba dajati hrane. O, če bi imel prav! Vendar bi ga naši čebelarji lahko poučili, da bi zadnja 3 leta pri nas prišli najmanj že ob dve tretjini panjev, če bi naših ljubljenk ne bili rešili s sladkorjem. Taka nepremišljena izvajanja, kakor so Milićeva — bilo je še podobnih — so potem krive, da je moralo Čebelarsko društvo hoditi pravi križev pot, preden je izvojevalo neobdavčen denaturiran sladkor. Res je v naših krajih čebelarstvo na visoki stopnji, toda vremena je za enkrat ne moremo delati takega, ki bi medenju rastlin ugajalo. Poleg tega ima čebelarstvo v naših krajih vedno težji položaj, kajti čim bolj racionelno se obdeluje zemlja, tem manj medečih rastlin je; pri nas so dolgotrajne prahe redke, v južnih krajih vsakdanji pojav, pri nas je zemlje premalo, tam preveč.

Kdor izmed naših čebelarjev je torej slišal g. Milića, se je deloma muzal, deloma jezil. Moja dolžnost je, da opozorim nočebelarje, naj ne nasedejo vabljivim besedam, da ne bodo trpeli škode, ampak naj se obrnejo, če jih mika čebelarjenje, na kakega domačega čebelarja. Težko je danes za denar, pa ga ni treba metati skozi okno; saj je tudi trditev, da čebelarjenje tako rekoč nič ne stane, več ko smešna.

Sokol - čebelar.

„Zadeva časti vseh Jugoslovenov so rojaki v sužnosti! Ščitimo svojo narodno čast ter pristopajmo k „Bran-iboru!“

Volčja nadloga

V krajih, kjer je bila ostra zima, volkovi vedno ogražajo človeška bivališča. Iz svojih navadnih bivališč so se volkovi razkropili daleč na okrog in ne marajo več nazaj. Tako so jate volkov pri Mali Mitrovici udirale čez zamrznjeno Savo v Srem ter se razkropile v razne smeri, da se sedaj ves južni Srem boji za svojo drobnico. Še bolj pa pritiskajo volkovi k naselbinam v Južni Srbiji, kjer so n. pr. v Vratincih pri Tetovu vdrli na dvorišče kmeta Ristića, ki je zjutraj našel tam le še ostanke svojih dveh velikih psov. Volk se je pokazal celo v mestu Tetovu samem, in sicer v Kumanovski ulici. Posestnik Jusufović je naletel na velikega volka, ko je hotel na svojo njivo. Ker ni imel orožja, je pred zverjo zbežal v bližnjo hišo. Ko so potem ljudje s puškami skočili na ulico, je volk pobegnil v bližnji gozd. Z one strani meje pa poročajo, da so volkovi pri Čustendilu napadli dva šolarja, ki sta se vračala iz šole. Enega so raztrgali, drugi pa je splezal na drevo in se tako rešil.

Zvočni kino Dvor
Tel. 27-30

Danes premiera senzacijonalnega in tajinstvenega velefilma

Kitajsko bodalo

Film napete vsebine in junaštva

Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri

Vstopnina Din 4.50 in 6.50

Ivan Olbracht:

Nikolaj Šuhaj

Iz slovečega romana, ki je pravkar izšel v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani, povzemamo naslednje kratko poglavje o hajdukovanju Nikolaja Šuhaja:

V gozdovih razsaja Nikola Šuhaj. Od Kamjonke in Popadja vse do ravnice reke Tise, od Grope in Klimove vse do Stoja križari z dolgimi koraki, ki so podobni jelenjim. Hrani se v kolibah in gorskih kočah, kjer po kraljevsko plačuje skledo koruzne kaše, spi v senikih in pod drevjem; smeje se, če opazi zjutraj, da mu je jamica na prsih polna rose.

Zgoraj nad Gregoviščem, tam, kjer je na najvišjem mestu strmega klanca lesen križ z dvema brunoma, preži na pošto iz Volovega

V okovankah in z vojaškimi ovojkami v stari vojaški uniformi, neoborožen in nezakrinkanega obraza dviga sredi ceste roke: »Stoj! Nikola Šuhaj sem!« Za njim stoje štirje možje z robčki preko nosu, dva merita na voz z vojaškimi repertirkami in če bi bil kdo izmed popotnikov pogumno pogledal iz voza, bi videl, da so mu puškine cevi namerjene naravnost med oči. Vsi ven in roke kvišku! Vsak daj vse, kar imaš, razen če si siromak, in to vemo o tebi.

V ozki dolini Tereble napada vozove, ki so namenjeni na sejem v Hustu

Po cesti se pomika voz, ki je poln ljudi. Njegov židovski lastnik koraka z bičem poleg konja. Če ga tuj pešec povpraša: »Prosim vas, koliko ljudi prav za prav jemljete na voz?« ne razume hudomušnega vprašanja, marveč prijazno reče: »Kolikor jih lahko najde mesto, puric. Kar vstopite!« Koš je že podoben grozdu rojeječih čebel, osi škripljejo, konji komaj vlečejo. Na mostu, ki drži nad potokom, stoji kmečki voz brez vprege. In pred njim so štirje ali pet mož, dva s puškami. Tisti neoboroženi med njimi, ki nima zakritega obličja, svarilno položi prst na usta in krene z dolgimi opominjajočimi koraki vozu nasproti. Vse to je videti na moč skrivnostno Konji se ustavljajo. Nikola Šuhaj zamahne z roko, češ, vsi z voza, in ne črhne niti besede, vendar pa njegova mirna kretnja kaže vso resnobo ukaza, ki je skrivnosten in hkratu usoden. Nikogar ni, ki ne bi ubogal. Šuhaj počasi in molče dvigne roke, in oni ga počasi posnemajo, kakor bi sanjali ali bili omamljeni. Pomigne s prstom prvemu med njimi in ta pokorno stopi pred njega. In tako prihajajo vsi po vrsti. Najprej hrupna zaušnica. Pa nekoliko posegov v žepe In potlej teči v jarek! Vlezi se! Z obrazom k tlom! Nato pride drugi. Zaušnica, poseg v žep in hajdi v jarek! Pa tretji Židje, premožni gospodarji, palirji. Američani, ki se po vojni vračajo iz prekooceanskih dežel z dolarji in ki jih Nikola pleni s posebnim veseljem Kmalu leži v jarku dolga vrsta nepremičnih ljudi, na cesti pa stoji voznik z bičem in izbuljenimi očmi strmi v prizor. Zdajci potegnejo Šuhajevi tovariši z mosta kmečki voz in se nato postavijo ujetnikom za hrbet. »Vsi na voz!« zavpije Šuhaj in grmenje njegovega glasu je še strahotnejše od prejšnje tišine. Planejo kvišku in beže na voz. »Poženi! Urno!« Žid udari konje z bičem in ti se skušajo spustiti v dir, iztezaje na vso moč vratove in glave. Na voz še vsevdilj merita z vojaškimi repertirkami dva moža zadaj na cesti. In šele daleč odtod, tam, kjer jih več ne doseže puška ali kjer se cesta zasuče v ovinek, pričenjajo ljudje vpiti in se razburjati. Američani streljajo na poplah iz browningov, a tu jih kajpak nihče ne sliši, tu ne prikličejo nikogar na pomoč. Delajo se, kakor bi hoteli obrniti voz in iztrgati tolovajem ugrabljeni plen. A Nikola pričakuje medtem nov voz. Prigoda se ponavlja do podrobnosti, z znanstveno natančnostjo. In ko izgine še drugi voz, tedaj krene Nikolaj Šuhaj z dolgimi, mirnimi koraki v gozd nad cesto in tovariši gredo za njim.

Ljudje ga srečujejo v suharskem gozdu. Takšnega, kakršnega so poznali tedaj, ko je še živel v bajti pri očetu: črnookega in črnolasega, z majhnimi brki pod nosom, z bradico in izbočenim čelom, kakor ga imajo jezdeci in divji strelci v širokem, s pisanim usnjem obšitem pasu, ki varuje rebra pri padcu ali udarcu bruna, v ozkih spodnjicah v opankah, čijih jermeni so mnogokrat omotani okoli noge nad gležnjem, in v konoplijeni srajci s pisanimi steklenimi gumbi. Na ramenih mu visi puška, a drugo si je obesil preko vratu kakor konjenik Včasi vprašuje po ljudeh v vasi in po orožnikih drugekrati se smeje in šali; zgodi se, da kar takole deli otrokom in starim ženskam denar. Včasi pa se mu mudi, takrat gleda čemerno predse in nikogar ne opazi.

Gredo trije židje tja pod Tisovo na planino in vlečejo v dvojnatih vrečah, ki jim vise preko ramen, sol za živino in pastirjem koruzno moko. Pred njimi nenadno stoji Šuhaj, kakor bi padel z neba. Molči in gleda vanje, a oni so prebledeli in molijo: »Ej, Šlojm Nahamkes, spusti roko z drevesa in nikar ne skrivaj čela.« — »Jutri prodajo eksekutorji Eržiki kravo, na, vzemi denar, kupi jo, pridem ob priliki ponjo!« In pri moji veri: nobene krave v vsej Vrhovini ne oskrbujejo tako dobro, na nobeno toliko ne pazijo in je tolikanj ne pitajo nego prav tisto kravo.

Včasi pleni, drugekrati ne.

»Oh, ko bi že bil onkraj Zabroda,« si misli Berka, to je pravi Bernard Hahn iz Horba, »tam menda več ne srečam Nikole.« In švigne z bičem po konjiču. Nikoli pač ni hotel, da bi mož toliko časa, tja do Zabroda, čakal nanj. Sto korakov pred Hahnom se nenadno pojavi na cesti dvignjena Nikolova roka. Hahn brž skoči z voza, vsa kri mu udari v obraz in v duši se mu porodi obupen sklep: »Tega denarja mi ne vzameš, Nikola! Sem na poti v Hust, da kupim deci čevlje,« pravi razločno in z glasom, ki skuša biti čvrst. »Pokaži, ali ga imaš mnogo!« veli Šuhaj. Hahn potegne iz žepa umazano beležnico in jo odpre tam, kjer so bili bankovci, pri tem se umika in stiska knjižico k prsim, odločen, da je ne izroči. »Daj jo sem!« zavpije Šuhaj togotno, mu raztrga beležnico in obrača liste v njej. »Imaš petero otrok, ka-li?« — »Sedmero!« — »No, zanje imaš premalo denarja, Berko, na, tule vzemi in jim kupi kaj dobrih čevljev!« In sune mu v beležnico nekoliko zelenih stotakov. »Kako se imenuje tvoj najmlajši?« — »Fajgele.« — »Pozdravi ga!«

Pojavija se v gosposki obleki in v gumijevem površniku celo spodaj v Hustu; stopi v krčmo in celo uro posluša pomenke gospode o Šuhaju, zakaj ena največjih sladkosti mu je bila, delati se, kakor da ga ni, a biti prisoten. Šele ko je bil odšel, je natakar našel pod kozarcem za pivo listič, ki je na njem bilo napisano edino, česar se je bil Šuhaj naučil pisati pri svojem madžarskem polku: »Suhaj Miklos«. Gostje so skočili pokonci in se zagnali proti praznemu stolcu, kakor bi bilo mogoče še kaj videti na njem: čitali so listič in se razburjali.

Ponoči je spal v velikih hlevih na gori Stinjaku, kamor je prinašal nemškim govedaricam sladkega žganja in je plesal z njimi, prepevaje kolonijske popevke, zjutraj je v dolini Mokranke odvzel češkemu inženjerju trieder in denar, uro pozneje je izpraznil žepe notarju iz Nemške Mokre, a opoldne je že stal pri Osojmi nad plitvo vodo Rike, kjer se je pravkar kopala s svojim psičkom gospa okrajnega glavarja iz Volovega. Šuhaj jo je gledal in si smehljaje sukal črne brke: »Dokaj lepa gospa ste. Toda moja Eržika je lepša. Jaz sem Nikola Šuhaj.« In medtem ko je ženska v mokri kopalni obleki stala do kolen v vodi in ni vedela, kaj naj stori in kako naj se drži, se je Šuhaj smejal: »Pozdravite moža, gospa glavarjeva!« — in je z dolgimi koraki odšel.

Unione čokolada Unione kakao Unione bonboni

Ciganska vas v Prekmurju

Haro hi amaro živibe...
(Hudo je naše življenje...)

Murska Sobota, februarja.

Pred drugim snegom je bilo. S prijateljem Vladimirom sva zavila na Radgonsko cesto, ki tam zadaj drži preko polja, preseka vasi ter sen nazadnje razgubi v ulicah zdaj nemškega Radkersburga. Ko sva stala na križišču kraj mesta, sem razkazoval tovarišu soboško okolico. Ta vas pred nami so Černelavci, za njo so Kupšinci, v ozadju Rankovci, na levi za drevjem ždi Tišina... Kapelski vrh se je nerodno zvalil že na drugi breg Mure!

»A kaj je tam v polju pred nama?«

»Pušča. Ciganska vas!«

Sredi njiv ždi samoten in zapuščen kup bajt. Poleti je, kakor bi nametal kup cunj sredi bogastva, a pozimi se vidijo, kakor bi stisnjeni berači čepeli daleč kraj ceste.

Pa sva se namenila tja.

Cigan z belim hlebom

Po slabi pol uri hoje sva zapustila glavno cesto. Težko ilovnato blato se oprijema čevljev. Umazan sneg žorka izpod nog. Poljska pot do ciganske vasi je ravna, kakor bi jo potegnil z ravnilom. Vrišč udarja iz daljave, a nikogar ni opaziti. Zagrnjene čepijo bajte pred nami. Modrikast dim se dviga iznad njih. Oster duh sili v nos, da zamirajo besede...

Tik vasi. Globoka jama je pred njo. Nekoč so tu najbrž kmetje kopali gramoz za ceste. Zdaj so položni bregovi zarasli z grmičevjem. Na dnu se je nabrala voda. Ledena ploskev pokriva dno kotanje. Vse je živo na njej. Kakšnih dvajset otrok se podi po ledu. Med njimi so tudi že odrasli fantje in dekleta. Ko naju zapazijo, prestane za trenutek čebljanje. Z vseh strani radovedni pogledi kakor tiho očitanje: pustite nas same v našem siromaštvu. A že v naslednjem trenutku se razbežijo na vse strani. Ledena plošča se ob bregovih pogreza in umazana voda sili na led. Za dober skok se je ob bregovih že raztajala. Nihče se za to ne zmeni! Kriče se podijo dečki po mrzli plošči in se drsajo. Tudi nekaj deklic je vmes. Pa ne s čevlji na nogah. Vse je boso.

Ciganček, morda tri leta star, bos in oblečen samo v star in raztrgan očetov suknjič, ki mu seže do kolen, stoji do gležnjev v vodi kraj ledu. Nepremično opazuje prizor na ledu: dečki so od nekod privlekli gornji del starega štedilnika. Dva sta sedla nanj in drugi ga potiskajo po ledu. Smeh in vrišč. Ciganček se požene iz vode, da je prav tja do ušes obrizgan, se pomeša med gručo in sili na železo. Z besnostjo se spoprimejo. V naslednjem trenutku je ciganček že na tleh in da ugodijo njegovi prevroči želji po vožnji na ledu, ga primeta dva starejša dečka za noge in roke in ga vlečeta sedečega na ledu. Očetova suknja pometa za trojico, nagi ciganček pa se vozi po ledu in se smeje na vse grlo. V temnih očeh mu je samo zadovoljstvo. Z visokega roba kotanje, kjer stoje ubožne bajte, pa mendrajo po mrzlih tleh bose ciganke. Roke so si potisnile pod predpasnike in kimajoč zrejo v jarek: Čavoro... čavoro... (Otrok, otrok...)

In deklice? V nasprotni breg so se stisnile. Iz vseh strani prinašajo dračje in vse, kar je gorljivega. Kurijo in bose čepijo okrog dimastih stebrov, v katerih ni videti plamena.

Po bregu lezejo cigančki proti nama. Čedalje več jih je. Zamazani in raztrgani se gnetejo okrog naju. In ko se prvi ojunačijo, sežejo vsi drugi v zbor:

»Gospoud, korono mi dajte!«

Množica rok sili v naju.

»Gospoud, čik mi dajte...«

Kriče zbežijo s plenom. Največje vsiljivce odganjajo s šibami starejši dečki. Tepejo se in delijo brce na vse strani.

Ciganka, namenjena na prosjačenje, se ustavi pri naju. Umazano rjuho ima na hrbtu za bisago. Toži in jadikuje. Čudim se njeni mehki izgovarjavi. Tudi njena polt na obrazu zbuja dvom, da bi bila ciganka.

»Odkod ste doma?«

»Iz krške okolice. Moji starši imajo tam majhno kmetijo. S ciganom sem zbežala zdoma. Imam že pet otrok. Mož zdaj malo služi z brušenjem. Bolan je.«

»Ali nočete spet domov?«

»Po kaj? Navadila sem se že ciganskega življenja. Uboščina je danes povsod. Komur je usojena, ji ne uide...«

Čudna resignacija kmečkega dekleta, ki hira med temi siromašnimi bajtami. Morda bi zbežala, pa zaradi petorice otrok ne more.

★

Bajte v Pušči so iz lesa in blata. Ponekod sili dim skozi špranje sten. Hiš ni več kakor 14. V njih biva okrog 120 ljudi. Le dve hiši sta prijaznejši. Pravijo, da je že 20 let, odkar so se naselili tu sredi njiv, odkar žive osamljeni brez sosedov. Prej so bili v Černelavcih, pa je postalo tamkaj pretesno, zato so si kupili ta kos zemljišča kraj jame od kmeta Goričana iz Polane. Izplačali so mu kupnino, a prepis zemljišča v zemljiški knjigi še danes ni opravljen. Po bližnjem gospodarstvu grofa Šzaparyja, ki je imel ob tišinski cesti sirarno in mlekarno, so dobili za svojo naselje ime Puščo. Spadajo pod občino Černelavce. Tam je njihov veliki župan, v naselbini ami pa jim vlada biro (ciganski župan). Tega so jim postavili orožniki, in to drži kakor pribito.

Buščak kiro (orožnik) je zanje največji gospod. Njega najbolj spoštljivo pozdravljajo, če se ga že ne morejo izogniti. Včasi jih obišče tudi kar sredi noči. Takrat morajo vsi moški na plan in izvrši se poimensko sklicanje. Kdor manjka, mora dokazati drugi dan svoj alibi. Manjše tatvine so tod okoli kaj pogoste.

Buščak kiro je strah in trepet že najmlajših: edina prava in uspešna avtoriteta, ki drži vso temno družino v vajetih zakona.

120 ljudi in skoro le pet imen: Kokoš, Cener, Baranja, Horvat, Šarközi. Otrok je na kupe. Družin s petimi, šestimi otroki je malo, običajno je otrok sedem do osem. Štefelnova bajta je najsiromašnejša, a ima točno ducat otrok. Kakor piščali v orglah stoje pred hišo.

Otroci so prepuščeni samim sebi. Z dvema letoma je otrok že na cesti. Povsod ga najdeš, povsod prosjači, pobira čike, moleduje za denar in živež. V šolo je težavno dobiti ciganske otroke. Do drugega razreda se še prerinejo, potem jih pa ni več na spregled.. Običajno hodijo vsako leto le do božiča v šolo, to se pravi do obdarovanja siromašne šolske dece. 46 bi jih moralo hoditi v šolo v Mursko Soboto, prihaja jih pa samo pet. Sicer pa roko na srce: tudi v šoli so nezaželeni. Kako tudi ne, prinašajo s seboj le smrad in nesnago.

Pred leti se je prikazal komet na ciganskem nebu; zažarel je in ugasnil... Horvat Ivan se je prerinil do petega razreda osnovne šole. Še več: mati ga je dala celo gimnazijo. Ko je napravil sprejemni izpit, so ga vsi cigani čakali pred zavodom. Na edinega so bili ponosni. Nekaj mesecev je hodil v Šolo, potem pa je ostal doma. Takole je pravil: »Zakaj bi cigan hodil v gimnazijo! Še nikdar ni cigan postal fiškališ (odvetnik) ali doktor...« Zdaj hodi Ivan po soboških ulicah z violino pod pazduho in se uči not. Prav gotovo pa bo nekoč v svoji vasi biro, ker zna pisati in čitati!

Pred leti se je že razmišljajo o ustanovitvi ciganske šole. Škoda, da je načrt propadel.

— — — — — — — — — — — — —

»Mro ker... (naša hiša). Gospoda nikar ne stopita v našo hišo!« Ciganka se je skoro prestrašila najine radovednosti. Z nekaj drobiža sva jo potolažila, saj je ciganom denar višek vsega. Izbrala sva si najčistejšo hišo. Gospodarja, ki je vaški biro, ni bilo doma. V gozd je šel po drva.

Vrata so nizka, da se morava pripogniti, če hočeva v kuhinjo, ki je brez oken. Zidano ognjišče v kotu je polno loncev. V nekaterih je loj, v drugih ostanki jedi. V prostoru zaudarja po kislem in gnilem. Ilovnata tla so mokra in polzka. Tik zraven kuhinje je soba. Nizka in mračna. Dve postelji ob stenah, na njih kupi umazanega perila. V sredini vegasta, črviva miza. Vsa umazana in polita. Stene so okrašene s svetimi podobami. Vmes nekaj plakatov Bate in živopisani koledarji iz preteklih let. Na najvidnejšem mestu visi violina...

»Koliko vas spi v tej sobi?«

»Mož, jaz in pet otrok. Siromaki smo, gospod!«

Ciganski naraščaj v Prekmurju

Ko smo bili spet na prostem, nam je ciganka s ponosom pokazala svojo triletno hčerkico, češ, da ni nič ciganskega na njej. Res je bila podobna bolj mestnemu otroku.

»Veste, gospod, moj mož je že rekel, da ni on oče temu otroku.«

»No, in kaj ste mu odgovorili?«

Postavna ciganka se je na vsa usta zasmejala, da so se ji zableščali zdravi, beli zobje.

Še k najsiromašnejšemu sva šla. K Štefelnu. Kraj vasi si je postavil kočo. Štiri vegaste in špranjaste stene, pokrite z raztrgano slamnato streho. Vstopiva v edini prostor. Le eno okno ima v ozadju. Star štedilnik v kotu, zbita postelja ob steni in zaboj z različnimi umazanimi piskri obsega vso opremo. Raz steno vise dolge krpe umazanih cunj. Zamašili so si špranje v leseni steni, kolikor se je dalo. Zrak v sobi je neznosen in zunaj se pogavarjamo dalje. Štirinajst oseb stanuje v tej zatohlini.

»Kje pa spite?«

»Z ženo na postelji ,otroci pa si nanosijo ponoči slamo v sobo in ležijo po tleh. Zjutraj odneso slamo spet za hišo. Če dežuje, pa ostane slama v sobi.

»Ali kurite ponoči?«

»Seveda. Sicer bi zmrznili. Saj ste videli, kakšne so stene.«

★

Skozi vas. Le na eni strani ceste so hiše. Od bližnjih njiv jih loči globoko izkopan jarek, zasajen ob robovih z robidovjem in trnjem. Med hišami so zasadili nekaj drevja. Ponekod visi na vejah sveže meso, ki so ga kje naberačili. V sobah bi se gotovo osmrdelo. Pred neko hišo pod drevesom je ležal prašiček. Bogve kje so ga dobili in pri kakšnem kmetu je segla bolezen v svinjski hlev. Cigani so tudi s takšnim mesom zadovoljni. Kmetje to vedo in jim je vseeno, če žival, ki je poginila zakopljejo ali jo pa odnese cigan. Ciganskemu želodcu nič ne škoduje. Meso cigani posebno cenijo! Ko je ob določenih dnevih veliko klanje v soboški tvornici mesnih izdelkov, priromajo ciganke s svojimi umazanimi rjuhami na hrbtu in natlačijo vanje vse mesne odpadke, ki se nikjer ne dajo več uporabiti.

Mas, mas... (meso) jim še največkrat polni prazne želodce. Bukhalo (lačen) je najobičajnejša beseda v ciganskem slovarju. In te se bojijo. Ta jih največkrat pahne na krivo pot. Cigan ljubi svobodo, zato ga je strah štirih ozkih sten in zamreženega okna v ječi.

Ob cesti je vodnjak za vso vas. Skoro v enakomernih presledkih padajo umazano rjave blatne kaplje na motno gladino vodnjaka, na kateri plava koščak umazane krpe. Kako mora biti šele ob nalivih, ko iz više ležečega nesnažnega dvorišča dere vsa voda naravnost v vaški vodnjak. In posledice? Nobene...

V polja gleda raztrgana bajta. Na zganjeni plahti pred hišo sključeno sedi cigan. Kolena si je potegnil pod brado in strmi v njive. Cigana poznam iz soboških ulic. Pri nas je nekoč brusil nože in škarje ter popravil preluknjan lonec. Od takrat je že dolgo.

»Na, kaj vi, Janoš? Že dolgo vas nisem videl!«

Kimal je z glavo.

»Nasvalo, nasvalo (bolan). Bolan sem, gospod... Dajte mi cigareto!«

Lahno je zapiral veki, ko je viekel modrikasti dim v sebe

»Gospod, auscerungo imam. Tako so mi lani rekli zdravniki v bolnišnici. Letos sem že tako slab, da le s težavo še pridem v mesto. Žena prosjači, jaz pa sedil doma z otroki in čakam, da me odneso... Devet otrok sem imel. Štirje so mi po vrsti umrli. Pet jih še živi. Kmalu bo deseti pri hiši, to se pravi šesti...«

Janoš ugašuje cigareto in spravlja ogorek v žep.

Spoznal sem, da ga ne bom nikoli več videl na soboških cestah. Na pomlad, ko bodo polja zazelenela, bo ostalo šest otrok brez očeta.

Kakor pridušen krik se mu je izvijalo iz grla, ko sva odhajala:

»Haro hi amaro živibe...« Hudo je naše življenje.

Res, hudo je življenje vseh teh stromakov.

Jetika neusmiljeno kosi cigane...

Milan Ferjan.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!
Odobrano od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja
z. štev. 249 od 13. 4. 1932.

Pazar v Skoplju

Skoplje, februarja.

Ne idite na pazar! Ponujali Vam bodo drva, kokoši, premog, sočna jabolka — cene so smešno nizke! Ne idite in ne kupujte te postelje, ki jo prodaja mlad, kuštrav mož, da bi mogel kupiti pol metra drv. Noč in dan mu kašlja majhno dete v nezakurjeni sobi. Ne idite in ne kupujte te zimske suknje, ki jo ponuja bradat starec po smešno nizki ceni: za 100, eventualno za 80 Din, da plača stanovanje. Danes je desetega in ni mogoče več odlašati s stanarino.

Kupili boste ti dve puri? Teh deset jajec? Venec paprike? Pustite jim papriko in pure! Dajte jim vbogajme toliko, da kupijo soli in gaz!

Ne idite na pazar!Videli boste dve dolgi vrsti žen ob vsaki strani ceste, ki gre po sredi trga. Čepijo na peščici slame, vržene v blato. Ves obraz, razen oči in nosa, imajo zavit v črne rute. Te oči gledajo mrtvo na vas, ko greste po cesti. Nihče ne bo kupil teh cunj pred njimi: stare dečje oblekce; nogavice z rdečimi in zelenimi vzorci; pokrpane namizne prte. Prodajajo, ker morajo priti do par dinarjev. Črne, bolehne žene čepe ob cesti in mislijo, da imaš ti mnogo denarja in bi lahko vse to kupil od njih...

— Sve edinaeset kruna, ne se pišmani! — (naj ti ne bo žal!)

— Satot za sedum banki! —

Velika, zlata žepna ura — za 70 Din. Bolj ko ta ura jim je potreben pasulj — fižol. — Trebe da jademe —

Videli boste človeka, ki prodaja svojo praznično obleko. Zločin je kupovati poslednje, kar ima človek. Mnogo jih je, ki nimajo ničesar več prodati in ničesar ne morejo kupiti. Hodijo sem in tja z upanjem, da bo temu ali onemu treba kaj ponesti, da se zasluži dinar, dva. Število nosačev raste.

— Lošo je — nema rabota. Ič! —

Cigan Mustafa dviga hlače, prevezane z umazanim trakom okrog pasu in kaže bele zobe. Cigan Mustafa iz Tophane, čudovito sličen Mustafi iz ruskega filma.

— Dinar i pol! Dinar i pol!...

Vse je po dinar i pol — krompir, sir, pomešan z ljuto papriko, hruške, smokve, mandarini...

To je pazarni dan. Ko kmetje v dolgih procesijah ženejo svoje osle s tovori drv in čumuarja — oglja; ko žene nudijo jajca in kokoši; ko ljudje prodajajo obleke, zlatnino, kose pohištva — dokler ne prodajo vsega, kar se da spraviti v denar.

Žene ob cesti čakajo. Gledajo žalostno, kakor izmučene; senca, ki jih pokriva, se krajša. Ko je drugod po meter in več snega, sije v Skoplju solnce. Topi se blato pod črnimi ženami.

— Kupi, kupi, gospojo! —

Ena edina poje. Noge so ji spredaj prekrižane in zvezane. Roke ji tičijo v čevljih, z njimi se opira ob zemljo in tako se sede pomika naprej. Da ne bi sedela v blatu, ima pod seboj privezano vrečo slame. Poje:

— Čujte rode — sirotinju...

Zaprite oči in prisluhnite — ali ni, kakor da gre mimo vsa Lazarjeva vojska, krvava, in poje pretresljivo tužno:

— Čujte rode . . .

Ne idite na pazar!

Če slučajno pridete sem doli in bo to v torek — ostanite onostran mosta! Ogledujte ogromne stavbe, ki jih gradijo po lepem predmestju Bunjakovcu! Videli boste vile z vrtovi, srečali boste tu in tam ženo v pisani narodni nošnji, kako stopa ob oslu; morda boste srečali tophanskega cigana s preluknjano kapo, z razparanimi hlačami in belimi zobmi, neverjetno sličnega Mustafi v ruskem filmu — in zvečer boste napisali svojim prijateljem.

— Skoplje je skoraj popolnoma modernizirano, ne da se tajiti, človek je prijetno presenečen! Interesantne so žene v njihovi narodni nošnji (prilagam par slik, ker to je treba videti!) — umetnost, z eno besedo!

Katarina Špur.

Vlažno, hladno sedaj NIVEA

Po burji, dežju ali snegu je posebno potrebno, da zaščitite svojo kožo pred vetrom in slabim vremenom, a to boste najbolje napravili takole: vsak dan na večer, preden ležete spat, nadrgnite kožo nalahno z Nivea kremo. Koža postane zaradi tega mehka in gibka, a poleg tega tako odporna, da ji še tako slabo vreme ne bo škodilo.
Zaradi Eucerita, ki ga vsebuje Nivea krema, prodre ta globoko v kožo, a ne ostavi za seboj nobenega bleska ter je istočasno krema za dan in noč.

Josip Suchy:

Gospod Kozamurnik

Zgodba o petroleju

Ko je gospod Kozamurnik še sam živel, to je, brez drage svoje ženice, mu je že dvajset let služila za strežnico stara Meta. Njo je vseh dvajset let sovražil. Vendar pa mu v vseh teh dolgih letih ni prišlo na pamet, da bi jo odslovil. Nikakor ni mogel brez nje živeti. Nujno potrebo je čutil, imeti pripraven predmet za svoje prerekanje in zmerjanje. In stara Meta je bila vprav oseba, ki je take izbruhe gospoda Kozamurnika mirno poslušala. Zakaj prvič je bila napol gluha, drugič pa pobožna žena brez primere. Če si je njen gospodar večno pogubljenje na glavo naklel, je Meta sedla na okno v svoji kamrici in vzela v roke velike tiskane litanije. Na vsakega svetnika je dobrodušnica v prid zveličanju svojega gospodarja skušala vplivati s tem, da je odgovor »prosi za nas«, izpremenila v »prosi zanj«. Tako je menila, da bo mogla skrajnost odvrniti. Večkrat se ji je sanjalo, da je čula iz vic glas svojega gospodarja: »Oh, Meta, kje bi bil zdaj brez tebe! Saj še tu ni moči strpeti!« Po takih sanjah se je z nekako tehtno kretnjo postavila pred gospoda in se skoraj pokroviteljsko obnašala.

»Kaj pa ima danes spet ta stari vremenokaz?« jo je pri taki priliki renčalasto ošvignil gospodar.

Meta ni odgovorila, pač pa se je zadovoljno režala v svoj predpasnik in si mislila: Boš že drugače piskal, ti grešnik, če...

Gospod Kozamurnik pa še vedno ni mislil na ta »če«.

Akoprav petdesetletnik, je bil vendar močan hrust in snedež prve vrste. Imel je želodec kakor udav in pil je kakor kit. Le lasje so mu že pohajali, trdil pa je, da so nepotrebni, in v resnici se je tudi brez las dobro počutil.

Nekoč je o polnoči prišel malce nakajen domov. V svoji postelji je zasledil gorko mesto in takoj spoznal, da je spet spal tam njegov koder. Pes se je seveda previdno umaknil, zato je ves Kozamurnikov gnev padel na Meto.

»Kaj vam nisem rekel, da morate ponoči psa zunaj pustiti?«

»Kaj je bil notri?« je plašljivo šepnila Meta.

»Copernica še vprašuje! Zaradi vas najdem prihodnjič v postelji morda celo spečega konja in vi ne boste o tem nič vedeli.«

»Oh, gospod, kako pa naj pride konj gori?« je Meta vprašala s poštenim začudenjem.

Gospod Kozamurnik je nekaj časa s pestjo bobnal po robu postelje in nato resignirano rekel:

»Prinesite mi vsaj zjutraj kozarec grenčice v posteljo. Ne pozabite, sicer vam izpulim noge!«

Nekaj minut pozneje je Kozamurnik legel v posteljo in kmalu smrčal kakor jazbec.

Meta je zgodaj vstala in njena prva misel je bila grenčica. Te tedaj ni pozabila, pač pa je pozabila pomembne okolnosti, da je že nekaj časa v prazni steklenici za grenčico spravlja — petrolej. Kot gospodinja pri samcu ni bila tako natančna gelde reda in tako se je zgodilo, da je namesto steklenice, kjer je bilo še pol grenčice, zagrabila za petrolejsko ter od te v svojih pobožnih jutrnjih mislih natočila kozarec. Niti petrolejski vonj je ni opomnil, zakaj v samčevi kuhinji diši vedno po petroleju. Hitela je z zdravilno pijačo k postelji svojega gospodarja ter mu s to podvorila v svesti si, da vrši zvesto in točno svojo službo.

»Oh, ta vremenski prerok!« je brundal Kozamurnik še pol v snu, prijel za kozarec ter ga na dušek izpil. »Brrr!« je hrknil, se obrnil in dalje smrčal.

Pretekla je morda ura, ko je Meta z vsemi znaki prepasti vlomila v gospodarjevo spalnico, se vrgla pred posteljo na kolena, si pulila osivele lase in vpila:

»Umorila sem ga... zastrupila sem ga, mojega ubogega, dobrega gospoda. Že je v zadnjih vzdihljajih... na pomoč... jaz se usmrtim... tega ne prenesem... Sveta Ana, pomagaj!«

»Sodim, da se je stari zmešalo,« je zarentačil Kozamurnik, zbudivši se iz jutrnjega spanja. V istem trenutku se je Meta z radostnim vzklikom vrgla na tla pred gospodarja in mu s solzami v očeh poljubljala roke.

»Pravični Bog, ta groza!« je Kozamurnik ustrašeno ugotovil in pograbil izzuvač, da se ubrani znorele babnice. Meta pa je sklopila roke, drsala po kolenih in venomer jokaje in stokaje prosila odpuščanja.

»I, kaj pa ste prav za prav naredili?« se je Kozamurnik vznejevoljil.

»Petrolej sem vam dala namesto grenčice! Kaj nič ne čutite? Jaz sem nedolžna, nisem rada storila... Dam vas prenesti v vodno korito, če bi začeli morebiti goreti... Ali pa izpijte rajši malo čiste vode...«

»Izpred mojih oči — morilka!« jo je Kozamurnik nahrulil in z obema nogama naenkrat skočil s postelje. V smrtni grozi je stopical po sobi, da med tem gibanjem počaka pogubonosnega učinka.

★

»No,« so ga vprašali prijatelji pri Figovcu, »kako pa je bilo dalje? Kaj si silo trpel?«

»Prav nič,« je mirno odvrnil Kozamurnik, »je moral biti že salamensko dober petrolej. Samo kadil nisem tisti dan — da se ne razletim.«

»In Meta?«

»Stara belouška,« je zagodrnjal Kozamurnik, »je dva dni pozneje grenčico vlila v lampo. Lampi je več škodovalo kakor meni petrolej.«

Domače vesti

Bodoče pohujšanje

»Radio združen s televizijo« — o tem je prinesel »Slovenec« te dni najnovejšo senzacijo s področja tehnike. Bilo je poročilo o angleških poizkusih s televizijo in po njem se mora vsak čitatelj preveriti, da bomo že v nekaj dneh lahko gledali podobe o vsem, kar se dogaja bogve kje po svetu, zlasti pa po velikih mestih, kjer je toliko pohujšanja. »Slovenčev« poročevalec o teh najnovejših iznajdbah ni pozabil na slabe strani televizije in je pripomnil, da utegne nova iznajdba vplivati žalibog tudi v slabem smislu. Recimo — pravi »Slovenčev« učenjak — da oddajajo kje nespodobno igro, pa vam lahko neizkušen mladenič zasuče gumb radia tako, da zagleda pred seboj nespodobne prizore... O, joj! Ali kakor ima vsaka medalja dve strani, tako tudi »Slovenec« primerno poudarja, da so se francoski katoličani že začeli zanimati za posledice tega izuma.

Televizija je resnično velik sen in velikо prizadevanje današnjih učenjakov, — mimogrede bodi povedano, da je na tem poprišču že nekaj let uspešno deloval v Berlinu tudi Slovenec inž. Šlebinger. Kdor se hoče informirati, kako televizijski aparati delujejo, lahko dobi o tem prav izčrpen pouk v zadnji številki slovenske revije »Radiotehnik«. Zelo koristno bi bilo, da je to razpravo prečital tudi televizijski strokovnjak »Slovenca«, kajti sicer nam ne bi deževali začudeni protesti slovenskih radiotehnikov, izmed katerih priobčujemo samo enega — in ta se glasi:

Podatke, kakor jih je priobčil »Slovenec« v svojem pompoznem članku »Radio združen s televizijo«, lansira od časa do časa gotova firma v neinformirane liste. Vsak radioamater pa vé, da so ti poizkusi že leta 1932. bili več ali manj zaključeni in da so poizkusne oddajne postaje postavili v Berlinu in New Yorku že takrat na ultra-kratkih valovih; na navadnih radiovalovih pa že leta 1928. Skrb katoličanov, da ne bi neizkušeni mladenič videl kaj pohujšljivega v televizijskem programu, kakor jo »Slovenec« priporoča somišljenikom, prihaja torej dokaj pozno. Da, dokaj pozno!

• **Konzulat Češkoslovaške republike v Ljubljani sporoča, da bodo 7. t. m. na dan proslave 85 letnice rojstva predsednika Češkoslovaške republike T. G. Masaryka od 10. do 13. na konzulatu razgrnjene vpisne pole za one, ki bi hoteli posebej izraziti svoje spoštovanje g. prezidentu.**

• **Predavanja ZKD.** Sokolsko društvo Žiri priredi danes ob 14. predavanje o Masaryku. Predaval bo predavatelj ZKD g. Marjanovič Humbert, tajnik učiteljišča. — Vajenski dom v Ljubljani priredi jutri ob 19. predavanje o temi: Da ostanemo srečni in zdravi. Predavatelj ZKD g. dr. Mis Franta, zdravnik.

Ob petkih in svetkih lahko pripravljaš »Jajnine«. Primerne so k vsaki omaki. Pripraviti se daje s sesekljanimi ostanki pečenke, klobase, s salato, fižolom, ali kot vloga v postno in mesno juho. Jajnine požlahtijo vsako jed.

• **Natečaj za načrt Doma Jugoslovenskega profesorskega društva v Beogradu razpisuje Jugoslovensko profesorsko društvo.** Natečaja se morejo udeležiti samo arhitekti, državljani kraljevine Jugoslavije. Prva nagrada znaša 8000, druga 6000 in tretja 4000 Din. Odkupila se bosta še dva načrta po 1000 Din. Načrti se morajo poslati najpozneje do 15. aprila glavni upravi Jugoslovenskega profesorskega društva Beograd, Poincaréova 29. Nagrajeni in odkupljeni načrti postanejo last društva. Potrebna navodila in pojasnila daje glavna uprava ali osebno vsak dan od 8. do 12. in od 15. do 18. ure ali pa pismeno proti plačilu 10 Din.

• **Premeščenje sodnika. G. dr. Viktor Brežnik,** starešina sreskega sodišča v Čakovcu, je premeščen v Titel za starešino tamošnjega sreskega sodišča.

• **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 18 z dne 2. t. m. objavlja zakon o konvenciji o odškodnini delavcem za nezgode pri delu med Jugoslavijo in Argentino, tolmačenje k členu 18 uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov, uredbo o spremembi uredbe, s katero se obdrže v veljavi predpisi o pobiranju naročil in pohiševanju (krošnjarjenju), ki so veljali do uveljavljenja zakona o obrtih, pravilnik o dopolnitvi pravilnika o opravljanju državnega strokovnega izpita v kmetijski stroki za uradniške pripravnike s fakultetno izobrazbo, popravek v uredbi o olajšavi glede zemljarine za davčno leto 1935, delitev dosedanje katastrske občine Brebrovnik in ustanovitev nove katastrske občine Mali Brebrovnik, objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin v letu 1935—1936, objavo o razpisu izpitov za graditelje visokih in nizkih zgradb in za elektrotehnike v pomladanskem terminu 1933 in razne objave iz »Službenih Novin«.

• **Zveza gradbenih poslovodij in risarjev kraljevine Jugoslavije v Zagrebu** prosi gradbene poslovodje na področju dravske banovine, naj se zaradi evidence prijavijo Zvezi gradbenih poslovodij in risarjev v Zagrebu Ilica št. 53. Prijava je potrebna zaradi ureditve postavnega varstva tega poklica.

• **Poročil se je danes na Jesenicah teha.** uradnik Kranjskih deželnih elektrarn v Žirovnici g. Janko Sotelšek s gdč. Beti Novakovo z Jesenic. Mlademu paru obilo sreče!

• **Novost v zagrebških kavarnah.** Kakor smo informirani, se v kavarni »Esplanade« lahko dobi vsak čas tudi znana redilna pijača Ovomaltina, ki je vedno zelo dobro in okusno pripravljena po zelo zmerni ceni.

• **Zadnja pot Ivana Plahute.** Iz Radeč nam pišejo: Pred dnevi je preminil g. Plahuta Ivan, železniški policijski uradnik na Zidanem mostu, kjer je vršil nad deset let naporno službo. V istem svojstvu je služboval pred tem v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Sisku. Pokojnik je bil delaven tudi v društvenem življenju. Bil je ustanovni član Sokola na Zidanem mostu in strelske družine. Kot član različnih človekoljubnih društev na Zidanem mostu si je znal s svojim odkritosrčnim značajem pridobiti mnogo prijateljev. Bil je vzoren družinski oče in dober soprog. Kako so cenili pokojnika je pričala njegova zadnja pot na radeško pokopališče, na kateri so ga spremljali od blizu in daleč, celo iz Subotice in Vinkovcev. Poleg zastopnika direkcije državnih železnic v Ljubljani so se udeležila pogreba vsa društva z Zidanega mosta. Sokoli so korakali v krojih ob krsti. Godba z Zidanega mosta je igrala žalostinke in združeni pevski zbori so mu peli v slovo. Pri odprtem grobu sta se poslovila od pokojnika postajni načelnik z Zidanega mosta in starosta Sokola g. Razpotnik in vodja železniške policije g. Pelicon iz Ljubljane. Naj mu bo zemlja rahla, preostalim naše iskreno sožalje!

• **Sprememba na progi Zabok-Rogaška Slatina.** Od 7. t. m. bo odhajal vlak št. 2113. iz Rogaške Slatine ob 8.54, iz Rogatca ob 9.11 in iz Krapine ob 9.51 ter dospel v Zabok ob 10.20, kjer ima zvezo za Zagreb z odhodom ob 10.32 min. in prihodom v Zagreb gl. kol ob 11.25.

• **Za zgradbo unske železniške proge.** Poleg akcije, ki so jo uvedli gospodarski krogi primorske banovine zaradi graditve unske proge, je tudi trgovsko-industrijska zbornica v Banjaluki izdala apel na podjetniške kroge svojega področja, naj bi se pridružili intervencijam v korist unske železnice. Gospodarski krogi Bosanske krajine zahtevajo, naj bi se najprej zgradil del proge po dolini Butišnice in Une z zvezo Bihača s Kninom. Ta proga bi merila nekaj manj kot 100 km, bila pa bi zelo važna za gospodarstvo Bosanske krajine, ker bi se približala naša najmočnejša gospodarska središča.

• **Novi mali Packard. Vest, da bo novi** mali Packard, znan kot model 120, razstavljen v izložbi zastopnika tvrdke W. H. Smyth g. Ivana Lovšeta v Ljubljani, Beethovnova 14. je povzročila veliko zanimanje. Dasiravno so bile na ogledu doslej samo fotografije in površni opisi, je vendarle vest, da pride Packard v proizvod in promet avtomobilov po zmernih cenah, prodrla v najoddaljenejše kraje sveta. Packardove pisarne v Newyorku so bile preplavljene z brzojavnimi vprašanji in naročnicami prodajalcev avtomobilov iz vseh krajev sveta. Po enem samem malem oglasu, objavljenem v lokalnih listih v Buenos Airesu, so imeli Packardovi zastopniki že prvi dan preko 100 interesentov v svojih razstavnih prostorih. Interesenti so se kar pulili za prospekte o novem malem Packardu. Enako največje zanimanje je bilo tudi v drugih delih sveta, kar potrjujejo ogromna števila naročnin. Ker so tisočeri kupci že naročili vozilo, ko so videli samo njegovo fotografijo, je to pač najboljši znak velikega zaupanja, ki ga uživa Packardovo ime v avtomobilskem svetu. Z gotovostjo se lahko pričakuje, da bo po prvih ogledih število naročnin prekašalo produkcijsko sposobnost Packardovih tovarn.

• **Zaslužno delovanje splitskih planincev.** Podružnica HPD »Mosor« v Splitu je imela v nedeljo svoj občni zbor. Poročila odbornikov svedočijo o zaslužnem delu te organizacije, ki z velikim uspehom deluje tudi preko meja navadnih dolžnosti planinskega društva. Posebno zaslužna je društvena delavnost pri pogozdovanju goličav in pri vsestranski propagandi v varstvo gojdnih nasadov. Lani v novembru je društvo priredilo veliko propagandistično zborovanje, imenovano »gozdni dan« katerega se je poleg članov udeležilo tudi mnogo kmetov iz širše okolice. Sporazumno z gozdarsko direkcijo v Banjaluki je uredilo društvo že mnogo lepih gozdnih nasadov, najuspešnejše pa se udejstvuje pri pogozdovanju goljav Kamešnice. Člani društva se požrtvovalno udejstvujejo tudi pri vodstvu mestnega prirodoslovenga muzeja na Marjanu pri Splitu, v katerem so zbrani zanimivi ostanki iz najstarejših dob. Ta prirodoslovni muzej je imel lani preko 40.000 obiskovalcev, med njimi blizu 30.000 inozemskih turistov.

• **Lepo potovanje bosanskih hadžijev v Meko in Medino.** V Sarajevo se je vrnil direktor »Putnika« g. Roje, ki je spremljal 27 bosanskih romarjev na hadž v Meko in Medino. Potovanje je potekio v najboljšem razpoloženju in redu, da so bili vsi romarji zelo zadovoljni z organizacijo »Putnika«. Z lepim parnikom so se iz Pireja do Aleksandrije vozili 36 ur po popolnoma mirnem morju. Potem so se vozili v vagonih II. razreda brzovlaka v Kairo, kjer so počivali in si ogledali vse zanimivosti Obiskali so tudi slavno islamsko teologijo El-Ashar, kjer pa dijaki že štiri mesece stavkajo, ker zahtevajo odstop nepriljubljenega rektorja. Na tej teologiji studira tudi nekaj bosanskih studentov. Iz Kaira so se vozili z udobnimi avtomobili preko puščave do Sueškega kanala. Ko so se tam ukrcali na velik parnik, se je ravnatelj »Putnika« poslovil od njih ter se vrnil domov.

Odličen kroj in kvaliteto, a nizko ceno imajo stezniki in nedrčki od I. Salaj, Aleksandrova cesta 2-I. 1905

• **Zanimivo pripovedovanje mladega Abesinca, ki študira v Sarajevu.** Edini Abesinec v naši državi je študent izraelitske teologije Mangstu Sanvatu, ki študira v Sarajevu. Mladenič je doma iz Tongara ob jezeru Tanu, kjer živi mnogo Židov. Vseh Židov je v Abesiniji okrog 70.000 in neki misionar, ki je prišel iz Rusije, se trudi, da bi organiziral verske občine ter odgojil veroučiteljski naraščaj. Mladi Sanvatu, ki dovršuje svoje teološke studije v Sarajevu, pripoveduje z velikim navdušenjem o požrtvovalnosti svojih rojakov pri obrambi domovine. Prepričan je, da italijanska vojska ne more imeti uspeha v njegovi domovini, kjer še vedno živi ona požrtvovalnost, ki je nekdaj kralju Meneliku pripomogla do zmage nad Italijani. Kult junaštva in nacionalne požrtvovalnosti je v Abesiniji razvit v največji meri, abesinskim bojevnikom pa bo pomagala tudi priroda sama. Naselbine so raztresene po gorah in sovražna letala bi morala iskati vsako hišo posebej. Sovražna letala bi lahko škodovala samo mestu Adidis Abebi, kjer pa živi več Japoncev kakor domačinov. Japonska pa bo znala v primeru vojne ščititi svoje državljane. Sanvatu se pripravlja na vrnitev v domovino preko Soluna in Port Saida, da bi stopil v vrste brambovcev domovine.

JOD proti sklerozi,
BROM IN FOSFATI za živce,
MAGNEZIJ za žolč in jetra,
MANGAN za kri,
KALIJ za ledvice,
KALCIJ proti vnetju in kataru,
ŽVEPLO proti revmi,
TEŽKE KOVINE za protoplazmo in žleze,
LITIJ proti sečni kislini,
OGLJIKOVA KISLINA za srce in hormone,
ALKALIJE proti želodčni kislini in še mnoge druge zdravilne minerale proti nastajanju kamnov, krčem itd.: vse te sestavine vsebuje IZMED VSEH MINERALNIH VOD VSE JUGOSLAVIJE SAMO ZNANA

RADENSKA

Zato je tako dobra, pitna in zdrava!

Otroški ringaraja
danes ob 16 uri
V UNIONU 1980

• **Milijonski loterijski dobitek.** »Jutro« je nedavno poročalo o izžrebanju glavnih dobitkov razredne loterije ter navedlo, da nekateri osrečenci loterijskega bobna niso znani Tako ni bil znan lastnik srečke 44.121, ki je prinesla glavni dobitek v iznosu 1,000.000 Din. Sedaj se je v Somboru razširila vest, da je lastnik te srečke eden od najrevnejših kmetov iz občine Čonopije. Mož ima malo prezadolženo posestvo in je že iskal kupca, da bi vse svoje imetje prodal ter odpotoval v Ameriko, od koder se je pred leti vrnil v svojo domovino. Ko so mu sporočili veselo vest, da je zadel glavni dobitek, je izjavil, da bo večjo vsoto razdelil med najrevnejše svoje rojake.

• **Graditev ceste Zemun-Novi Sad.** Po odredbi ministrstva za gradbe bodo v prihodnjih tednih razpisana dela na prvem sektorju projektirane ceste Zemun-Novi Sad. Gradba te moderne ceste bo stala blizu 21 in pol milijona dinarjev. V projektu pa sta tudi moderni avtomobilski cesti Zemun-Subotica in Zemun-Zagreb ter bo postal na ta način Zemun postaja mednarodne avtomobilske ceste, ki bo vodila preko Save po novem mostu v Beograd, od tam pa do Carigrada in Aten.

• **Po čakorski cesti spet vozijo avtomobili.** Avtomobilska zveza Andrijevica-Peč, ki vodi po čakorski cesti, je počivala polnih 45 dni. Vsi poizkusi ureditve prometa so ostali brezuspešni ne samo zaradi visokega snega, temveč tudi zaradi močne burje. Na cesti je bilo preko 3 metre snega in če so ga odkopali, ga je burja v najkrajšem času spet nanesla. Dolgotrajna prekinitev važne prometne zveze je povzročala hude skrbi vsej severni in vzhodni Črni gori, ki je pri ostrži z živežem popolnoma navezana na Metohijo onkraj Čakorja. V ponedeljek so vozili iz Podgorice v Peč po čakorski cesti prvi avtomobili, ki so se vrnili nazaj obloženi z raznimi živili. Ves promet bo nekaj dni v prvi vrsti služil prevažanju živil iz Metohije v Črno goro.

• **Izsušitev Lonjskega polja. Konferenca zastopnikov oblasti, občin in privatnih interesentov,** ki se je vršila v četrtek pri sreskem načelstvu v Sisku, je soglasno sprejela načrte za izsuševanje velikega Lonjskega polja in za potrebna dela, ki naj bi preprečila vsakoletne poplave Save in Lonje. Stroški za vsa potrebna dela, po katerih bi se veliko Lonjsko polje izpremenilo v bogato žitnico, so preračunani na preko 218 milijonov, stroški za dela prve etape pa bi znašali blizu 100 milijonov. Sprejeti so bili tudi načrti, na kak način naj bi se krili ti velikanski stroški od države, občinskih uprav in od prizadetih posetnikov. Na zborovanju so bili položeni tudi temelji vodne zadruge. Neke podrobnosti pa so bile odložene za konferenco, ki bo sklicana spet v Sisku konec tega meseca.

• **Nova preiskava v rudnikih »Monte Promina«.** V rudnikih društva »Monte Promina« se je pripetilo v zadnjem času že mnogo razburljivih dogodkov. V rudniških rovih je bilo tudi več smrtnih nesreč in že nekajkrat so bile sklicane komisije, ki so preiskovale vzroke čestih nesreč ter se tudi bavile s pritožbami rudarjev, ki so bili protipostavno odpuščeni in mnogokrat prikrajšani pri skromnem zaslužku. Te dni so vsi rudarji rudnika v Siveriću uprizorili 24 urno protestno stavko. Delavska zbornica v Splitu je sedaj pri ministrstvu za gozdove in rudnike izposlovala posebno preiskovalno komisijo, ki bo predlagala varnostne naprave v vseh rudnikih ter se pri tem zanimala tudi za pogoje, pod katerimi dela več sto rudarjev.

• **Za neznano gluhonemo beračico.** Te dni so v Logatcu ljudje pobrali kakšnih 55 let staro v precej razcapano obleko oblečeno neznano žensko, ki je prosjačila po okolici. Beračica je bila gluhonema, povrhu pa še bolna in onemogla, tako da so morali iz Ljubljane klicati reševalni avto na pomoč. Ko so jo ljubljanski reševalci vozili proti Brezovici, jim je med potjo umrla. Pri nji niso našli nobenih dokumentov, pač pa je imela pri sebi 22 Din našega denarja in 1 avstrijski šiling ter 15 grošev, kar priča, da je ženska priromala od nekod čez mejo. Orožništvo se trudi, da dožene identiteto bedne neznanke, ki je na Brezovici našla svoj poslednji dom.

• **Nevarna otroška igra.** Po vsej Rumi se še vedno mnogo govori o roparskem umoru Franca Drejerja, zaradi katerega sta bila obsojena na smrt cigana Gigo in Rajko Petrović. Te roparske dogodivščine so porabili otroci za igro. Eden je prevzel vlogo umorjenca, druga dva sta predstavljala roparska morilca, ostali pa orožnike, sodnike in rablja. Dečka, ki je igral umorjenca, sicer niso ubili, pač pa so ga zakopali v slamo, kjer bi se bil kmalu zadušil. Še hujše pa je bilo pri onem dejanju nevarne igre, ki je predstavljala obešenje obeh razbojnikov. Dečki so igro uprizarjali s toliko vnemo, da se je klop res prevrnila in sta obsojenca obvisela. Dečki so se prestrašeni razbežali, na njihov krik pa je še k sreči pravočasno pritekla mati enega igralca, ki je prerezala vrvici in oba otroka rešila smrti. Tudi dečku, ki je bil zakopan v slamo je moral priti na pomoč zdravnik, ki mu je šele z umetnim dihanjem vrnil zavest.

• **Smrtna nesreča na ptujski postaji.** Ko je v petek privozil ob 16.35 tovorni vlak iz Čakovca na ptujsko postajo, je skočil iz vlaka, še preden se je ustavil, zavirač Zorec Avguštin. Pri skoku pa se je zapletel s plaščem v kljuko vrat ter padel pod vlak. Ljudje, ki so bili na postaji, so videli, kako se je hotel nesrečnež izmotati izpod vlaka, pri tem pa se je še bolj zapletel med kolesje, ki ga je popolnoma razmrcvarilo. Zlomilo mu je hrbtenico, odtrgalo mu je roke in noge, glavo pa mu je popolnoma razmesarilo. Pogled na razmesarjeno truplo je bil strašen. Pobrali so posamezne ude ter jih naložili v krsto ter nato truplo odpeljali na mestno pokopališče, Zorec je bil doma iz Pragerskega in zapušča vdovo z dvema nepreskrbljenima otrokoma. Rojen je bil 26. 8. 1905. v Poljanah pri Kresnicah.

• **Detomor.** V gorski vasi Črnem vrhu je imela 19letna kmečka mladenka razmerje z nekim vaškim fantom, kar pa ni ostalo brez posledic. Ko je fant izvedel, kako je z dekletom, se je začel ljubice otepati. To je bil menda glavni povod, da je dekle sklenilo, odkrižati se otroka. In res je ob rojstvu dete izginilo. Pa so domači začeli iskati in so odkrili trupelce v skrinji. Kakor so pokazale okolnosti, je mladenka ovila otroku trak od čevlja okrog vratu in vlekla, dokler ni dete izdihnilo. Detomor, ki je bil izvršen na tako krut način, je bil prijavljen poihovgrajskim orožnikom.

• **Devetkrat si je jemal življenje, desetič je nehote zgorel.** V vasi Lapandi pri Batini v Bački se je zgodila težka nesreča. Posestnik Arkadij Palinković je prišel ponoči domov, zakuril v železni peči, primaknil posteljo k peči in zaspal. Najbrž je skočila iz peči iskra in vnela slamnico, na kateri je ležal. Slamnica je zgorela s Palinkovićem vred, čigar truplo so vse ožgano našli naslednjega jutra. Zanimivo je, da si je Palinković, ki je imel sedaj komaj 40 let, že devetkrat sam hotel vzeti življenje. Pred desetimi leti je bilo prvič, ko se je hotel obesiti, pa so ga rešili. Različne samomorilne poizkuse je izvršil potem še osemkrat in so ga vselej rešili še pravočasno. Iznebiti pa se je hotel življenja zaradi bede. Pozneje, ko je pa kot dedič svoje tete živel na lepem posestvu, bil oženjen in imel tri otroke, pa je začel popivati, da mu je naposled žena pobegnila. In ko mu sedaj pač ni bilo za to, da bi si jemal sam življenje, je v pijanosti zgorel.

• **Strašno delo blazneža.** V Kotorskem pri Brodu se je pripetila krvava rodbinska tragedija, ki je vnemirila ves okoliš. Posestnik Ivan Macanović, star 43 let, je že kakih 8 let kazal znake duševne bolezni in je bil zaradi tega tudi že na opazovanju v bolnišnici. Zaradi pomanjkanja prostora in po želji rodbine pa so ga pustili domov, češ, da njegova duševna bolezen ni nevarna. Mož je bil po več tednov popolnoma miren, vmes pa ga je nekajkrat prijelo, da je odhajal od doma in taval po okolici. Te dni je spet odšel od doma, naposled pa se je vrnil domov sredi noči. Ko ga je žena vprašala, kje je bil, je dobil napad besnosti, zgrabil nož ter nemrtvi ženo pred očmi petih otrok. Starejši otroci so bežali iz hiše in poklicali soseda, ki so blaznežа ukrotili in odvedli v bolnišnico.

VSI GOVORNIKI

odvetniki, profesorji, učiteiji, duhovniki in pevci nujno potrebujejo Mr. Bahovčeve

„SMREKA“ bonbone

Izdelani so iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega vzdržujejo svežost glasu, ublažujejo

kašelj in hripavost

Nadalje desinficirajo usta in grlo, preganjajo žejo, razbistrijo glavo. So pa tudi prijeten pripomoček pri omejitvi prekomerne kaje. Zavitki po Din 3.— in 5.— v lekarnah in drogerijah.

Apoteka Mr. L. Bahovec
Ljubljana, Kongresni trg št. 12

PUSTNI TOREK
najlepše pri
SLAMIČU
z godbo itd.
NA PEPELNICO 1935
SLANIKOV VEČER

• **Izšla je 2. številka »Živalca«** s to-le vsebino: Perutninarjeva opravila v marcu, Naloge perutninarskega odseka, Vzgoja mladine do reje domačih kuncev, Oskrba brejih kunčjih samic, O valjenju golobov, Začetnikom rejcem kanarčkov, Smernice za gospodarsko rejo ovac. Vprašanja in odgovori. List je potreben vsem rejcem in ljubiteljem malih živali. Tudi je bogato ilustriran. Naroča se pri upravi »Živalca« v Ljubljani, Novi trg 5. Letna članarina za redne člane 36 Din, za podporne samo 20 Din.

• **Opozarjamo, da je današnji številki priložen prospekt znane glavne kolekture državne razredne loterije A. Rein v Zagrebu** za XXX. kolo, ki bo imelo svoje žrebanje 9. in 10. aprila. Po vzoru vseh dosedanjih publikacij te tvrdke tudi v danes priloženem prospektu ni ničesar vsiljivega in neresnega, pač pa se tudi ta prospekt odlikuje po svoji originalni moderni reklami ter vsebuje samo stvarne podatke o terminu žrebanja, o cenah srečk in o načinu žrebanja. Zaradi teh lastnosti ima prospekt vse izraze stvarnosti ter ga priporočamo pazljivosti vseh čitateljev. Tvrdka nima agentov in razpečevalcev in se lahko srečke nabavijo samo naravnost pri njej. Največji dobitek, ki je bil dosežen doslej s srečko državne razredne loterije, je znašal poldrugi milijon Din. Vse štiri četrtine te srečke je prodala ta kolektura državne razredne loterije.

Pri boleznih želodca, črevesja in presnavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, ki preidejo v kri.

• **Motite se... ako mislite, da ste storili vse, če na zunaj čistite Vaše zobe** s kakršnokoli zobno kremo. Bolj važno je, odpraviti zobni kamen, ki tiči za zobmi, a to se doseže z zobno kremo Sargov KALODONT, katera ima v sebi učinkoviti dodatek sulforicinoleat dra. Bräunlicha. S tem odpravite polagoma, vendar zanesljivo zobni kamen in preprečite, da se ne naredi drug. Za izpiranje in razkuževanje ustna voda Kalodont.

• **Tovarna JOS. REICH sprejema mehke in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperaturo, 4. relativno vlago v odstotkih, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 0—10 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin. — Temperatura: prve številke pomenijo, najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

2. marca

Ljubljana 7, 744.2, 3.5, 95, 0, 10, dež 29.7; Ljubljana 13, 744.8, 7.9, 62, WNW2, 2, —; Maribor 7, 743.6, 4.0, 90, NW2, 10, dež 19.0 Zagreb 7, 743.6, 5.0, 90, W2, 10, dež, 2.0 Beograd 7, 747.9, 9.0, 70, SE2, 10, dež, 2.0; Sarajevo 7, 743.8, 4.0, 90, 0, 9, —, —; Skoplje 7, 743.2, 8.0, 90, NW3, 6, dež, 1.0; Kumbor 7, 744.0, 9.0, 60, E2, 9, dež, 76.0; Split 7, 741.7, 7.0, 90, NE2, 10, dež, 3.0; Rab 7, 743.6, 6.0, 90, NE4, 10, dež3.0; Rog. Slatina 7, —, 3.0, 98, E1, 9, dež, 27.0.

Temperatura: Ljubljana 10.6, 2.8; Maribor 7.0, 1.0; Zagreb 10.0, 4.0; Beograd 15.0 9.0; Sarajevo 11.0, 3.0; Skoplje 15.0, 7.0; Kumbor —, 9.0; Split 12.0, 6.0; Rab —, 7.0 Rogaška Slatina 7.0, 3.0.

SREČKE
za 30. kolo državne razredne loterije
SO DOSPELE.
Igralcem so na razpolago v vseh poslovalnicah »Jutra«.
Prvo žrebanje se bo vršilo že 9. in 10. aprila.
Ne zamudite prilike. Vsakdo naj poskusi svojo srečo.
ZADRUŽNA HRANILNICA r. z. z o. z.
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 19

Express britje
BREZ ČOPIČA, BREZ MILA, BREZ VODE
Prodajajo: LJUBLJANA: Drogerija Gregorič, Prešernova 5, MARIBOR: Drogerija Ivan Pečar, Gosposka ulica 11.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« v Šiški. — Telefon 33-87

Premiera velefilma

KAVALKADA

Eno najlepših, najglobljih in najresničnejših del, film naše generacije, umetniško delo režiserja Franka Lloyda.

Predstave v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek in torek ob 7. in 9. uri

Nov Paramountov zvočni tednik prinaša ženitev kneza Jurija s princeso Marino.

V sredo: Harry Piel: BROD BREZ LUKE

• Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod Trančo 2-III.

• Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

Iz Ljubljane

u— **Spomini na našega kralja Aleksandra.** Priprave za to lepo spominsko razstavo, ki bo otvorjena začetkom aprila v Jakopičevem paviljonu, so v polnem teku. Odbor dobiva na svoje pozive same pozitivne odgovore, tako da je uspeh te posrečene zamisli zasiguran. Razen slik, plastik, fotografij, spominov itd. zbira odbor tudi tudi in inozemske ilustrirane revije s slikami iz našega nesrečnega oktobra. Prosimo, da nam naši znani in neznani sotrudniki tudi tozadevno nudijo svojo pomoč. Ustmene informacije daje odbor radevolje vsako sredo med 18—20. uro v damski sobi kavarne »Emone«, kjer se shajajo prirediteljice. Prosimo jih naj se v čim večjem številu udeležujejo teh sestankov. Pisma je nasloviti na predsednico odbora go. Fernando Majaron, Ljubljana, Napoleonov trg 7/II.

Modni salon Rozman

izdeluje po najnižjih cenah damske kroje po meri iz najnovejših žurnalov, ki so strankam na razpolago. Dame dobijo obenem tudi informacije za izgotovitev obleke. ROZMAN, Dvorni trg 3 (poleg univerze)

u— Predsednik mestne občine g. dr. Ravnihar Vladimir sprejema stranke vsako sredo in soboto od 11. do 12.30.

u— **Masarykova proslava.** V petek 8. t. m. ob 20. bo v veliki unionski dvorani proslava 85letnice rojstva prezidenta T. G. Masaryka. Slavnostni govor bo imel predsednik Češkoslovaško-jugoslovenske lige g. dr. Stare. Po govoru se bosta odigrali češkoslovaška in naša državna himna. Ostali del sporeda, ki ga izvajata pomnoženi operni orkester ter pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice s solistoma gdč. Zvonimiro Župevčevo in ravnateljem Betettom, obsega simfonična dela Dvořaka, Gotovca, Janačka, Krawca in Smetane. Koncert priredi Glasbena Matica ljubljanska na iniciativo in pod pokroviteljstvom Češkoslovaško-jugoslovenske lige. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

u— Francoski institut opozarja na zanimivo predavanje o slovanski literaturi v Dubrovniku, ki bo v ponedeljek 4. t. m. ob 20. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Predaval bo g. profesor Dayre iz Florence, ki je znan kot odličen slavist in poznavatelj dubrovniške literature. Vabljeni!

Advokatsko pisarno

sem otvoril v Ljubljani, Tyrševa c. 1a, II. nadstr., palača Ljubljanske kreditne banke. Telefon 3626

DR. ADOLF KORČE

1990

u— **Jugoslovensko-češkoslovaška liga** opozarja vse svoje članstvo na svečano proslavo 85 letnice prezidenta T. G. Masaryka, ki jo priredi Sokolska župa Ljubljana v sredo 6. t. m. v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru ob 20. Liga vabi članstvo, da se tudi te proslave polnoštevilno udeleži. — Odbor.

u— Ljudska univerza v Ljubljani. »Sprehod po modernem premogovniku« je naslov velezanimivemu predavanju, ki ga bo imel jutri 4. t. m. univ. profesor inž. Gostiša Viktor ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Predavanje bodo pojasnjevale lepe slike. Le malokdo izmed meščanov je še imel priliko, da si je ogledal kak premogovnik, zato naj nihče ne zamudi tega predavanja, da se pouči, kako se pridobiva premog. Vstop svoboden.

u— **Komisija za podeljevanje nagrad ljubljanske mestne občine na univerzi kralja Aleksandra I.** je na predlog dekanata teološke fakultete sprejela in nagradila stud. theol. Rafka Fabianija za zgodovinskostatistično razpravo »Orgie v ljubljanskih cerkvah«. Nagrada znaša 4500 Din. Predsedstvo občine si je pridržalo pravico objave te razprave v reviji »Kroniki slovenskih mest«.

u— **Operna pevka ga. Zlata Gjungjenčova,** odlična članica naše opere, je zbolela na težki hripi s komplikacijami. Zdravita jo gg. dr. Volavšek in dr. Švajger. Predvidoma ne bo mogla nastopati še deset dni. Želimo ji, da kmalu okreva.

u— **Pozor sklicateljem sestankov in zborovanj!** Policijska uprava je v zadnjem času opazila, da se ne posveča potrebna pozornost strogemu zakonu o sestankih in zborovanjih. Sestanke in zborovanja je treba še vedno pravočasno prijaviti in bo policijska uprava strogo pazila na to, da ne bo več nobene kršitve zborovalnega zakona, ki je, kakor znano, zelo strog ter predvideva občutne kazni zaradi neprijavljenih sestankov in zborovanj.

u— **Pomožna akcija mestne občine.** Socialnopolitični odbor mestnega sveta je razposlal delodajalcem okrožnico, katerega vsebina je v glavnem tale: »Mnogoštevilnim rodbinam primanjkuje prav vsega. Da se v čim večji meri pomaga tem in pa brezposelnim, je socialnopolitični odbor mestnega sveta na podlagi dogovora z zastopniki delodajalcev in delojemalcev in njihovimi stanovskim organizacijami sklenil pobirati v teku l. 1935. v mesecih februarju, marcu, aprilu in maju prispevke za mestno pomožno akcijo. V smislu omenjenega dogovora prispeva vsak delodajalec za vsakega delavca ali uslužbenca po 2 Din, vsak delavec ali uslužbenec, ki ima nad 600 Din mesečnih dohodkov, pa po 1 Din na mesec. Prosimo, da se delodajalci pri plačevanju svojih in prispevkov svojih delojemalcev poslužujejo priloženih položnic. Prispevki naj se nakazujejo ob koncu vsakega meseca, najkasneje pa do 2. prihodnjega meseca. Delodajalcem, ki nimajo več kakor dva uslužbenca, se pošlje le po ena položnica s prošnjo, naj se prispevek, ki znaša v tem primeru za štiri mesece le 24 Din, plača v enem obroku naprej, da ne bo treba plačevati za tako malenkostne zneske štirikrat poštnih pristojbin in da se na ta način denar čimprej zbere za najhujša meseca februar in marc. Prepričani smo, da se bodo vsi delodajalci in delojemalci enodušno odzvali temu pozivu in s tem izdatno pripomogli k olajšanju bede brezposelnih in njihovih rodbin.

u— **Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva na Viču** priredi danes ob 3. popoldne na vrtu g. Červana v Rožni dolini VIII-22 poizkusno škropljenje sadnega drevja s samodelno nahrbtno škropilnico. Podpredsednik g. Červan bo udeležencem pokazal, kako se s škropilnico ravna in kako se škropljenje vrši. Podružnica želi, da se škropljenje sadnega drevja v naši občini posplošil in je v ta namen nabavila že tri škropilnice. Posetite ta zanimivi poučni tečaj. V primeru neugodnega vremena bo tečaj v nedeljo 10. t. m. ob istem času.

u— **Društvo »Soča«** ponovno obvešča članstvo in prijatelje, da poroma za binkošti na grob blagopokojnega kralja Aleksandra. Priglase se sprejema najpozneje do 20. maja. Ker je mnogo priglašencev in je število posetnikov omejeno na 350 oseb, pohitite s priglasitvijo. — Vsa nadaljnja navodila slede pravočasno. Uprava.

u— **Ciril-Metodov koncert** bo v ponedeljek 11. t. m. Spored je sestavljen izključno iz naših narodnih pesmi: s Koroške, Prekmurja, Belokrajine, Primorske in Beneške Slovenije. Kjerkoli se čuje naša govorica, vsi ti kraji bodo zastopani s pesmijo na bogatem sporedu Ciril-Metodovega koncerta, ki ga z odličnimi sodelovalci priredi Glasbena Matica ljubljanska. Vstopnice bodo od 6. t. m. dalje v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

u— **Opozarjamo na današnje premijero veseloigre »Vzroki in učinki« v šentjakobskem gledališču.** Dejanje se odigrava na dvoru kraljice Ane okoli leta 1710. Majhen kozarček vode je odločilen za odločitev o vojni ali o miru. Francoski pisatelj Scribe je pokazal v tem delu kako sijajno se lahko obdela tema: mal vzrok za velik učinek. — Vojvodinjo Marlborough igra ga. E. Petrovčičeva, lorda Bolingbroka g. Klemenčič, kraljico Ano gdč. Baranova, malo Abigejlo gdč. Šubičeva in praporščaka Mashma g. Petrovčič, v ostalih vlogah sodeluje skoro ves ansambel odra. — Vstopnice se dobe od 10. do 12. in od 15. do 17. in od 19. ure pri blagajni v I. nadstr. Mestnega doma.

u— **Lutkovno gledališče Ljubljanskega Sokola** priredi danes lutkovno igro »Doktor Faust«, herojično komično lutkovno igro v štirih dejanjih. Prvič je bila v izvirni obliki izdana od Wilhelma Hamma v letu 1850., in sicer po rokopisu lutkovnega igralca Guida Bonneschya. Poslovenil Milan Skrbinšek. S to igro tekmuje društvo za župno tekmo lutkovnih odrov. Vabimo vse člane in članice in ljubitelje lutkovne umetnosti. Začetek točno ob 16.

u— **Gašperček v Vajenskem domu** bo danes popoldne vnovič nastopil z znamenito Špicarjevo veseloigro »Gašperček v Mojstrani«, ki je zadnjič šela tolikšen uspeh. Za današnje obiskovalce so vrli igralci pripravili tudi lepo, zabavno predigro o narodnih običajih. Pričetek ob pol 4.

u— **Zveza gospodinj** ponovi na željo mnogih reflektantk tele tečaje: 8. t. m. tečaj za glazure ob 15. pristojbina 12 Din. 11. t. m. tečaj za glazure ob 19. pristojbina 12 Din. 12. t. m. tečaj za kreme ob 15. pristojbina 15 Din. 22. t. m. tečaj za pudinge ob 16. uri, pristojbina 15 Din. Prijave vsak dan od 16 do 17. ure na Breg št. 8.

u— **Zveza gospodinj,** dosleej le odsek Splošnega ženskega društva, se osamosvoji in sklicuje svoj ustanovni občni zbor 21. t. m. ob 16. v svojih društvenih prostorih Breg št. 8.

u— **Kuharski tečaj. Gospodinje in gospodinjske pomočnice** so vabljene dne 7. in 10. marca ob pol 15. popoldne v kavarno »Leon«, vhod iz Miklošičeve ceste poleg Delavske zbornice. Na sporedu bo 7. marca najhitrejše pripravljanje tort in biskvitov brez uporabe kurjave in prirejanje likerjev, ruska vodka, 10. marca pa poljski, ruski krofi s čajem. Tečaj je brezplačen.

u— **Društvo Delo in eksistenca** ima svoj redni občni zbor 10. t. m. ob pol 10. dopoldne v prostoru hotela »Lloyd« na Sv. Petra cesti.

u— **Velikodušni dar Podpornemu društvu slepih.** Cenjena gg. Franc Bonač dvorni svetnik v p. in Ivan Bonač rač. insp. v p. sta darovala Podpornemu društvu slepih, namesto venca na grob blagopokojnega g. Franca Bonača, vojnega kurata in kateheta plemeniti dar 300 Din kot pomoč za slepe. Društvo se tem potom cenjenima darovalcema za velikodušnost najiskreneje zahvaljuje. Prosimo posnemajte in pomagajte ubogim slepcem.

u— **Združenje gostilniških podjetij** vabi svoje članstvo ,da se v čim večjem številu udeleži pogreba preminule dolgoletne članice g. Nežike Kukmanove, ki bo danes ob pol 15. iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

u— **Dražba.** V sredo 6. t. m. od pol 9. dalje bo vršila davčna uprava Ljubljana mesto prodajo zarubljenih predmetov (puške, omare, tehtnica, klobuki, glavniki suha roba, voz z dero, aparat za trajno kodranje, kočija, obleke itd.) iz proste roke v baraki na Jegličevi cesti št. 10.

u— **Najstrožje kazni za ponarejevalce denarja.** Lani se je, kakor bo čitateljem še v spominu, v Mostah zbrala sedemčlanska ponarejevalska družba, ki je ponarejala vse tri vrste kovancev. Letos 4. januarja so bili ponarejevalci pred malim kazenskim senatom obsojeni na kazen od štirih mesecev strogega zapora do 2 let robije. Apelacijsko sodišče pa je pred nekaj dnevi ugodilo prizivu državnega tožilca ter zvišalo vsem ponarejevalcem kazen. Tako je dobil vodja ponarejevalcev, ki je bil prej obsojen na 2 leti in pol, 5 let robije, drugi, ki je bil obsojen prej na leto dni strogega zapora, je dobil 3 leta robije, na 2 leti so bili obsojeni trije, ki jim je prvo sodišče priznalo zapor od 6 do 10 mesecev, po eno leto robije pa sta dobila dva, ki sta bila prej obsojena na 3 odnosno na 4 mesece strogega zapora. Vsi so izgubili tudi častne državljanske pravice za dobo 5 let. Ta stroga kazen je zadela ponarejevalce zaradi tega, ker so s svojim početjem škodovali največjim revežem. Ponarejevalec pač ne nosi svojih izdelkov v banke in velike lokale, kjer izvežbano osobje ob dobri luči lahko takoj ugotovi ponarejevanje, temveč jih skuša razpečati v malih branjarijah in najrevnejših trafikah, izkoriščajoč bedo in nevednost. Proti strogi sodbi apelacije ni nobenega pravnega leka.

Vzemite cev

pustite, da leta skozi njo teče čista voda in na stenah cevi se bo počasoma nabrala vse debelejša plast, voda bo pričela počasneje teči, dokler ji zgoščena plast popolnoma ne zapre poti. Pozabili ste namreč čistiti cev. To velja tudi za one organe Vašega telesa, ki jim je naloga opravljati obtok krvi ter se morajo takisto redno prečistiti, ako hočete, da ostanete zdravi, a gotovo, ako so se že pojavile motnje v prebavi, črevesju in ledvicah. Zaradi tega so baš sedaj aktuelna takozvana spomladanska zdravljenja z raznimi čaji kot je Planinka-čaj Bahovec, ki je postal zaradi zdravilne vrednosti svojih zelišč tako popularen, ne samo pri nas, temveč tudi daleč preko naših meja.

u— **Mož s tremi pelerinami.** Te dni je stražnik ustavil v Kolodvorski ulici, po kateri doteka največ vsakovrstnega življenja z dežele in iz daljnih krajev v Ljubljano, 25letnega moža, ki je tam ponujal pasantom po prav nizki ceni na prodaj troje sivih pelerin znamke Hubertus. Ko ga je povprašal, kdo je in od kod ima blago se je predstavil kot brezposelni mizarski pomočnik, ki je pelerine kupil od nekega potujočega Bosanca v Zagrebu. Fanta je stražnik odvedel na policijo, kjer so bili kar veseli tega snidenja. Aretiranec je policijskemu arhivu precej dobro znan tatič. Fant ima tudi na sebi povsem novo sivo obleko, o kateri prav tako zatrjuje, da jo je kupil od Bosanca v Zagrebu. Od kod je njegovo blago, bo morala policija šele dognati. Pelerine je najbrž ukradel v kakem zavodu, ker od daleč spominjajo na uniforme.

u— **Dve drzni tatvini.** Te dni se je okrog poldneva prikradel v stanovanje Janka Železnikarja v študentovski ulici neznan tat, in ko trenutno ni bilo nikogar v sobi, ukradel iz suknjiča črno usnjato denarnico s 2700 Din gotovine. Ob enakem času je neki neznanec obiskal hišo dr. Vojteha Štrnada v ulici Miklošičevega in odnesel nov kovčeg iz rjavega usnja, v njem pa razne perila in drugih predmetov v vrednosti okrog 2600 Din.

Za pomlad se priporoča konfekcija PAULIN

Ljubljana, Kongresni trg 5

z najprijaznejšo postrežbo, najlepšimi modeli, največjo izbiro in najnižjimi cenami.

u— **Troški ringaraja.** Pridite po izkrban prvi dobitek. Otroške smuči dobita, poklonila jih je tvrdka Alpina. Dalje so pripravljene še druge nagrade, ki se jih bo vsak malček razveselil. Pripeljite jih torej to nedeljo ob 16. v Union. Izvrstno zvočno aparaturo je montirala iz ljubeznivosti tvrdka Philips. Posebnih vabil se ni razpošiljalo. — Atena.

u— **Senzacionalne produkcije telepata Tarakana** bomo lahko v kratkem občudovali v Ljubljani. Tarakan je sloveč hipnotiser in iluzionist, ki vsepovsod, kjerkoli nastopi, očara občinstvo. Njegovi najzanimivejši eksperimenti, s katerimi žanje sleherni večer ob nastopih v velikih mestih Jugoslavije ogromen uspeh, so izvršeni s pomočjo njegovega medija Fara. V transu medij povsem točno ugane poklic, ime, priimek človeka, ki se postavi predenin to samo po prenosu misli. Tarakanov medij v transu prečita s bankovcev številke serije, ali pa iz legitimacije povsem točno opiše človeka in njegov poklic. Ljubljana bo strmela ob nastopih Tarakana. Na sporedu vsak večer v »Odeon« baru na Poljanski cesti.

Iz Celja

e— *»Trije vaški svetniki«.* Celjski igralci so vprizorili v petek zvečer v Mestnem gledališču kmečko burko Maksa Reala in Maksa Fernerja »Trije vaški svetniki«. Igra je dokaj posrečena, spada pa med povprečne burke. Znanje vlog ni bilo pri vseh igralcih na višku ter je kvarilo nekatere scene in njih učinek. Scenerija je ustrezala. Tri vaške svetnike so igrali gg. dr. Dobovišek (župan Porenta), Perc (pek Bavdek in Čepin (kolar Šimec). Gospod dr. Dobovišek je igral z rutino. Zelo posrečena sta bila gg. Perc in Čepin. Dobro so se uveljavile ga. Sirčeva (županja), ga. Sadarjeva (županova hči) in gdč. Kranjčeva (Marjanca). Izvrstno karakterno figuro je ustvaril g. Štokl (Lahajnarjev Jakec), dober, vendar nekoliko pretiran v kretnjah je bil g. Šketa kot učitelj; oba sta prvikrat nastopila na celjskem odru, prav tako tudi ga. Sirčeva. Pohvalno so igrali gdč. Pongračeva, ga. Zorkova, gdč. Podjavoršekova ter gg. Zemljič in Pogačnik. Odmore je izpolnila kmečka glasba. Po dejanjih so zopet dvigali veliki zastor, namesto da bi bili spuščali drugi, izrezani zastor. Nova, neokusna svetilka na stropu dvorane je s premočno, nezastrto svetlobo zopet neprijetno vplivala na gledalce. Občinstvo se je med igro kljub vsemu dobro zabavalo. — R. P.

e— *Na ljudskem vseučilišču* bo predaval jutri ob 20. znani planinec šolski nadzornik g. Ljudevit Stiasni iz Ljubljane o Visokih Tatrah. Predvajal bo tudi 64 lepih skioptičnih slik. Opozarjamo na to zanimivo predavanje.

e— *V Mestnem gledališču* bodo celjski igralci na pustni torek 5. t. m. ob 20. ponovili kmečko burko »Trije vaški svetniki«. Predstava bo izven abonmaja in po znižanih cenah. Vstopnice so v knjigarni »Domovina«.

e— *Pevsko društvo »Oljka« v Celju* proslavi 15letnico obstoja s koncertom, ki bo v nedeljo 7. aprila.

e— *Voz ga je povozil.* Na cesti v Dreši-nji vasi je neki voz povozil 35letnega Ivana Štermana, delavca brez posla in stalnega bivališča. Štermana, ki je dobil težke poškodbe na glavi in desni nogi, so prepeljali v bolnišnico.

e— *Ponarejen kovanec za 20 Din* se je pojavil v Celju. Barvo ima kakor aluminij, ima dober zvenk in je v splošnem dobro izdelan, rob pa je pokvarjen. Pred dnevi so zaplenili v Celju tudi ponarejen kovanec za 50 Din.

e— *Prijatelja je okradel.* Celjska policija je v petek aretirala 23letnega mesarskega pomočnika Martina P. iz Hrastnika, ker je 20. februarja ukradel svojemu prijatelju v Hrastniku 1000 Din. Aretiranca so izročili sreskemu sodišču.

e— *Z bajonetom je hotel zaklati stražnika.* V petek okrog 10. dopoldne je šel policijski stražnik E. po službenih opravkih v neko hišo v Kersnikovi ulici. Ko je potrkal na vrata nekega stanovanja in slišal poziv »Naprej!«, je odprl vrata. V tem hipu pa je skočil izza vrat 22letni brezposelni delavec Rudolf Oberčkal iz Škofje vasi, napadel stražnika, mu izdrl bajonet in hotel zabosti stražnika v prsa. Stražnik je pravočasno odskočil in izvlekel samokres. Oberčkal je nato vrgel bajonet na tla in pobegnil, a so ga že popoldne aretirali na Sp. Hudinji. Pri zaslišanju je izpovedal, da je bil dopoldne v stanovanju svoje prijateljice in je napadel stražnika, ker je bil prepričan, da je prišel stražnik ponj. Oberčkal je namreč za pet let izgnan iz celjske mestne in okoliške občine.

e— *Kino Union.* Danes ob 10.30 matineja. Danes ob 14.15, 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 zvočni velefilm »Na sinjem Dunavu« (»Pomladni zvoki«) in dve predigri.

Iz Maribora

a— *Prispevki za mariborski spomenik.* Za spomenik kralju Uedinitelju v Mariboru so prispevali: upravnik mariborske glavne carinarnice Ž. Mihajlović 1350 Din (zbirka). Po 1000 Din so darovali: Miloš Oset, dr. Juvan, dr. Robič, dr. Snuderl, Jakob Kogej, dr. Blanke, Josip Benko in Julio Meinl. Po 500 Din: Udruženje rezervnih oficirjev, Schlarafia-Marpurghia, Franc Lužar in Oskar Turad - Albert Fuchs.

a— *Magistratni uslužbenci za spomenik.* Uradniki in nameščenci mestne občine mariborske prispevajo v smislu sklepa društva magistratnih uslužbencev 10.000 dinarjev za spomenik blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju.

a— *Pozdravni večer novemu finančnemu direktorju A. Sedlarju* so priredili predsinočnjim mariborski gospodarski krogi. Prisrčne besede so spregovorili predsednik mariborskega Gospodarskega predstavništva Andrej Oset, nadalje g. Zadravec, gg. Bureš in Vahtar kot zastopnika obrtnikov, Miloš Oset in F. Pinter kot zastopnika trgovstva, g. Valjak kot zastopnik gostilničarstva, D. Roglič kot zastopnik industrije ter magistratni direktor Rodošek kot zastopnik mestne občine. Prisrčno se je ob zaključku vsem zahvalil novi finančni direktor A. Sedlar.

a— *Univ. prof. dr. Veber je predaval* v petek zvečer v Ljudski univerzi o osnovah idealizma v preteklosti in sedanjosti. Idealizem sodobnosti je predavatelj označil kot socialni idealizem in je po dveurnih izčrpnih izvajanjih izkazal, da more pravi svetovni nazor sloneti edino na idealističnem filozofskem nazoru. Tudi je podal ob zaključku idejno filozofske osnove naše narodne in nacionalne misli.

a— *Japonci v Mariboru.* Jutri nastopi v tukajšnji Ljudski univerzi naša Japonka ga. Marija Tsunecko Konco Skušek s svojo hčerko Eriko. Prvi del nastopa bo prikazoval japonsko življenje in običaje ter japonske plese. Drugi del bo posvečen japonski glasbi in pesmicam, ki jih bo zapela gdč. Erika.

a— *Deputacija.* Na predvčerajšnji skupni seji uprave in nadzorstva tukajšnje zadruge »Pohorska železnica« se je po izčrpnem referatu načelnika Gj. Valjaka sklenilo, da se pošlje v Beograd k finančnemu ministru deputacija, ki naj skuša izposlovati čimprejšnjo rešitev v zadevi sklenjenega posojila z neko švicarsko tvrdko v znesku 3 milijonov dinarjev, o čemer smo že svojčas poročali in s katerim naj bi se takoj pričela graditi Pohorska železnica.

a— *Dobro srce Maribora.* Občni zbor vneto delujočega Društva za podporo revnih učencev je nudil konkretne dokaze plemenitih prizadevanj in dobrega mariborskega srca. Poročila so pričala o požrtvovalni gorečnosti, ki se je postavila v službo naše revne šolske mladine. Obdarovanih je bilo v preteklem letu 740 otrok in sicer 317 dečkov in 423 deklic. Razdeljenih je bilo: 344 parov čevljev, 145 deških, 195 dekliških oblek, 19 deških hlač, 226 komadov deškega in 230 komadov dekliškega perila, 315 rutic, 64 komadov volnenih izdelkov, 28 zavojev volne, 5 kg testenin, 100 komadov zvezkov, svinčnikov, peres in radirk. Dohodkov je imelo društvo 65.631 Din. Največjo podporo je nudila društvu mestna občina mariborska z zneskom 50.000 Din.

Pri vseh vrstah bolečin

migreni, nevralgiji, revmi, živčnih in menstrualnih težkočah učinkuje naglo

ALGOCRATINE

Izdeluje E. LANCOSME, Paris
Dobiva se v vseh lekarnah.
Ogl. reg. p. 2573 11. XII. 1933

a— **Glasbena Matica** priredi 13. t. m. v unionski dvorani velik simfonični koncert, na katerem proslavlja stoletnico rojstva velikega ruskega skladatelja Modesta Musorgskega z izvedbo njegove skladbe »Poraz Senaheriba« za zbor in orkester. Na sporedu so še Čajkovskega V. simfonija, Čerepninova »Stara pesem« in Griegov klavirski koncert s spremljevanjem orkestra. Igrala bo slovita umetnica Magda Rusy, članica našega Brandl-tria. Vstopnice so v prodaji pri g. Z. Brišnikovi in g. Höferju.

a— *Pevsko društvo »Jadran«.* V nedeljo 10. t. m. ob 9. zjutraj se bo vršil redni letni občni zbor v društvenih prostorih Narodnega doma, vhod Kopališka ulica. Vabijo se vsi člani, da se udeležijo občnega zbora točno in polnoštevilno.

a— *Priče starega Maribora izumirajo.* V visoki starosti 85 let je umrla v Slovenski ulici 40 Otilija Šmidinger. V Čopovi ulici je preminul v starosti 69 let žagarski mojster Ivan Kopič. Žalujočim iskreno sožalje!

a— *Smrtna nesreča Mariborčanke v Zagrebu.* Pri obedu pri usmiljenih sestrah v Zagrebu je obtičala 43letni brezposelni dekli Elizabeti Lesjakovi iz Maribora kost v grlu, zato se je Lesjakova zadušila in umrla.

Dr. med. univ. METOD SPINDLER

naznanja p. n. občinstvu, da je otvoril s 1. marcem 1935 v Strossmayerjevi ulici štev. 28 (banovinska hiša), II. nadstropje

ZDRAVNIŠKO PRAKSO.

Ordinacije ob delavnikih dnevno od 12.—16. (4. popoldne), ob nedeljah od 10.—12. ure.

a— *»Bat'a« čevlji so ga izdali.* Včeraj smo poročali o ponesrečenem vlomu v blagajno cerkaške tvornice. Na nekem podstrešju v Cafovi ulici so iztaknili 24letnega Ivana B., ki so ga zaradi suma poizkušenega vloma v omenjeno blagajno aretirali in izročili sodišču. Obut je bil v čevlje »Bat'a«, katerih odtiski so se ugotovili pri navedenem vlomu po daktiloskopu Grobinu. Pri Ivanu B. so našli tudi 500 Din in kompliciran »vetrih«.

a— *Konec v dravskem valovju.* Na novem mostu na Mariborski otok sta se igrala 8letni Slavko Pungartnik in njegova 12letna sestra. Mali Slavko je plezal po ograji, pri čemer je izgubil ravnovesje in treščil v deroče in naraslo dravsko valovje. Sestra je vpila na pomoč, ki pa je bila zaman. Bratčevo truplo je izginilo za vedno v motnem vodovju.

a— *Z gnojnimi vilami nad očima.* Včeraj se je zagovarjal na sodišču 26letni posestniški sin Viktor Klobasa iz Kunove, ker je dne 24. oktobra 1934 v Kunovi udaril v prepiru svojega očima z gnojnimi vilami po desni strani tako, da mu je strl rebro. Obsojen je bil na leto dni robije in izgubo častnih državljanskih pravic za dobo dveh let.

a— *Hotel Orel* priredi 5. in 6. t. m. kulinarično razstavo. Točila se bodo izbrana najfinejša ljutomerska vina, pripravile se bodo originalne angleške bar mešanica. Vsak obiskovalec dobi za 10 Din razstavni prigrizek in čašo Ljutomerčana. Odprto od 9. — 17. ure. V sredo zvečer slaščikova pojedina ter koncert.

Iz Škofje Loke

šl— **Deset let Kola jugoslovenskih sester.** Te dni so naše Kolašice, ki imajo svoje poseestrime tudi v Poljanski in Selški dolini podale obračun o svojem 10letnem delu. Božičnice KJS so postale že nekaka tradicionalna prireditev za našo deco, ki je bila zlasti lani za desetletnice prav obilno obdarovana. Preko 100 otrok je dobilo darove, ki so bili zbrani z največjo požrtvovalnostjo sester, ki so organizirale tudi velik srečolov. Kolo prodaja vsak leto oljkove vejice, pa tudi na materinske dneve ne pozabija. Za praznike se vsako leto na vrsti uboge in ostarele ženice, ki prejmejo gotovino ali pa moko. Kolašice so posebno lepo počastile spomin pokojnega kralja z obljubo, da bodo najlepše sledile intencijam blagopokojnega vladarja, ako se še v naprej z vso ljubeznijo oklenejo lajšanja socialne bede. Letos je predsednica Alojzija Šinkova predsedstvo odložila, kar so vzele navzočne sestre z obžalovanjem na znanje. Tajnica Tarina Juvančeva, ki je letošnji zbor vodila, je na svojem mestu že vrsto let. Prav tako blagajničarka Vida Horvatova. Novo predsednico so si izbrale sestre v učiteljici Amaliji Lendovškovi, ki bo gotovo z enako vnemo delovala. Zbor sta posetili kot delegatki centrale žitkova in Šantlova. Kolo šteje 379 pripadnic, med temi 26 v Selcih in 35 na Trati.

šl— **Tatvina drv.** Na Thalerjevo dvorišče v Kapucinskem predmestju so se prikradli neznanci in odpeljali lastniku skoro dva kubična metra drv. Tatvina je bila izvršena sredi noči.

Na toaletno mizo lepih dam,

ki hočejo ohraniti zdravo kožo in zdrav naravni ten spada le

RIVIERA

TOALETNO MILO,

ki je izdelano po kemičnih strokovnjakih na bazi olivnega olja

življenje in svet

bogato ilustrirana slovenska revija

v vsaki trafiki jo dobite za 2 din

Iz življenja na deželi

BRASLOVČE. Gostilničarsko društvo je imelo te dni redni občni zbor, na katerem je poročal tudi g. Petelin, glavni tajnik Združenja gostilničarjev. Po poročilih funkcionarjev je bilo med drugimi tudi sklenjeno, da plača 50 Din, kdor se neupravičeno ni udeležil zbora. Članarina se je določila na 50 Din letno. — Na občnem zboru Obrtnega društva za Braslovče-Polzelo sta pa poročala gg. Žabkar in Hohnjec iz Celja. Pred prehodom na dnevni red se je spomnil načelnik g. Rössner blagopokojnega kralja. Delegata iz Celja sta posebno naglašala, da je moč obrtništva le v slogi. Skleniło se je tudi, da pristopi društvo k Zvezi obrtnih društev v Ljubljani. Dolgoletni predsednik društva g. Rössner zaradi rahlega zdravja ni sprejel več tega mesta in je bil soglasno izvoljen za predsednika g. Krefl Viktor, za tajnika g. Šnuderl Ljubo in za blagajnika Derča Ivan. — Pred dnevi je preminil br. Rojnik Konrad, član tukajšnjega Sokola. Na zadnji poti ga je spremljalo sokolsko zastopstvo v krojih in z znaki ter mu poneslo venec. Blag mu spomin!

MENGEŠ. Tekstilno podjetje Industrija platnenih izdelkov d. d. Jarše je znana vsej javnosti ne samo zaradi izbornih svojih izdelkov, temveč tudi zaradi svoje dobrotljivosti do narodnih in dobrodelnih organizacij, zlasti pa do Sokola. Sokolsko društvo Mengeš je od tega podjetja prejelo velikodušni dar 1000 Din ter izreka ravnateljstvu najlepšo zahvalo.

ORMOŽ. Mesarski mojster Dogša Jakob je v zimskih mesecih brezplačno oskrboval šolsko kuhinjo državne narodne šole v Ormožu s potrebnim mesom. Šolsko vodstvo se dobrotniku ubožnih otrok prisrčno zahvaljuje.

RIBNICA NA DOLENJSKEM. V nedeljo 24. februarja je priredil odsek za predavanja pri Sokolu predavanje o naših narodnih manjšinah. Predaval je predavatelj ZKD g. dr. Vrčon, ki je bil deležen za svoja izvajanja navdušene pohvale. Obisk je bil za naše razmere še dober, vendar pa ne tak, kakor bi želeli. Za bodoče naj predavateljski odsek poskrbi spet za kakšno zanimivo predavanje. V zadnjem času opažamo posebno živahno delavnost v našem društvu. Vrše se priprave za gledališko predstavo in pomladni koncert. Imamo tudi svoj zvočni kino, ki pa nikdar ni tako obiskan kakor gledališke predstave. Vzrok je pač v tem, da ljudstvo ne razume nemških in angleških filmov. Želeti bi bilo, da marljivi dramski odsek pod vodstvom neumornega režiserja br. Švajgerja priredi čim več gledaliških predstav.

STUDENICE PRI POLJČANAH. Društvo kmečkih fantov in deklet je imelo v nedeljo prvi redni občni zbor, ki je pokazal od ustanovitve sem prav lep napredek društva. Za predsednika je bil izvoljen Marzidovšek Jožko, podpredsednica je Matuševa Malči, ostali odbor in namestnike pa sestavljajo: Švagan, Koban, Bošak, Štoporko Vuk, Štoporkova, Goričan, Dečman in Švaganova.

SOŠTANJ. V ponedeljek je umrl splošno priljubljeni mizarski mojster g. Ivan Mörtl v starosti 71 let. Pokojnik je imel dolga leta znano mizarsko delavnico, kriza zadnjih let je pa tudi njega občutno zadela, tako da je živel zadnji čas v občutnem pomanjkanju. Blag mu spomin.

VELENJE. Na proračunski seji velenjske občine je bil te dni sprejet novi proračun. Skupni izdatki 493.000 Din. Kritje: 100 odstotna doklada in trošarina 1 Din na 1 liter piva, vina ali žganja. Na seji se je tudi razpravljalo o razdružitvi občin. Po zadnji komasaciji sestavljajo velenjsko občino bivše občine Št. Janž, Škale in Velenje. Predlog o razdružitvi je stavil gospod Blatnik in so ga odobravali. Živahna je bila razprava o osebnih izdatkih. Po zdaj sprejetem štatutu bodo prejemali občinski uradniki zelo majhne plače: dva uradnika na leto 16.800 Din.

*

Iz Kranja

r— **Organizacija privatnih namescencev** šteje v Kranju 84 članov. Na zboru v četrtek so poleg funkcionarjev govorili tudi delegat iz Ljubljane. Ivan Tavčar je orisal položaj PZ in zlasti zadnje poizkuse po razširitvi PZ na vso državo, Joško Zemljič je govoril o bolniškem zavarovanju in nedavno vršečih se anketah, dr. Janko Kösti pa je dajal razna pojasnila. Po daljši debati in govorih delegatov je skupščina sprejela resolucijo predlagano od Zveze.

Z Jesenic

s— **Kino Radio** predvaja danes ob 3. popoldne in ob 8. zvečer veselo vojaško komedijo »Manever ljubezni« z Rodo Rodo in Sv. Petrovićem v glavnih vlogah. Sledi: žurnal in barvana Happy, velefilm »Kraljica Kristina« z Greto Garbo.

Iz Tržiča

č— **Kino** predvaja danes veliki senzacionalni film »King - Kong«. Predstave ob 4., pol 7. in pol 9. zvečer. V ponedeljek in torek ob pol 9. zvečer pa se predvaja krasen vojni film »Sestra Katarina«.

Iz Kamnika

k— Odhodnico so priredili 23. februarja sreskemu načelniku g. Francu Voušku. Delavsko pevsko društvo »Solidarnost« je zapela nekaj pesmi pod oknom in mestna godba je zaigrala več skladb. V Čitalnici se je potem vršil poslovilni večer, na katerem je bilo izrečenih več nagovorov na priljubljenega g. Vouška, ki je zdaj že odšel na novo službeno mesto v Črnomlju. Želimo mu tam mnogo zadovoljstva.

k— Kino Kamnik bo predvajal v soboto, nedeljo, ponedeljek in torek film »Eskimo«.

Iz Litije

l— Dr. Ukmar Polde, banovinski zdravnik v Litiji zopet redno ordinira.

Iz Trbovelj

t— Poslovilni večer postajenačelniku g. Černjaču. Poslovilni večer, ki so ga priredili tukajšnji železničarji v Ljubljano odhajajočemu šefu g. Černjaču je res lepo pokazal, kako priljubljen je bil g. šef pri svojih podrejenih uslužbencih vseh kategorij. Poslovilnega večera so se udeležili vsi prosti železniški uslužbenci s svojimi družinami in so bili vsi prostori Kokaljeve restavracije zasedeni do zadnjega kotička. Orkester »Sloge« je marljivo sviral. Predsednik »Sloge« g. Koželj, je v lepih besedah orisal zasluge, ki si jih je pridobil g. Černjač za ustanovitev in razmah »Sloge«. Predsednik Udruženja jugoslovenskih železničarjev g. Paternost se je poslovil od odhajajočega v imenu stanovske organizacije, g. Izlaker pa v imenu podrejenega uslužbenstva, kateremu je bil g. Černač nadvse dober šef in tovariš. Starosta Sokola g. Pleskovič se je poslovil od g. Črnača kot zavednega Sokola in narodnega delavca. Ginjen se je zahvalil g. Černjač za prisrčne poslovilne besede govornikov. Spominjal se je različnih prijetnih in neprijetnih dogodkov v času svojega službovanja, ko je moral slovenski železničar požreti marsikatero bridko na račun svojega nacionalnega prepričanja. Gospe Černjačevi je bil poklonjen šopek rdečih nageljnov, g. Černjaču in sinu akademiku pa dragoceni polnilni peresi. G. Černjaču in njegovi družini želimo tudi na njegovem novem službenem mestu obilo sreče in zadovoljstva!

t— **Vodstvo podružnice SLD skrbi vidno za napredek lovstva v Zasavju.** Vsako leto nudita strokovna predavanja. Letos, ko prehaja novi lovski zakon v veljavo, pride na občni zbor 10. t. m. urednik »Lovca« inspektor dr. Stane Bevk in bo predaval o novem lovskem zakonu.

Iz Novega mesta

n— **Za spomenik blagopokojnega kralja Aleksandra I.** so zbrali gg. profesorji tukajšnje realne gimnazije 2000 Din.

n— **Nov sreski načelnik v Novem mestu.** Z upokojitvijo sreskega načelnika g. Friderika Logerja je imenovan za novega sreskega načelnika, dosedanji sreski podnačelnik g. Anton Krajšek. Novi sreski načelnik, ki je doma iz Radeč pri Zidanem mostu, je absolviral srednjo šolo v Celju, pravno fakulteto pa na Dunaju, kjer je bil član visokošolskega društva »Save«. Prvo njegovo službeno mesto je bilo v našem srezu, kamor je dospel ob koncu leta 1919. Kot delaven in izvrsten politični uradnik je ostal ves čas svojega službovanja na istem mestu do svojega imenovanja za sreskega načelnika. Novi g. načelnik, ki pozna svoj srez do podrobnosti, bo s svojimi obilnimi izkušnjami, ki si jih je pridobil v teku tukajšnjega politično-upravnega službovanja, ljudstvu doprinesel mnogo koristnega. Zato njegovo imenovanje pozdravlja vse prebivalstvo v srezu.

n— **Prvi letošnji kopalec v Krki** je bil 75 letni sodni svetnik v pokoju g. Karel Grebenc. Hud konkurent mu je 85 letni sodni nadsvetnik g. Jože Kovač, ki se je kopal lani decembra v Krki. Zato pa sta oba moža kljub številnim križem trdna in gibčna.

n— **Kino »Dom« v Sokolskem domu** bo predvajal danes ob 15., 18 in 20.30 zvočni film iz eskimskega življenja »Eskimo« in Foxov zvočni tednik.

Iz Ptuja

j— **V ponedeljek 4. t. m. gostuje Narodno gledališče iz Maribora. Topot uprizore »Profesorja Žiča« tragikomedijo zagrebškega dramatika dr. M. Fridmana, ki je ob mariborski premieri dosegla prav velik uspeh. Vstopnina je znižana.**

j— *Potrebe kmetijskega odbora v Ptuju.* Minilo soboto se je vršila v Ptuju širša seja sreskega kmetijskega odbora. Predsednik g. Vindiš se je v uvodu spomnil blagopokojnega kralja. Odbor je nato obravnaval računski zaključek za leto 1933-34, ki izkazuje dohodkov 222.437.19 Din, izdatkov pa 184.525.61 Din; preostanek pa se je prenesel na novi proračun. Odbor je istotako sklepal o proračunu za leto 1935., ki izkazuje potrebščin 182.102.33 Din in prav toliko izdatkov, ki se krijejo iz prebitka lanskega leta in prispevki občin.

j— **Občni zbor krajevne organizacije JNS** bo v nedeljo dopoldne ob 10. v spodnji dvorani Narodnega doma. Občni zbor se preteklo nedeljo ni mogel vršiti zaradi sreske konference.

j— **Občni zbor moške in ženske podružnice CMD v Ptuju** bo na pepelnično sredo 6. marca z začetkom ob pol 20. v ptujskem Narodnem domu. Pridite polnoštevilno!

j— **Huda poškodba na gostiji.** Te dni se je mudil 23letni posestnikov sin Kmetec Martin od Sv. Lovrenca na Dravskem polju na neki gostiji v Zupečji vasi. Med fanti je po stari, grdi navadi prišlo do prepira in je posestnikov sin Zafošnik iz Zupečje vasi zabodel z nožem Kmetca v vrat in mu prerezal goltanec. Nevarno ranjenega Kmetca so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

j— **S kolom. Brusača Čepa Filipa iz Pobrežja pri Mariboru in artista Stajnška Franca iz Trbegovcev je privedla pot mimo Vrabičeve gostilne v Stopercah. Tu sta prosila za prenočišče, ki jima je bilo odkazano na skednju. Pozno v noč pa ju je prišel budit gostilničar in prosil Stajnška, naj pride igrat njegovim gostom na harmoniko. Stajnšek je bil takoj pripravljen; šel je v gostilno in igral. Spremljal ga je njegov sopotnik Čep, ki so ga pa fantje iz neznanega vzroka pretepli. Eden izmed njih ga je udaril s kolom tako močno po glavi, da je Čep padel v nezavest. Orožniki so pretepačem že na sledi.**

j— **Mlad nepridiprav je komaj 17letni K. J. iz Zagojičev, ki ima mnogo vlomov in tatvin na vesti. Pred mesecem je obiskal vinčarjo Ranfla Franca v Placarovcih ter odnesel več odej in oblek in razno perilo. Kmalu zatem je ukradel posestniku Mešku Alojziju v Gajevcih več oblek in konjskih odej. Zdaj so ga orožniki izsledili in ovadili sodišču.**

Iz Ljutomera

lj— **Sreski odbor Rdečega križa je zboroval nedavno.** Iz poročil funkcionarjev posnemamo, da obstojajo v srezu dva občinska odbora in eno poverjeništvo. Prebitka je bilo 834 Din, imetje odbora znaša 7694 Din. Pri volitvah je odbor s predsednikom g. Zacherlom ostal skoro neizpremenjen. Odbor bo v tekočem letu priredil samaritanski tečaj. Danes priredi v zvezi s Kolom jugoslovenskih sester in Glasbenim društvom pravljično igro »Princesa in pastirček« in nato koncert orkestra Glasbenega društva. Čisti dohodek gre v prid lokalni podporni akciji.

lj— **Glasbeno društvo bo imelo 10. t. m.** popoldne redni občni zbor v glasbeni sobi.

Iz Gornje Radgone

gr— Uradni dnevi davčne uprave v Apačah bodo 20. marca, 17. aprila, 15. maja, 19. junija, 17. julija, 21. avgusta, 18. septembra, 16. oktobra, 20. novembra in 18. decembra v prostorih občinske pisarne, in sicer vsakikrat s začetkom ob 9. zjutraj.

gr— **Pevsko društvo »Zora« je zborovalo v četrtek. Za bodoče poslovno leto je bil izvljen povečini stari odbor s predsednikom g. Ludovikom Klincem, davčnim inspektorjem na čelu. Pevske vaje bodo tudi za naprej vsak četrtek s pričetkom ob 20. v šoli.**

gr— **Kopališče se bo gradilo. Trška občinska uprava je določila prostor za občinsko kopališče na Tratah v bližini poslopja terenske sekcije murske regulacije na desnem bregu Mure. Delo je bilo poverjeno tukajšnjemu tesarskemu mojstru Ivanu Jašovcu kot najnižjemu ponudniku. Načrt s proračunom je bil poslan banski upravi v odobritev. Pri kopališču bo tudi prostor za solnčenje, v neposredni bližini pa primeren prostor za sportne igre.**

Iz Prekmurja

pm— **Uspelo gostovanje kmečke mladine v Lendavi.** V nedeljo je gostovala v Lendavi kmečka mladina iz Dolnje Bistrice z Golarjevo igro »Dve nevesti« in z mladim pevskim zborom. Prireditev je bila pod okriljem gasilske čete iz Dol. Bistrice. Obisk je bil nad pričakovanje dober. Kmečki fantje in dekleta so lepo igrali in bili zato deležni navdušenega odobravanja. Tudi pevci so bili dobri in so morali nekatere domače narodne pesmi ponoviti. Mladino sta vodila bistriški šolski upravitelj gosp. Križman, ki je bil režiser in pevovodja, in priljubljeni domači vaški učitelj g. Kelenc.

Zlogovnica

1. mesto na Angleškem
2. botanika
3. zbirka uradnih spisov
4. del obraza
5. pristaniško mesto na Francoskem
6. kraj na Nemškem severno od Berlina
7. kalup, vzorec
8. prostor za krmo v hlevu
9. določba
10. utrdba
11. hoja na božjo pot
12. sozvok, skladnost
13. neka vrsta rudarja
14. kraj v severni Madžarski
15. modro barvilo, kemični indikator
16. bogastvo, blagostanje.

Geografska imena piši v originalu.

Iz zlogov: a, ar, bars, bir, bor, ca, ce, de, del, e, er, gham, hiv, i, ja, kop, kord, krep, lais, lak, lau, li, li, lo, ma, min, mo, mo, mus, nje, no, rast, ro, sli, ta, tost, u, vi, stvo, wal, znan, ži sestavi besede zgoraj navedenega pomena. Začetne in končne črke čitaj od zgoraj navzdol. Povejo ti času primerno voščilo.

Rešitev nedeljske zlogovnice

1. M A Č E H A
2. A L E L U J A
3. T O G O T A
4. I Z A B E L A
5. J A N I Č A R
6. A R I J A
7. L I S I C A
8. E T I K E T A
9. D O G A
10. R J A V E N J E
11. A R N O
12. Z R A K O P L O V
13. B A R A K A
14. I D E A L
15. J U D E Ž
16. A R I S T O K R A T

Matija led razbija, če ga ni, si ga naredi.

Hripa med šolsko mladino

Ljubljana, 2. marca

Čeprav Higijenski zavod doslej še ni prejel poročil o kakšnem večjem nevarnejšem razmahu hripe in čeprav tudi interni oddelek ljubljanske bolnišnice ni imel doslej še nobenega težjega primera, se v praktičnem življenju kaže dan na dan, da je nastop prezgodnje pomladi povzročil tudi pri nas že kar ogromno število raznih hripi podobnih sezonskih obolenj. Najbolj jasno sliko o tem daje človeku pogled v razrede naših osnovnih in srednjih šol, ki jih je bolezen ponekod kar decimirala, tako da bodo vodstva nekaterih zavodov prisiljena, da posamezne razrede zapro, če hripa ne odjenja.

Državna šolska poliklinika, ki je nekakšna bolniška blagajna naših dijakov, ima v svoji ambulanci v zadnjih dneh cele trume pacijentov. Med njimi so pogostokrat tudi otroci siromašnih staršev, ki razen poliklinike nimajo nobene druge prilike za zdravnika ter prihajajo v ambulanco pogostokrat pri temperaturi 38, 39 in še več stopinj, ko bi morali seveda že zdavnaj z največjo pazljivostjo ostati v bolniški postelji. Za šolsko polikliniko, ki ima v resnici zelo obsežno delovno področje in zlasti ob takihle prilikah kar ogromno klijentelo, bi bilo prav, če bi dobila tudi kakšnega zdravnika, ki bi lahko najbolj nevarno obolele dijake obiskal na domu.

Ljubljansko mleko

Ljubljana, 2. marca.

Mestno tržno nadzorstvo, ki v sodelovanju s Higienskim zavodom skrbno pazi nad kakovostjo vseh živil, kar jih Ljubljana konzumira, je z izvajanjem stroge kontrole v zadnjih letih doseglo, da se je tudi kakovost mleka v Ljubljani znatno izboljšala. Medtem ko je bilo n. pr. še leta 1931. izmed vseh preiskanih vzorcev mleka samo 73.5 procentov primernih, je odstotek v lanskem letu narastel že na 84.7. Neprimernega in onesnaženega je bilo med mlekom, ki prihaja v Ljubljano na trg, pred štirimi leti 40.5%, lani pa samo 8.8. Mešanje mleka z vodo, ki je pač v vsakem primeru znamenje nesolidnega prodajalca, je bilo leta 1931 ugotovljeno v 1.5 odst. primerov, lani pa je padel odstotek na 0.90. Prodajanje posnetega mleka, ki je bilo pred štirimi leti ugotovljeno v 7 odstotkih primerov, je bilo lani izsledeno samo v 0.75%.

Vremenski pregled

V vsej Evropi je pomlad. Po meteorološkem računanju se prične z dnem 1. marca in ne šele 21., kakor štejejo astronomi in po njih običajno tudi šole, dasi je vremenoslovsko stališče nedvomno pravilnejše. Letos pa je priroda celo meteorološko mejo prekoračila in poslala v deželo pomlad že v februarju, saj jo imamo prav za prav že 14 dni. Navsezadnje se ne pritožujemo nad tem, bojimo se le reakcije, mraza in pozebe v dobi, ko se bo že delala škoda na rastju.

Ali dosedaj se Evropa za čudo dobro oteplje zimske reakcije. Naravnost čudovito je opazovati, kako se podijo depresije druga za drugo od Atlantskega oceana proti Uralu, vse mogočne, globoke, silovite. Poglavitno je pri tem, da se prožijo druga za drugo s toliko naglico, da se niti enkrat ni mogla do dobra razviti mrzla reakcija iz polarnega sektorja odhajajoče depresije, zakaj vsako pot jo je prehitel topli sektor na novo prodirajočega ciklona. Na pr. ob zaključku prejšnjega tedna je mrzla poplava že zavzela vse Britansko otočje ter pognala temperaturo do ničle pa še pod njo; v soboto je pričelo po severnozapadni Nemčiji znova snežiti in v nedeljo zjutraj je padal sneg tudi že v Münchenu, dočim so ga gore dobile prav mnogo. Toda preden je mogel hlad prodreti do nas, ga je že zgrabil vetrovni sistem nove depresije, katere središče je bilo do ponedeljka zjutraj zavzelo Anglijo in Severno morje, ter puhnil novega toplega zraka čez zapadno in srednjo Evropo, hkrati pa dal novih padavin v obilni meri. Ko je čez torek ta depresija odhajala proti Poljski, je njen polarni sektor zagnal preko Anglije v srednjo Evropo novega mraza. V torek zjutraj, ko je toplomer v naši državi kazal povečini 12 stop. C nad ničlo, se je onstran Alp temperatura sukala okrog ničle in v Avstriji ter na Bavarskem je znova snežilo, naslednji dan pa tudi v Pragi in na Poljskem. Preden se je mogla mrzla poplava tudi do nas uveljaviti, jo je že prehitela nova depresija, ki je nalegla s svojim jedrom na Anglijo ter v svojem prednjem sektorju vrgla toplega zraka v kontinent.

Imamo tedaj oceansko podnebje; Ocean nam pošilja toliko depresij, da se vreme silno naglo spreminja, po vsej Evropi tako. Med gospostvom odhajajoče in naslednje depresije je le toliko presledka, da se komaj dobro zvedri in zjasni, pa nas že zagrne novi oblačni in deževni sektor. Ta naglica ima to dobro posledico, da ne pusti polarnemu toku do nas, marveč mu omeji uveljavljenje na severno polovico Evrope. Zato je ves ta teden v Skandinaviji vladal najhujši mraz: na severnem Švedskem in Finskem so imeli neke dni še — 15 do — 25 stop. C. Rusija pa je prav tako v območju toplih južnih vetrov kot naši kraji; tudi tamkaj imajo pravo pomlad, mnogo prezgodaj, s temperaturami nad ničlo, kar je za konec februarja pač izjema.

Da je naglo divjanje depresij prineslo bude viharje, je pač samo ob sebi umljivo, kakor je naravna pri tem velika obilica padavin. Dež nosijo sedaj vetrovi od jugozapada, zato ni čuda, če ga dobivajo naše Alpe posebno mnogo, — v višinah seveda snega. Nalivi, viharji, povodnji, to so pač neizbežni spremljevalci atlantskih ciklonov.

Ob zaključku tedna smo zopet v majhnem presledku med dvema depresijama in zato se nam je naklonil lep solnčen dan. Toda na trajanje se nihče ne zanese, saj vemo, da se je nova atlantska depresija že zapeljala na Velikobritansko otočje, pripravljajoč se, da jo mahne še dalje na celino. In kaj prinaša s seboj, o tem imamo iz tega tedna dovolj skušnje. Njena motorna črpalka deluje na severozapadu od nas, zrak, ki ga poganja čez naše kraje, pa prihaja izmad Sredozemskega morja, a z njim toplota, vlaga, dež

Dobra knjiga o kmetijskem kokošarstvu

Pod naslovom »Kmetijsko kokošarstvo« je izdala Kmetijska matica izredno praktično knjigo za našega kmetovalca, odnosno rejca kokoši. Knjigo je spisal naš priznani in delavni strokovnjak na področju živinoreje inž. Wenko, živinorejski referent pri banski upravi v Ljubljani. Kdor pozna njegovo pridnost in sposobnost, se ne bo čudil temeljitemu, izredno praktičnemu delu, ki je v ponos naše kmetijsko-strokovne književnosti.

Vprašal sem preprosto kmečko ženo, ki je knjigo prečitala, kakšno mnenje ima o njej. Ni je mogla dovolj prehvaliti. Zlasti je naglasila, da vse, kar potrebuje glede reje kokoši, najde v tej knjigi dovolj jasno, razumljivo in praktično opisano. V knjigi je toliko dragocenih nasvetov, ki so za rejo kokoši potrebni; da je smatrati to knjigo kot neobhodno potreben pripomoček za umno rejo kokoši v bodočnosti.

Pisec obravnava celotno kokošarstvo v 18 poglavjih s predgovorom in dodatkom. Vsa tvarina je tako razdeljena, da je vsako poglavje razen 5. do 8. za sebe enota: kurnik, nega kokoši, rejni smoter, pasme, štajerska kokoš (s to kot najvažnejšo kokošjo naše banovine se bavi v 4 poglavjih), krmljenje, odbiranje, jajce, valjenje, vzreja, uporaba, rejska središča, javno pospeševanje, ostala perutnina in bolezni perutnine. V vsakem poglavju obravnava naslovno snov izčrpno, razumljivo in izredno praktično. Slog je gladek, lahko razumljiv in vsebina nazorna, tako da si že pri čitanju ustvariš popolnoma jasno sliko. Bralec, ki začne čitati to knjigo, postane takoj v prvem poglavju razpoložen. Strokovna knjiga se ne more napisati kakor lepa povest, ki zavzema vso bralčevo pažnjo. So pa strokovnjaki, ki imajo dar, da prikažejo v podobni obliki tudi strokovne opise. Tudi to delo zbudi vso bralčevo pozornost. Knjiga je tudi izvrsten, nepogrešljiv pripomoček za javna predavanja o reji kokoši.

Piscu knjige inž. Wenku je le čestitati za tako prepotrebno delo, ki naj pride v vsako kmečko hišo, da bo res rodilo obilen sad v našem gospodarstvu.

—ri—

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

REPERTOAR

DRAMA.

Začetek ob 20.

Nedelja, 3. ob 15.: Matiček se ženi. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol. — Ob 20.: Postržek. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Ponedeljek, 4.: Zaprto.

OPERA.

Začetek ob 20.

Nedelja, 3. ob 15.: Netopir. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20.: Zdaj vam eno zaigram. Premiera. Izven.

Ponedeljek, 4.: Zaprto.

Torek, 5.: Zdaj vam eno zaigram. Izven.

★

Nedelja v drami. Ob 15. se igra Linhartova igra »Matiček se ženi«. Komedija očituje izrazit gledališki čut, živo oblikovalno sposobnost, izrazit smisel za lokalizacijo in učinkovit jezik. Zasedba je premierska. Veljajo znižane cene od 24 Din navzdol. — Zvečer ob 20. se igra komedija »Postržek«, delo Daria Niccodemija, ki je plodovit in mnogo igran avtor. Njegova glavna lastnost je ta, da daje teatru kar je teatrskega; učinkovita odrsko efektna dela. »Postržek« je tako delo, ki vedno zabava publiko. Igrajo dame: Levarjeva, Nablocka, Boltarjeva in gg.: Kralj, Drenovec, Daneš, Plut in Planecky. Režiser g. Emil Kralj. Veljajo znižane cene od 24 Din navzdol.

Nedelja v operi. Ob 15. bo opereta »Netopir«, delo v treh dejanjih, ki jih je napisal R. Genée, uglasbil pa Johann Strauss, »kralj valčkov«. V tem delu je razvil vse svoje bogastvo melodij. Nastopijo dame: Oberwalderjeva, Ribičeva, Španova ter gg.: Gostič, Francl, Peček, Janko, Jože Rus in Zupan. Dirigent ravnatelj Polič. Cene so znižane od 30 Din navzdol. — Ob 20. bo premiera Straussove operete »Zdaj vam eno zaigram«. Besedilo sta priredila po Nestroyevi veseloigri »Danes bomo tiči« Wilhelm in Herz. Opereta ima tri dejanja (7 slik). Sodelujejo dame: Ribičeva, Poličeva, Španova, Kogejeva, Župevčeva in Smerkoljeva ter gg.: Janko, Peček, Zupan, Švigelj, Jože Rus, Simončič, Sekula in Jelnikar. Delo je postavljeno z vsemi tehničnimi pripomočki učinkovito na oder. Inscenacija je izvršena po načrtih inženirja E. Franza v gledališki slikarni pod vodstvom mojstra Skružnyja, novi kostumi so delo ge. Pirman-Waldsteinove in g. Remškarja. Režiser prof. Šest; dirigent dr. Švara; koreograf P. Golovin.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosi p. n. abonente, da poravnajo 7. obrok abonmaja do 14. t. m.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.15.

Nedelja, 3. marca: Vzroki in učinki (Kozarec vode). Premiera.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Nedelja, 3. ob 15.: Izgubljeni valček. Znižane cene. — Ob 20.: Veseli kmetič.

Ponedeljek, 4.: Zaprto.

Torek, 5. ob 15.: Janko in Metka. Otroška predstava. Znižane cene.

Gospodarstvo

Omiljenje italijanskih uvoznih omejitev

Kakor je »Jutro« že v petek poročalo je Italija dovolila do 31. marca t. l. uvoz našega lesa v višini lanskega uvoza. Enako omiljenje je priznala Italija tudi drugim državam, predvsem klirinškim. Po navodilih italijanskega finančnega ministrstva, ki so bila izdana carinarnicam, je do konca marca dovoljeno uvoziti v lanski višini vse ono blago, za katero veljajo uvozne omejitve, in sicer iz držav, s katerimi ima Italija klirinške pogodbe. To so Boglarska, Nemčija, Rumunska, Jugoslavija, Turčija, Madžarska in Urugvaj. Dokler bodo začasni ukrepi, ki se tičejo uvoza v veljavi, se sme iz teh držav uvoziti v Italijo 100% one količine blaga, ki je bila lani v istem razdobju (od 19. II. do 31. marca) uvožena v Italijo. Uvozniki morajo pri carinarnicah dokazati s carinskimi dokumenti, koliko so lani v tem času uvozili v Italijo.

Agencija Stefani poroča: Z ministrskim dekretom, ki je bil v četrtek objavljen se izpopolnjuje ureditev uvoza sirovin in drugega blaga, kolikor bi presegel omejitve po dekretu od 16. februarja t. l. Novi dekret urejuje predvsem režim kompenzacij, ki se bo izvedel na ta način, da se bo **razširil na druge države sistem kompenzacijskih (kliriških) sporazumov**, ki naj se sklenejo z drugimi državami v svrho izmenjave blaga. Posamezna gospodarska podjetja in privatniki bodo pooblaščeni uvažati blago, čigar vrednost se mora kompenzirati z izvozom italijanskega blaga. Privatne kompenzacije bo moral preizkusiti od primera do primera Nacionalni fašistični institut za izmenjavo blaga z inozemstvom. Da bi se počasi odpravile težave, ki jih povzroča uveden kontrolni in restrikcijski sistem in da se v vsakem primeru zagotovi skrupulozno izpolnjevanje naših obveznosti napram inozemstvu, **bo vlada s primernimi notranjimi odredbami zviševala ali zniževala že** določene kontingente vzporedno z razpoložljivostjo deviz za plačila v inozemstvu. Medtem so bili z odredbami, ki so bile izdane, znatno povečani odstotki, ki so bili določeni za uvoz nekaterih sirovin in polizdelkov. Ti presežki se bodo od časa do časa spreminjali po potrebah italijanskega trga in drugih okolščin, ki jih je treba upoštevati. Da bi se ustvarila enotnost v postopanju in omogočila nagla odločitev v posameznih vprašanjih, se je ustanovil centralni konzultativni organ, v katerem so zastopani zunanje, finančno in korporacijsko ministrstvo. Zavod za izmenjavo blaga in fašistični zavod za izmenjavo blaga z inozemstvom. Temu posvetovalnemu organu bodo v svrho konsultacij na razpolago eksperti, ki jih bodo imenovale posamezne prizadete konfederacije.

Znižanje zemljarine ne velja za vinograde v Sloveniji

Kakor znano, je pred štirimi tedni kraljevska vlada izdala uredbo o olajšanju zemljarine za leto 1935., po kateri ostane osnovni davek na dohodek od zemljišč v davčnem letu 1935. nadalje 10% katastrskega čistega dohodka, vendar pa se pri računanju davčne osnove zemljarine za to leto izjemno zniža za 20% katastrski čisti dohodek od njiv in katastrski čisti dohodek od vinogradov na krševitem terenu, kjer so vinogradi glavni dohodek kmetovalca.

Za izvajanje te uredbe je sedaj izdal finančni minister navodila, ki so objavljena v »Službenih Novinah« od 1. marca. Iz teh navodil je razvidno, da velja 20% znižanje katastrskega čistega dohodka njiv za davčno leto 1935. za vse njive brez razlike, torej ne glede na to, na kakšnem terenu se nahajajo in v katerem kraju. Znižanje katastrskega čistega dohodka od vinogradov pa omejuje uredba na one vinograde, ki so na krševitem (kamenitem) terenu in v primerih, kjer je vinograd glavni izvor dohodka kmetovalca. Katastrski čisti dohodek vinogradov se bo letos reduciral za 20% za vse vinograde v onih občinah, kjer v pretežni večini veljata gornja dva momenta, to je krševitost terena in glavni izvor dohodka. Navodila k uredbi sedaj točno navajajo sreze, odnosno katastrske občine, kjer se bo katastrski čisti dohodek vinogradov znižal za 20%. Ti srezi, odnosno te katastrske občine se nahajajo največ v primorski banovini, nekaj jih je pa tudi v savski in zetski banovini. To so po večini srezi v primorskih vinorodnih krajih. Znižanje katastrskega čistega dohodka za 20% pri odmeri zemljarine za leto 1935. torej ne pride v poštev za vinograde v dravski banovini.

Nove telefonske instalacijske pristojbine

O novi telefonski tarifi je »Jutro« že včeraj obširno poročalo. Nova telefonska tarifa vsebuje poleg pristojbin za uporabo telefonov, ki smo jih včeraj objavili, še pristojbine, ki so v zvezi z instalacijami. Predpisi glede instalacijskih pristojbin so sedaj bistveno spremenjeni. Doslej je bila višina instalacijskih pristojbin odvisna od skupine, v katero spada naročnik in je znašala instalacijska pristojbina v krajih s preko 50 naročniki največ 1600 Din (za naročnike v stari prvi in drugi skupini) in najmanj 300 Din (za naročnike iz dosedanje sedme skupine). Po novi tarifi se instalacijske pristojbine delijo v pristojbine za notranje instalacije in za zunanje instalacije. Pristojbine za notranje instalacije so enake za vse kraje in za vse naročnike, ne glede na sistem telefonske centrale in sistem telefonskih naprav pri naročniku.

Pristojbina za notranje instalacije glavnega naročniškega telefona ali vzporedne postaje odnosno vzporednega telefonskega aparata znaša 150 Din, za instalacijo druge telefonske slušalke je treba plačati 100 Din, za instalacijo posebnega signalnega zvonca 300 Din, za instalacijo aparata za nočno odklopljenje 100 Din, za instalacijo 2 sobnih kontaktov 200 Din in za vsak nadaljnji kontakt 70 Din. Telefonski naročniki, ki na lastne stroške izgradijo notranje telefonske instalacije, ne plačajo takse za notranje instalacije.

Taksa za zunanje instalacijo glavnega naročniškega telefona ali vzporedne postaje v ožjem krajevnem rajonu (2 km od centrale, v krajih do 500 naročnikov, 3 km v krajih do 1000 naročnikov in 4 km v krajih preko 1000 naročnikov), je prav tako enotna za vse vrste naročnikov v istem kraju. Diferencirana pa je glede na število naročniških telefonskih linij v dotičnem kraju. V krajih, kjer je do 100 naročniških linij, znaša instalacijska taksa 600 Din; v krajih kjer je 101 do 1000 naročniških linij, 750 Din; v krajih, kjer je 1001 do 5000 naročniških linij, 900 Din in v krajih s preko 5000 naročniških linij, 1050 Din.

Naročniki v širšem krajevnem rajonu plačajo poleg gornje takse še dejanske stroške za postavitev telefonske linije od zamišljene meje ožjega krajevnega rajona, do kraja, kjer se naj telefon instalira. Poštno-telegrafski in telefonski uslužbenci aktivni in upokojeni, plačajo 30% normalne instalacijske takse. Če se naročnik izseli v drug kraj in se tam v določenem roku prijavi kot naročnik telefona, plača v tem novem kraju 50% skupne instalacijske takse.

Za postavitev telefona v isti zgradbi ali na istem zemljišču znaša taksa 200 Din; pri preselitvi telefon. naročnika v ožjem rajonu krajevne mreže, se plača 50% takse za notranjo in zunanjo instalacijo glavnega telefona; za premestitev vzporednega telefonskega aparata v isti zgradbi ali v drugo zgradbo na istem zemljišču, znaša pristojbina 200 Din; za premestitev telefona v istem prostoru pa 60 Din. V primeru preselitve glavnega naročniškega telefona ali vzporedne postaje v širši rajon krajevne mreže, je treba plačati poleg polovične skupne takse za instalacijo še dejanske stroške za napeljavo linije od zamišljene meje ožjega rajona do kraja, kjer naj se postavi telefon. Naročniki v širšem krajevnem rajonu morajo za vzdrževanje linije v tem širšem rajonu plačati letno pristojbino, ki znaša za vsakih 100 m linije, ako je na drogovih napeljana samo ena linija, 20 Din, ako sta na skupnih drogovih napeljani dve liniji, 16 Din, ako so na skupnih drogovih napeljane tri linije, 14 Din, ako so na skupnih drogovih napeljane 4 linije, 12 Din in ako je na skupnih drogovih napeljanih več linij, po 10 Din.

Organizacija našega lesnega gospodarstva

Osrednja sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani je na seji dne 23. t. m. razpravljala o novem načrtu pravil »Centralnega odbora gozdno-lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije« v Beogradu. Osrednja sekcija je ta načrt pravil odobrila. Kakor znano, se že nekaj mesecev pripravlja ustanovitev tega centralnega odbora. Prvotni načrt pravil ni bil v skladu z interesi lesnega gospodarstva in ga je osrednja sekcija lesnih trgovcev v soglasju z nekaterimi drugimi organizacijami odločno odklonila. Na iniciativo in ob sodelovanju inž. Milana Lenarčiča, ki ima mnogo zaslug za lesno gospodarstvo, je bil v Beogradu izdelan nov načrt pravil za to centralno organizacijo gozdnega gospodarstva, ki je izraz vseh teženj in zahtev, za katere sta se dolgo borili naša lesna trgovina in industrija. Ta novi načrt predvideva sestavo centralnega odpora po delegatih strokovnih organizacij posameznih produkcijskih področij in vsebuje vse ono, kar sta naša lesna industrija in trgovina zahtevali. Osrednja sekcija je zaradi tega soglasno odobrila novi načrt pravil in je izjavila, da je pripravljena sodelovati v pripravljalnem odboru.

Kakor poročajo iz Zagreba, Savez lesne industrije v Zagrebu, ki je že prej zavzemal pogosto stališče v nasprotju z ostalimi organizacijami lesnega gospodarstva, tudi ta drugi predlog statutov ni osvojil, temveč ga odklanja. Kakšno stališče zavzema k temu vprašanju bosansko lesno gospodarstvo zaenkrat še ni znano.

O izterjevanju manjkajočih taks

Važna odločba upravnega sodišča v Celju.

Čeprav je novi zakon o sodnih taksah stopil v veljavo že 1. aprila 1933, vlada še danes precej zmede glede pravilnega izterjevanja taks, kar povzroča strankam ne samo nepotrebna pota in zamudo časa, temveč čestokrat tudi nepotrebne izdatke. Tako je te dni razpravljalo upravno sodišče v Celju o tožbi, ki je bila vložena zaradi nepravilnega izterjevanja majkajoče sodne takse na opominski tožbži.

Pri nekem sreskem sodišču je bila aprila 1933, torej kmalu po uveljavljknju novih predpisov glede sodnih taks, vložena nezadostno kolkovana opominska tožba. Dotično sresko sodišče je namesto da bi pozvalo stranko na pravilno dokolkovanje tožbe v roku 8 dni, odstopilo zadevo kratkomalo pristojni davčni upravi, ki je pozvala stranko na plačilo manjkajoče redne takse ter obenem kazenske takse v dvakratni višini. Zoper ta od davčne uprave izdan plačilni nalog na izterjavo redne in povišane takse je vložila prizadeta stranka pravočasno pritožbo na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani, ki pa je pritožbo zavrnila, češ da se mora taksa pri opominskih tožbah v celoti plačati na tožbi sami; za vloge pa, h katerim spadajo tudi tožbe, nastane taksna in obenem plačilna obveznost v smislu § 2. zakona o sodnih taksah v zvezi s čl. 2. pravilnika takoj pri vložitvi. Sodišče naj bi bilo v smislu točke 3. § 38. zakona o sodnih taksah upravičeno, dostaviti v roku osmih dni davčni upravi naznanilo o premalo plačani taksi, ne da bi bilo stranko predhodno pozvalo, češ da ima stranka pri vlogah že ob času, ko vlogo odpošlje, dolžnost in možnost, da sama ugotovi taksno obvezo in višino potrebne takse.

Zoper to odločbo finančne direkcije v Ljubljani je vložila prizadeta stranka tožbo na upravno sodišče v Celju, v kateri se je sklicevala na to, da je bilo sodišče dolžno v smislu taksnih predpisov pozvati stranko (v smislu § 38., odstavek 2. zakona), da doplača manjkajočo takso v roku 8 dni in še potem, če bi ta rok potekel brezuspešno, odstopiti izterjavo redne in povišane takse pristojni davčni upravi.

Upravno sodišče v Celju je s svojo sodbo od 23. februarja tožbi ugodilo ter izpodbijano odločbo finančne direkcije v Ljubljani razveljavilo. V svojih razlogih navaja, da morajo v smislu odstavka 1. § 38. zakona o sodnih taksah osebe, ki so zavezane plačati takso, **ako prisostvujejo sodnim dejanjem**, zavezanim plačilu takse, plačati takso za ta dejanja takoj. Če se taksa ne plača, postopa sodišče po odstavku 3. tega paragrafa. V smislu odstavka 2. istega paragrafa pa se morajo osebe, ki so zavezane plačati takso, **če ne prisostvujejo sodnim dejanjem**, pismeno pozvati, naj plačajo takso v osmih dneh; če tega ne store, je postopati po odstavku 3. tega paragrafa.

V smislu § 5. zakona o opominjevalnem postopanju izda sodišče na opominsko tožbo plačilni nalog brez prisostvovanja odnosno zaslišanja strank. Iz tega pa v smislu zgoraj navedenih določil izhaja, da mora sodišče v primeru, če taksni zavezanec ni plačal takse za plačilni nalog, najprej pismeno pozvati zavezanca, naj plača takso v 8 dneh in šele, če tega ne stori, je postopati po odstavku 3. § 38. zakona o sodnih taksah.

V predmetnem primeru pa tožitelj sploh ni bil pozvan na plačilo, marveč ga je sodišče brez tega predhodnega poziva naznanilo davčni upravi. Plačilni nalog je torej izdan na osnovi postopka, v katerem so prekršeni formalni predpisi § 38. zakona o sodnih taksah.

Nekateri uslužbenci rednih sodišč se pretirano boje določila § 40. zakona o sodnih taksah, po katerem jamčijo tudi oni za pravilno plačilo sodnih taks; na drugi strani pa gotovo tudi ni umestno določilo § 38. odstavek 4. zakona, po katerem pripada ovaditelju polovica taksne kazni. To bi bila dva vzroka, ki brez dvoma vplivata na nepravilno interpretacijo taksnega zakona. Iz gorenje določbe upravnega sodišča v Celju pa sledi, da nepravilno kolkovanje sodnih vlog ni ravno tako huda nesreča, ker predvideva tudi taksni zakon razne olajšave za plačilo manjkajočih taks v gotovem roku.

Zveza slovanskih hranilnic

Dne 17. t. m. je bila v Brnu predsedstvena seja Zveze slovanskih hranilnic, ki so se je udeležili Čehoslovaki, Poljaki in Jugoslovani. Iz Slovenije se je udeležil seje dr. Murko. Na seji je bilo med drugim sklenjeno, da se poglobi sodelovanje slovanskih hranilnic pri propagandi varčevanja. V ta namen se bo izdelal skupni film ter izdal češkoslovaško - poljsko - jugoslovenski hranilniški slovar. Sklenilo se je nadalje, da bo Zveza toplo priporočila vsem slovanskim hranilnicam, da se v čim večjem številu udeleže kongresa varčevanja, ki bo letos v Parizu. Na kongresu bodo Poljaki in Čehoslovaki zahtevali, da se priznata tudi poljski in češkoslovaški jezik kot službena jezika. Poljska in Češkoslovaška pošljeta na pariški kongres po 60 delegatov, udeležba Jugoslavije pa je še docela negotova. Sklenjena je bila naslednja resolucija:

Predsedstvo Zveze slovanskih hranilnic je razpravljalo v prisotnosti delegatov Poljske, Jugoslavije in Češkoslovaške na svoji seji 17. februarja 1935 v Brnu o situaciji hranilništva v slovanskih državah in o njihovem delovanju v času težke gospodarske krize. Z resničnim zadoščenjem je bilo ugotovljeno, da so bile hranilnice vseh teh slovanskih držav v času krize docela na svojem mestu in so podale prepričevalni dokaz, kako važen faktor so v gospodarski strukturi držav. Zato je v interesu vsake države in njenega prebivalstva, da podpira razvoj hranilništva in olajšuje njegovo občekoristno delovanje.

Vzgledno razumevanje so našle poljske hranilnice, ki jim novi hranilniški zakon z mnogimi ugodnostmi, zlasti z njihovim priznanjem kot javnopravne institucije in z davčnimi ugodnostmi jamči ugodne pogoje za nadaljnji razvoj in porast. Predsedstvo Zveze slovanskih hranilnic je prepričano, da bo tudi v Jugoslaviji v najbližnjem času uresničen že pripravljeni zakon o pravnih odnošajih hranilnic in da bo tako položen trden temelj njihove bodočnosti. Predsedstvo proglaša slavnostno enotno voljo hranilnic poljskih, jugoslovenskih in češkoslovaških, delovati skupno za nadaljnji razmah slovanskega hranilništva za poglabljanje ideje štedljivosti v slovanskih narodih in s tem za zvišanje njihovega blagostanja ter socialne in politične neodvisnosti.

Gospodarske vesti

= **Stanje aktivnih kliringov.** Narodna banka poroča, da je znašal 27. februarja neizravnani saldo v nemško-jugoslovenskem kliringu v našo korist (nemški dolg) 255 milijonov Din nasproti 252 milijonom pred enim tednom (zadnje izplačilo dne 27. febr. je bilo po avizi štev. 3336 od 1. novembra preteklega leta in je predvidoma treba čakati na izplačilo 6 mesecev); neizravnani saldo v italijansko-jugoslovenskem kliringu v našo korist je znašal 15.9 milijona Din (pred enim tednom 15.7 milijona Din) in je treba čakati na izplačilo 10 dni; v švicarsko-jugoslovenskem kliringu pa znaša saldo 5.6 milijona Din (pred enim tednom 5.4) in je treba čakati na izplačilo 19 dni.

= **Francosko-jugoslovenski kliring.** Po statistiki trgovinske zbornice v Parizu je znašal ob koncu januarja t. l. naš klirinški dolg nasproti Franciji 29.5 milijona francoskih frankov (85.5 milijona Din). Od ostalih kliriških držav ima največji klirinški dolg nasproti Franciji Turčija, namreč 77 milijonov frankov, Madžarska 69.6 milijona frankov in Grčija 66.5 milijona frankov.

= **Visoko odlikovanje Ljubljanskega velesejma.** Uprava ljubljanskega velesejma je bila od maršalata dvora dne 1. t. m. obveščena, da bodo prireditve XV. mednarodnega spomladanskega velesejma od 1. do 11. junija in »Ljubljana v jeseni« od 5. do 16. septembra t. l. pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. Prejšnjim prireditvam Ljubljanskega velesejma je bil pokrovitelj blagopokojni Viteški kralj Aleksander I. Ujedinitelj. Da je po Najvišji odločitvi sedaj naš ljubljeni mladi kralj prevzel pokroviteljstvo nad letošnjimi prireditvami Ljubljanskega velesejma, dokazuje, kako cenijo najvišji činitelji države vztrajno in vsem neprilikam kljubujoče delo te ustanove v procvit in blagor gospodarstva.

= **Iz naše industrije stekla.** Prva mehanična tvornica stekla d. d. v Pančevu, ki je last francoskih, belgijskih in češkoslovaških steklarskih koncernov in je bila ustanovljena šele leta 1930., objavlja zelo ugodno bilanco za preteklo leto. Čeprav je račun izgube in dobička obremenjen zaradi izgube pri prodaji tvornice stekla v Zaječarju za 2.4 milijona Din, izkazuje bilanca čisti dobiček v višini 3,423.000 Din. Če ne bi bilo enkratne izgube pri prodaji tvornice v Zaječarju, bi znašal dobiček 5,817.000 Din (leta 1933. je znašal dobiček 2,332.000 Din). Delniška glavnica družbe znaša 27 milijonov Din.

= **Filmska predavanja o avtogenem varenju v Ljubljani.** Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi štiridnevna večerna filmska predavanja v predavalnici Tehniške srednje šole v Ljubljani in sicer v dneh 5. do 8. marca t. l., vsak dan od 20. do 22. ure zvečer. V filmu in diapozitivih bo predavatelj g. ing. Knez pokazal najrazličnejše primere avtogenega varenja, tako da bodo udeleženci dobili točno sliko, kako in kaj vse se da izvršiti s takim varenjem. Predavanja bodo vsebovala te-le predmete: avtogeno varenje železa po najnovejši dunajski metodi (predvajanje filma), aparati za avtogeno varenje in rezanje v današnji konstrukciji (predvajanje filma in diapozitivov), praktični primeri varilne tehnike pri železu in jeklu v smislu konstrukcij in popravila (diapozitivi), avtogensko varenje kovin, ki se uporabljajo v praksi obrtništva n. pr. bakra, brona, aluminija in svinca (diapozitivi). Vabimo obrtnike in pomočnike kovinarskih strok, da se tega koristnega predavanja udeleže v čim večjem številu. Dostop je dovoljen tudi učencem obrtnih nadaljevalnih šol. Vstopnine ni nobene.

= **V trgovinski register so se vpisale** naslednje tvrdke: Šalamun & Lampe, manufaktura na malo in veliko v Ljubljani; »Bon-bon«, Florjanc & Globelnik, trgovina z bonboni, čokolado, keksi in sličnimi predmeti, Ljubljana, Miklošičeva cesta 30; »Gradivo«, trgovina z lesom in deželnimi pridelki, Vuzenica, lastnika Svetozar Kovačević in Oton Kolman. — V likvidacijo je stopila »Instalacija« družba z o. z. v Celju. — Zaradi spremembe družabne pogodbe se besedilo tvrdke Uvoz kave, družbe z o. z. v Kranju, spremeni in se odslej glasi I. Andrašič, družba z o. z. v Kranju.

= **Dobave.** Komanda podmor. flotile Tivat sprejema do 5. marca ponudbe glede dobave 1 ročne svetilke. — 8. marca se bo vršila pri direkciji pomorskega prometa v Splitu ofertna licitacija glede dobave dežnih plaščev in oblek, dc 19. marca pa glede dobave sanitetnega materijala. — Pri vojno-tehničnem zavodu v Kragujevcu se bodo vršile naslednje ofertne licitacije: 8. marca glede dobave medenine, bakra, žice, 11. marca glede dobave 1 aparata metalizatorja, 15. marca glede dobave jekla, 18. marca glede dobave premoga, 20. marca glede dobave kleja, gumiarabike, kalkumpraška, 21. marca pa glede dobave vijakov, pločevine itd. — Dne 11. marca se bo vršila pri komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu ustmena licitacija glede dobave 14.300 kg petroleja. — Dne 29. marca se bo vršila pri direkciji pošt in telegrafov v Splitu ofertna licitacija za dobavo raznega telefonskega materijala.

Borze

1. marca.

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 2.59 milijona Din nasproti 3.01, 5.57, 2.63 in 3.06 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Na deviznem trgu ni bilo v teku tedna posebnih sprememb. Deviza Newyork je po razsodbi washingtonskega najvišjega upravnega sodišča glede zlate klavzule popustila, vzporedno pa je bilo opažati tudi oslabitev funta. Na svobodnem deviznem trgu je bila tendenca nekoliko čvrstejša zaradi večjega povpraševanja in pomanjkanja blaga.

Devize.

Curih. Beograd 7.02, Pariz 20.37, London 14.74, Newyork 306.1250, Bruselj 72.2250, Milan 26.02, Madrid 42.21, Amsterdam 209, Berlin 124.05, Dunaj 57, Stockholm 76, Oslo 74.05, Kobenhavn 65.80, Praga 12.8750.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd —, London 25.41, Milan 45.02, Newyork 530.22, Pariz 35.45, Praga 22.15, Curih 173.76, 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti.

Dunaj. Državne železnice 24, Alpine-Montan. 10.45.

Blagovna tržišča

ŽITO.

+ **Chicago**, 2. marca. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 98.1250, za julij 93; koruza: za maj 84.6250, za julij 80.

+ **Novosadska blagovna borza** (2. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet slab. Pšenica: baška potiska in slavonska 128 do 130; baška in sremska 122.50 — 124; banatska 119 — 124. Oves: baški, sremski, slavonski 87.50 — 90. — Rž: baška 122.50 do 125. — Ječmen: baški in sremski, 65/66 kg 125 — 130; jari, 67/68 kg 135 — 140. — Koruza: baška in sremska 68 — 69; banatska 64 — 65. Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 192.50—215; »2« 172.50—195; »5« 152.50 — 175; »6« 135 — 147.50; »7« 110 — 115; »8« 80 — 85. — Otrobi: baški in sremski 82 — 84; banatski 81—83. — Fižol: baški in sremski beli 132.50 do 137.50.

VINO.

+ **Vinske tržišče v dravski in drugih banovinah** (2. t. m.) Medtem ko se gibljejo cene vinu v dravski banovini za bela in rdeča, odnosno črna vina zadnje mesece stalno med 4 in 5 Din in med 5.50 in 7 Din za boljša in sortirana vina, se cene v drugih banovinah kolikortoliko menjujejo in ravnajo ne samo po dobroti, marveč tudi po konzumu. Enako visoke cene kakor v dravski banovini, imajo le srbska (smederevska) in mostarska vina. Mnogo cenejša so dalmatinska, in sicer so bela z 11 do 12% po 2.40 do 2.80 Din, boljša močnejša s 13 do 14% z otokov pa po 3—4 Din. Črna navadna so po 1.80 do 2.40, močnejša in opolo po 2.50 do 3 Din. Banatska (Vršac, Bela cerkev) se trgujejo: nižja in srednja z 9 do 11% po 1.20 do 1.60, boljša z 11½ do 13% po 1.70 do 2.50 Din. Slabša vina kupujejo tam največ velike žganjekuhe za prekuhavanje v dobičkanosnejše žganje.

Sokol

Sokolska proslava Masarykovega jubileja. Vse jugoslovensko Sokolstvo bo letos kar svečano proslavilo 85-letni jubilej velikega Slovana, prezidenta bratske češkoslovaške rezublike br. dr. Masaryka. Župni prosvetni odbor je sporazumno z župno upravo določil večer pred rojstnim dnem dr. Masaryka za svečano javno proslavo, ki bo 6. t. m. ob 20. v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru v Ljubljani. Za članstvo ljubljanskih in okoliških sokolskih društev je udeležba dolžnost, ostala javnost pa je vljudno vabljena. Članstvo in naraščaj se udeležita proslave v civilnih oblekah s sokolskimi znaki, praporščaki pa v kroju z društvenimi prapori. Vstopnine ne bo. Pokažimo z veliko udeležbo, da cenimo nevenljive zasluge velikega državnika Masaryka za naše narodno osvobojenje izpod tujčevega jarma.

Prosvetni odbor ljubljanske sokolske župe ponovno opozarja vse župne edinice na sejo zbora društvenih in četnih prosvetarjev, ki bo danes ob 9. v mali dvorani Sokolskega doma na Taboru. Na dnevnem redu bodo važne zadeve, zato je udeležba za vse društvene in četne prosvetarje strogo obvezna.

Župne lutkovne tekme. V okviru župnih lutkovnih tekem bo danes ob 16. v lutkovni dvorani Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu igra »Faust« v režiji br. Skrbinška. Opozarjamo na to tekmo vse prijatelje lutkovne umetnosti.

OREHE

zadnje rasti ugodno oddaja tvrdka

Franc Matheisovi nasl.

BREŽICE 1917

GUMBE

za perilo, kostume, plašče, suknje, obleke itd.

D. M. C. in C. M. S.

predmete kakor prejico za vezenje v štrenah in klopkih, Mouliné, trakove, čipke, vezenino, sukanec, lastiko, svilo kronsko, Primor, Guliver, Adler, Semperbene, damsko perilo, kravate, ovratnike

DIŠEČE MILO

zobno čistilo Kalodont, Odol, Klorodont prašek, ščetke, vazelino za roke,

NOGAVICE

damske, moške, otročje in rokavice v veliki izberi nudi po najnižjih cenah

Osvald Dobeic, Ljubljana

Pred Škofijo 15 72

Na debelo! Ogled brezobvezen. Na drobno!

DAMSKE TRENČKOATE za pomlad

prvovrstne kvalitete nudimo po reklamni ceni od Din 360.— naprej, dekliške trenčkoate od 10 let v vseh velikostih od Din 250.—, navadne športne plašče od 180.—, otroške male plašče za pomlad od 90.- Din. Velika izbira damskih boljših in vsakdanjih oblek, največja izbira damskih kril in bluz, domačih oblek itd. Lastna izdelovalnica konfekcije. Plašče in kostume izdelujemo tudi po naročilu ter jamčimo za prvovrstno izdelavo po solidnih cenah.

F. I. GORIČAR, Ljubljana

Sv. Petra cesta 29. 1969

VARUJTE SE HRIPE!

Letne časovne spremembe donašajo seboj razna nerazpoloženja in razne bolezni. Za gotove take bolezni lahko mirnim srcem trdimo, da so sezonske bolezni. Med te spada tudi hripa (španska mrzlica), ki se je razširila po vsej Evropi, a v priličnimeri tudi pri nas. Da se obvarujemo obolenja na hripi odnosno zdravljenja po hripi so različna sredstva. To je v prvi vrsti higijena telesa, desinfekcija, ventilacija stanovanj, uradnih prostorov, izpiranje ust, masaža telesa in čuvanje telesa pod vlago. Pri hripi ali kakor ji mnogi pravijo španska mrzlica, priporočajo poleg drugega tudi lahno masažo s splošno znanim sredstvom za masažo, in to je ALGA. Z Algo se navadno masira v postelji in to tako, da namočite krpo z Algo in nalahno masirate bolniku hrbet, prsa, noge ,roke, vrat. To nalahno masiranje z ALGO zmanjša bolniku bolečine, bolnik se počuti takoj bolj svež, krepak, bolnik spi po masaži z ALGO zdravo in lahko spanje.

V teh primerih se je priporočala vedno masaža in vsakdo se spominja, da se je ta vršila z raznimi drugimi sredstvi, domačim kisom-žganjem, danes pa se uporablja in priporoča splošno znano domače sredstvo, a to je ALGA, ki se dobiva za ceno Din 12.- steklenica. (Reg. S. br. 18.117-32.)

ZAHVALA

Vas, ki ste poznali, dobro in plemenito srce našega ljubljenega, srčno dobrega moža in očeta, brata, strica, gospoda

Alojzija Zajca

vas vse prosimo, ohranite mu lep spomin.

Vi vsi, ki ste mu prihiteli izkazat zadnjo čast in ki ste mu darovali cvetja, Vi vsi, zlasti deputacija Kluba Primork, z go Mašo Gromovo na čelu, sprejmite našo srčno zahvalo.

Posebno zahvalo izrekamo visokospoštovani rodbini Rotar v Kranju, kjer je dobil mnogo srčne toplote in prijazno postrežbo.

Ti pa, naš dobri, ljubljeni, mili, zvesti in nepozabni, spavaj mirno svoj večni sen!

Ljubljana, dne 1. marca 1935.

Globoko užaloščeni svojci.

Turnir v Moskvi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1. Romanovskij		½	0	0	½	½	½	1	0	1	½									1
2. Löwenfisch	½		1	0	1	½	1	½	½	½									1	1
3. Rjumin	1	0		0	0	½	0	½	1									1	1	1
4. Botvinnik	1	1	1		½	1	½	1									1	½	1	1
5. Alatorcev	½	0	1	½		0	½									0	0	0	1	p
6. Goglidze	½	½	½	0	1										0	½	½	½	1	0
7. Lisicin	½	0	1	½	½									½	0	1	½	0	1	
8. Ragozin	0	½	½	0									½	1	½	½	1	0	1	
9. Pirc	1	½	0									½	1	0	0	½	0	½	1	
10. Kan	0	½									0	1	½	0	½	1	½	1	1	
11. Dr. Lasker	½									1		½	1	½	½	½	½	p.	1	½
12. Bogatirčuk									½	0	½		0	½	0	½	½	½	½	½
13. Čehover								½	0	½	0	1		0	½	0	0	p.		0
14. Lilienthal							½	0	1	1	½	½	1		½	0	½			0
15. Flohr						1	1	½	1	½	½	1	½	½		1				1
16. Rabinovič					1	½	0	½	½	0	½	½	1	1	0					
17. Spielmann				0	1	½	½	0	1	½	½	½	1	½						
18. Capablanca			0	½	1	½	1	1	½	1	p.	½	p.							
19. Menčikova		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½								
20. Stahlberg	0	0	0	0	p.	1					½	½	1	1	0					

Kdo bo v Moskvi pobiral nagrade?

V moskovskem turnirju je odigranih že nad polovico partij. Kratek pregled dosedanjih partij nam omogoča, da lahko precej sigurno presodimo, kakšen bo konec turnirja.

Do III. kola je vodil s 3 točkami moskovski prvak Rjumin, ki je edini premagal Capablanco. S pol točke razlike so mu bili tesno za petami Botvinnik, Flohr in Löwenfisch, po 2 točki dr. Lasker in Ragozin, nato pa 8 mojstrov z 1 in pol točke, med njimi Capablanca, Pirc, Spielmann in Lilienthal. Neverjetno slabo je začel Švedski šampion Stahlberg, ki je dosegel samo pol točke. — Že v naslednjem kolu se je stanje izpremenilo. Rjumin je izgubil proti prvaku sovjetske unije Botvinniku, kar ga je menda tako potrlo, da je poslej znatno popustil in izgubil vsako nado na eno izmed prvih mest. Zdaj so s 3 in pol točke vodili kar trije: Botvinnik, Flohr in Löwenfisch, s pol točke manj sta sledila dr. Lasker in Rjumin. — V V. kolu se je polastil vodstva Botvinnik in ga obdržal do danes. Flohr je dosegel samo remis in je bil s 4 točkami skupno z Rjuminom na drugem mestu, s pol točke manj so sledili Löwenfisch, dr. Lasker in Ragozin. Pirc je obolel in je zato zgubil stik z vodilno skupino. — Po VI. kolu, ko je bila končana prva tretjina turnirja, se stanje ni dosti izpremenilo. Botvinnik je imel že celo točko naskoka. Flohr je spet remiziral in ga je Löwenfisch ponovno dohitel. Rjumin, ki je zelo močan igralec, se je ponovno dal zavesti od svojega temperametna in je izgubil. Bivši svetovni mojster Kubanec Capablanca se je počasi razživel in je, kakor stari Lasker, imel že 4 točke, njima za petami pa ljeningrajski mojster Ragozin s 3 in pol točke. — V VII. kolu je dobil Botvinnik že peto zaporedno partijo, velemojster Flohr pa je s 5 in pol točke sam zasedel drugo mesto, 1 točko manj kakor Botvinnik. Tretji je bil Löwenfisch s 5, s pol točke manj pa so sledili dr. Lasker, Capablanca in Ragozin. V naslednjih kolih je sovjetski prvak še vedno krepko vodil, za drugo mesto pa se je razvila ogorčena borba med Flohrom in Löwenfischom. Do IX. kola sta bila enaka, nato pa je Čeh pokazal Rusu hrbet in je po XI. kolu dobil že celo točko naskoka, kakor se pretendentu za naslov svetovnega prvaka naravno spodobi. »Capa« je v VIII. kolu prehitel dr. Laskerja za pol točke, toda že v naslednjem kolu je stari lev stresel glavo in je v izredno globoki igri, ki je do pičice sličila duhovitim potezam nekdanjega mladeniškega svetovnega mojstra Laskerja, najglobljega igralca vseh časov, 67letni starec je dokazal 20 let mlajšemu, da še ni za staro šaro. Igro je prekinil v popolnoma dobljeni poziciji. Partijo so predvajali na vseh pouličnih demonstracijskih deskah in je vzbudila zaradi svoje duhovitosti splošno pozornost občinstva, ki je staremu Laskerju, ko je zapuščal Umetnostni muzej, priredilo navdušene ovacije. Za nas razveseljiva novica je bila, da se je Pirčevo zdravje obrnilo na bolje. Zmagal je zaporedoma v dveh pratijah in znatno popravil svojo pozicijo. Dosegel je ravno 50 odst.

V četrtek je bila odigrana polovica turnirja. Botvinnik je z 8 in pol točke dosegel 85 odst., kar je za tako močan turnir nekaj nenavadnega. Tudi Flohr je s 75 odstotki dokazal, da je najboljši zastopnik mojstrov zapadne Evrope. Po XI. kolu se je situacija močno izpremenila. Ljulika se je polagoma ločila od pšenice. V glavnih obrisih so se že pokazali mojstri, ki pridejo v poštev za nagrade, ki jih bo 10. To so: Botvinnik, Flohr, Löwenfisch, dr. Lasker in Capablanca. Po človeških računih je tem zasiguranih prvih 5 mest, za nadaljnih pet pa bo nastala velika gneča. Danes je izredno težko presoditi, kateri mojstri bodo med nagrajenimi, ker igrajo večinoma še medsebojno in bo zato eden ali drugi izpadel iz kombinacije. Gotovo je le eno: kdor bo imel manj kakor 50 odstotkov, ne more misliti na nagrado.

Poglejmo, kako je za prva mesta. S kom še igra vodilna petorica? (Računamo nasprotnike od XII. kola dalje.)

Botvinnik: Pirc, Kan, Lasker, Bogatirčuk, Čehover, Lilienthal, Flohr, Rabinovič.

Flohr: Spielmann, Capablanca, Menšikova, Romanovskij, Löwenfisch, Rjumin, Botvinnik, Alatorcev.

Löwenfisch: Lasker, Bogatirčuk, Čehover, Lilienthal, Flohr, Rabinovič, Spielmann, Capablanca.

Lasker: Löwenfisch, Rjumin, Botvinnik, Alatorcev, Goglidze, Lisicyn, Ragozin, Pirc.

Capablanca: Lilienthal, Flohr, Rabinovič Spielmann, Stahlberg, Menšikova, Romanovskij, Löwenfisch.

Na prvi pogled je jasno, da ima Botvinnik razmeroma najlažje nasprotnike in lahko mirne duše računamo, da bo končni zmagovalec. Na najslabšem je Löwenfisch; nekoliko, a ne dosti na boljšem je Flohr, dočim sta Lasker in Capablanca v razmeroma še dosti ugodnem položaju. Lasker je star, prav lahko se zgodi, da bo proti koncu popustil. In ostali?

Spielmann: Flohr, Rabinovič, Stahlberg, Capablanca, Menšikova, Romanovskij, Löwenfisch, Rjumin.

Rjumin: Kan, Lasker, Bogatirčuk, Čehover, Lilienthal, Flohr, Rabinovič, Spielmann.

Ragozin: Alatorcev, Goglidze, Lisicyn, Stahlberg, Pirc, Kan, Lasker, Bogatirčuk.

Lisicyn: Goglidze, Stahlberg, Ragozin, Pirc, Kan, Lasker, Bogatirčuk, Čehover.

Rabinovič: Stahlberg, Spielmann, Capablanca, Menšikova, Romanovskij, Löwenfisch, Rjumin, Botvinnik.

Lilienthal: Capablanca, Menšikova, Romanovskij, Löwenfisch, Rjumin, Botvinnik, Alatorcev, Goglidze.

Romanovskij: Bogatirčuk, Čehover, Lilienthal, Flohr, Rabinovič, Spielmann, Capablanca, Menšikova.

Goglidze: Lisicyn, Ragozin, Pirc, Kan, Lasker, Bogatirčuk, Čehover, Lilienthal.

Pirc: Botvinnik, Alatorcev, Goglidze, Lisicyn, Ragozin, Stahlberg, Kan, Lasker.

Že bežni pogled nam zadostuje, da vidimo, da imajo razmeroma najugodnejši položaj Ragozin, Lisicyn (dosedaj 5½) in Romanovskij, Goglidze (5). Dosti težke nasprotnike imata Spielmann in Rjumin (6), imata pa prednost v točkah. Na najslabšem sta Rabinovič in Lilienthal, ki skoro izpadeta iz kombinacije. Toda madžarski mojster ima veliko rutino in se bo mogoče vendarle prerinil naprej. Tudi za Pirca se lahko sodi, da ne bo med nagrajenimi, ker je izgubil proti Rjuminu. Med njegovimi nasprotniki sta mogoče edino Alatorcev in Stahlberg nekoliko slabša, ostali so njegove moči, Botvinnik in Lasker pa dosti boljša. Na vsak način se bo za zadnjih 5 nagrad razvila ogorčena borba, ker bo vsaka medsebojno dobljena točka odločilne važnosti. Kdor izmed aspirantov bo pustil največ krvi, bo odpadel. Upajmo, da Pirc ne bo med njimi.

Mihajlo M. Botvinnik:

Moja šahovska pot

Rodil sem se 17. avgusta 1911. Šaha sem se naučil v šoli, ko mi je bilo enajst let; sprva sem igral slabo, po treh mesecih pa sem bil že prvak šole. Ljeningrajski šahovski turnir leta 1924. je bila prva resnejša borba, ki sem se je udeležil. L. 1925. so me že šteli med igralce prvega razreda.

14-letni zmagovalec svetovnega prvaka

Dva dogodka iz te dobe, oba zvezana s Capablancovim imenom, sta imela bistven vpliv na mojo igro. Ko je izšla Capablancova knjiga v ruščini (Jusi Raoul Capablanca je bil takrat svetovni prvak), je napravila name globok vtis in sem jo nekolikokrat preštudiral. Tudi danes še cenim to knjigo kot učbenik, kajti vso snov je sestavil globok poznavalec in jo osvetlil s preprosto jasnostjo.

Drugi dogodek je bila moja udeležba na Capablancovi simultanki 20. novembra 1925, ko je prišel za en dan iz Moskve, kjer je igral na mednarodnem turnirju. Bil sem eden izmed štirih igralcev, ki so edini dobili s Capablanco, čeprav so bili njegovi nasprotniki nenavadno močni igralci. Capablanca je opozoril name in povedal o meni nekaj laskavih besed. Takrat mi je bilo 14 let in hvala iz ust najmočnejšega šahista na svetu je napravila name globok vtis.

Naslednja leta mi je v partijah z močnimi nasprotniki zorela obramba. Prvi spopad z ljeningrajskimi šahisti je pokazal nedostatke moje igre. Otvoritev nisem igral dovolj natančno, nekaterih sploh nisem znal. Predvsem pa še nisem zaupal v lastno silo.

Leta 1926. sem šel z ljeningrajskimi igralci v Stockholm in od te tekme nisem igral z nobenim zapadno-evropskim mojstrom — do matcha s Flohrom leta 1933.

Mojster

Na peti šahovski skupščini SSSR l. 1927. sem dosegel mojstrski naslov. Bil je to zame velik uspeh ,kajti številni igralci, ki sem jih cenil kot zelo močne, so ostali za menoj. Danes je v Sovjetski zvezi 43 mojstrov; takrat jih je bilo mnogo manj. Biti eden izmed 25 najmočnejših igralcev Sovjetske zveze, se mi je zdel zelo časten uspeh Istega leta sem končal srednjo šolo in bil sprejet na elektrotehnični institut. Delo v institutu mi je vzelo veliko časa in zato sem ga mogel žrtvovati za šah mnogo manj. S šahom sem se ukvarjal le zredka. Zelo natančno sem pregledoval svoje lastne partije in skrbno pazil na napake, ki sem jih zagrešil. Ta način priprave, ki se je v praksi popolnoma obnesel, je ostal še danes moja metoda. Tako sem se pripravil na match s Flohrom in pozneje na dvoboj z Euwejem.

Najtežji turnir, ki sem ga kdaj igral, je bil za VII. skupščine Sovjetske zveze 1931, ko sem dobil prvo nagrado med igralci SSSR. Turnir se je začel z neuspehom: zgubil sem z Ilijinom - Ženevskim in Sosinom, pozneje pa sem se prerinil naprej in v poslednjih sedmih kolih sem se boril prav za prav samo še z Rjuminom, ki je bil ves ta čas pred menoj. Šele ko sem dobil odločilno partijo v enem izmed poslednjih kol, sem mogel zasesti prvo mesto.

Drugič sem dobil mojstrstvo SSSR leta 1933. V raznih borbah sem od l. 1926. odigral 192 partij (vštevši sem tudi match s Flohrom). Dobil sem jih 112, izgubil 21, in remiziral 59.

Poklicen šahist nisem bil nikoli in me tudi nikoli ni bila volja postati. Nikoli nisem igral hitrih partij, kakor to delajo skoraj vsi evropski mojstri. Nikoli nisem igral navadnih partij. Moja sila je v raznih turnirskih partijah z uro ali analiza kakšne otvoritve, ki me zanima, ali analiza pozicije. Praktičnemu treningu ne pripisujem velikega pomena. To je morda moje osebno mnenje, vendar teoretično pripravo in odpočitek po dnevnem delu smatram za mnogo važnejše.

Botvinnik in Flohr

V dobi med moskovskim mednarodnim turnirjem in letom 1933 ni prišel v Sovjetsko zvezo noben izmed evropskih ali ameriških mojstrov. V tej dobi smo ustvarili svojo šahovsko organizacijo, pomnožili smo število nadarjenih mladih šahistov, s čimer se poviša kvalifikacija naše mladine. Češkoslovaški velemojster Flohr je bil po dolgih letih prvi, ki je spoznal moč mlade sovjetske šahovske umetnosti. Šahovska organizacija SSSR je izbrala mene za svojega zastopnika v tem važnem boju. V matchu na dvanajst partij mi je bilo dokazati, da sovjetski šahisti ne zaostajajo za najmočnejšim zastopnikom nadarjene evropske mladine. Flohr je često dobival prve nagrade na mednarodnih turnirjih, porazil je več nego enkrat evropske velemojstre in imel je izkušenost, ki je je meni nedostajalo. Ta okolnost je seveda vplivala na mojo igro in od prvih šestih partij sem izgubil dve partiji, štiri so ostale neodločene. V drugi polovici matcha sem igral mnogo močneje, uspelo mi je zadati Flohru dva poraza in ne izgubiti niti ene partije. Tako se je končal match neodločeno. Vsak je dobil po dve partiji pri osmih neodločenih. Spoznal sem, da je treba zmagati le v boju in da se mora v šahovski borbi misliti na zmago in nikoli na nasprotnika.

Kulturni pregled

Balokovićev koncert

Po mnogih letih je posetil Ljubljano naš slavni violinski virtuoz Zlatko Baloković in priredil v petek zvečer koncert v veliki dvorani Uniona. Nekako pred 17. leti je koncertiral tam kot mladenič, vzbujajoč najlepše nade, danes pa kot zrel umetnik najvišje stopnje, ki je izpolnil vse vanj stavljene nade.

Že sestava sporeda je pričala o dozorelosti in poglobljenju. Uvodni Vivaldijev koncert v d-duru združuje v sebi vse odlike predklasičnega sloga: jasnost, lahkotnost, blesk in umerjenost v izražanju. Ni zaman veliki Bach našel v Vivaldiju posnemljivega vzora: slavni italijanski mojster more še danes veljati kot nenadkriljiv vzgled čiste, jasne forme. — Prav v nasprotnem smislu

mora učinkovati sledeča sonata našega rojaka Josipa Štolcerja - Slavenskega, op. 5, z vzdevkom »Slovanska sonata«. Enodelna, toda vidno več delov združujoča oblika svobodnega razpleta nudi skladatelju mnogo možnosti izraza. Slavenski je z njo ustvaril zanimiv tip in jo napolnil z vžigajočim, prekipevajočim temperamentom, ki preskakuje iz enega ekstrema v drugi. Namerno barbareskni ritmi s trmastimi ponavljanji se izmenjujejo z nostalgičnimi orientalskimi kantilenami in tvorijo skupaj velezanimivo, napeto in nikjer dolgovezno delo, ki mora učinkovati. Baloković je bil idealen interpret tej sonati: ekstatično vzrujan in spet letargično miren, v spevnih mestih poln mline. Franckova sonata ne potrebuje priporočila: danes že ni več violinskega koncerta brez nje. Njena klasična vzvišenost jo stavlja nad vsa ostala dela preteklega stoletja od Beethovna dalje pa do danes. Ob nji obledijo tudi najuspelejši komadi, v nji naideš vso skalo glasbene izraznosti, in kdor jo izčrpno poda, se lahko šteje med najdovršenejše umetnike. O Balokoviću to lahko mirno trdim. Njegovo prednašanje tega dela je bilo tako dovršeno, čisto in popolno, da je zagrabilo neposredno in je bil učinek na vso publiko spontan. Osobito v drugem delu se je interpret povzpel do dramatične višine, popolnoma do globine prodirajoč v snovanje tega nenadkriljivega dela. Njegov partner pri klavirju, Helmut Baerwald, mu je bil docela enakovreden in ravno pri Francku je bilo njuno muciranje na najvišje dosegljivi stopnji popolnosti.

Druga polovica koncerta je bila posvečena manjšim skladbam ne le virtuoznega, temveč predvsem kabinetnega značaja. Švicarski žid Bloch je bil zastopan z nekoliko dolgoveznim epičnim poemom »Nigun«, Novaček z obligatnim »Perpetuum mobile«, ki ga je podal virtuozno in brez najmanjšega madeža; Debussy z dvema uspelima transkripcijama iz birke »Préludes« (La fille aux cheveux de lin in Minstrels); klavirski spremljevalec, ki je sam umetnik zase in dovršen, je prispeval spretno, nekoliko po Straussovo frizirano trinajsto Paganinijevo kaprico, Szymanowski je dal impresionistično barvano sliko »La fontaine d'Arethuse« in Suk svežo, zajemljivo Burlesko. Vse te točke so bile, kakor se razume že po prej povedanem, podane vzorno, tehnično in interpretacijsko. Sledila je obligatna tretja polovica sporeda, dodatki, s katerimi virtuoz zaradi nepojenljivega aplavza publike ni mogel in smel šteditи in smo čuli še pet skladb, od katerih dve popolnoma koncertni točki, Tartini - Kreislerjeve Varijacije na Corellijev tema in Pugnani - Kreislerjev Preludij in Allegro, poleg teh pa priljubljene transkripcije Schuberta, Albeniza itd.

Koncert je bil prav dobro obiskan in mislim, da govorim iz srca vseh navzočih, ako pozivam oba umetnika k ponovnemu obisku našega mesta.

L. M. Š.

Zagrebško pismo

Čudno naključje je hotelo, da smo imeli v zadnjem času zapovrstjo gostovanja treh slovenskih tenoristov. Najprej je nastopil Marij Šimenc, ki je v »Carmen« in Trubadurju« ponovno navdušil svoje občinstvo. Potem smo slišali ljubljanskega pevca Josipa Gostiča, ki je v dveh večerih (»Manon« in »La Boheme«) pokazal mehkobo svojega lepega tenorskega grla. Naposled je priletel naš ptič-pevec Josip Rijavec, da nas tudi on očara s svojim zvočnim, vedno svežim grlom in samosvojo interpretacijo. Vse tri pevce je naše občinstvo sprejelo zelo prisrčno in jim prirejalo burne in dolgotrajne ovacije.

Še neki slovenski pevec nastopa pri nas: Rudolf Župan. O polnosti in kvaliteti njegovega grla je bila že beseda na tem mestu in lahko samo še povemo, da si Župan čedalje bolj pridobiva zagrebško občinstvo.

Erika Druzovičeva je prvič pela naslovno vlogo v Massenetijevi operi »Manon«. Tudi v tej vlogi je lahko zabeležila popoln uspeh. Obvladuje jo talentirano in popolnoma muzikalno, a liku Manone je dala vso svojo mladost, vedrino in temperament. To je Manon, ki je na en mah zapeljala — ne samo des Grieuxa, marveč tudi občinstvo.

V počastitev 50letnice literarnega dela Antonije Kassowitz - Cvijić je bila v Velikem gledališču matineja. Med drugim so izvajali njen ilirski akvarel v eni sliki »U dvorovih bijelih«. Izvajal ga je zbor »Matice hrv. kazal. dobrovoljaca«. Izredno uspela prireditev je častno kronala uspešno polstoletno delo te zasiužne žene, a polna hiša je dokazovala, da uživa med našim občinstvom veliko popularnost, ki je tudi sicer prišla na prireditvi do polnega izraza.

V operi »Ivica in Marica« se nam je predstavil nov dirigent Mihajlo Vukdragović, mladi glasbenik iz Beograda. Vukdragović muzicira solidno in mirno ter lepo obvladuje ves izvajalni aparat. Predstavo je vodil do konca s suverenim mirom, ki bi mu ga lahko zavidali mnogi izkušeni dirigentje. V njem se razvija nov nadarjeni operni dirigent in lahko od njega še mnogo pričakujemo.

Slušatelji državne Muzičke akademije so praznovali obletnico smrti svojega velikega učitelja in odličnega glasbenika Blagoja Berse. Ta izredno prikupna akcija mladih glasbenikov je vredna hvale. Taka pieteta učencev do mrtvega profesorja je kar ginljiva. In treba bi bilo videti, s kakšno vnemo se je mladina polotila dela! Zaradi tega je bil tudi uspeh popoln.

Zagrebška filharmonija je priredila pod vodstvom Krešimira Baranovića svoj IV. simfonični koncert. Kot solistka je nastopila violinistka Marija Mihajlović. Program je obsegal dela slovenskih mojstrov Borodina, Čajkovskega in Janačka, a izvedba je imela zaslužen umetniški uspeh.

Italijanska koloraturna pevka, članica milanske Scale, Ana Marija Guglielmetti, je umetnica visoke pevske kulture, ki tudi razpolaga z lepim in ugodnim glasom. Njen ton je topel, registri so fenomenalno izenačeni, interpretacija elegantno vzdržna. Vzlic vsemu ji nedostaja nečesa, kar je preprečilo, da bi nas mogla pevka popolnoma ogreti ali zadovoljiti. Pela je ves čas prenizko, in to je občinstvo motilo. Neučinkovito sestavljeni program je utrujal, preveč enolično-sentimentalen način petja je tudi kmalu naveličal poslušalce, tako da ni bil uspeh tolikšen kakor smo ga pričakovali.

Beograjska pevka Bahrija Nuri-Hadžić nam prihaja v goste v operah »Aida« in »Saloma«. — Dne 8. marca bo premiera Feldmanove nove igre »Na ugin«, v kateri proslavi Hinko Nučič 35letnico svojega umetniškega delovanja. — V začetku marca bodo pri nas uprizorili komedijo Fritza Schweiferta »Trikrat Margareta«. — V operi pripravljajo Bersovo opero »Ogenj« s Pavlom Vlahovićem Mervonom v glavni vlogi. — V počastitev Masarykove 85letnice bo v operi slavnostna predstava »Libuše«.

Žiga Hirschler.

Erika Druzovičeva, članica zagrebške opere, ki je pred kratkim tudi v ljubljanski operi dvakrat gostovala z velikim uspehom, je pravkar podpisala pogodbo z opero v Gdansku, koder bo nastopala prihodnjo sezono. Tako zapušča naša gledališča pevka, ki si je tudi med našim gledališkim občinstvom osvojila mnogo simpatij.

Nastop ge. Delakove v Beogradu. V Beogradu (oder Luksorja) je nastopila ga. Katja Delakova s svojim plesnim ciklom »Cestac na besedilo L. Mrzela. Pri klavirju je plesalko spremljal Pavle Šivic.

Glonarjev »Slovar slovenskega jezika«, o katerem smo priobčili daljšo beleško, dobe naročniki po znižani ceni, in sicer stanejo 3 zvezki skupaj 30 Din. (Ne torej zvezek po 15 Din, kakor je označeno na ovitku prvega zvezka; ta cena velja za nenaročnike.) Tako nam sporoča založnica Umetniška propaganda v zvezi z našo pripombo glede previsoke cene, mi pa obenem odgovarjamo onim, ki so nas vprašali za ceno novega slovarja.

Pisatelj Ivan Olbracht, avtor znamenitega romana »Hajduk Nikola Šuhaj«, ki je izšel minule dni pri Tiskovni zadrugi, je pisal te dni založnici pismo, v katerem med drugim pravi: »Slovenska izdaja »Nikole Šuhaja« je po vnanji obliki zelo lepa, izmed mnogih izdaj moje knjige v tujini gotovo ena najlepših. Glede notranje vsebine knjige lahko le malo presojam, ker ne razumem slovenski, vendar imam ob primerjanju vtisk, da je prevod veren in da se gladko čita. Želim Vaši založniški delavnosti mnogo uspeha.«

L. M. Škerjanc v Universal-Edition. Znana dunajska glasbena založba Universal-Edition je odkupila od skladatelja L. M. Škerjanca »Preludij« za godalni orkester in ga prevzela v svojo edicijo. To delo je prejelo ob konkurenčnem razpisu ljubljanske Filharmonične družbe prvo nagrado in je bilo prvotno izvajano v Zagrebu, v Ljubljani pa prvič na koncertu Orkestralnega društva na jesenskem velesejmu 1934. Partitura izide v kratkem.

Odprto pismo g. dr. A. Lajovicu

Obmejna naloga Mežičanov in narodnoobrambni interesi slovenskega naroda so tako globoki in dalekosežni, da ne smemo javno razpravljati o Vašem članku, napisanem v »Jutru« št. 43 pod naslovom »Slovenci in spomeniki«.

Ako se pa g. doktor želite prepričati o pomenu naše akcije, smo Vam potom privatne korespondence vedno na razpolago.

Prepričani smo, da ste le zaradi nepoznanja obmejnih razmer razlili na nas Vašo ironijo.

Naše mnenje pa je, da bi namesto Vašega zapoznelega članka dali rajši pravočasno pobudo za anketo vseh obstoječih akcijskih odborov, na kateri bi se lahko tozadevno razpravljalo. S to pobudo bi lahko splošni akciji koristili, tako ste ji pa, po našem mnenju, le škodovali.

Akcijski odbor za postavitev spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Uediniteliu Črna pri Prevaljah.

Kraljestvo mode

Prosto čelo

V modi klobukov zopet doživljamo revolucijo, kakor ne bi si je upali zamišljati po vseh teh v čelo potisnjenih klobučkih. Muhasta moda, ki nas je prisilila, da smo nosile tako naprej pomaknjene klobuke, da jih je bilo treba pritrditi z gumijastim trakom, ker bi sicer odleteli z glave... ta ista moda je kar čez noč energično vrgla klobuke nazaj! Doslej zasenčeno čelo ostane prosto, kar daje obrazu moderne žene povsem izpremenjen videz.

Seveda bodo žene potrebovale nekaj časa, da si od prvega presenečenja opomorejo, vendar je že sedaj jasno, da se te nove mode ne bodo predolgo branile. S čela potisnjeni klobučki namreč dajejo obrazu posebno mladosten videz in prav zato ustrezajo najbolj goreči želji vsake moderne žene: da bi učinkovala čim bolj mladostno...

Kakor oblike novih modelov, so lahka tudi tvoriva: lepa klobučina, svila in slama se menjajo v izložbah ali pa jih vidimo okusno kombinirane.

Pomladanski klobuček je seveda majhen, ker bi širokokrajna oblika ne odgovarjala temu letnemu času.

Jako zanimiva so nova okrasja. Tukaj utira moda povsem nova pota in se je odrekla suhoparni treznosti prejšnjih neokrašenih oblik. Trakovi, cvetje in pernata okrasja, kakor tudi lepe zaponke so najbolj priljubljene. Seveda ostanejo sportne oblike še vedno skrajno preproste in je novo okrasje namenjeno le popoldanskim klobučkom.

Sportni klobuk je torej iz klobučine in ga opremimo s preprostim trakom (1. skica).

Bolj drzen je klobuček, ki ga nosimo h kostumu. Zavihani krajci so spredaj prebodeni z živobarvnim perjem (zadnja skica zgoraj).

Seveda najdemo tudi bolj originalne klobučinaste modele. V tem tvorivu so priljubljeni zlasti črnobeli kontrasti. Naša druga skica predočuje takšen črn klobuček, ki je obrobljen z belim ripsastim trakom ter ima oglavje okrašeno s cvetlico iz belega pikéja.

Predzadnja skica v tej vrsti vas seznani s popoldanskim klobučkom iz celofana, čigar zavihani in nagubani krajci imajo obliko krone. Pentlja ob pričetku lasišča daje nazaj potisnjenemu klobučku trdno oporo.

Zanimiva novost so tako zvani »saturnovi« klobuki, ki imajo krajce nekako v sredi oglavja. Spodnji del oglavja je obložen s finim perjem, ki se izvrstno poda k obrazu (zadnja skica).

S toplejšim vremenom se bodo tudi v modi klobukov pojavile umetne cvetlice, ki bodo včasi pokrivale celo oglavje (leva skica).

Širokokrajni klobuki spomladi ne bodo dosegli priljubljenosti malih in polširokih modelov. Vendar pa take oblike nekaterim damam posebno dobro pristojajo in zato jih moda tudi spomladi dopušča. Naša srednja skica predočuje tak klobuk iz celofana ali pa iz medle eksotične slame, ki ima temno obrobljene krajce in mehko naguban »pastirski« trak okoli oglavja. Nekoliko okorna koprena je pritrjena pod krajci in daje klobuku posebno slikovit videz.

Z gumbi pripet kep

Obleke in plašči s kepom bodo letos izredno moderni. Dasi se večina žen navdušuje za to novo linijo, si vendar mnoge ne upajo nabaviti takšnega modela, ker se (povsem upravičeno) boje, da bi se kepa prehitro naveličale na oblačilu, ki ga morajo zelo dolgo nositi. Zato nam moda prinaša nove kape, ki jih pripnemo z gumbi in jih potem snamemo, kadar hočemo. Takšni kepi učinkujejo posebno zanimivo, ker so okrašeni s prešitimi robčki ali pa z vatiranimi zavoji, ki jih vidite na naši skici.

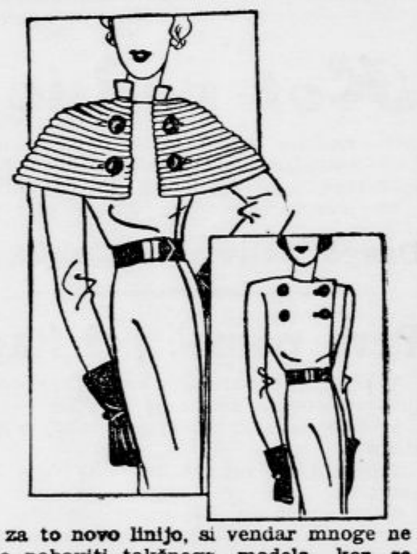

Poslikani kosi pohištva

bodo ugajali vsem tistim, ki so se naveličali enakomerno gladkih ploskev na modernem, lakiranem pohištvu. Posamezni kosi modernega pohištva so torej opremljeni z ročno slikarijo, ki daje vsemu pohištvu povsem nov izraz. Stvar se je pričela s pohištvom v otroški sobi, ki je dobilo vsled naslikanih zabavnih motivov in veselih prizorov neko posebno, izredno ljubko živahnost. Seveda pa se moda ni tukaj ustavila, po najnovejšem bo tudi omara v damski sobi poslikana z živahnimi modnimi motivi. V umetnostno obrtnih krogih govore o posebnih barvah, ki jih po določeni metodi lahko zopet odstranimo, ne da bi poškodovali podlago iz brušenega laka. Na ta način moremo slike na pohištvu menjati, kadar se jih naveličamo.

Zdravniška posvetovalnica

Š. M. Rast pospešuje vitamin »C« (Cantan), zavisi pa tudi od delovanja možganske žleze hipofize. V sporazumu z zdravnikom bi prišli torej v poštev omenjeni preparati, posebno pri prezgodaj rojenih otrocih. — **Celea.** Vaše vprašanje se ne da v splošnem odgovoriti; je popolnoma individualno. Luther priporoča 2krat na teden. — **Naročnica.** Priporočamo vam, da se obrnete na zdravnika, ki vas je operiral, ker bo ta najbolje presodil opisane pojave. — **M. V.** Opisane pojave — naval krvi v glavo, motnje in omedlevice, duševne depresije — so v dobi menjave tako rekoč normalne; priporočamo vam, da poskusite z ekstrakti jajčnikov, dostikrat pomagajo tudi pomirjevalna sredstva. — **Gorka.** Važna bi bila pri otroku — dojenčku —, ki trpi na trdovratnem nahodu, preiskava krvi, posebno če mogoče starši niso bili popolnoma zdravi. Glavo pa namažite en- do dvakrat na teden s toplim olivnim oljem, nato jo pa umijte z milnim špiritom. Važna je tudi prehrana — najboljše je seveda materinsko mleko. — **S. O. S.** Ni verjetno, da bi imel sunek z vrati v desno prsno stran kakšne posledice, bolečine so pa seveda možne, čeprav ni drugih znakov. Röntgenova preiskava je seveda v vsakem primeru priporočljiva. — **M. B. S.** Zveze med vašim in zaprtjem vašega sinčka dojenčka najbrž ni; kljub temu vam pa priporočamo, da uživate pretežno vegetarično hrano, zjutraj na tešče izpijte kozarec vode, če treba s karlovarsko soljo, otroku pa dajte nekoliko medu in pa oranžnega soka. — Pri izpadanju las si namažite glavo en- do dvakrat na teden s toplim olivnim oljem, ker s tem odstranite luskine, nato si jo pa umijte z milnim spiritom. Vsak dan pa otrite lasišče s kakšno kininsko lasno vodo. — **R. F. P.** Če se vam stanje po menjavi dijete poslabša, je vendar najbolj naravno, da se strogo držite dijete, ki vam jo je predpisal zdravnik. — **Fr. L.** Obrnite se na otolaringološko kliniko v Zagrebu, ker je potrebno strokovnjaško zdravljenje. — **Mala Breda.** Omenjeni pojav je bolj živčnega značaja in je v razvojni dobi precej pogost. Poskusite s primernimi energičnimi vzgojevalnimi sredstvi. Ni pa izključeno, da je tudi mišičevje, ki regulira odvod urina, oslabljeno; v tem primeru bi prišlo v poštev faradiziranje mišičevja. — **S. v K.** Ženskih spolnih hormonov je več in če obstoja sum, da gotovi pojavi izvirajo iz pomanjkanja hormonov, je treba pred vsem ugotoviti, kateri hormon manjka. To lahko dožene morfološko-biološki institut v Zagrebu (Šalata), če mu pošljete 250 ccm jutranjega urina, kateremu pridenete za konservacijo na vsakih 30 ccm po 1 kapljico tricresolum purum. Hormon ovarija je Bruden, možganskega podaljša Prolan, tretji pa Lutzen. — **Razdvojen.** Za omenjeni pojav je lahko zakon najboljše zdravilo, če je žena na mestu. Poprej pa vendar poskusite s pomirjevalnimi sredstvi (brom, baldrijan), hladnimi kopelmi, gibanjem na svežem zraku, umirjenim življenjem, ker so taki pojavi večinoma živčnega izvora.

Radio

Nedelja 3. marca

LJUBLJANA 7.30: Kmetijska posvetovalnica (inž. Sadar) — 8: Špicpolka in druge take (kmečki trio na ploščah) — 8.20: Poročila. — 8.30 Klavir štiriročno izvajata gdč. Jadviga Poženelova in g. Heri Svetel — 9: Higiena delavskega stanovanja (dr. Vanko Kanoni). — 9.20: Orgelski koncert na ploščah. — 9.40: Versko predavanje (Joža Jagodic) — 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11: Slovenske narodne z orkestrom pojo ga. Neratova, gdč. Mišičeva, gg. Janko in Gostič — 11.40: Mladinska ura (Vladimir Kapus) — 12: Čas, radijski orkester (po željah) — 15: Plošče po željah — 16: Šlagerje poje g. Mirko Jelačin s spremljevanjem klavirja (g. Vondraček), vmes šramel kvartet »Železniki« — 19.30: Nacionalna ura — 20: Čas, jedilni list, program za ponedeljek — 20.10: Vombergar: Le predi dekle, predi! — 22: Čas poročila. — 22.20: Radijski jazz in harmonika solo (g. Kokalj).

BEOGRAD 15.30: Zborovsko petje — 16: Orkester — 17.30: Ples — 20: Mešan program — 21.30: Prosto za prenos — 22.20: Lahka glasba — ZAGREB 12: Plošče — 17.15: Godalni trio — 20.15: Violinski koncert — 21.15: Operetna glasba — 22.15: Pevski kvartet. — PRAGA 20: Moravsko-slovaška suita — 20.55: Vojaška godba — 21.35: Slovaške pesmi — 22.30: Orkester — BRNO 19.20: Iz Prage — 20.30 Igra — 20.55: Iz Prage — VARŠAVA 19: Plošče — 20: Zabaven program — 21.30: Evropski koncert iz Lipskega — 22.15: Lahka glasba — DUNAJ 11.45: Orkester — 13.15: Karneval na Dunaju — 16: Komorna glasba — 16.35: Zabaven program — 19: Pustni program — 20.45: Operni večer — 23.40: Mešan program — BERLIN 19.05: Glasba in humor — 20: Operetni večer KÖNIGSBERG 20: Zabaven program — 22.30: Ples — STUTTGART 20: Oddaja na meseca Mars in Venero — 22.30 Ples — 24: Nočni koncert — RIM 17: Vokalen in instrumentalen koncert

Ponedeljek 4. marca

LJUBLJANA 12: Plošče — 12.50: Poročila — 13: Čas, plošče — 18: O pust, ti čas presneti (Niko Pirnat) — 18.20: Bod moja, bod moja (plošče) — 18.40: Slovenščina (dr. Kolarič) — 19.10: Zdravniška ura (dr. Magajna) — 19.30: Nacionalna ura — 20: Prenos opere iz Beograda, v odmoru čas, poročila, jedilni list, program za torek.

BEOGRAD 16.20: Narodna glasba — 20 Prenos opere iz gledališča — ZAGREB 12.10: Plošče — 17.15: Šramel kvartet — 20: Iz Beograda — PRAGA 19.50: Klavirska harmonika — 21: Respighijeve skladbe — 22.15: Plošče — BRNO 19.50: Iz Prage — VARŠAVA 19.35: Pesmi — 21: Simfoničen koncert — 22.15: Lahka godba — DUNAJ 11.30: Plošče — 16.10: Iz zvočnih filmov — 19.15: Karnevalska muzika — 20.40: Zabaven večer — 23.20: Ples — BERLIN 20.10: Pester program — 22.20: Iz Stuttgarta — KÖNIGSBERG 19.30: Klavirski koncert — 20.15: Spevoigra — 22.45: Lahka in plesna muzika — STUTTGART 19: Karnevalski koncert — 20.10: Iz Berlina — 22.20: Plesna glasba — 1.00: Nočni koncert — RIM 17.30: Violinske in klavirske skladbe —

Torek 5. marca

LJUBLJANA 11: Šolska ura: Bolgarske narodne in umetne pravljice (ga. Minka Kusova) — 12: Plošče — 12.50: Poročila — 13: Čas, plošče — 18: Otroški kotiček (Ivo Zor) — 18.20: Šlagerji s spremljevanjem kitare — 18.40: Nemščina — 19.10: Pravna ura (dr. Knaflič) — 19.30: Nacionalna ura — 20: Čas, jedilni list, program za sredo — 20.10: En dolg mišmaš — kar hočeš imaš, poslušaj, uživaj — vsak pustni pajdaš, vmes čas in poročila.

BEOGRAD 16.20: Orkestralen koncert — 20: Slušna igra — 20.40: Simfoničen koncert — 23: Plošče — ZAGREB 12.10: Plošče — 17.30: Skladbe za čelo — 20.30: Pevski koncert — 21: Igra — 21.30: Narodne pesmi — 22.15: Jazz — PRAGA 19.30: Prenos opere iz gledališča — 22.15: Plošče — BRNO 19.30: Prenos iz Prage — VARŠAVA 18.45: Zborovsko petje — 20: Mešan glasbeni program — 21: Pustni večer na kmetih — 22: Lahka in plesna muzika — DUNAJ 12: Orkester — 14: Plošče — 15.40: Otroška ura — 16.10: Schumannove skladbe — 17.25: Arije in pesmi — 19.15: Moderna vedra glasba — 19.50: Veseloigra — 22.10: Parodija na opereto »Netopir« — 0.30: Najvažnejše Bachove klavirske in orgelske skladbe — BERLIN 18.30: Nesmrtni harlekin — 20.10: Prenos kölnskega karnevala — 22.20 Konec pusta — KÖNIGSBERG 19.05: Zabaven program — 20.15: Pustni koncert — 21: Vesele zgodbe — 22.35: Humor v glasbi —

Poceni bivanje in oddih v Crikvenici

Bivanje 14 dni 990.— Din pavšalno. Sobe in prehrana (trikrat na dan) postrežba in vse pristojbine. V sobi z eno posteljo ali z balkonom na morje dnevno 10.— Din več. Cena pensijonu Din 60.—, 75.—. Zahtevajte prospekte. Hotel »Dom dr. Seidl«, Crikvenica. Odprt vse leto. 90

ŠAH

Slovanska obramba damskega gambita.

Beli: Čehover — Črni: Pleo

(2. kolo moskovskega turnirja.)

1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 c7—c6
3. Sg1—f3 Sg8—f6
4. e2—e3 e7—e6
5. Lf1—d3 d5 : c4
6. Ld3 : c4 Sb8—d7
7. Sb1—c3 b7—b5
8. Lc4—d3 a7—a6

Nastala je meranska varianta slovanske obrambe.

9. e3—e4 b5—b4

Ta poteza, ki sem jo vpeljal pred leti jaz, je menda najboljše nadaljevanje za črnega.

10. Sc3—e2

Bolje je Sa4.

10. . . . . e6—e5
11. e4—e5 Sf6—d5
12. 0—0 Lc8—b7
13. Se2—g3

Bolje morda Sg5 in Se4.

13. . . . . c5 : d4
14. Sg3—e4 h7—h6
15. Lc1—d2 g7—g5

Zelo ostro igrano, vendar najbrže korektno.

16. Sf3 : d4

Beli prezgodaj daje kmeta. Tedi je bilo bolje zanj.

16. . . . . Sd7 : e5
17. Ld3—c2 Dd8—b6!

Pač edina poteza. Na vse druge se grozinje La4+, Db5 ali Se6: prehuda.

18. Lc2—a4+, Ke8—e7

Kralj stoji tu samo mimogrede ekspponirano.

19. Tf1—e1 Lf3—g7

Grozi sedaj Dd8:, 20. Lg5:+, Dg8, 21. Dd4:, Sf3+.

20. Sd4—e2

Nekoliko bolje Sg3.

20. . . . . Se5—d3!
21. Ld2—e3

Ne pa 21. Lg5:+, hg5:, 22. Dd3:, Le3!, 23. Sg3, Th2:! in črni napad prodre.

21. . . . . Sd5 : e3
22. Dd1 : d8 Se3—d5
23. Sc3—e4 Th8—d8
24. Se3—f5+ Ke7—f8

Ne ef5:, 25. Sc5+, Kf8, 26. Te8+, Td8x, 27. Sd7+.

25. Sf5 : g7 Kf8 : g7
26. Dd3—g3 Sd5—f4

Črni kralj je sedaj končno na varnem in črni celo lahko začne s protinapadom.

27. La4—c2 Lb7 : e4
28. Lc2 : e4 Ta8—c8
29. h2—h4 Db6—b5!
30. h4 : g5 h6 : g5
31. Dg3—e3 Tc8—c4
32. g2—g3 Sf4—h3+
33. Kg1—g2 g5—g4
34. Le4—d3 Db5—d5+
35. Ld3—e4 Dd5—d2
36. De3—e2 f7—f5
37. Le4—b7 Tc4—c2
38. Kg2—f1

Ali pa 38. De5+, Kh7, 39. Tf1, Dd3:+!, 40. Tf2:, Tf2:+, 41. Kh1, Tdd2 in mat.

38. . . . . Dd2—d3!

Beli se vda. — Vasja Pleo.

Jože Savli:

Stava

(V tujski legiji)

Čeh Hlečko je čisto ljubezniv človek, kadar sedi v kantini in pije, v službi pa ne pozna nobene razlike in menda niti pri lastnem očetu ne bi napravil izjeme. Ves dan kriči kakor jesihar in poja legijonarje križem, da bi se bolj prikupil višjim. Videti je, kakor da se bori najmanj za zlato kolajno, vzlic temu pa ne pride nikamor in je že nekaj let samo »caporal«.

Niti zdanilo se še ni, ko smo se začeli zbirati na dvorišču obsežne vojašnice. Ostali še spe, le kakih trideset nas, ki smo v preizkusnem oddelku in šele nekaj dni tukaj, je pregnal Hlečko iz postelj. Napraviti moramo danes deset kilometrov marša in zato so nas pred tretjo uro spravili pokonci. Mladci so slabe volje. Za mojim hrbtom nekdo godrnja, da bi lahko spal do sedmih in opravil še nekajkrat po deset kilometrov poti. Naj godrnja. Hlečko vpije:

»Komanda je komanda! Zakaj si pa šel v legijo, ko te ni nihče silil! Zdaj se teh pet let pretolči kakor veš in znaš!«

Iz teme se izlušči petintridesetleten sergeant, sam vase zaprt možak, ki prav dobro govori srbohrvatski, a mi nihče ne ve povedati, odkod je po rodu. Sploh je tu dosti ljudi, ki zanje nihče ne ve, od kod in kaj so. Ako govoriš z njimi, čutiš, da o neki dobi svojega življenja trdovratno molče. Taka uganka je visok in vitek Belgijec, ki vsakih nekaj dni dobiva po pošti po nekaj sto frankov. Nekoč jih je hkratu dobil celo tisoč. Prosti čas preseda v kantini ali po beznicah v mestu, toda niti v najhujši pijanosti ne izda nobene podrobnosti iz svojega prejšnjega življenja.

Nekaj jih je tu, ki so prišli tudi samo zaradi brezposelnosti semkaj. Ti nimajo nič pravega ugleda in jih gledamo nekam zviška. Po sergeantovem prihodu se postavimo v vrsto po trije in trije. V takih vrstah je namreč tu navada korakati. Po kratkem pregledu se oglasi povelje za odhod in po praznih ulicah zamolklo odmevajo naši koraki. Skoraj molčimo. Vsakdo prede svoje misli, dokler nas ne razgiblje Italijan Barattini, ki v hoji in kretnjah izvrstno oponaša Chaplina. Takoj smo vsi dobre volje in kmalu se oglasi pesem,

Zunaj mesta se širijo vinogradi in polja. Polagoma se začne svetlikati. Kamor se ozreš, sama valovita ravan, le v dalji pred nami se kažejo obrisi nizkega gričevja. Tu in tam sameva ob cesti velika kakteja. Malo jih je, kajti zemlja je večinoma obdelana. Kaj pridelujejo tod, nisem mogel videti, ker je bilo že vse pospravljeno.

Izza gričevja se je pravkar dvignilo sonce. Kmalu se začne vročina, da bo vse teklo od nas. Na pol pota odmor. Sergeant nam dovoli posesti v ožgano travo za cesto. Sem ter tja prikrevsa po cesti proti mestu Arabec s težko natovorjenim osličem. Če se mu zdi tovora premalo, se še sam zbaše na ubogega sivca. Premožnejši vozijo svoje pridelke v mesto z mulo, vpreženo v voz, ki je za naše oči kaj čuden. Voz je namreč le na dve kolesi, a ti sta visoki do dva metra! — Tu pa tam zdrči mimo tudi kak avtomobil.

Z nasprotne strani se pojavi druga skupina legijonarjev. Ti so s strojnicami in z mulami odšli pred nami na vežbe in se zdaj že vračajo. Pri nas tudi oni posedejo v travo. Zleknem se v travo in skušam zaspati, a kakor zamižim, sem že na Gorenjskem. Krog in krog cveto narcise, ves hrib je kakor s snegom pregrnjen z njimi. V dolini pod menoj se vije Sava. Tam onstran Molaklje se v soncu blišči očka Triglav. Poleg mene sedi v travi dekle in vse je svečano kakor v cerkvi in še bolj. Niti govoriti se mi ne da. Kakor omamljen vdihavam razkošni vonj narcis in opojni vonj dekletovih las, dva najlepša zaklada domovine. Oj, kako lepa si moja rodna Gorenjska —

Skoro bi zadremal v ljubkem prividu, ko me nenadoma predrami znan napev. Kakor da je res čula domovina moj vzdih in mi poslala pozdrav. Še ves kakor v dremavici ga skušam dojeti. Kaj je res? Nekdo polglasno žvižga »Otok bleški« —

Kdo bi neki utegnil biti? Sedemindvajsetleten, prikupen plavolasec sloni na muli in žvižga.

»Si Slovenec? stopim naglo k njemu.

»Oho,« se zavzame, »ti tudi —?«

»Seveda,« mu sežem v roko. »Pred nekaj dnevi sem prišel.«

»Jaz sem pa že dve leti tukaj. Še tri leta me čakajo, če prej ne pobegnem.«

»Pobegnil —? Čemu si pa potem hodil sem?«

»Zakaj sem prišel? Čisto po neumnem. Stavili smo. Pridi drevi v kantino, pa se bova kaj več pomenila —«

Pri drugi steplenici mi je zvečer jel pripovedovati.

— Pred dvema letoma (je pravil) sedim s prijatelji v neki gostilni v Ljubljani. Tedaj je vprav prispel v Ljubljano neki Avstrijec, ki je potoval po svetu. Beseda je dala besedo in v vinskem ognju sem bleknil, da to ni nič posebnega in da si jaz upam kamorkoli po svetu brez denarja in brez listin. Tovariši se mi smejejo, dokler ne sklenemo stave: Deset tisoč dobim, ako pridem brez denarja in brez listin skozi Avstrijo in Švico v Francijo in tamkaj v tujsko legijo. — Dva dni smo še pili v potrdilo, tretji dan sem jo pa že peš mahal proti Koroški. Na [illegible] sem se srečno izognil obojim obmejnim stražam ter jo nato mirno sekal dalje in dalje proti Švici. Tudi čez avstrijsko-švicarsko mejo sem se pritihotapil brez nezgode. Bilo pa mi je peševanja dovolj, zato zlezem na neki švicaraki postaji pod voz brzega vlaka, ki me je odnesel do Berna. Truden, lačen, žejen in umazan se tam okrog poldneva izmotam izpod vlaka in oprezujem po ulicah, kdaj bo kdo odvrgel čik. Sem namreč strasten kadilec in laglje strpim lakoto in žejo kakor pa pomanjkanje tobaka. V tem stopi iz kavarne tam na vogalu mlada elegantna dama, odvrže napol pokajeno cigareto in hoče vstopiti v avto. Kakor mačka na miš, planem na tleči plen in začnem s slastjo vleči in puhati cigaretni dim. Dama začudeno gleda in mi namigne, naj pridem bliže. Ko ji na vprašanje povem, kako in kaj je z menoj, mi stisne nekaj drobiža v roko in mi da naslov stanovanja.

— Ob treh popoldne sem jo že čakal pred lepo vilo v predmestju, kakor mi je naročila. Kmalu se pripelje ter me odvede s seboj v vilo. Najprej mi pokaže v kopalnico. Tu sem se šele videl, kakšen sem bil. Obleka, lasje, obraz, vse polno saj, ki so se me prijele na neudobnem potovanju pod vozom brzovlaka. Pošteno se torej okopljem in oblečem domačo haljo, ki je visela na obešalniku, nakar se podam v salon. Dama me spremi v garderobo, kjer si na njeno željo izberem primerno obleko. Po vrnitvi v salon me je gostiteljica ogledovala z vidnim ugodjem in skoraj z navdušenjem.

— V razgovoru nato izvem, da je gospa vdova po inženjerju, ki je pred nedavnim umrl. Pod noč se s prijazno damo odpeljeva večerjat, od tod pa v bar na ples. Pozno ponoči se dokaj na volji vrneva domov. Prijetna vdova mi potoži, da žali nima sebe za goste in naj se zato zadovoljim kar s prostorom na postelji rajnega soproga. Ponudbo sem rad sprejel in pravilno razumel, tako da se je le prehitro zdanilo.

— Lahko si misliš, kako nagio so mi nato v ljubezni minevali dnevi, dokler se lepega dne nenadoma ne domislim stave. Prijateljica me roti, naj ostanem, češ, da njena renta zadošča obema, toda niti prošnje niti solze me niso mogle premotiti. Če sem že tako daleč vzdržal, se ne bom dal zapeljati tukaj, ko sem že domala zmagal!

— Torej na pot! Pri odhodu mi je vdova dala naslov in me prosila, naj ji večkart pišem iz legije. Obljubila mi je tudi, da me bo ta čas podpirala z denarjem. Ako bi se premislil, naj se vrnem kar k njej.

— Po slovesu, kakor je ob takih prilikah v navadi, sem se že tretji dan javil francoski obmejni žandarmeriji, a čez osem dni sem se prebudil tukaj v Afriki —

»Pa ti gospa kaj odgovarja na pisma?«

»Saj ji ne morem pisati, ko sem pa izgubil njen naslov, zapomnil si ga pa tudi nisem.«

»In ti ni žal, ko si opustil tako lepo priliko?«

»Kaj hočeš! Stavo sem dobil. Če ne prej, se vrnem po odsluženem roku najprej domov na Štajersko po nagrado za dobljeno stavo, nato pa koj v Švico k vdovi.«

»Oho, prijatelj! Misliš, da te bo čakala?«

»Pijva rajši, pijva, da ne padem nazadnje spet v novo stavo! Na zdravje! Eks!«

Po kantini se med tuje melodije krepko oglasi:

— Regiment po cesti gre...

Mak, stugil ne bom nikoli, to vem.

Življenje in čas

Živa in mrtva narava — Žilavost radija — Metuzalem med radioaktivnimi elementi — Očak v zboru dreves — človeško življenje v primeri z živalskim svetom

Noben učenjak in filozof na svetu ne ve točno povedati, kaj je prav za prav življenje. Če smatramo za njegov bistveni znak tisti nesmiselnostni pojav, ki ga spremlja izmenjava snovi in neprestano gibanje, še davno nismo izčrpali njegovega bistva, kajti potem je

živ tudi plamen sveče,

ki se prav tako giblje, hrani, predeluje svoje hranivo, na svoj način diha in umre kakor kakšen sesalec ali žuželka, če mu zmanjka kisika.

V resnici pa je tudi čedalje težje postavljati odločilne razlike med tako zvano »živo« in »mrtvo« naravo. Nimamo prav za prav

nobenega neoporečnega razloga,

da bi smatrali košček radija, v katerem se vršijo najsilnejši gibalni dogodljaji, kar jih poznamo v naravi, za manj živo stvar nego kakšno algo, ki životari tja v en dan brez posebno opaznih znakov življenjske sile. Tako zvane mrtve stvari, rudnine, vsebujejo v resnici najbolj žilavo in najdaljše življenje. 2500 let mora preiti, da doseže zadnji atom v koščku radija usoda, da

»izdihne« za vedno

s svojim zadnjim žarkom alfa. Mnogi sorodniki radija imajo še bolj žilavo življenje. Metuzalem med tako imenovanimi radioaktivnimi prvinami je torij, ki potrebuje okrog 40 milijard let, da odda vso svojo žarečo energijo, svojo življenjsko silo. A novejša raziskovanja kažejo, da sploh ne bo kakšnih

temeljnih razlik

med radioaktivnimi in navadnimi snovmi — razen časovnih. Vse ostale snovi, tudi železo, baker, svinec itd., oddajajo po vsej priliki svojo energijo kakor radioaktivne snovi, samo da je to za človeške oči in opazovalne aparature še vse težje dojemljivo nego celo pri toriju, kajti te »navadne« snovi izžarevajo svojo energijo še neprimerno počasneje.

Tudi v mrtvi prirodi bi šlo tedaj v bistvu za časovne razlike v življenju kakor v živi prirodi. Tudi

v carstvu živali in rastlin

kaže namreč življenjska lestvica ogromne razlike v trajanju. Čeprav tu ne gre za razlike med milijardami in tisoči let, gre vendar za razlike med tisočletji in sekundami. Na Cejlonu imajo drevo, ki ga domačini smatrajo za tako sveto, da se je britskim oblastim videlo vredno postaviti mu stalno vojaško stražo. To drevo je vzrastlo iz veje, ki so jo odrezali pred 61 leti na dokazano 4 tisočletja starem drevesu v Indiji, pod katerim je Budha nekoč

sanjal o odrešenju.

Budho, vojne pohode Aleksandra Velikega, postanek in propad Aten in Rima, preseljevanje narodov, ves srednji vek, novi vek, francosko revolucijo, Napoleonove vojne, prve zmage sodobne tehnike je preživel ta očak med drevesi, preden ga je 1874. zrušil mogočen ciklon na tla. A še vedno živi iz svoje veje, ki so jo presadili na Cejlon. Budhovo drevo je bilo samo za nekoliko let

mlajše od Keopsove piramide.

Tisočletnih sekvoj in hrastov poznamo še vedno nekaj, mnoge libanonske cedre so bile že stare, ko so križarji romali v Palestino, v Španiji rasejo kostanji, ki so videli že sto pomladi, ko se je Kolumb odpravljal v Ameriko. Kje je človek, ki bi se lahko pohvalil, da je videl na lastne oči kakšnega Dantona ali Robespiera in živi še danes?

Če stopimo iz sveta rastlin v svet človeka in živali, postaja življenjska lestvica čedalje ožja. Od kar je ugasnil

sijaj faraonov ob Nilu,

je prešlo samo 20 pokolenj krokodilov, človeških pokolenj pa skoraj sto. Krokodili žive namreč okrog 200 let. Papiga baje učaka le malo manj. A čeprav se človek s svojo dolgoživostjo ne more meriti s takšnimi živalmi, je vendar pravi časovni Krez proti konjem, ki redko prenesejo tri desetletja, ali proti žabam, ki dosežejo 10 let. O enodnevnicah niti ne govorimo. A vendar so celo te žuželke po času prave rekorderke proti raznim prażivalicam, ki žive okrog 40 minut, ali celo proti bakterijam, ki žive individualno življenje komaj nekoliko sekund..

Napoleonov zaklad

Iščejo ga na Litavskem — Kje leži?

Večno znova so bili ljudje, ki so trdili s svetim prepričanjem, da je dal Napoleon na svojem umiku iz Rusije v neki noči zakopati zaklad Velike armade, več zabojev z zlatniki. V vasi Vickimas na severnem Litovskem je še danes nekoliko stoletnikov, ki pravijo, da so jim očetje pripovedovali o Napoleonovem zakladu, ne da bi jim mogli seveda povedati, kje leži.

Neki list, ki izhaja v Kovnu, spominja na to, da so francoski inženjerji l. 1926. kopali, da bi našli zaklad, a brez uspeha. Prav tako brezuspešno je bilo delo neke francoske komisije, ki je prišla 1933 na Litovsko z istim namenom. A sedaj je prispela iz Pariza nova komisija, ki je kupila za 450.000 litov zemljišče 40 ha, na katerem je začela navzlic hudemu mrazu takoj kopati. Delo napreduje zelo počasi, ljudje pa govore vsakovrstne stvari. Prepričani so, da morajo imeti v Parizu vendarle neke načrte, ki kažejo na kraj, kjer je Korzičan zakopal svoje zlatnike. V tem prepričanju so začeli tudi številni posestniki v okolici zemljišča, ki so ga kupili Francozi, kopati na svojo pest in jih pri tem prav tako malo ovirajo mraz in snežni viharji.

„Črni vrag" v Abesiniji

Mož, ki je pomagal D'Annunziu osvojiti Reko

Veliki fašistični svet je imenoval za poveljnika peloritanske divizije, ki so jo poslali v Vzhodno Afriko z nalogo, da se pripravi na boje z Abesinci generala, ki se piše Pavone in mu pravijo »črni vrag«. Ta mož je bil že l. 1911 in 1912 v Libiji, kjer so se ga domačini tako bali, da so na njegovo glavo razpisali veliko nagrado.

V svetovni vojni se je boril Pavone proti Avstriji ter je bil zaradi hrabrosti, ki ni odlikovala vseh njegovih soborcev, odlikovan kar s šestimi častnimi križi, potem je bil povišan v majorja in nato v polkovnika. Kot zaupnik in prijatelj D'Annunzija, se je Pavone udeležil tudi znane ekspedicije na Reko. Prav zaradi svojega početja v tem položaju je moral pozneje dati slovo vojaškemu poklicu. Toda ko je prišel na površje fašistični režim, je bil Pavone reaktiviran in povzdignjen v čin brigadnega generala.

Za julijskega puča v republiki Avstriji je poverila rimska vlada Pavoneju posebno kočljivo nalogo. Naročila mu je, naj vodi padovsko divizijo na mejo proti Brennerju, kar je general izvršil v nepretrganih dnevnih in nočnih pohodih ter prispel na določeno mesto v rekordnem času. Ta uspeh mu je prinesel najvišje priznanje.

Pavone je star šele nekaj nad petdeset let in je zelo gibek in živahen človek. V Italiji je na glasu tudi zaradi svojega očeta, ki je moral v pregnanstvo ter je bil tudi obsojen na smrt. Bil je namreč hud nasprotnik burbonskega režima v Italiji. Na nekem plesu kraljevske vlade, ki ga je bil priredil Ferdinand II. v Napoliju leta 1848, je izpustil Pavone v plesni dvorani golobe z italijansko trobojnico. Zaradi tega je bil obsojen na smrt, vendar pa se mu je posrečilo zbežati iz ječe in oteti življenje.

Dejstvo, da je zdaj Mussolini poslal generala Pavoneja v Vzhodno Afriko pomeni, da vidi italijanska vlada v njegovi osebi jamstvo za akcijo, ki jo bo započela na črnem kontinentu. Po drugi strani pa hočejo Italijani s »črnim vragom« že vnaprej oplašiti svoje nasprotnike.

Otok sreče

Otok Tahiti, pripoveduje ameriški časnikar Greene, je pravi otok miru v Tihem oceanu. Ne pozna plemenskih in razrednih bojev Prebivalstvo tega otoka, kakšnih 4500 duš, večinoma domačini, Kitajci in le 400 belih priseljencev, živi srečno in brez skrbi ter zavisti tja v en dan, kajti narava jim daje sama, kar potrebujejo za življenje.

V 75 letih, odkar je to ozemlje francoska last, ni bilo še nikoli kakšnega pomembnega spopada med Francozi in domačini, a seveda se francoske oblasti same trudijo da ni povodov za slabo voljo. Na Tahitiju je vsakdo deležen najširše svobode. V Papeeteju, glavnem mestu Tahitija, vidiš poleg ljudi, ki so oblečeni po zadnji evropski modi, takšne, ki hodijo bosi in skoraj nagi. Civilizacija jim očitno ne imponira. Greene dela sedaj v Ameriki veliko propagando za obisk Tahitija. Če uspe, bo seveda kmalu konec otoka miru in sreče.

Po izjavah peric je PERION pralni prašek najboljši... ker ne kvari perila. In domač izdelek je! Gospodinje, kupujte ga.

Točno plačuj »Jutru« naročnino
Varuj svojcem zavarovalnino

Najboljše plačana filmska igralka

je Angležinja Grace Fieldsova, ki je dobila za sodelovanje v treh filmih pol milijona dolarjev

Od rudarske hčere do milijonarjeve žene

Žena z 51 možmi in 700 zaročenci — Rojena pustolovka — Iz največjega razkošja v hladno bedo

V neki newyorški bolnišnici za ubožce je umrla te dni Adrienne Mac Sleanova, ženska, ki se je 700 krat zaročila in 51 krat poročila. Takšnega rekorda ni imela menda še nobena druga na svetu, a jo je na zadnje le doletela najslabša usoda, čeprav je lahko precej let nemoteno izvrševala obrt ženitvene sleparke.

V svojih mladih letih se je imenovala Adrienne Guyotova in je bila

hči revnega rudarja

v Maasu (Belgija). Njena mati si je zaslužila kakšno paro z nabiranjem premoga in priložnimi deli. Otroci so rasli, kakor so vedeli in znali. V njenem 15. letu je opazil Adrienno, ki je bila navzlic revščini izredno lepo dekle, neki potnik iz Bruslja in jo je zvabil s seboj. V Bruslju se je kaj hitro uživela, dragulji in obleke, s katerimi jo je obkladal nje zapeljivec, obiskovanje kinematografov in druge zabave so bile po njenem okusu. Toda zahotelo se ji je še »večjega« sveta. Čez nekaj tednov je ušla ljubimcu z vso njegovo gotovino. Kaj je počenjala v letih, preden se je pojavila v New Yorku, je zavito v temo, toda tam si je s svojo lepoto in družabno dražestjo takoj osvojila srce

starega multimilijonarja

Humphreya Mac Sleana. Poročila sta se z velikim pompom, mož je mlado ženo obsul z darovi. A vendar je težila za pustolovščinami in je prišlo med njima do neprijetnih prizorov. Nekega dne je pobegnila z vsemi dragulji in 80.000 dolarji v gotovini. Stari milijonar ni poslal policije za njo.

Neugnana pustolovka si je privoščila sedaj štiriletno

potovanje okrog sveta,

v najodličnejših kopališčih v Ameriki, Rivieri, Indije, Avstraliji in drugod se je dajala oboževati moškim in jih je dobro plenila. Majhna zaroka ali celo poroka je plačevala njene hotelske račune, s podarjenimi dragulji in izmaknjenim denarjem je izginila čez noč v druge kraje, v nove pustolovščine. V njeni belgijski domovini jo je končno ostavila sreča. V Ostendu se je seznanila z bogatašem, odšla z njim v Bruselj,

da bi se poročila,

med samo poročno ceremonijo v cerkvi pa je skočil po sredi neki mož in protestiral proti poroki, češ da je Adrienne njegova žena. Škandal se je zaključil na policiji, kjer se je izkazalo, da se je bila pustolovka res »poročila« z moškim, ki je izval nemire. Med zaslišavanjem pa se je izkazalo, da je to čast naklonila še

pol stotini drugih mož,

ne glede na 700 zarok. V njenem kovčegu je bilo 51 poročnih listin in prstanov. Od vsot in dragocenosti, ki si jih je bila prislužila s tem početjem, pa ni ostalo skoraj nič več. Imela pa je še srečo, kajti skoraj vsi njeni »možje« in drugi, ki jih je okradla, niso zahtevali

nobene odškodnine

in kazni malo zato, ker se iz bojazni pred škandalom niso upali na dan, malo zato, ker so jo še vedno ljubili.

Obsodili so jo samo na leto dni ječe. A že to je zadostovalo, da ji je vzelo vso voljo do pustolovščin in uničilo njeno lepoto. Po prestani kazni se je vkrcala na ladjo za New York v upanju, da jo bo prvi mož, Mac Slean. sprejel z milostjo. Med tem pa je bil dosegel ločitev zakona po njeni krivdi in jo je dal postaviti preprosto pred vrata Umrla je v največji bedi.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj popije en- do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvaja. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Posledice ciklona na Savojskem

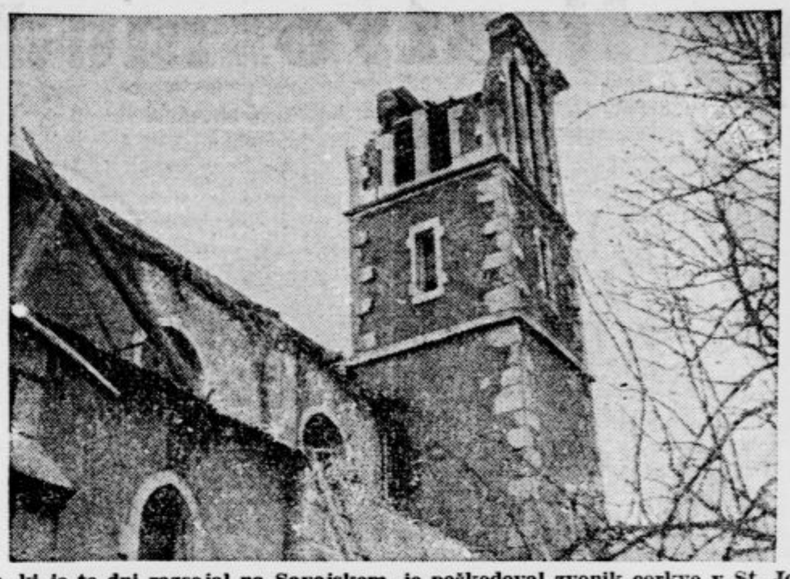

Ciklon, ki je te dni razsajal na Savojskem, je poškodoval zvonik cerkve v St. Joriozu kakor kaže pričujoča slika

Prazgodovina v Ameriki

Ostanki pradavne kulture, ljudstva in države

Severnoameriška prazgodovina je bila dolgo časa prava

pastorka znanosti.

Dočim je raziskovanje prastarih indijanskih kultur v Južni in Srednji Ameriki »pravilo na dan čudovite stvari, nismo vedeli o prazgodovini Severne Amerike nič. Toda sedaj so arheologi v Newadi in Arizoni, v puščavah obeh držav, ki jih imenujejo z značilnim imenom »Ameriška Gobi«, odkrili stvari, ki ne zaostajajo prav nič za najdbami v azijski puščavi Gobi.

O najdbah okostij dinozavrov, mamutov, velblodov, konj smo svoj čas že obširneje poročali, arheologa dr. Byrn Cummings in dr. Mark Harrinton pa sta odkrila v globini 4 do 8 m

pod plastmi lave

ostanke pradavne kulture, ostanke mogočnega ljudstva, države in tudi napise, ki jih pa doslej še niso mogli razgonetiti. Na drugih krajih so našli risbe iz ledne dobe, ki predstavljajo slonu podobno žival. Zadnje odkritje se nanaša na ostanke prazgodovinskega človeka, ki mu Američani starost cenijo na

125 milijonov let.

Ti milijoni let so gotovo pomota in gre bržkone za tisočletja, vsekakor nam pa te najdbe dokazujejo, da je bila Amerika obljudena v najbolj davnih časih človeškega rodu kakor ostale celine in da ji je namenjena važna vloga pri raziskovanju skrivnosti o njegovem postanku.

Umor z bacili kuge

Največja sodna razprava v zgodovini Indije

Šele sedaj se je zaključila v Alipurju v Indiji sodna razprava proti dvema morilcema, ki se je bila pričela že v juliju lanskega leta. Bila je to največja sodna razprava v zgodovini Indije, a tudi njeno ozadje je bilo edinstveno. Zaslišali so nič manj nego 300 prič in izvedencev, nekatere so pozvali celo iz Francije. Obtoženca, neki Benajendra Nath Pandey in zdravnik dr. Taranath Bhatačarja, bosta svoj zločin poplačala s smrtjo. Z bacili kuge sta umorila svojo žrtev.

Umorjenec, Amarendra Nath Pandey je imel ogromno imetje v gotovini in dvoje posestev, ki sta mu sami donašali 2500 funtov mesečno. Za primer njegove smrti bi vse to podedoval njegov polbrat Benajendra, upravitelj drugega posestva, v ostalem pa lahkomiseln in zapravljiv človek. Amarendra je postavil nekega odvetnika za nadzornika njegovega upravljanja, to je Benajendro grizlo, sklenil je, da brata spravi s poti, tem bolj ker bi potem postal dedič vsega imetja. Svoj načrt je povedal zdravniku Bhatačarji, ki mu je predlagal kot morilni pripomoček bacile kuge. Po uspelem dejanju bi prejel visoko vsoto. Zdravnik je sam odpotoval v Bombay, kjer si je v neki bolnišnici neopazno priskrbel cevko s smrtonosnimi bacili. Na nekem sprehodu je Benajendri uspelo, da je bratu z votlo iglo injiciral kugo, Amarendra je kmalu umrl. Zločinski zdravnik je tedaj izstavil spričevalo, da je posestnik umrl za zastrupitvijo krvi po piku neke muhe. Truplo so po indijskem običaju sežgali. Videti je bilo, da se je zgubila vsaka sled za zločincem, toda slučajno je prišla stvar kmalu na dan in zločinca je prijela pravica.

Kot vedno

nudimo veliko izbiro trenchcoatov, spomladanskih plaščev, vetrnih jopičev, sportnih oblek in vsa druga oblačila za gospode po najnižjih cenah

Drago Schwab, Ljubljana

Prva pomoč pri kapi

V primeru možganske kapi je priporočljivo upoštevati naslednja pravila:

1. Bolnika sleči in spravi takoj v posteljo.
2. Glava naj mu leži nekoliko višje kakor telo.
3. Na glavo mu daj mrzle obkladke.
4. Daj mu duhati salmiaka.
5. V sobi naj bo popoln mir.
6. Dokler je bolnik v nezavesti, mu ne daj ničesar piti.
7. Ne tresi ga, ker bi tresenje pospeševalo krvavitev v možganih.
8. Pozovi takoj zdravnika in mu sporoči, za kaj gre, da prinese lahko vse, kar je potrebno za injekcijo in puščanje krvi, s seboj.

Morski volk v Panamskem prekopu

Približno v sredini Panamskega prekopa so pred kratkim opazili ogromnega morskega volka ki je meril v dolžino 9 m.

Bilo je prvič, da se je takšna pošast prikradla tako daleč. Pojav nenavadnega gosta si razlagajo tako, da je pošast plavala tik za ladjo, kajti drugače ne bi mogla dospeti skozi zatvornice. Med vožnjo po Panamskem prekopu se je morala pošast vsekakor nasititi, kajti pri izhodu je morski volk zamudil ugodno priliko, da bi se z ladjo vred vrnil v morje in tako je ostal jetnik prekopa, kjer so ga zdaj ujeli.

Obsodbe zaradi nečedne kupčije z znamkami

V razpravi proti celi vrsti višjjih poštnih funkcionarjev v Kovnu, ki so ponarejali in prodajali litovske znamke, kakor smo poročali te dni, so izrekli že sodbo. Glavni obtoženec, bivši šef litovske pošte, je bil obsojen na 15, bivši načelnik Klajpedske pošte na 5 let ječe. Celo vrsto drugih obtožencev so obsodili, da morajo plačati odškodnino v znesku skoraj 3 milijonov litov.

NEKAJ ZA VSE

Grenka zdravila, ki naj podžgejo tek, dosežejo ta namen le tedaj, če jih jemljemo pol ure pred obedom.

Odrasel človek zadiha v minuti 12 do 24-krat.

Krvni obtok je odkril Harvey šele 1619.

Pospešeni utrip je opaziti še 5 do 15 minut po storjenem delu.

Slonovo maščevanje

V enem največjih londonskih cirkusov se producira slon Kadiks, ki je med gledalci zelo priljubljen. Vendar se je našel med njimi surovež, ki je žival, ko se je približala pregradi, zbodel z buciko v konec rilca, kjer je slon, kakor znano najbolj občutljiv. Kadiks je pokazal, da je dobro vzgojena ževal, mirno je izvajal pred razprodanim cirkusom svoje umetnije in ni dal videti, da čuti bolečine. Ko je pa končal in mu je občinstvu burno ploskalo, je stopil do suroveža, ga mahoma zgradil z rilcem in ga treščil s takšno silo v sredo arene, da je mož obležal nezavesten. Med gledalci je nastala majhna panika, toda Kadiks se je dal mirno odvesti po svojih strežajih.

ANEKDOTA

Ko je bil Haase ravnatelj lipskega mestnega gledališča, ga je malo nadarjen, toda zelo častihlepen igralec neprestano prosil, naj mu da kakšno večjo vlogo. Končno je Haase privolil, toda pri prvi vaji je bil igralec tako razburjen in je tako kričal, da ga je Haase ustavil, češ: »Če boste tako kričali, mi vse občinstvo uide!« — »Tako sem se vživel v svojo vlogo,« se je opravičil mož. »da je moje čustvo zbezljalo z mano. Kakšna ljubezen me veže z umetnostjo, o tem si ne morete napraviti nobene predstave.« — »Vsaj ne kakšne obiskane predstave,« je odvrnil Haase mirno.

VSAK DAN ENA

»Pravili so mi, da imate ogromno knjig.«
»Prosim, le izvolite prečitati moj katalog izposojenih zvezkov!«

SPORT

Odmevi iz Mürrena

Kaj pravi o našem nastopu na Fis-tekmah v alpski kombinaciji vodja ekipe g. Janez Kveder?

Jugoslovenska dvojica Praček in Heim, ki je v Mürrenu nastopila v vsakoletnih največjih mednarodnih tekmah za alpske discipline, se je sredi preteklega tedna pod vodstvom g. Kvedra vrnila iz Švice. Kakor smo poročali že sproti, so si zmage v posameznih disciplinah med damami delile Švicarke in Nemke, v moških pa so popolnoma prevladovali Avstrijci. Naša izborna Jeseničana Praček in Heim sta v tej hudi konkurenci zasedla navidez precej povprečna mesta, in sicer v slalomu 28. in 34., v smuku pa Heim 33. in Praček 34. O te mplasmaju in še nekaterih zanimivostih z mürrenskih tekem nam je vodja naše ekipe, znani smuški učitelj g. Kveder med drugim pripovedoval še naslednje:

Kadar je treba z našimi smučarji kamorkoli v inozemstvo, je seveda večno in najbolj kočljivo vprašanje — denar. Po mnogih križih in težavah je JZSS slednjič le zbral potrebna sredstva in nas poslal na dolgo in nič kaj lahko pot po rezultate v svetovni tekmi za smuk in slalom. Vozili smo se prav dobro in po izbornih zvezah in z raznimi železnicami prispeli še dovolj dobre volje v sloveči Mürren, 1650 m visoko.

Za položaj Mürrena si zamislite dolino Vrat, na Križkih Podih bodi Mürren, vmes si predočite 1000 m globoko in ozko dolino, na nasprotni strani pa — prav kot našega očanca Triglava — divje stene in nad 4000 metrske vrhove Jungfraua, Breithorna, Mönncha, Eigera in drugih. Takšna je bila približno letošnja pozornica za tekme v alpski kombinaciji za najvažnejše prvenstvo — razen olimpijskega.

Ta mednarodna borba pa je bila že iz vsega početka popolnoma neenaka, kajti vedeti je treba, da nastopajo v tej preizkušnji tri kategorije tekmovalcev, ki bi se dale uvrstiti nekako takole: razred smuških učiteljev, kjer je največ Avstrijcev, Nemcev in Francozov, razred smučarjev, ki ima denar in čas samo za sport (Američani, Angleži, Španci, nekaj Madžarov) in končno razred sportnikov - idealistov, ki trenirajo in tekmujejo samo iz ljubezni in veselja do tega sporta in jim predvsem manjka sredstev in časa, da bi lahko z enakimi pogoji nastopili v takšnih tekmah. V takšnih okoliščinah smo se znašli torej v Mürrenu Jugoslovani kar precej v vrsti najčistejših amaterjev in temu primerno je treba ceniti tudi naše uspehe.

Za presojo rezultatov, ki sta jih dosegla Praček in Heim, pa je važno še nekaj! V slalomu je — kakor smo že dejali — ostal Praček na 28., Heim pa na 34. mestu, pri čemer pa je bil Pračkov čas v enem teku samo za 10 sekund slabši od zmagovalca Seeloea, Heimov pa še za tri povrhu. Konkurenca je bila takšna, da se je samo zaradi malenkostne razlike v enem teku, in sicer prav dobrega časa v drugem teku vrinilo pred naša tekmovalca nad 25 drugih. Tudi v smuku je bil Heim samo za dobro minuto (3:30 proti 4:34) za prvakom Zingerlom, Praček pa nekaj sekund za njim, kar je izborno, če upoštevamo še, da je lani znašala ta razlika 8 minut. Rezultati obeh v obeh disciplinah so torej v vseh ozirih odlični; s skromno udeležbo dveh tekmovalcev smo kot moštvo pustili za seboj Čehe, Kanadce, Rumune in Holandce.

Organizacija tekem je bila značilno švicarska, velikopotezna, preizkušena in šablonska. Inozemci smo morali skrbeti vsak zase in moštvo, kakor je kdo vedel in znal. Poglavje zase bi zaslužila proga za smuk, ki je imela približno 1000 m višinske razlike in okoli 20 stop. nagiba. Že sami Švicarji so priznavali, da je bila izredno težka in zelo nevarna in prav upravičeno so inozemski delegati pozneje protestirali, češ da se na takšne nevarne dele — ki so jih domačini presmučali bogve kolikokrat — pošiljajo tekmovalci, brez pravega treninga, ker pač drugod takšnih terenov skoraj ni mogoče najti. V ostalem sta Praček in Heim temeljito izrabila štiridnevno bivanje v kraju prireditve in še marsikaj nadoknadila v zadnjem hipu.

Za bodoče si lahko baš v alpski kombinaciji obetamo lepe uspehe. Seveda, če...! Če bomo dali našim fantom vso potrebno opremo, predvsem pa, če jim bomo omogočili zadosten in primeren trening ,torej z eno besedo, če bomo imeli sredstva. Za smuk in slalom je smotreni trening — vsaj v kratkem času — neizvedljiv, če tekmovalci nimajo možnosti, da bi dosegli višine z vzpenjačami kakor delajo vsi v teh svetovnih zimskosportnih postojankah. Če mora vozač najprej hoditi tri ure ali še več v hrib, se nato seveda ne more z vso potrebno pozornostjo ter vztrajnostjo in brez strahu spustiti v dolino. Zato morajo naši na trening v kraje, kjer jim bo omogočen trening v takšnih pogojih. Naraščaja imamo dovolj, dobrega in talentiranega; napredek smo pokazali. Zdaj je na vseh, ki jim je razvoj zimskega sporta pri srcu, da pretehtajo možnosti za nadaljnji napredek. Zdaj ob letu nas čaka največja preikušnja v Garmisch-Partenkirchenu; naj naši odločilni vsaj to pot ne čakajo do zadnjih dni, temveč izdelajo načrt in preskrbijo sredstva za pripravo naših tekmovalcev dovolj pravočasno. Brez truda in žrtev ni uspehov; to je zlati nauk, ki smo ga prinesli iz razkošnega Mürrena.

Kupujte in čitajte edino slovensko bogato ilustrirano revijo „ŽIVLJENJE IN SVET". Dobi se v vseh trafikah za 2 Din.

THE PACKARD MOTOR CAR COMPANY je zgradila nov tip avtomobila, ki se bo uvedel v nekaj tednih na tukajšnjem tržišču in ki bo naprodaj po dostopni ceni.

Prepričani smo, da bo ta vest zanimala zlasti avtomobilski svet. Ena najstarejših in najbolj renomiranih tovarn v tej industriji s tradicijo kakovosti preko tretjine stoletja, je sklenila zgraditi boljši avtomobil kot ga je možno dobiti danes v skupini avtomobilov srednjih cen. Packard je tudi prej vedno stremel, da bo vedno boljši od drugega, na zemlji, v zraku in na vodi. Največja pričakovanja, ki se polagajo v to novo podjetje, so opravičena z uspehom, ki je spremljal tudi ostale njegove dosedanje proizvode.

Če si nameravate nabaviti nov avtomobil v letu 1935, Vas prosimo, da počakate, dokler ne pride ta novi model, in da ga primerjate s katerimkoli drugim vozom, za katerega ste se Vi sedaj odločili. Brez ozira na Vašo zadnjo izbiro verujemo, da boste bolj zadovoljni, ko boste izvršili to neposredno primerjavo.

ZASTOPSTVO TVRDKE W. H. SMYTH:
IVAN LOVŠE
BEETHOVNOVA 14, LJUBLJANA

Železničar (Maribor) : Primorje (liga)

Danes ob 15.30, igrišče Primorja

Današnje gostovanje odličnih železničarjev iz Maribora bo moral naš ligaš v svojem letošnjem prvem nastopu od dvojne strani vzeti zelo resno. Prvič je moštvo železničarjev uvaževanja vreden nasprotnik, ki razpolaga s precejšnjim znanjem in ki ga ne sme nobeno moštvo dravske banovine, najmanj pa ligaš podcenjevati.

Druga težka naloga, ki čaka našega ligaša, je pričetek liginega državnega prvenstva. Usodni žreb je poslal Primorje že v prvi tekmi na »vroča tla majstorja s mora«, v Split. Kratek čas, ki deli ligaša od prvega njegovega nastopa, 17. t. m., mu nalaga, da v polni meri izrabi 14 dni za izpopolnitev znanja.

Tudi tretja, ne manj važna naloga čaka moštvo v današnji tekmi. Sportna javnost želi videti rezultat priprav, ki jih je ligamoštvo Primorja moralo izvrševati, da ga sezona in liga-tekmovanje ne zateče nepripravljenega. Potem lahko Primorjaši pričakujejo, da bo od današnje tekme vsa sportna javnost s svojimi simpatijami in podporo na njihovi strani.

Ker je računati na lepo vreme, bodo propagadne cene omogočile obilen poset.

V predtekmi nastopi eden najboljših ljubljanskih drugorazrednih moštev SK Mars proti mlajšim močem Primorja. Tudi ta tekma bo nudila vpogled v uspešno delovanje požrtvovalnega trenerja Primorja g. Puschnerja.

Današnji program za zimski pokal

Igrišče Hermesa

ob 14. Grafika : Svoboda,
ob 15.30 Hermes : Zalog.

Ob vsakem vremenu.

Službeno iz LNP. Dodatno k službeni objavi v »Jutru« od 2. marca t. l. se odreja: službujoči odbornik na igrišču Hermesa (tekme za ZP) Kačar; na igrišču Primorja Kralj. V kolikor se tekmujoča moštva po svojih kapetanih ne zedinijo na sodnika, naj moštva po svojih kapetanih predložijo službujočemu osebo za sodnika, nakar službujoči odbornik z žrebom določi, kdo bo sodil. — I. podpredsednik.

Sekcija ZNS Ljubljana (Službeno). Opozarjajo se vsi gg. sodniki, poverjeniki in klubi, da je pošiljati v bodoče vse dopise, tičoče se SZNS na naslov: Pfundner Viljem, tajnik I SZNS, Ljubljana, Moste Predovičeva ul. 15, ali brzojavno: Pfundner Ljubljana-Moste. Za dopise odpremljene na drug naslov, tajništvo ne odgovarja. Ravnotako morajo poslati vsi sodniki v najkrajšem času na omenjeni naslov tele podatke: kraj in čas rojstva, pristojnost in točen naslov bivališča ter ev. telefonsko številko. Tajnik I.

Službene objave ljubljanskega podsaveza JSZS. Redna seja u. o. jutri ob 20.30 v damskem salonu kavarne Emona. Dnevni red je važen. Na seji se bodo izžrebale hazenske tekme za prvenstvo podsaveza, zato se vabijo k seji tudi zastopniki klubov.

Propagandno juniorsko in seniorsko cross-country tekmovanje za povabljene ASK Primorja. ASK Primorje razpisuje za nedeljo 10. t. m. ob 10. s startom in ciljem na svojem igrišču na Tyrševi cesti propagandno juniorsko in seniorsko tekmovanje za poedince in moštva za seniorje in juniorje razreda C in B. Prijave je poslati najpozneje do 8. t. m. ob 12. na naslov: Savo Sancin, Tavčarjeva ul. 1-III. s priloženo prijavnino za vsako moštvo 15 dinarjev, za poedinnca 5 Din. Brez prijavnine se prijave ne sprejemajo. Pravico nastopa imajo povabljeni člani ljubljanskih klubov ,verificirani in neverificirani, kakor tudi oni, ki so pod zabrano nastopa zaradi prehoda. Tekmovanje se vrši po pravilih JLAS. Nagrade: prvi trije plasirani v vsaki kategoriji diplome, istotako prva tri moštva v vsaki kategoriji. Dolžina proge: 1. za seniorje 5000 m, 2. za juniorje razr. C 2500 m, 3. za juniorje razr. B 2000 m. Število tekmovalcev enega moštva je nedoločeno. Na vrstni red moštva vplivajo samo oni njegovi člani, ki so prišli na cilj v času zmagovalca ali v času slabšem za največ 20 odstotkov od rezultata zmagovalca. Vrstni red moštva se določi tako, da dobi zmagovalec število točk, ki je enako številu vseh tekačev, ki so prišli na cilj v predpisanem času. vsak naslednji pa po eno točko manj. Odgovarjajoče točke tekmovalcev istega moštva se seštejejo, in moštvo z večjim številom točk pride v vrstnem redu pred moštvo, ki je doseglo manjše število točk. Podmladek razreda B nastopa v skupinah 3 tekmovalcev, kar se računa kot poedinec, v zvezi s tem odpade poedinski prvak v tej kategoriji.

Ilirija : Slovan. Na Stadionu igrata danes ob 15.30 prijateljsko tekmo I. moštvi Ilirije in Slovana. Tekma služi obema kluboma za trening za skorajšnje prvenstvene tekme. Oba nameravata preizkusiti v I. moštvu nekatere nove igralce. Vstopnine ni; vstop v Stadion je dovoljen članstvu in prijateljem obeh klubov.

ASK Primorje (centralni odbor). Važna seja sanacijskega odbora v torek ob 18.30 v tajništvu, nebotičnik, I. nadstropje. Vabljeni na zanesljivo udeležbo: dr. Birsa, Buljević, Fabjan, Goslar, Hafner, Kopajtič, dr. Köstl, Lulin, podpolkovnik Maras, Peric, Slamič, Stanko in ravn. Šetina. Naprošajo se gg. odborniki, da prinesejo s seboj listo članstva sanacije.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Zaradi tekme v Domžalah naj bodo ob 13.15 na glavnem kolodvoru: Logar, Hasl, Moša, Sternad, Pišek II., Petrič, Vahen I., Tavčar, Zornado, Mičo, Rozman, Kovačič, Jančigar. Opremo dvignite pri hišniku. Ob 13.30 naj bodo v garderobi: Pogačnik, Šinkovic, Jerman I., Puterle, Podgornik, Mirtič, Šlamberger, Rajič, Makovec, Sovinc, Vodišek, Čebohin. Blagajno od 13.30 vršijo gg.: Fabjan, Dubrovič, istočasno reditelji. Ligino moštvo naj bode ob 15. v garderobi.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Danas ob 14. naj bodo naslednji igralci na igrišču: Klančnik, Košmerl, Sočan, Čebohin, Košenina, Kretič, Kariž, Brodnik, Oblak, Primar, Mokorel, Peteln, Daneu, Kos, Zalokar, Loboda.

SK Ilirija (Upravni odbor). V sredo seja poslovnega odbora (načelstva) ob 20.30 v posebnih prostorih kavarne Emona. Vsi načelniki gotovo. — **(Nogometna sekcija).** V ponedeljek seja načelstva ob 20. v restavraciji hotela Štrukelj. Zaradi važnosti vsi odborniki gotovo. — **Lahkoatletska sekcija)** Redni gimnastični trening jutri ob 19. v telovadnici na Grabnu. Za dolgoprogaše je trening pod vodstvom Šporna jutri ob 18. v Štadionu. Tega treninga se morajo obvezno udeležiti: Starman I. in II., Osterman, Jazbec, Ilovar, Križman, Tavčar, Megušar. Trening je važen zaradi prvenstva Celja, ki se vrši 10. t. m. v Celju. Kdor se treninga ne bo udeležil, se pri določitvi moštva za Celje v nobenem primeru ne bo upošteval. Country tekači se opozarjajo na prvenstvo Ljubljane, ki bo 17. t. m. v Ljubljani in na klubski propagandni country 24. t. m. — **(Nogometna sekcija).** I. B moštvo igra danes v Trbovljah s SK Trbovlje v sestavi: Malič, Francot, Buljević, Lah II, Jože, Eiselt I, Perc Hörtner, Aljančič, Dobrlet, Primožič, Smerdu. Zbirališče pred glavnim kolodvorom ob 13.30, opremo prevzeti na Stadionu med 10. in 11. — I. team igra ob 15.30 s Slovanom. Moštvo naj bo ob 15. v garderobi na Stadionu, sestava v sekc. knjigi v »Evropi.«

SK Reka. Ob 14.15 morajo biti v garderobi: Riko, Nani, Debevc, Korli, Korle, Drage, Kamilo, Pino, Milo, Broni, Edo, Tine, Bojan, Lojze. Igra se s Slavijo.

SK Jadran. Danes ob 13. naj bodo v garderobi Korotana tile juniorji: Karel, Viki I., Stane, Jože, Ive, Ivan, Cindre, Miro, Viki II, Moša, Vujo.

SK Mars. Danes se igra predtekma na igrišču Primorja. Ob 13.30 naj se javijo načelniku Ivc, Dolinar, Korle, Ivo, Zupanc, Stane, Vrhovc, Vinko, Žigi, Perko, Janez, Kranjc, Grčar, Tomšič. Opremo preskrbi gospodar.

SK Svoboda, Ljubljana. Danes ob 13.15 naj bodo na igrišču Hermesa: Marc, Kamnikar, Baggia, Habicht II., I., Kitek, Povh, Erlich, Jakše, Jančigar, Samar, Skapin, Janežič, Babnik, Reditelji: Drapek, Turšič, Sušnik. Stranski sodnik Legiša.

SK Sloga (lahkoatletska sekcija). V ponedeljek ob 18.30 v klubski sobi, Masarykova 17, sestanek vseh atletov zaradi bližnjih nastopov. Obvezno za: Starman, Tavčar, Koren, Hvale, Senčar I. in II., Poljšak, Ilnikar, Osolin, Keržič, Nedog I. in II., Lombar in drugi. Danes dopoldne ob 10. na igrišču Primorja trening vseh cross-country tekačev. Strogo obvezno.

SK Slovan. Ob 9. naj bodo tile igralci na našem igrišču: Pešl, Martinčič, Galle, Jerančič, Jovanović, Kobal I., Sinček II., Vasiljević, Stojković, Por, Sluga, Batič, Roth, Plečko in Frkov. Ob 14. pa naj bodo na Stadionu: Bunc, Kobal, Grm, Dečman, Uhan, Poljšak, Thuma, Kolarič, Jankovič, Keravec, Stojanović, Vasiljević in Jovanović. Rediteljin kot običajno. Stranski sodnik popoldne Batič Viktor.

Smučarski klub Ljubljana. V ponedeljek ob 18. kratek sestanek vseh klubskih tekmovalcev, ki gojijo smučarske skoke. Sestanek v klubskem lokalu v Zvezdi in naj se ga udeležijo vsi prizadeti tekmovalci.

SK Slavija. Danes igramo trening tekmo z Reko. Na reškem igrišču morajo biti ob 14.30: Kroupa, Eržen, Košmrl, Kogovšek, Gestrin, Aljančič, Turner, Ošabnik, Orehek, Pečan, Cankar, Lipovec, Velepič, Zuccato, Pogačar. Gospodar naj dvigne opremo pri g. Punčohu in naj jo dostavi pravočasno na igrišče. Igra se ob vsakem vremenu.

PRIMERNE
PISARNIŠKE PROSTORE 6—7 SOB
v sredini Ljubljane iščem za avgust. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Trajno razmerje«. 1960

MIZARJI stavbeniki
Okovje, orodje, klej, kupite tudi na knjižice najugodneje pri »JEKLO«, Stari trg. 98

Sivih las ne izpulite!
Kajti na mestu enega boste imeli jutri dva. Vzemite za uporabo navadno ENTRUPAL lase krepčujočo vodo. Ta vas varuje pred osivenjem in daje že belim postalim lasem mladostno barvo. Izključene zmotne barve. Prhljaj in izpadanje las prestane po kratki uporabi. Zajamčeno neškodljivo. Prospekt brezplačen. Originalna steklenica po pošti Din 100.—. Lekarna BAYER, Wien, I. Wollzeile. Za Jugoslavijo razpošilja po pošti »KEMOS«, Subotica. 1880

Modni kamgarn, športni ševjot za fine obleke
Velika izbira, ugodne cene.
R. MIKLAUC
»Pri škofu«, Ljubljana
Lingarjeva ulica
Pred škofijo 3

GLASBILA Schneider priznana so od umetnikov kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA
F. SCHNEIDER
IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN
ZAGREB, Nikolićeva ul. 10/c
Violine ..... od Din 71.- navzgor
Kitare ..... - 148.- -
Mandoline .. - 98.- -
Harmonike .. 75.- -
Havajske kitare, ki imitične harmonike, trobe, saksofoni in t. d. najceneje.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

Tovarna nogavic
v brezhibnem stanju za izdelovanje ženskih, moških in otroških standard nogavic zelo ugodno naprodaj. Samo resne ponudbe pod br. 39760 na Publicitas d. d. Zagreb, Ilica 9. 1964

Udruženje rezervnih oficirjev in bojevnikov v Beogradu da v zakup
svojo RESTAVRACIJO
z velikim prostranim vrtom. Pozivajo se reflektanti, da se obrnejo na Udruženje najdalj do 10. marca t. l. in stavijo svoje ponudbe. Za pogoje in bližnja pojasnila se obrnite na Udruženje, Ratnički dom, Beograd. 1965

BARVANJE LAS!
Sivi lasje so zares največji neprijatelj mladeniškega izgleda vsakega posameznika. — »Exelsior Henne« barva lase v vseh nijansah počenši od svetle do najtemnejše črne barve. Barvanje samo je zelo lahko, ne omaže rok, glave, niti perila, a ni škodljivo za lase. Cena škatlici 36 Din. — Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in parfumerijah. — »CENTIFOLIA«, Zagreb, Jurišićeva ulica 8. Zahtevajte brezplačne ilustrovane cenike!

ŽOLČNI KAMENČKI
Znani Salvat the zdravi žolčne kamenčke in bolezni žolčnega mehurja. Zanimivo brošuro o uspešnem zdravljenju pošlje zastonj LEKARNA »PRI SV. IVANU« ZAGREB, KAPTOL 17.
Oglas registriran pod S. Br. 27.870

UMETNE OČI
izdelujemo točno po naravi za svoje pacijente. F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden. V Ljubljani: Splošna bolnica, očesni oddelek 8. in 9. marca. 1834

PLISE za volane v različnih gubah.
SPECIELNI ENTEL pajčolanov, rut, šalov, oblek.
FIN ENTEL. vložkov in čipk.
SPECIELNI AŽUR za žepne robce.
AŽURIRANJE prtov, volan, itd.
PREDTISKANJE žen. roč. del. — Krasesi čist tisk.
VEZENJE monogramov, zaves, perila z najfinejšo in najtrpežnejšo prejo.
ŽEPNI ROBCI komad 2 Din, 3 Din, 3.50 Din, 5.— Din, 6.— Din.
ZA NAŠE KVALITETNO delo, nizke cene, hitro postrežbo se Vam izplača pot k
Matek & Mikeš, Ljubljana
samo poleg hotela Štrukelj. 30

PRIMA KRAPE
brez okusa po ribniku prodaja po 9.50 Din za kilogram
uprava veleposestva grofa Herbersteina v Ptuju. 1978
Pri večjih naročilih popust na cenah.

MOJA GOSPODA!
POSEBNO PAZITE! NIKDAR BREZ
PERMA-TEX
ORIG. AMERIK. ZAŠČITNE GUME S 5 LETNIM JAMSTVOM
DOBI SE V VSEH APOTEKAH, DROGERIJAH IN PARFUMERIJAH.

Kupujte domače blago!

Šivalni stroji od Din 1600 naprej. Otroški vozički od Din 200 naprej. Dvokolesa od Din 950.- naprej. »Sachs« motorji od Din 5000 naprej pri »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4

Ceniki franko! Ceniki franko!

LEPE GRUDI

čvrste in normalne polnosti dosežete v 4 do 5 tednih pri NERAZVITIH GRUDIH ali kadar prsa uplahnejo zaradi bolezni ali otroške postelje z zunanjo uporabo garniture »JOLIFEMME« po prof. dr. med. Bieru. Pri tem se ne okrepe telo in boki. Naraven popolnoma uspešen in zajamčeno neškodljiv preparat 135 Din.

PRI MLAHAVIH IN MEHKIH prsih zadobite s preparatom »JUNO« (po sijajni oceni in priporočilu dr. med. Funkeja in dr. med. H. Maverja) zopet elastičnost in čvrstost. Garnitura 79 Din — Originale SCHRODER-SCHENKE razpošilja »OMNIA«, oddelek I 3. Zagreb, Gundulićeva 8 I.

Poštnina pri plačilu v naprej 7 Din, po povzetju 14 Din.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO ILUSTRIRANI CENIK!

PERJE 1 kg Din 5.50, 10.—; samo kem. čisto 1 kg čohano 16.—, 20.—; čohano gosje perje 36.—, 48.—; beli polpuh 100.— Din; sivi puh 1 kg Din 80.—; beli puh Din 150.—. Polnjene blazine, dober inlet, 60×80 cm od Din 22.—, 35.—, dalje. Polnjene pernice od Din 87.--, 110.--, 135.— dalje. Vzorci brezplačno. 63

„POSTELJNINA", ZAGREB, Ilica 76

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša skrbna preljubljena mama, stara mama in tašča, gospa

Ivana vdova Muha
roj. Boštjančič

dne 20. februarja 1935 po daljši težki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v 84. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Ptuj-Zagreb-Pula, dne 27. februarja 1935.

DR. MIROSLAV MUHA, DR. VLADIMIR MUHA, sinova; ADELA, VANDA, sinahe; VLASTA, SONJA, NEKICA, vnukinje. 1913

ZAHVALA

Ob priliki smrti našega dragega očeta, deda in pradeda, gospoda

FRANCA ŠUBICA
strojnika papirnic v Vevčah

nam je bilo od mnogih prijateljev in znancev izrečeno toliko sočutja, da se nismo v stanu vsakomur posebej zahvaliti. Izrekamo zato tem potom vsem našo prisrčno zahvalo. Posebno zahvalo pa smo dolžni g. dr. Miru Jamšeku v Stožicah in pa sestri usmiljenki, ki sta požrtvovalno lajšala trpljenje pokojnika. Prav lepo se zahvaljujemo nadalje vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, zlasti pa njegovim tovarišem in vsemu papirniškemu delavstvu, ki ga je počastilo z mnogobrojno udeležbo na pogrebu.

Ljubljana, dne 2. marca 1935.

1981 **Žalujoči ostali.**

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega zlatega sina, soproga, očeta, brata, svaka in zeta, gospoda

IVANA ŠTORA
PREGLEDNIKA FINANČNE KONTROLE

se prisrčno zahvaljujemo vseuč. prof. č. g. dr. A. Snoju za podelitev sv. zakramentov za umirajoče, kakor tudi čč. duhovščini za zadnje spremstvo. Zahvaljujemo se gg. zdravnikoma dr. Marinčiču in dr. Kačarju za vso skrb v bolezni in čč. sestram usmiljenkam, ki so rajnkega negovale v bolezni in ga spremile na zadnji poti. Prisrčna hvala pa posebno velja njegovim predpostavljenim in stanovskim tovarišem, ki so pokojnega v tako obilnem številu spremili na zadnji poti in gg. pevcem za v srce segajoči žalostinki. Vsem številnim darovalcem cvetja, za številno spremstvo in sožalne izraze, vsem tisočero Bog plačaj! Prosimo pa, da se rajnkega spominjate v molitvi.

1984 **Žalujoča rodbina Štorova.**

ZAHVALA

Vsem, ki so mi ob smrti mojega nepozabnega soproga

univ. prof.

ing. Dimitrija V. Frosta

izkazali sočustvovanje in spremili blagopokojnega na njegovi zadnji poti, izrekam najglobokejšo in iskreno zahvalo. Prav posebno se zahvaljujem čč. duhovščini, univerzi Kralja Aleksandra I. v Ljubljani, zastopani po g. rektorju univ. prof. dr. M. Samcu in gg. dekanih vseh fakultet, vsemu profesorskemu zboru, docentom in asistentom ter uradništvu univerze, oficijelnemu zastopstvu T. P. D., vsem gg. ravnateljem z rudnikov, zastopstvu U. J. Rud. in Top. Inž., slušateljem rudarskega oddelka, članom pravoslavne cerkvene občine, pevskemu zboru iste občine za ganljivo petje pri opelu in ob odprtem grobu, akademskemu pevskemu zboru za izbrano in v srce segajočo žalostinko, vsem ruskim organizacijam v Ljubljani ter vsem prijateljem in znancem, ki so mi bili ob strani v težkih urah ločitve od mojega ljubljenega soproga.

Še prav posebno zahvalo dolgujem vsem gg. govornikom ob odprtem grobu za ganljive in iskrene poslovilne besede. Moja iskrena zahvala vsem in zlasti še onim, ki so se spomnili pokojnika s prelepimi venci in cvetjem. — Bog vam povrni!

V Ljubljani, 1. marca 1935.

ANTONINA FROST.

Za jugoslovanski patent št. 3364 od 1. januarja 1925 na:

»POSTUPAK ZA PODIJELJIVANJE MANGANA ŽELEZNIM KUPKAMA«

(»Verfahren, Eisenbädern Mangan einzuverleiben«)

se iščejo kupci ali odjemalci licenc.

Cenj. ponudbe na: inž. Milan Šuklje, Ljubljana, Beethovnova ulica 2. 1947

REKLAMNE

koledarje
IN LESENE OKRASKE

izdeluje v najbogatejši izberi

tovarna „PAKS" Novi Sad 1912

VRNITE BRZO POČRNELIM ZOBEM NJIHOVO PRVOTNO BELINO!

Začnite snažiti zobe s KOLYNOSom. Videli boste, s kako naglico se povrne vašim porumenelim in potemnelim zobem njihova prirodna belina. KOLYNOS uničuje bakterije, ki se nahajajo v ustih ki so povzročale madeže in poškodbe vaših zob. Poskusite KOLYNOS in vaše lastno ogledalo vam pokaže njegov učinek — Vaši prijatelji bodo to opazili pri prvem vašem nasmehu.

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

LIPSKI POMLADNI VELESEJEM 1935

Pričetek 3. marca

60 % popust za vožnje po nemških železnicah

Vsa pojasnila, tudi za nakup registermark dajejo

ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA

Tyrševa cesta štev. 33. — Telefon štev. 27-62.

ZVANIČNI BIRO LAJPCIŠKOG SAJMA, Beograd, Knez Mihajlova štev. 33. POTOVALNE PISARNE »PUTNIK.

SAMO ODRASLIM

pošljemo novi KATALOG 3, nazvan

»ŠOLA LJUBEZNI«

sreče in obojestranskega zadovoljstva v zakonu. Katalog je opremljen z

INTERESANTIMI SLIKAMI

iz specijalnih področij higijenskih pripomočkov v zakonskem življenju kot na pr. ženska in moška zaščitna sredstva, pariške novosti in fotografija in druge intimne specijalitete za zakonsko življenje. Pošljemo diskretno, zaprto brez zunanjega naslova tvrdke za 10.— Din. Prospekt »Moški takoj uspeh« Din 10.—. Po povzetju za 4.50 Din dražje.

Zastopstvo „SALUS"

Zagreb 2-Jo., Samostanska ulica 11.

Sport Turing Lincoln

120 HP, šestsedežen, v brezhibnem stanju

zelo ugodno naprodaj.

Vprašati:

Zagreb, Jurišićeva 1a, II. nadstropje levo.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi ljubljenega soproga, papana, starega papana, brata, strica, tasta, svaka, gospoda

IVANA ELSNERJA
fin. pis. ravnatelja v pokoju, podpredsednika Vzajemne zavarovalnice

se vsem, ki so nam v najtežjih urah stali na strani, najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno pa se zahvaljujemo čč. duhovščini župnije Sv. Peter za spremstvo na zadnji poti, čč. gg. salezijancem, čč. gg. usmiljenim bratom, čč. Marijinim sestram čudodelne svetinje, posebno č. sestri Justi za požrtvovalno postrežbo. Dr. Špornu za nadvse požrtvovalno zdravniško nego. Ravnateljstvu in uradništvu Vzajemne zavarovalnice in gosp. govorniku za poslovilne besede, pevskemu društvu »Ljubljana« in »Zvezda« za žalostinke na domu in ob grobu, vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja ter vsem ostalim mnogoštevilnim prijateljem in znancem, ki so spremili pokojnika na njegovi zadnji poti in nam na kakršnikoli način izkazali svojo sočustvovanje.

Vsem skupaj Bog plačaj!

Ljubljana, dne 2. marca 1935.

1991 **Žalujoči ostali.**

ZAHVALA

Ob smrti naše nepozabne dobre mamice, hčerke, sestre, sinahe in tete, gospe

Elizabete Velkavrh roj. Jenko
soproge mesarskega mojstra in posestnika

se vsem prav iskreno zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo prečastiti duhovščini, gg. primariju dr. Marčanu in dr. Cibru, častitim sestram, katere so ji ob njeni težki bolezni lajšala trpljenje, gasilski četi Sp. Šiška, gg. pevcem Čitalnice Sp. Šiška za ganljivo petje, podružnici Ciril Metodovega društva Sp. Šiška, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, darovalcem krasnega cvetja in končno vsem, ki so blago pokojnico v tako častnem številu spremili k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 3. marca 1935. 1993

Globoko žalujoči SOPROG Z OTROCI in vse ostalo sorodstvo.

TRGOVCI DVOKOLES!

ZAHTEVAJTE

KATALOG IN CENIKE

od NAJCENEJŠEGA IN NAJBOLJŠEGA NABAVNEGA VIRA

EM. FISCHER

VELETRGOVINA DVOKOLES, ŠIVALNIH STROJEV, NADOMESTNIH DELOV IN PNEVMATIKE. PRODAJA NA DEBELO

ZAGREB, JELAČIČEV TRG 24. 1934

DANES NA PUSTNO NEDELJO

vsi v staroznano gostilno K PANJU

LJUBLJANA, Vegova ulica 10

kjer se točijo priznano najboljša dolenjska in ljutomerska naravna sortirana vina, dobavljena direktno od vinogradnikov. Na razpolago ob vsakem času topla in mrzla jedila.

Danes pustni krofi. V zabavo Vam igra na klavirju najlepše izbrane komade naš prvovrstni pijanist, katerega vsak z največjim veseljem rad posluša. Zato vsi in vse še danes in vsak dan le v gostilno K PANJU, ker le tam je vedno dosti zabave za stare in mlade. Za obilen obisk se priporoča in Vas vabi

gostilničar TONE HUČ.

Za spomladansko saditev

nudimo krasne konifere (egzote) drevesa za okras in drevorede, cvetlično grmovje (za okras), grmovje za ograje, gozdne sadike, plezalke, rože, sadno drevje, itd. po znatno znižanih cenah. Cenik na zahtevo brezplačno. 1894

UPRAVA VELEPOSESTVA TIŠINA, p. Rankovci (Prekmurje)

ZAHVALA

V globoki hvaležnosti čutim dolžnost, da se tem potom javno zahvalim gg. zdravnikom II. odd. splošne javne bolnice v Ljubljani, g. šefu dr. Lavriču in predvsem g. primariju dr. Vladimiru Guzelju za spretno izvršeno operacijo, ki mi je rešila življenje, in za vso ljubeznivo naklonjenost in skrb, ki mi je bila v tako veliki meri izkazana. Bog povrni stotero!

LJUBLJANA, dne 2. marca 1935.

1986 Hvaležna MAJDA NEMANIČ.

KONJSKA STRUNA (Rosshaar) **„ŽIMA"**

žimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri tvrdki

FRANC JEŠE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.

Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

„Edison Bell" gramofoni

plošče v veliki izbiri, Radioaparati vseh znamk, »Remington« pisalni stroji le pri 1982

„TEHNIK" JOSIP BANJAI

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 20.

PERJE

Kokoše, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon štev. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIŽANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

POZOR! **POZOR!**

Opozorimo naj Vas na

ilustrovani tednik „RAKETA"

ki stane mesečno samo 4.— Din. Krasni romani, novela, črtice, humor, film itd. »RAKETA« priobčuje zanimive doživljaje Slovenca, ki je bil arabski šejk, pod naslovom »Krvavi Maroko.« Zahtevajte nekaj številk na ogled.

Istočasno razpisujemo nagradni tečaj. Iz zlogov: Imo, po, ju, gom, slon, ni, va, gi, v, je, oč, om, si, sestavite izrek, važen za nas Jugoslovene.

Nagrade: 300 in 150 Din v gotovini, gitare, čajne pupe, blazine za otomane, knjige itd.

Pogoj: Plačana polletna naročnina Din 24.—.

Rešitve in naročnino je poslati do 12. marca t. l. na upravo. Žrebanje se vrši dne 15. marca t. l.

Ilustrovani tednik »RAKETA« Moste, Tovarniška 11.

1994

Umrl nam je naš dragi brat, stric in svak, gospod

Ivan Steblovnik
profesor v pok., kapetan I. kl. v rezervi

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 4. marca ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Zalokarjeva ulica št. 11, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. marca 1935.

Žalujoče rodbine: HVALA, MANDELC, JELEN, MANC, PEČOVNIK in RAJŠTER. 1992

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mlajšo prodajalko
s šolsko izobrazbo, iščemo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ljubljana 101«. 4043-1

Gostiln. kuharico
sprejmem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4016-1

Česalec
(Rauhmeister) perfekten v svoji stroki, vešč vseh v to stroko spadajočih del, z večletno prakso, jugosl. državljan, dobi mesto v tekstilni tvornici. Ponudbe s prepisi spričeval in opisom zmožnosti na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Veščak«. 3875-1

Torbar. pomočnika in vajenca
za boljše damske torbice sprejme Šipic, usnjena galanterija, Kranj. 4002-1

Hlapca h konjem
sprejmem v hribe za vožnjo lesa in poljska dela. Priden in pošten ima stalno službo ter dobro plačo. — Istotako sprejmem tudi

deklo
za poljska dela. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« šifro pod »Oba zanesljiva« 3954-1

Vajenca in pomočnika
čevljarskega, ki se je že učil in začetnika sprejmem takoj. Ciril Grm, Trebnje. 4060-1

Natakarico
mlade in prikupljive znanjosti, sprejmem na deželo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Na deželi 322«. 3877-1

Guvernanto
francosko sprejmem k 7-letni deklici takoj ali pozneje. Ponudbe pod »Mesto v provinci« na ogl. odd. »Jutra«. 4057-1

Frizerka
dobi stalno mesto v damskem salonu v Ljubljani. ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Damski salon«. 4070-1

Dietno kuharico
ki bi obenem vodila kuhinjo večjega gospodarstva z gostilno, sprejmem takoj. Prednost take, ki imajo prakso v Gersonovi dieti. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb in zahtevki plače na ogl. odd. »Jutra« pod »Dietna kuharica«. 4052-1

Praktikantinjo
z lepo pisavo, takoj sprejmem v trgovsko pisarno v Celju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Praktikant«. 3341-1

Moškega ali žensko
sprejmem za oskrbovanje 20 krav. Ker bi za mleko samostojno prejemal denar, je potrebna kavcija v denarju. — Stalna in dobra služba. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Oba zanesljiva«. 3996-1

Boljšo osebo
prijazno, za konverzacijo (prednost igralke citer) večkrat zvečer išče trafikant. Iskrene dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Nudim mesečno 180«. 4121-1

Prodajalko
sprejmem v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Prodajalka«. 4104-1

Služkinjo
pošteno, pridno in varčno, vajeno kuhati tin drugih hišnih opravil takoj sprejmem. Kranj, Layerjeva ul. 2. 4162-1

G. Th. Rotman:

Brata Smuka

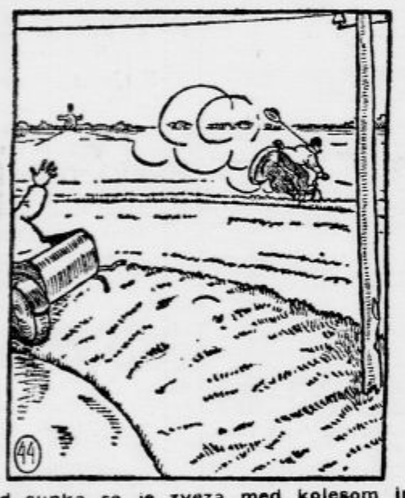

Od sunka se je zveza med kolesom in prikolico zlomila; prikolica je s Petrom vred zdrevila s ceste nizdol, naravnost proti jarku, med tem ko je zletel Izidor z motornim kolesom na desno. Kam — bomo videli na prihodnji sliki!

Izidor je torej zdrevil po nasipu nizdol in se elegantno prekopicnil v jarek. Samo njegovo glavo je bilo še videti. Med tem je plaval Peter v prikolici pa jarku na oni strani; čeprav se mu je nekoliko bolje godilo kakor bratu, bi se bil vendar rad rešil na suho. Ker pa ni imel vesla, ni mogel priti h kraju.

Na srečo je prišel mimo kmet. »Prosim vas, pomagajte mi iz te mlake!« je zaprosil Peter. A kmet je buhnil v smeh. »Ha, ha, ker ste bili tako predrzni, da ste se brez dovoljenja vozili po mojem jarku morate zdaj sami gledati, kako pridete na suho!« Peter je prebledel od togote. »Velik samokres imam pri sebi, in gorje ti, ko pridem gori!« je zaklical.

Restavracij. osobje:
kuharja ali kuharico, slaščičarja in jelonošo oz. piccilnega, samo perfektne moči sprejme hotel »Bellevue« v Ljubljani. Ponudbe s sliko in spričevali do 15. marca. 4157-1

Sobarico
mlado, čedne zunanjosti, popolnoma perfektno in natančno v pospravljanju sob in ki lepo šiva sprejmem. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb in po možnosti s sliko na ogl. odd. »Jutra« pod »Ljubljana 30«. 4009-1

Pečarja
samostojnega, ki postavlja peči, sprejmem v vsakem kraju kot zastopnika za epohalen izum za štedilnike. Velik zaslužek. Rud. Lah, Maribor, Aleksandrova cesta št. 51 4037-1

Praktikantinjo
z lepo pisavo, takoj sprejmem v trgovsko pisarno. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Praktikant«. 3341-1

Zastopnike
samo z dobrimi priporočili išče za vse vrste zavarovanj velika domača zavarovalnica. Ponudbe na Aloma Company d. z o. z. Ljubljana. 97-1

Samostojno gospodinjo
starejšo, sprejmem v službo na zaupljivem mestu za gospodinjstvo samca. Zahteva se, da je dobra kuharica, ki bo obenem skrbela za perilo. Ponudbe pod »Ravnatelj«. 4231-1

Otroško vrtnarico
s perfektnim znanjem nemščine iščem. Prednost imajo samo gospodične z večletno prakso. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 4244-1

Dobrega pleskarja
ki ima svojo obrt, iščemo. Lahko bi stopil kot družabnik ali pa da bi posodil obrt. Lokal in vse drugo je preskrbljeno. Informacije se dobe pri mizarstvu »Sava«, Miklošičeva 6. 4260-1

Knjigovodjo in korespondenta
s kavcijo, popolnoma vešča, sprejmem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Podjetje 50«. 4268-1

Vajenci-ke

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovsko učenko
sprejmem na deželo. Prednost imajo poštene in zmožne računstva. Ponudbe je poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Zanesljiva in upogljiva«. 4055-44

Pekovskega vajenca
pridnega in zanesljivega, najraje takšnega, ki se je že nekaj časa učil, sprejme pekarna Ivan Šilih, Slovenjgradec. 3954-44

Učenca (ko)
sprejmem v novo trgovino, če se vloži kot kavcija pod garancijo 10.000 Din. Za obresti dobi učenec vso učno dobo primerno mesečno plačo. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zelo ugodno in dobro«. 4005-44

Trgovski vajenec
z 2 in pol letno učno dobo (malo maturo) želi premeniti mesto. Gre tudi kot praktikant v pisarno. Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Priden, pošten 1200«. 4232-44

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Mlajša zobotehnica
vešča tudi dela instrumentarke, želi premeniti službo. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Zmožna zobotehnica«. 3891-2

Bilanco
tudi mesečno, za vsak obrat, vzorna in praktična vpeljava knjigovodstva, tudi za deželo (po pošti), potrebno še za davčne uprave, revizijo knjig, dopisovanje na lastnem stroju, prevzamem proti zmernemu honorarju. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobiček«. 3705-2

Prodajalka
verzirana v trgovini mešane stroke išče službe z aprilom v Ljubljani ali na Dolenjskem. Kavcije zmožna 10.000 Din. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4056-2

Vrtnar - šofer
z večletno prakso v obeh strokah, vojaščine prost, trezen, nekadilec, vajen tudi vsega hišnega dela, išče zaposlenje — tudi izven Ljubljane. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Samski«. 4138-2

Starejša prodajalka
z večletnimi spričevali želi mesto blagajničarke, prodajalke ali gospodinje. Cenj ponudbe na podr. »Jutra« Maribor pod »Poštenje zmožna«. 4089-2

Občinam
Dobrovoljno odstopivši orožnik želi sprejeti službo občinskega redarja odnosno sluge ali kake druge službe tej primerne s 1. oktobrom tega leta. Ponudbe prosim takoj. Naslov v vseh poslov. »Jutra«. 4067-2

Oskrbnik
kavcije zmožen, s prakso, trezen in mirnega značaja išče zaposlenje na večjem posestvu. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4030-2

Poštna tel. odpravnica
dobro izurjena, gre brezplačno v pomoč na pošto. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4028-2

Prodajalka
z večletno modno in konfekcijsko prakso, išče mesto v Ljubljani ali izven. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4023-2

Prodajalka
mešane stroke, samostojna dobra moč, izvežbana gostilniške obrti, poštena in simpatična, želi takojšnje namestitve kot prodajalka ali natakarica. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 3989-2

Prodajalka
mešane stroke, z večletno prakso, z znanjem slovenskega in nemškega jezika, ki bi pomagala tudi v gospodinjstvu, želi premeniti službo. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod značko »245«. 4039-2

Trgovski pomočnik
železne, specerijske, orožne in kolesne stroke, ki govori tri jezike, išče službo v trgovini ali kjerkoli. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod značko »Mesto ali dežela«. 4032-2

Mlad gospod
pošten, star 21 let, išče v Ljubljani službo sluge, skladiščnika, pomočnika v trgovini ali kaj podobnega. Zmožen je vsakega dela in ima veselje do dela. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3944-2

Gospodična
srednje starosti, pridna in poštena, išče mesto gospodinje pri starejšem gospodu ali v trgovini. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Gospodinja 305«. 3884-2

Deklica
absolventka meščanske šole, išče mesto učenke v mešani trgovini, kjer bi imela vso oskrbo. Ponudbe na naslov: Carman Jože, Loke št. 98, Trbovlje I. 3993-2

Izurjena pletilja
išče mesto. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pletilja«. 3959-2

Mesarski pomočnik
vojaščine prost, zdrav in močan, gre najrajši na deželo. Nastop po dogovoru. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Mesar«. 4108-2

Vrtnar
starejši, oženjen, z dvema odraslima otrokoma, z večletnimi spričevali želi stalne zaposlitve za takoj. Sprejme tudi mesto hišnika ali sluge. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4095-2

Knjigovodja-korespondent
perfekten bilancist, samostojen dopisnik v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem in italijanskem jeziku, hiter strojepisec, dober organizator, z večletno prakso išče stalnega nameščenja. Reference prvorazredne. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Knjigovodja 35« 4105-2

Nagrada!
Eno mesečno plačo dam kot nagrado, kdor mi preskrbi stalno mesto knjigovodje bilancista, korespondenta. Ponudbe na ogl. odd »Jutra« pod »Prvovrstna sila«. 4106-2

Dve trg. pomočnici
izurjeni v mešani stroki, zanesljivi in vajeni gostilne, iščeta kjerkoli službo. Vzameta event. tudi v najem mlekarno, prodajo kruha ali kaj sličnega — tudi gostilno na račun v mestu ali na deželi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »5000«. 4066-2

Fant
pošten in trezen, 20 let star išče službo v mestu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Karkoli«. 4135-2

Dekle
že več let v eni službi, želi mesto postrežnice — lahko za ves dan. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Čista in poštena«. 4170-2

Krojaški pomočnik
išče službo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Za vsa dela«. 4188-2

Učenka
išče mesto v trgovini. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zdravo dekle«. 4167-2

Gospodična
išče mesto k otrokom — za popoldan. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Velika nemščina«. 4169-2

Fina šivilja
samo za perilo se priporoča cenjenim damam na dom. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4186-2

Prodajalka
mešane stroke, vajena tudi gostilne in šivanja, želi premeniti službo. — Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vestna prodajalka«. 4236-2

Mesto postrežnice
išče pridna in poštena mlada žena za čez dan. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4283-2

Iščem službo
sluge, inkasanta ali kaj sličnega. Položim kavcijo. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Pošten«. 4262-2

Službo gospodinje
želi pri starejšem gospodu ali vdovcu 34 letno miroljubno boljše dekle, čedne, prikupljive zunanjosti, vajeno kmečke in meščanske kuhe, samostojnega gospodinjstva. Ženitev ni izključena. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Vzorna gospodinja«. 4235-2

Zaslužek

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za soboslikarska
dela se priporoča Egidij Šušteršič, tel. 3101, stanovanje Gregorčičeva ulica 17/b. Moderni vzorci, zmerne cene. 4081-3

Kateri stavbenik
mi zgradi dom za knjižice Mestne ali Kmetske. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Cirka 150 m« 4201-3

Potniki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tovarna kemičnih izdelkov
za nego kože sprejme 2 potnika, in to enega za Slovenijo, Hrvatsko in Dalmacijo, a drugega za Vojvodino in Srbijo. Samo absolutno inteligentne, agilne, mlajše moči z znanjem nemškega jezika naj pošljejo svoje ponudbe pod »Sigurna budućnost« na Publicitas, Zagreb. 4066-5

Potujem
celoletno z avtom po vsej Jugoslaviji. — Vzamem seboj nekaj dobrih lukrativnih predmetov, prevzamem tudi blago za direktno prodajo. — Večja kavcija na razpolago. Dopise poslati na »Jutro« pod »Obračam depresiji hrbet«. 4176-5

Potnika
za Slovenijo, Dalmacijo in Bosno, ki potuje z lastnim avtom, iščemo. Samo dobro vpeljani naj pošljejo ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Uspeh 100«. 4204-5

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijaki 12 Din

Nemško
konverzacijo in pouk nudi izobražena gospa po 8 Din od ure. Začetniki 2 skupaj 10 Din od ure. Gledališka ulica 16, pritličje — pri g. Rebek. 3978-4

Ponavljalne ure
za tekoče učno snov iz matematike, fizike, kemije in nemščine za višje razrede, iz ostalih predmetov pa za nižje razrede, nudi po zmerni ceni izkušen profesor. Naslov: Ljubljana, Sv. Petra cesta 27/I. 84-8

Instruiram
vse predmete nižje gimnazije po 8 Din na uro. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vestno«. 4117-4

Nemščino
angleščino, francoščino, italijanščino in klavir poučuje dipl. učiteljica. Kolodvorska ul. 11, pritličje. 4062-4

Inštruktorja
ki bi poučeval dijaka IV. gimnazije in bi event. s njim stanoval, iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dijak«. 4025-4

Šoferska šola I. Gaberščik
bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Slomškova ulica štev. 6 — garaža Štupica. Vožnje ob vsakem vremenu v zaprtem avtomobilom. 4264-4

Prodam

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Katalog
za načrte rezbarskih del, najnovejše izdaje 9 Din. Katalog za orodje brezplačno. Adolf Radan, Zagreb, Vrhovčeva 13. 2923-6

2 umival. garnituri
po nizki ceni naprodaj. — Poizve se pri »Prilika«, Kersnikova ul. (za Slamičem). 3983-6

Sportne suknjiče
prima a 98 Din, pumparce, modne hlače itd. kupite zelo ugodno pr. Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra 14. 31-6

Ugodno naprodaj
blagajna Wiese št. 0, kuhinjska kredenca in omara, 2 velika okovana zaboja, podoba Marije in razne druge stvari. Gaspari, Livarska ulica štev. 10/II. 4212-6

Električno pečko
za majhno sobo, 150 V., za 120 Din proda Kobal, Jurčičev trg 2/II. 4137-6

Otroški vozlček
globok prodam. Cena ugodna. Resljeva 10. 4080-6

Trieder
mod. »Niris« 6×, fotoaparat »Pera« 9×12 in gramofon s ploščami prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 4065-6

Gozdne sadike
za pomladansko pogozdovanje, štiri- in petletne presajene smrekove ter 2- in triletne mecesnove, prvovrstne, močne in zdrave kakor tudi

cipresne sadike
za vrtne ograje, v različnih višinah do 1.20 m, ima poceni naprodaj Franc Dolenc, Preddvor nad Kranjem. 3997-6

Halo, sladoledarji!
Ves pribor za sladoledarje 4 vozičke in motor s prikolico prodam. Vprašati: Salon Knez, Maribor, Sodna ulica 9. 4085-6

Tehtnico
»Dayton« brezhibno, skoraj novo proda S. P., Ptuj, Cojzova. 4006-6

Kostanjevih nasadil
(štilov) za lopate itd. prodam večjo množino po dogovoru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3986-6

Ia apno
z lesom žgano, potrebujem stalno na vagone skozi vse leto. Ponudbe prosim na Propaganda d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5 — pod »Vapno«. 3871-6

Vsakovrstne ključe
navadne in Wertheim ključavnice, okovje za pohištvo, okna in vrata priporoča poceni Železnarija Koutny v Šiški, Medvedova 28. 4109-6

Štedilnik
Triumph prodam, zamenjam tudi z največjim ali ga kupim kakor tudi visoko omaro za obleko. Mlekarna na Gosposvetski cesti 10. 4130-6

Špargljeve sadike
najboljše vrste, dveletne, po zelo ugodni ceni nudi Marija Puh, Gradaška ul. št. 22. 4145-6

Varilni aparat
plošč, krogličnih ležajev, mlin za moko (prenosljiv in nekaj oprave prodam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4103-6

Pult
3 m dolg, in kratko kopalno banjo proda Mihelak, Stari trg 4. 4174-6

Športni vozliček
otroško košarico, šivalni stroj in fotoaparat 6½ × 9 Nagel 4.5, na plošče, prodam. Rožna dolina, cesta VIII/3, visoko pritličje. 4165-6

Otroški vozliček
lep, športni, na peresih — proda O. O., Tobačna ul. št. 18 (Vrtača). 4204-6

Vinska sesalka
naprodaj na Celovški cesti št. 41. 4177-6

Otroški vozliček
globok, poceni naprodaj v Koritkovi ulici štev. 3. 4067-6

Otroški vozliček za dvojčke
sedeči, dobro ohranjen, se proda. Costova ulica 9/I., Bežigrad. 4209-6

Poceni prodam:
kredenco, mizo, spalno mizo, omarico, obešalnik in slike. Vprašati v Gosposki ulici, trafika. 4245-6

Otroški vozliček
(Korbwagen) — dobro ohranjen, moderen, in košaro na kolesih z vložkom in volano prodam za 550 Din. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 4246-6

Hišni posestniki!
Uporabljajte za svoje vrtove, za cvetlice in zelenjavo le najboljša umetna gnojila, ki vam jih nudi drogerija R. Hafner, Ljubljana, — Cenlovška cesta 61. 4281-6

Baročni okvir
lep, velik, in nekaj drugih stvari prodam. Naslov v trafiki Tivoli. 4257-6

Zapravljenec
dvosedežen in poltežki voz proda M. S., Ljubljana — Opekarska cesta štev. 31. 4274-6

Štedilnik
vodovodno školjko (lijak) in okna prodam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4214-6

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Železen štedilnik
(mizne oblike) kupim. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4001-7

Knjige

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

»Ženski svet«
nevezane 4 letnike 31, 32, 33 in 34 prodam za 140 Din. Marija Beretič, Mokronog. 3872-8

Fotoaparat
rabljen, film majhnega formata, Leica, na plošče 10 krat 15, kupim. Točen popis, ceno in naslov na ogl. odd. »Jutra« pod »Fotokupec«. 4201-7

Mayerjev Lexikon
zadnja izdaja, kompleten, naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4261-8

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Štiricevni radio
baterijski, znamke »Reinatz«, kompl. naprodaj za 1300 na mesečne obroke, ali pa za 1000 Din proti takojšnjemu plačilu, oziroma po dogovoru. — Ivan Skofič, trgovec, Vel. Okič Sv. Barbara, Haloze. 3876-9

Kolesa

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Žensko kolo
lahko, dobro ohranjeno — poceni naprodaj Cesta na Rožnik 5. 4161-11

Oblačila

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vaša garderoba
bo elegantna in bo trajala leta, če jo daste v likanje, čiščenje in popravo parolikalnici, modnemu atelieju Josipu Bocu, Kolodvorska ul. 6. Najboljša in najcenejša obnovljalnica oblačil 217-13

Dve moški obleki
poceni naprodaj v Trstenjakovi ulici 4, pritličje. 4141-13

Prehrana

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za svojega
kdo vzame 8 mesecev starega, zdravega, čednega fantka? Ponudbe prosim na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Opora na starosti«. 4163-14

Les

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brezov les
v hlodih in deskah kupim. Ponudbe z navedbo količine in cene pod »Breza« na ogl. oddelek »Jutra«. 4228-15

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Motorno kolo
BSA s prikolico ugodno naprodaj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 4193-10

Avto limuzino
Ford, vožen 40.000 km, izredno dobro ohranjen in generalno popravljen ugodno prodam. Naslov v vseh poslov. »Jutra«. 4044-10

Za motorno kolo
boljše znamke, 250—500 cm³, dam popolnoma nov Philipsov

radio-aparat
vreden 6000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod »A. J.« 3834-10

Avto Fiat 503
v zelo dobrem stanju, generalno popravljen in dve leti neraboljen, naprodaj po zelo nizki ceni. Težina 950 kg. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3940-10

Ford avto
nosilnost do 500 kg, kupim. Ponudbe pod »Najnižja cena« na podružnico »Jutra« v Novem mestu. 4149-10

Motor na bencin
5—6 HP, v najboljšem stanju, prodam ali zamenjam

za bukova drva
Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4115-10

Motorno kolo
AJS 350, z električno lučjo, davek plačan, prodam. Na ogled v garaži Žužek, Ljubljana, Kolodvorska ulica. 4175-10

Ekonomično lahko limuzino
in 2 tonski tovorni avto ugodno proda Žužek, — Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11. 4210-10

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nekaj pohištva
radi selitve naprodaj v Postojnski ulici 9 (za tobačno tovarno). 4220-12

Jedilnica
moderna, poceni naprodaj. Ista se lahko rabi za spalnico. Palača Vzajemne zavarovalnice, II. nadstropje desno. 4119-13

Krasno jedilnico
prodam. Redka prilika. — Ogledati med 14. in 16. uro v Strossmayerjevi ul. 4/I, levo. 4181-12

Perilno omaro
s predali in umivalnik z ogledalom prodam. Naslov v vseh poslovaln. »Jutra«. 4204-12

Pohištvo
Kdor ne ve, da dobi moderne spalnice in kuhinjske oprave na obroke in hranilne knjižice, naj si ogleda in videl bo, da je najcenejše in najugodnejše pri nas. — Dobite tudi: žične vložke po 20 Din, madrace po 220 dinarjev. — Izdelujemo vsakovrstno pohištvo po najmodernejših načrtih. Sprejemamo vsa popravila po najnižji ceni. Se priporoča mizarstvo »Sava«, Miklošičeva 6, Kolodvorska 18. Telefon 3780. 4258-12

Ves radio materijal

ZA AMATERJE

»FRACO« kondenzatorji in bloki za odpravo motenj
»FRICO« zaščitni kabel — najboljši — najcenejši
»ANTOVAR« uspešno sredstvo zoper neselektivnost
»GRAWOR« dinamo in magnetični zvočniki
»PERPETUUM« elektromotorji in elektrodoze
»SIRUFER« H. F. železna jedrca in gotove tuljave itd.
Radio-literatura, sheme, žica, radioelektronke itd. Zadnje pridobitve radiotehnike, televizum, itd. Cene brez konkurence. Radio specijalni katalog brezplačno. 1900

RADIO „ARTOS" ZAGREB, ILICA 21

Ogledalo in zofo
dobro ohranjeno prodam. — Poizve se na Mirju št. 25. 4199-12

Spalnice
moderne (orehove korenine) ter pleskane v najnovejši orehovi emitaciji in kuhinjske oprave dobite najceneje pri Andlovic, Komenskega ulica št. 34. 4203-12

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Družabnika
s 120.000 Din glavnice iščem za glavno zalogo tobaka. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Glavna zaloga«. 4090-16

Simpatična gdč.
prosi starejšega gospoda za denarno posojilo. Bila bi mu zvesta prijateljica. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurna vrnitev«. 4132-16

Vlogo
Ljublj. kred. banke 13.000 Din prodam proti gotovini za 80%. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 4064-16

Državni uradnik
kupi knjižico Posojilnice v Radovljici, z vlogo 60.000 do 80.000 Din, proti odplačilu 1000—1500 mesečno. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Uradnik 60.000 Din«. 3990-16

Vložnice vseh bank
nakup, prodaja in zaloga, vseh vrst posojila kulantno in zanesljivo »Financier«, Zagreb, Ilica 9 Telefon interurb. 44-09. Naročila z dežele se izvršujejo takoj. 9316

Hranilno knjižico
Ljubljanske kreditne banke, z vlogo cca 15—20.000 Din kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »20.000«. 3895-16

10.000 Din posojila
iščem za 6 mesecev proti vknjižbi na trafiko, branjarijo in 500 m² zemlje. — Isto tudi prodam za 20.000 Din. Trafika, Celje, Obrežna cesta. 3974-16

Za knjižico
z vlogo cca 200.000 Din sprejme dober posestnik poljubno osebo v popolno dosmrtno oskrbo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Varno naloženo 1935«. 3856-16

Hranilne knjižice
Mestne hranilnice v Kamniku, tudi večje zneske, kupim proti gotovini. Ponudbe je poslati na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Denar«. 4111-16

Bančne vložne knjižice
nakup, prodaja, kredit, kompenzacije najsolidneje in najhitreje samo preko: Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ulica 6/II. Telefon inter. 38-38. Naročila izven Zagreba se izvršujejo promptno. 94-16

Poravnave konkurze
plačanja dolgov v knjižicah in kapitalizacija istih, posredovanja kreditov in gotovine na hranilne knjižice, davčne zadeve, bilance in vse druge trgovsko gospodarske posle izvede koncesionirana Trgovsko gospodarska poslovalnica v Ljubljani, Komenskega ulica 17. 4131-16

Hranilno knjižico
Vzajemne pos. ljubljanske, z vlogo 17.000 Din prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Vzajemnost«. 4097-16

Družabnika
ali 30.000 Din posojila išče trgovec z mešanim blagom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »15 %«. 4128-16

Mlada gospodična
akademsko naobražena — prosi plemenitega gospoda za 6000 Din posojila, proti mesečnemu odplačevanju. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Nujno«. 4086-16

Posredujem denar na hranilne knjižice
vseh denarnih zavodov
Rudolf Zore, Ljubljana
Gledališka 12, telefon 38-19 96-16

Do 15.000 posojila
brez porokov dobijo državni, samoupravni in upokojeni uradniki. Vprašanja na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dolgoročna«. 4159-16

Nakup in prodajo hranilnih knjižic
posredovanje posojil in likvidacijo dolgov vrši Depozitna banka. Tozadevna pojasnila daje menjalnica »Reicher & Turk«, Ljubljana, Prešernova. 4194-16

10.000 Din
vrnem več nazaj, ali stalno službo dobi kdor posodi za resno podjetje 20.000. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra kupčija«. 4165-16

Knjižico pos. Zalec
prodam. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Gotovina 15.000«. 4180-16

Kratkoročna posojila daje
Splošno kreditno društvo na Aleksandrovi cesti. Za pismene odgovore priložite znamke. 4184-16

Ureditev dolgov
potom sodnih in izvensodnih poravnav, nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc. Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaščite. Edina koncesionirana komercijalna pisarna: **Lojze Zajc** Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-29. 4218-16

Ne presojajte

vrednosti blaga samo po ceni, ampak tudi po kakovosti. Zaradi tega se Vam priporoča, da pišete še danes Trgovskemu domu Stermecki po ilustrirani cenik, v katerem najdete razne čevlje za moške, ženske in otroke v velikanski izbiri in po zlo znižanih cenah. Otroški čevlji Din 16.—, ženski čevlji iz boksa Din 65.—, moški čevlji iz boksa Din 65.— itd.

TRGOVSKI DOM **Stermecki** TOVARNA PERILA IN OBLEK

Celje, št. 20

Kar ne ustreza se zamenja ali vrne denar.

Posodim vlogo
dobrega zavoda za 100 tisoč Din proti vknjižb. na prvo mesto. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Hipoteka 100«. 4160-16

Knjižico
Mestne hranilnice Breži ce, 5000 Din, prodam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Samo gotovina«. 4164-16

Kmetske posojilnice
vložne knjižice do 100.000 Din kupim. — Ponudbe takoj. — Naslov: Resnik, Prečna ul. št. 4 ali telefon 2329 4194-16

Kupim knjižice
(majhne) ljubljanskih zavodov. — Ponudbe z oznako cene pod »Zavodi« na ogl. odd. »Jutra«. 4207-16

Knjižico
Mestne hranilnice ljub. ljanske do 35.000 Din kupim. Ponudbe pod »Takojšnje plačilo« na ogl. odd. »Jutra«. 4227-16

Knjižico Kmet. pos.
60.000 Din dam proti si. gurni vknjižbi in zelo ugodnimi odplačilnimi pogoji. — Ponudbe pod »Kulantno« na ogl. oddelek »Jutra«. 4266-16

Hranilno knjižico
Mestne hranilnice ljubljanske, za 100.000 Din kupi Debelak, Židovska ul. 3/III 4200-16

BANČNO KOM. ZAVOD
Maribor
kupi hran. knjižice: vseh mest. hranilnic, vseh okraj. hranilnic, vseh članic Zadružne zveze, vseh bank itd.
Cene najugodnejše.
Za odgovor Din 3.— znamke. 1987

V najem
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno pri Tičku na gričku
oddam v najem z vsem inventarjem in stanovanjem. 3913-17

Gostilno ali lokale za trgovino
vzamem v najem. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Gost. trgovec«. 4088-17

Poslopje
in krasno delavnico s stanovanjem in pisarno dam v najem ali prodam zaradi bolezni. Lepa lega blizu kolodvora. Naslov v ogl. odd. »Jutra« pod »Ugodnost 888«. 4076-17

Gostilno
najraje v Celju ali Savinjski dolini vzame v najem ali na račun zakonski par brez otrok. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Takojšen prevzem«. 4031-17

Mizarsko delavnico
z lokalom oddam v najem Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4006-17

Velik valjčni mlin
oddam v najem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Ugodno«. 4254-17

Lokali
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovino
zelo dobro idočo, v večjem industrijskem kraju na Gorenjskem takoj prodam pod ugodnimi plačilnimi pogoji Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Redka prilika št. 10.920«. 3581-19

Skladišče (klet)
v sredini mesta oddamo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3967-19

Trgovski lokal
pripraven za vsako obrt s skladiščem v centrumu mesta oddam v prvim julijem. Pojasnila gostilna Cuzak, Ljubljana, Poljanska c. 42. 4050-19

Lokal
v stalnem zdravilišču, za mešano stroko, oziroma celo hišo kot pension oddam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 4060-19

Lokal in delavnico
na zelo prometni točki oddam v najem. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 3997-19

Trgovino
staro, vpeljano, manufakturne in oblačilne stroke s stalnimi odjemalci zaradi bolezni zelo ugodno oddam Za začetnike najboljša prilika. Plačilo delno mogoče z vložnimi knjižicami. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Nizka najemnina 1920« 4136-19

Restavracijo
v sredini Ljubljane, — glavna točka novo vpeljana. z vsem inventarjem, večletna pogodba zelo nizka najemnina se proda zaradi družinskih razmer Velikanski promet. Letno se potoči približno 300 hl vina in veliko drugih pijač Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Potrebno 90.000«. 4190-19

Z aprilom
oddam lokal 2—3 prostorov na Miklošičevi cesti. Primeren za pisarno ali trgovino. Poizve se na Miklošičevi c. 4/II. desno. 4094-19

Gostilno
v sredini Ljubljane oddam takoj za 1000 Din mesečno Podjeten gostilničar bo iztočil 150 litrov dnevno. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4152-19

Mlekarno
dobro vpeljano takoj prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Centrum Ljubljane«. 4167-19

Mizarsko delavnico
iščem za takoj. Tudi jo sam preuredim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Delavnica«. 4265-19

Modna trgovina
dobro vpeljana, na frekventnem mestu naprodaj radi družinskih razmer. — Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Dobra lega«. 4251-19

Kam pa, kam?
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Na pustno nedeljo in torek
vsi na maškarado v znano gostilno pri »Univerzi« v Židovski stezi. Točijo se prvovrstna dalmatinska in štajerska vina in postreženi boste z raznimi jedili in pustnimi krofi. Priporoča se Rezi Koritnik. 4143-18

Pozor!
Danes in na pustni torek gremo k »Čarmanu« na domačo zabavo, dober prigrizek in izborno kapljico. — Vabi gostilničar. 4128-18

V restavraciji Weiss v Zgornji Šiški
se točijo pristna štajerska, dolenjska in dalmatinska vina po konkurenčnih cenah ter so vedno na razpolago topla in mrzla jedila. 4183-18

Gostilna »Resljev hram«
Slomškova ulica 9, odprta odslej do 12. uri ponoči. Izborna štajerska, dolenjska in semiška vina. Domače žganje. Razna jedila in delikatese. Se priporoča Marija Vidmar. 4241-18

Danes
se boste najboljše zabavali na Glincah pri Mikliču. Zabava s plesom. Se priporoča krčmar in krčmarica. 4256-18

Vsi k Lasnu v gostilno »Dalmacija«
Šiška, tam se dobro zabavamo danes in na pustni torek odprto do 2. zjutraj. Se priporoča Lasan Ivan. 4286-18

Pristno blago
ne pozabite, da vino, žganje, olivno olje, vinski kis dobite le pri stari tvrdki brata Lasan, Šiška, po ugodnih cenah. Brata Lasan. 4287-18

Posest
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gosposka vila na Sušaku
novo poslopje, davka prosta, z 2 stanovanji po 2 in 4 sobe, z vsem komfortom, lepotičnim in sadnim vrtom, ležeča naravnost ob morju, z lastno čolnarno in obrežjem, na prodaj zaradi preselitve lastnika proti gotovini. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »600«. 3949-20

Enostanovanj. vila
v centru Ljubljane, krasna lega, primerna za sanatorij ali zavod, naprodaj Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dva«. 3930-20

Hiša na Viču
dvostanovanjska, z velikim vrtom ugodno naprodaj. — Pojasnila daje Ažman Andrej, Vič 120, Tržaška c. 4146-20

Lepo stavb. parcelo
primerno za vsako obrt, prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4118-20

Dvostanovanj. hiša
naprodaj proti knjižici Mestne hranilnice. Šmartinska cesta 43 (nasproti gostilne Sventner). 4113-20

Zelo redka prilika
V Dednji vasi, pošta Pišece pri Brežicah, je na prodaj posestvo po pok. Veršec Juriju in Mariji, obstoječe iz njiv, travnikov, gozda, gaja, vinograda vrta, enonadstropne hiše, mlina na dva tečaja za koruzo in pšenico (voda izrabljiva tudi za žago in pod.), dveh gospodarskih poslopij, s potrebnim gospodarskim orodjem. Večji del posestva leži ob križišču cest ter je njega položaj primeren za vsako obrt. Eventualno se odprodajo tudi posamezne manjše parcele. Vprašati je pri Martinu Šveru v Somboru pri Zagrebu. 4026-20

Hišo
visokopritlično, tri dvasobna stanovanjska prodam. Informacije od 12. do 1. vsaki dan. Koroščeva 8, Moste. 4078-20

Hišo z vrtom
novo, enonadstropno, dvostanovanjsko kanalizacija in elektrika, tik postaje Radeče prodam za 58.000 Din. — Zelo pripravno za upokojence! Gotovine potrebno samo 25.000 Din — ostalo na odplačilo ali knjižica Narodne posojilnice. Ponudbe na naslov Josip Zibret, Sv. Peter — Židani most. 3985-20

Kupim hišo
s trgovskim lokalom v večjem mestu na mesečno odplačilo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Prometna točka«. 4054-20

V centru Ljubljane
poceni naprodaj skladišče z vrtom. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 4077-20

Kupim hišo
v Ljubljani ali periferiji. Plačam takoj v gotovini. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 4058-20

Novozidana hiša
2 sobi, kuhinja, veranda in 900 m² vrta prodam za 36.000 Din. Selinšek, Maribor, Tržaška cesta 64. 4096-20

Imamo dokazov
da pride preko »Daruvarčana«, Daruvar, brez provizije do številnih naročnikov in prodaj posestev, podjetij, rabljenih strojev itd. Obširen popis 10 Din v znamkah. 3971-20

Majhno trg. hišo
z vpeljano trgovino, na Dolenjskem oddam v najem ali prodam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 3988-20

Hišo
z 1/1 stanovanji, v bližini glavnega kolodvora v Ljubljani prodam ali zamenjam za hišo v Mariboru ali na morju. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3922-20

Vilno parcelo
vogalno, v centru mesta prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3897-20

Kupim kuću
sa unosnim prihodom u Mariboru ili Ljubljani. — Ponude slati na oglas. odelek »Jutra« pod značko »Lepa hiša«. 3907-20

Stavbno parcelo
3000 m² veliko prodam v Stožicah ob Tyrševi cesti. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3887-20

Novozidano hišo
3 sobe, kuhinja, klet, gospodarsko poslopje in velik vrt, 2 minuti od postaje Tezno prodam. — Vprašati v Mariboru, Taborska štev. 10 — kolar. 3975-20

Kdor si želi postaviti stan. barako
v družbi s sočlovekom, naj javi svoj naslov pod šifro »Parcela na obroke« na oglasni oddelek »Jutra«. 3857-20

Krasno posestvo
17 ha, nova gospodarska poslopja z inventarjem — blizu Maribora prodam do 15. marca po ugodni ceni. Dopise na podruž. »Jutra« v Mariboru pod »Ne zamudite prilike«. 3866-20

Stavbne parcele
prodam. Poizve se: Vič-marje št. 21. 3825-20

Hiša z gostilno
v Celju ugodno naprodaj tudi na knjižice. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 3917-20

Zamenjam
novo tristanovanjsko hišo v Ljubljani za manjšo ali jo prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 4140-20

Dvostanovanj. hišo
radi selitve proda Jože Ponikvar, Črnuče 21, pošta Ježica. 4085-20

Prodam posestvo
obstoječe iz celega gospodarskega poslopja in zelo rodovitnega sveta,redijo se tri živine in štirje prašiči, poleg tega lep zaraščen gozd Lepa sončna lega, primerno za obrtnika, sedaj je velika mizarska delavnica. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4138-20

Dvodružinsko hišo ali parcelo
v Bežigrajskem okraju kupim — najraje s prevzemom hipoteke. Ponudbe s plačilnimi pogoji na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Bežigrad 888«. 4107-20

2 vpeljani mesnici
nova dvodružinska hiša in velik vrt (hipoteka 35.000 po 5 %) v Šiški ugodno naprodaj. Realitetna pisarna, Ljubljana, Wolfova ul. 4168-20

V Ljubljani pri »Prometu«
nasproti križevniške cerkve se sprejmejo različni dobro ohranjeni predmeti — katere več ne potrebujete, v prodajo pod ugodnimi pogoji. — Istotam naprodaj: Rabljeni šivalni stroji, kolesa, otroški vozički, glasbila, pohištvo in še nešteto drugih predmetov. 4178-1

Novo hišico
kupim v ceni do 35.000 Din Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Plačam takoj 1925«. 4196-20

Weekend hišica
z ograjenim vrtom, ob Savi naprodaj. Poizve se v trgovini Erjavc v Wolfovi ulici 12. 4139-20

Pozor!
Stavbno parcelo
na zelo lepem kraju prodam. Vpraša se Aljaževa 8 v Sp. Šiški. 4166-20

Hišica
z večjim vrtom v bližini Opekarske ceste — ugodno naprodaj (tudi polovico). Tehnični biro, Ljubljana, Nunska ulica 17. 4198-20

Lepo posestvo
blizu Maribora pod Pohorjem, 45 oralov, gospodarska stanovanjska poslopja v dobrem stanju, pod ugodnimi plačilnimi pogoji naprodaj Ponudbe pod »Rentabilno« na ogl. odd. »Jutra« v Mariboru. 4253-20

Hiše
vile, posestva in parcele po ugodnih cenah in plačilnih pogojih prodaja Realitetna pisarna Adamič, Ljubljana, Vošnjakova 4. 4196-20

Dvostanovanj. hiša
nova, naprodaj v Mariboru — Koseškega ulica št. 50. 4249-20

Ugodno prodam
manjše, lepo urejeno posestvo, pol ure od Radeč pri Zidanem mostu. Sprejmem tudi hranilne knjižice Okrajne posojilnice. Reflektant odda posestvo tudi lahko takoj v najem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4255-20

Ljubljana VII.
prodam novozgrajen objekt za 80.000 Din s parcelo, ki se z malimi stroški preuredi v devetstanovanjsko hišo z mesečnim donosom 5000 dinarjev. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Sreča«. 4284-20

Gradbena parcela
naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4250-20

Hišo
s 3 sobami, kuhinjo, shrambo, kletjo, vodo, elektriko in vrtom poceni prodam v Dev. Mar. Polju. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zelo ugodno 34«. 4290-20

Stanovanje oddam
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. aprilom v 1. nadstropju nove hiše nasproti »Sokola III« — Pekovska ulica 18. Ogledati med 1 ½ in 2 ½. 4006-21

Lepo stanovanje
eno- ali dvosobno, tik kolodvora na Lavrci po nizki ceni takoj oddam. Vprašati istotam št. 33. 4103-21

Trisob. stanovanje
z vsemi pritiklinami oddam s 1. majem. Costova št. 3 (nasproti sv. Krištofa). 4126-21

Sobo in stanovanje
oddam. Mala čolnarska 7. 4079-21

Dvosob. stanovanje
in eno sobo v novi hiši oddam mali družini za 1. april. Rožna dolina, cesta XIX., št. 14. 4048-21

Trisob. stanovanje
komfortno, lepo suho, s teraso oddam z aprilom ali majem. Gerbičeva ulica 23, Kolezija. 4064-21

Trisob. stanovanje
prvonadstropno, središčno, kopalnica, poselska, vse pritikline oddam boljši stranki za maj. Ponudbe pod »Jugofrnta« na ogl. odd. «Jutra«. 4148-21

Dvosob. stanovanje
s kabinetom oddam takoj ali z majem na Tyrševi c. št. 98/I. 4090-21

Enosob. stanovanje
s pritiklinami oddam dvema osebama na Povšetovi cesti 37. Vprašati v podpritličju. 4099-21

Enosob. stanovanje
manzardno, oddam s 1. aprilom ali majem na Bleiweisovi cesti 9/II, levo. 4155-21

Kletno stanovanje
enosobno, s pritiklinami oddam v Dravski ulici št. 18 4089-21

Dvosob. stanovanje
solnčno, parket, v visokem pritličju oddam s 1. majem mirni stalni stranki v Jelovškovi ulici 4, Trnovo. 4098-21

Krasno stanovanje
sobe, kabineta in pritiklin, z vrtom oddam v Jarnikovi ulici 6 (pri Stadionu). 4172-21

Stanovanje
tri- ali štirisobno, komfortno, v strogem centru oddam. Ponudbe pod »Dobra stranka« na oglas. oddelek »Jutra«. 4211-21

Dvosob. stanovanje
s kabinetom, solnčno, z vsem komfortom, oddam v I. nadstropju v Levstikovi ulici 25. Cena 1200 Din. — Informacije pri hišnici. 4208-21

Stanovanje
tri- ali dvosobno oddam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4238-21

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami in solnčnim balkonom, suho, odda Kozamernik, Vič, Cesta na Brdo 149. 4243-21

Dvosob. stanovanje
lepo in suho po ugodni ceni oddam z majem snažni stranki. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4240-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico odda takoj Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon 2605. 4216-21

Enosob. stanovanje
s kabinetom oddam za marec, soba s štedilnikom za april. Lepodvorska 3, Ljubljana 7. 4197-21

Trisob. stanovanje
s kabinetom, oddam takoj ali pozneje v Židovski ul. št. 3/III. 4218-21

2 stanovanji
dvo- in enosobno, suho in solnčno, oddam za april ali maj v Sp. Šiški Elektrika in vodovod Vprašati v gostilni Kerše. 4214-21

Dvosob. stanovanje
za 420 Din oddam s 1. aprilom v novi hiši v Sp. Šiški, Milčinskega ulica 69 4278-21

Enosob. stanovanje
suho, takoj oddam odrasli družini. Poizve se: Kavškova cesta štev. 5/I, levo. 4280-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin oddam v Rožni dolini, cesta XI št. 16. 4209-21

Enosob. stanovanje
s pritiklinami takoj oddam v Jenkovi ulici štev. 20. 4275-21

Trisob. stanovanje
komfortno, solnčno, celo nadstropje nove vile, vse pritikline, za 725 Din takoj oddam na Tyrševi cesti št. 90. 4196-21

2 stanovanji
trisobno, komfortno in enosobno oddam. Poizve se: Menjalnica, Tyrševa cesta 31. 4226-21

Štirisob. stanovanje
kopalnica, plin, balkon, vrt itd. oddam z majem. Informacije pri hišniku med 3. in 5. uro. Gorupova ul. 14. 4273-21

Štirisob. stanovanje
komfortno in solnčno, z etažno kurjavo, oddam z majem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4247-21

Dvosob. stanovanje
kabinet, parketirano, balkon, vrt, oddam z majem. Milčinskega 70 (Verovškova). Cena 500 dinarjev. 4285-21

Enosob. stanovanje
kletno, oddam v centru mesta. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Osebni podatki«. 4290-21

Enosob. stanovanje
oddam s 1. aprilom. Poizve se na Celovški cesti št. 53, pritličje. 4276-21

Sobe išče
Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Sobo
s štedilnikom ali brez — iščem za takoj ali pozneje Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Skromnost«. 4082-23/a

Sobo
udobno in mirno, pripravno za nemoten študij, išče akademik pri manjši družini na periferiji. Natančne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Sredi marca«. 4001-23/a

Sončno sobo
blizu opere, strogo separirano, ne višje kot I. nadstropje išče uradnik za 1. april. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4156-23a

Sobo
zračno in solnčno, z dobro zdravo hrano, iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Snažno«. 4142-23/a

Prazno sobo
iščem s 15. marcem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Učiteljica«. 4067-23/a

Dva uradnika
akademsko naobražena, iščeta dve separirani sobi s separatnima vhodoma z aprilom, po možnosti pri isti družini. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Navedba cene«. 4139-23a

Opremljeno sobo
s strogo separiranim vhodom, v mestu išče uradnica. Ponudbe s ceno na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dom«. 4192-23/a

Mirno sobo
krasno, solnčno, išče za takoj zakonski par. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Uradnik«. 4220-23a

Stanovanja
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje
eno- ali dvosobno, išče za takoj ali pozneje mirna družina na Kodeljevem ali v bližini stare remize. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pomlad«. 3963-21/a

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, iščem z majem ali kasneje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Stalen plačnik«. 4002-21/a

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in ostalimi pritiklinami iščem za 1. maj Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mirna stranka«. 4034-21/a

Stanovanje
dvo- ali trisobno, išče mirna odrasla družina. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Za april — maj«. 4041-21/a

Enosob. stanovanje
za marec, april ali maj išče poštena družina na Kodeljevem ali v okolici mestne ubožnice. Cenj. ponudbe z navedbo cene poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Marec, april ali maj«. 3838-23/a

Stanovanje
dvo- ali trisobno, iščem za april ali maj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »5 odraslih«. 3906-21/a

Miren zakonski par
išče čisto in solnčno, enodo dvosobno stanovanje s pritiklinami. Predpogoj je plinska upeljava in elektrika ter center ali bližina istega. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Centrum ali bližina«. 4144-21/a

Dvosob. stanovanje
s kabinetom, v bližini gl. kolodvora iščem za april. Ponudbe s ceno pod šifro »Reden in točen plačnik« na oglasni oddelek Jutra. 3808-21/a

Stanovanje
dvo- ali trisobno, išče tričlanska družina za april. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Primerna cena«. 4116-21/a

Enosob. stanovanje
v mirni hiši iščeta mati in sin za takoj ali pozneje. Ponudbe s ceno je poslati na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »Dva odrasla«. 3570-21/a

Dvosob. stanovanje
s predsobo, išče za april tričlanska družina z novim pohištvom. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Točno plačilo«. 4182-21/a

Stanovanje
4—5sobno, iščem za takoj ali pozneje. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Samo center«. 4237-21/a

Trisob. stanovanje
iščem za maj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Tiha stranka«. 4225-21/a

Sobo in kuhinjo
v mestu ali bližnji periferiji iščem takoj ali s 1. aprilom. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Točen in soliden«. 4177-21a

Stanovanje
eno- ali dvosobno, s prostorom za delavnico, iščem za april. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Soboslikar«. 4288-21/a

Iščem stanovanje
4 do 5 sob v bližini bolnice ali Tabora za 1. maj. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 4234-21a

Dvosob. stanovanje
in kabinet ali trisobno, največ četrt ure od pošte iščem za 1. april ali kasneje. Naslov v ogl. odd. »Jutra« pod »Št. 21«. 4263-21a

Dvosob. stanovanje
v Šiški ali okolici išče tudi za kasneje državni upokojenec. Vrt zaželjen. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »2 osebi«. 4279-21a

Sobo odda
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Solnčno sobo
lepo opremljeno takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4040-23

Majhno sobico
oddam boljši gospodični po zmerni ceni na Emonski cesti 8/I, desno. Ogledati od ½14. do 15. ure. 4242-23

Sobo
lepo, solnčno, na Resljevi cesti oddam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 4010-23

Sobo
strogo separirano oddam boljši gospodični. — Cena ugodna. Levčeva ul. št. 7. 4075-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom oddam. Gledališka ul. 12, visokopritličje. 4074-2

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, oddam za 160 Din v Frankopanski ulici 27, pritličje — Ljubljana VII. 4010-23

Sobo
lepo opremljeno, z 2 posteljama, oddam blizu Tabora — Fügnerjeva ul. 13 — vrata 16. 3992-23

Prazno sobo
lepo in veliko, separirano oddam na Friškovcu št. 6. 4124-23

Opremljeno sobo
solnčno, s posebnim vhodom, takoj oddam boljšemu gospodu. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 4151-23

Opremljeno sobo
sončno, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 4154-23

Sobo
lepo, separirano, z 1 ali 2 posteljama, čisto, parket in elektrika, oddam na Starem trgu št. 4/I. Ogledati v nedeljo dopoldan, naslednje dni pa med 12. in 13. ter 18. in 19. uro. 4132-23

Prazno sobo
v kateri se lahko kuha, takoj oddam Ulica na grad št. 9. 4129-23

Prazno sobo
za pisarno ali stanovanje oddam v centru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 4083-23

Opremljeno sobo
z balkonom, blizu banske uprave oddam. Grobarjeva cesta št. 21/I (srednji zvonec). 4100-23

Opremljeno sobo
s separiranim vhodom in vsem komfortom oddam. Nebotičnik V. nadstropje. 4110-23

Sobo
s posebnim vhodom oddam gospe ali gospodični. Rimska cesta 7, pritličje desno. 3830-23

Lepo, sončno sobo
z vsem komfortom in lastnim vhodom iz stopnic oddam blizu drame. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra« 4134-23

Sobo
z vso oskrbo ali brez po ugodni ceni oddam v sredini mesta. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4215-23

Sobo
dobro opremljeno oddam na Tyrševi cesti št. 15/II desno (kavarna Evropa). 4098-23

Opremljeno sobo
s poseb. vhodom in elektriko oddam v Trnovem — Razpotna 6. 4232-23

Sobo z 2 posteljama
oddam solidnim osebam v Streliški ulici štev. 20/I. 4222-23

Separirano sobo
oddam 2 gospodoma. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4223-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, oddam Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4013-23

Lepo sobo
separirano, v centru mesta oddam boljšemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 4271-23

Opremljeno sobo
z vhodom s stopnišča oddam solidni osebi. Ciril-Metodova ulica 19/I., pri cerkvi sv. Jožefa. 4270-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, v sredini mesta oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 4217-23

Veliko sobo
opremljeno ali prazno oddam v Zeleni jami, Prešernova ulica štev. 2/I. 4219-23

Sobo
z vhodom iz stopnic, oddam boljšemu gospodu v Streliški ulici štev. 20/I. 4221-23

Sobo
s strogo separiranim vhodom s stopnišča, oddam 1 ali 2 osebama v vili Korun pod Rožnikom — Večna pot 14, telefon 26-76. 4150-23

Sobo
solnčno in mirno, oddam na Mirju, Verstovškova 26. 4191-23

Sobo z 2 posteljama
oddam na mirnem in zračnem prostoru pri dolenjskem mostu — Hradeckega cesta 4. 4171-23

Sobo
lepo opremljeno, za 1 ali 2 osebi, z vhodom s stopnišča oddam na Friškovcu št. 3. 4179-23

Preprosto sobo
oddam ves dan odsotni gospodični na Starem trgu 15 II. nadstr. desno. 4173-23

Dve osebi
sprejmem v opremljeno sobo v centru mesta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 4202-23

Dopisi
Beseda 2 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Anča in Marja
Dvignite pismo. 4153-24

Ljubil bi rad!
Dvignite pismo. Uresničeni upi. 4061-24

Dama
zdrava in elegantna, naj odda svoj naslov za 4. marec na ogl. oddelek Jutra pod »Zabava«. 3924-24

Mlada, simpatična
osamljenka, trenutno brez sredstev prosi dobrosrčnega gospoda za pomoč. Cenj. dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Vrnitev 20«. 3701-24

Kateri gospod
bi pomagal gospodični pri nekem študiju? Resne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Študij 28«. 4071-24

Vsled prijateljstva
želim spoznati boljšega neodvisnega gospoda srednjih let. Dopise s sliko pod »Karakter 38« na ogl. oddelek »Jutra«. 4008-24

Kateri
akademsko izobraženi gospod bi imel veselje korespondirati z učiteljico, ki ne biva v Ljubljani. Pismo na ogl. odd. »Jutra« pod »Vorfrühling«. 4009-24

Marica Sumljak
Nemudoma pridi domov — teta umrla. Oton. 4198-24

Sprehodi
Ko se sprehajam v lepih dnevih
Sred Tivolskih gozdov
In gledam tolko luštnih parov,
Se tudi meni želja je zbudila
Da fanta takega dobila,
Ki čas imel bi za sprehode
In za dekleta, iz prejšnje dobe!
Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Sprehodi«. 4169-24

Glasbila
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gramofon
skoro nov v kovčku, znamke »His masters« s 30 izvrstnimi ploščami poceni prodam. Prilika za onega, ki si želi nabaviti nov gramofon! Poizve se pri stari šišenski cerkvi, Vodnikova cesta št. 12/I. 4068-26

Gitaro-banjo
poceni prodam ali zamenjam za dobro gitaro. — Ponudbe pod »Gittar« na oglasni oddelek »Jutra«. 3983-26

Harmoniko
diatonično, navadno, štirivrstno, trikrat ugašeno, poceni prodam. Maribor, Mejna ulica 5. 3923-26

Ženitve
Beseda 2 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Gospodična
stara 32 let, čedne zunanjosti, lepe preteklosti, z lepim pohištvom, gotovine 30.000 Din, bi poročila boljšega obrtnika ali državnega nameščenca. Resne ponudbe poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Zaželjena pomlad«. 4053-25

Mlad gospod
želi v svrho ženitve resnega znanja z do 25 let staro gospodično, zmožno samostojno voditi trgovino mešanega blaga. — Resne ponudbe s sliko na podružnico »Jutra« v Celju pod »Verna«. 3991-25

Državni uradnik
srednje starosti, dobro situiran želi spoznati gospodično ali vdovo brez otrok v starosti od 26—35 let zaradi ženitve. Primerno situirane in trgnaobražene imajo prednost. Slika zaželjena, ki se na zahtevo vrne. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Vigred značaj« 4125-25

Mladenič
30 let star, z mesar. obrtjo se želi poročiti z 20—30 let staro mladenko, ki ima veselje do lastnega gospodinjstva, z nekaj gotovine Ponudbe s sliko na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ženitev 1935«. 4147-25

Mlad obrtnik
se želi zaradi povečanja obrti poročiti z 18 do 28 let staro gospodično, ki ima vsaj 50.000 Din premoženja. Biti mora čedne postave. Takojšnja ženitev. Ponudbe s sliko na ogl. odd. »Jutra« pod Harmonija«. 4127-25

Gospodična
iz ugledne hiše na deželi, vsestransko izobražena, se želi poročiti. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Zaželjena sreča«. 3965-25

Želite li biti sodobna
zavrzite predsodke o sodobnem načinu poznavanja Spisek ženitvenih in moženitvenih ponudb vseh stanov za 15 Din v znamkah razpošilja »Daruvarčan« — Daruvar. 3970-25

Ženitbena-možitvena
izbera vsak dan večja. — Posredujemo najdiskretneje, najsolidneje ter zelo uspešno. Prospekte-navodila razpošiljamo proti predplačilu v poštnih znamkah 20 Din. Zagreb, Tkalčičeva ul. 4. 3995-25

Trgovec
z večjim posestvom, želi primerno družico, staro do 30 let, iz boljši hiše. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pomlad«. 3994-25

Živali
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Psi volčjaki
3 mesece stari, čiste pasme, poceni naprodaj v Skofji Loki — vila Elica. 3968-27

Psa ovčjaka
6 mesecev starega, prodam v Mostah, Marenčičeva ul. št. 5. 4001-27

Nemško dogo
črno-belo, pol leta staro, z rodovnikom, proda Pirnat, Vič-Glince štev. 33. 4007-27

Kitajske slavce
rdeče kardinale in kraljeve fazane prodaja Klimek — Bled 2. 4012-27

Kanarčki
rod šampiona cele Nemčije, odlikovani z zlatimi kolajnami naprodaj. Opeka. Tyrševa cesta 9/II. desno. 4084-27

Mlad pes
Bernhardinec naprodaj. Na ogled med 8. in 12. uro v Švabičevi ulici štev. 7 — Trnovo. 4123-27

Pes volčjak
znamka št. 10 — Šiška — je ušel. Prosi se vrniti v Zgornji Šiški, Celovška cesta 246. 4239-27

Obrt
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parne pekovske peči in stroje
postavlja »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25.

Zastopnike
sprejme v vseh krajih. 58-30

Centrala za umetno valjenje
Poljane 57, Št. Vid nad Ljubljano, v obratu do 31. maja. 4289-30

Informacije
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Preklic
Podpisana Černec Hermina preklicujem in obžalujem vse, kar sem izrekla žaljivega o gdčni. Paternoster Justini iz Dobrunj ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Ljubljana, 21

L. WOLFF: 36

Pokonci glavo

Na vrata je potrkalo.

»Smem noter, madame?« je vprašal Platonov izza vrat.

Šarlota je poskočila, stekla k vratom in odprla.

»Kako lepo, da ste prišli, gospod Platonov!« je vsa vesela zaklicala. »Hvala vam.«

»V zadrego me spravljate, madame. Na meni je, da se zahvalim, ker mi dovolite, da tukaj —« Premolknil je in zavzet pogledal na morje cvetlic. »Oh, quel embarras! C' est épatant. C' est une exposition de fleures.«

Šarlota se je bolestno nasmehnila.

»Kakor mrtvaški oder, jelite, gospod Platonov.«

»Oh, kako morete tako govoriti, madame! Ne bodite krivični proti svojim prijateljem!«

»Prijateljem? Prijatelja imam morda samo enega, in ta ste vi, gospod Platonov.«

»Previsoko me čislate, madame. Samo vaš sluga sem. Tak star, vdan sluga, kakor jih srečavamo v francoskih komedijah. Po navadi mu je ime Baptiste — Baptiste, ki ima v zvestem očesu zmerom pripravljene solze. V zadnjem dejanju streže gospodu markizu, ki so ga v dvoboju nevarno ranili, in mu reši življenje.«

»Zakaj se norčujete, gospod Platonov?«

»Saj se ne norčujem, madame. Samo ganjen sem. Ganjen kakor Baptiste v zadnjem dejanju.« Tako govoreč je podal Šarloti zavojček v svilenem papirju.

»Vem, da je vsiljeno in prevzetno, a vendar nisem hotel nocoj s praznimi rokami stopiti pred vas. Bodite prizanesljivi do starega človeka. Saj je samo znamenje.«

»Hvala vam, gospod Platonov,« je zašepetala Šarlota in razrezala zavojček, v katerem je bila lepo brušena stekleničica dragega francoskega parfuma.

»Kakšna očarljiva imena si izmišljajo ti vražji Francozi za take ničevne drobnarije!« je kramljal stari Rus. »Stvar sama sicer ne diši slabo, ali ime diši še veliko močneje. ‚Candide effluve'. Ali ni to kakor pesmica« ‚Candide effluve'. Takšni ste vi, madame. Čist dih.«

Šarlota je ogledovala ljubko stekleničico, a v brušenih ploskvah kristala so se zrcalile ponošena obleka in razcefrane zapestnice stare ekselence. Za denar, ki ga je bil stal ta »čisti dih«, bi si bil Platonov lahko kupil tucat novih srajc. V kotičkih ust ji je zadrgetalo. Nato je nehote zajokala.

»Oh, madame,« je vzkliknil Platonov. »Odpustite mi. Ves obupan sem, da sem vas pripravil v žalost.«

Šarlota je zmajala z glavo, češ, da ni Platonov kriv njenih solza.

»Cvetlice vas delajo nervozno, madame. Preveč vonja človek ne prenese. Tudi prevelika sreča in prevelika lepota sta neznosni. To je človeška tragedija. Ali ima preveč, ali pa premalo.«

Jel je odnašati cvetlice iz sobe. Ko je opravil to delo, je krotko vprašal:

»Zdaj je že bolje, jelite, madame?«

Šarlota je ihtela tako obupno, da se ni mogla obrzdati.

»Ne prenesem, gospod Platonov, in ne prenesem.«

Sedel je k njej, jo prijel za roko in jo pobožal.

»Pač, madame, vse prenesemo. Samo potrebno rutino si moramo pridobiti. Kadar najdemo pravi prijem, nam postane najtežje breme, ne rečem lahko, a vsaj manj težko. Bretonci, ki so vobče prebrisani ljudje, imajo za to kaj dober pregovor. Oni pravijo: ‚Laže je nositi križ kakor vlačiti ga.' Ali ni imenitno? To, da človek ne nosi križa, Bretoncu sploh ne pride na misel. In ker se mu zdi samoumevno, da mora vsak nositi svoj križ, nam Bretonec strokovnjaško svetuje, naj križa nikar mukoma ne vlačimo za seboj, ampak naj ga odločno zadenemo na ramo in korakamo dalje.. Kaj pravite o Bretoncih, madame?«

Šarlota se je nasmehnila skozi solze in odgovorila:

»Bretonci so skoraj tako pametni kakor Rusi, gospod Platonov.«

26

Frank Ditmar se je vdal v svojo usodo, ki mu ni bila dovolila, da bi živel kot majhen veleposestnik v Vzhodni Prusiji, ampak ga je v svoji nepreračunljivi muhavosti silila, da je moral živeti v Newyorku kot bankar. Ko se je zavedel, da je Šarlota nepovračljivo izgubljena, je našel proti svoji mladi ženi nekakšen prijateljski ton, čeprav se ni nikoli potrudil, da bi doumel način njenega mišljenja in njene ljubezni. Margie mu je ostala zmerom tuja in daljna.

Z neverjetno hitrico se je jel Frank izpreminjati in prilagajati novemu življenju, ki ga je bilo vrglo vanj. Ne le, da je postal njegov zali, nekam brezmiselni obraz trd in napet, ampak tudi v njegovi duši se je izvršila izpremenba, ki bi se mu bila zdela še nedavno tega nemogoča. Mahoma in brez prehoda je postal lakomen na denar. Čeprav je živel zelo skromno in ni imel do življenja nobenih posebnih zahtev, se je jel poditi za denarjem, kakor se drugi obsedenci podijo za knjigami, starimi kozarci ali pisemskimi znamkami. Bila je skoraj sportna borba s komaj nevidnim nasprotnikom, ki si mu moral iztrgati denar.

Z vročično častihlepnostjo je sedel v svoji pisarni in prežal na vse strani, odkoder je dišalo po denarju. Posrečilo se mu je, da je dosegel za tvrdko Quinn & Co. nekaj zmernih dobičkov, ki so bili plod njegove inicijative. A počasnot in majhni obseg teh transakcij ga nista zadovoljevala. Predlagal je kupčije, ki sicer niso bile vratolomne, a tudi ne popolnoma varne. Ti poizkusi so se razbijali ob odporu starega Quinna, ki je nezmotljivim čutom odkrival slabosti zapeljivih kupčij in vselej samo rekel: »V to se ne moremo spuščati, Frank.« Kadar je izrekel te besede, je Frank sovražil tasta kakor človeka, ki ga je globoko razžalil. Drugi dan je pa že pozabil jezo in se oziral po novih možnostih.

MESTO PISMA,

katero bi poslali mnogim tisočem naših cenjenih odjemalcev, izbrali smo za naslednje važno sporočilo, to enostavno pot:

Ker so se nam povečala naročila in tudi iz racijonalnih razlogov, podvojili smo kapaciteto naše tovarne s pomočjo novih angleških modernih instalacij.
Naši novi proizvodi bodo torej boljši in cenejši.
Da spravimo v sklad cene našega do sedaj izdelanega blaga s cenami novega blaga, izvršili smo

ZNIŽANJE CEN OD 20—40%, KAR SE REDKOKDAJ DOŽIVI,

tako, da stanejo odslej naša najboljša sukna za obleke 140 in 160 Din meter. Sicer je pa cena velikega števila tkanin iz čiste volne znižana na 80, 100 in 120 Din za meter.
V bodoče Vas bo stala obleka iz našega odličnega sukna z jako dobro podlogo, napravljena od boljšega krojača, izpod Din 1000.—.
Zahvaljujemo se iz dna srca našim cenjenim odjemalcem in prijateljem, dobrovoljnim pomagačem, ki neprestano vrše propagando za naše res odlično domače blago, ter jih prosimo, da pridobe še ostale svoje znance, da tudi oni kupujejo samo naše proizvode v njihovo, našo in splošno korist.

INDUSTRIJA VOLNENIH TKANIN VLADA TEOKAROVIĆ & KO.,
PARAČIN

ima svoje prodajalne v sledečih krajih:

Ljubljana, Gradišče 4
Beograd, Knez Mihajlova 28
Zagreb, Jurišičeva 4
Novi Sad, Trg Oslobodjenja 3
Sarajevo, Strossmayerjeva
Niš, Obrenovićeva 45
Skoplje, Pološka 17
Leskovec, Kralja Petra
Zaječar, Kralja Petra trg 19
Paračin, Kralja Petra 2
Jagodina, Gornja Glavna ulica
Kragujevac, Kralja Aleksandra 13
Subotica, Karadjordjev trg 9
Osjek, Kapucinska 15
Split, Zadarska 16
Čuprija, Kralja Petra 9

NOGAVICE ZA VSAKEGA!

Prepričajte se o naši veliki izbiri nogavic od preprostih do najfinejših v vseh mogočih sedaj modernih barvah po neverjetno nizkih cenah.

Moške od . . . . . Din 2.75 dalje
Ženske od . . . . . Din 6.75 dalje

ANT. KRISPER
LJUBLJANA
Stritarjeva ul. 3 — Mestni trg 26

Blago za ženske obleke
svileno, volneno in perilno, zadnje novosti, velika izbira in znano solidne cene.
R. MIKLAUC
»Pri Škofu«, Ljubljana
Lingarjeva ulica
Pred Škofijo 3

VZORNO SADJARSTVO JE ZANESLJIV DOHODEK

DŽIN-SADJE IMATE SAMO TEDAJ, AKO PRAVILNO NEGUJETE SVOJ SADOVNJAK IN GA BRANITE PRED ŠKODLJIVCI

SHELL BILJOBRAN ZIMSKI

BO UGONOBIL NAJHITREJE IN NAJUSPEŠNEJE BREZ VSAKE ŠKODE ZA VASE SADJE RAZNE ŠKODLJIVCE, NJIHOVE JAJČKA, ZAPREDEK IN LIČINKE.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO POUČNO KNJIŽICO IN NAVODILA PRI:

ANGLO-JUGOSLAVENSKO PETROLEJSKO D. D
BEOGRAD — ZAGREB — SARAJEVO

Kupujemo po najvišjih cenah!

vse tekstilne odpadke, dalje železo, litino, baker, medenino, cink, svinec, kosti, krojaške odpadke, stare cunje itd. Zahtevajte oferte!

VELETRGOVINA S SUROVINAMI
Ivan Sluga, Maribor
Tržaška cesta 22 — 1950 — Telefon 2272

HOTEL IN RESTAVRACIJA
V CENTRU ZAGREBA
na prodaj

Donaša letno 240.000 Din. Potrebna gotovina Din 1.000.000. Ostalo po dogovoru. Interesenti naj pošljejo svoj naslov na ogl. zavod: Publicitas, Ilica 9 pod »OBJEKT«.
1933

Izdaja: Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani